

Al. J. 4.º pag. contine dor tradutor una
con 243 pag. foliados y 19 hojas sin foliados
y otro con 90 paginas tambien foliados.

13

Index Capitulū, quod Constitutionib⁹ continetur.

Pars Prima.

*De fine et instituto cuius
nūq. Religionis ac de omni-
bus his, quę et mediā pors
cribuntur ad illud.*

fol. 1.

*Caput primum de fine, et insti-
tuto ad quod nra Religio des-
tinatur.*

ibid.

*Caput 2. de mediis varietate in
universum quibus nra Religio
ad predictum finem se dirigat.*

fol. 2.

*Caput 3. de primo medio ge-
nere quod solemnia vota comple-
ctitur in universum.*

fol. 3.

*Caput 4. de Paupertate quę
est votum.*

fol. 4.

*Caput 5. de obedientia quę est
3. votum.*

fol. 5.

*Caput 6. de quarto voto ac iur-
mento*

fol. 10.

Caput 7. de secundo medio

fol. 12.

*genere, quod contemplationis ex-
ticia, et alia continet, quib⁹ in-
mediate ad deum dirigimur.*

Caput 8. de oratione mentali.

fol. 12.

*Caput 9. de institutione choraz
Cœlensis officij.*

fol. 14.

*Caput 10. de sacramentis pœnitentię
et eucharistię sumptionis ac de
sacris fidei mris.*

fol.

*Caput 11. de examine conscientię,
et quibusdam aliis ad contempla-
tionem spectantibus.*

*Caput 12. de ecclis. altis, ac rube
lectis sacra.*

fol. 20.

*Caput 13. de 3. medio genere, quod
continet ea quib⁹ in mediā de
nos ipso ordinamur.*

fol. 21.

*Caput 14. de regulis nris, et vo-
tis, et aliis quę ad nos pœnitentię
ratione.*

fol. 22.

Caput 15. de carnis macinatione

fol. 27.

Capitulum 16 de silentio observando et

Capitulum 16 de silentio observando et
sol. 29.
sol. 31.
sol. 31.
sol. 32.
sol. 33.
sol. 36.
sol. 40.
sol. 42.
sol. 43.
sol. 44.
sol. 46.
sol. 47.

Capitulum 17 de modestia exteriori.

Capitulum 18 de charitate inuicem
habenda, et de caritate seruanda.

Capitulum 19 de charitate munere
exiga infirmis et defunctis facit

Capitulum 20 de ratione domus egressionem
de iter agendi nec non, ac noster
hospites excipiendo.

Capitulum 21 de ratione comunicatio
nis habenda, per litteras.

Capitulum 22 de quatuor modis gene
re, quod continet ea que erga
superiores et Amicitia Religio. n. ag.

Capitulum 23 de his que erga superiores

Capitulum 24 de his que erga religi
onem iuxta leges et gerenda.

Capitulum 25 de quinto modis ge
nere, quod ea continet que ad
nostram erga proximos directio
nem adincent.

Capitulum 26 de reuerentia arebor, et re
gibus secularibus.

Capitulum 27 de exercitiis virginitatis ad
proximos salutem animandi
in comuni.

Capitulum 28 de Sacramentis proxi
mo administrandis.

Capitulum 29 de verbis dei proximis
exhibendo.

Capitulum 30 de alijs functionibus ad
proximos salutem animandi.

Capitulum 31 de ultimo modis gene
re, quod litterarum studia et eor
exercitia continet.

Capitulum 32 de studiis scholasticis
et primo de facultatibus perlegendis

Capitulum 33. de personis ad scholas
tica studia deputandis

Capitulum 34 de locis ad scholastica
studia deputandis.

Capitulum 35 de exercitiis quibus scholas
tica studia promouentur.

Capitulum 36 de alijs que scholasticam
ita promouent animandi.

Capitulum 37 de collationibus Conscientie
di
arum perag.

Capitulum 38 de priuatis cuiuscumque
laicorum studiis.

Caput ultimum de ijs qui ad nos
nostra studia consequuntur. fol. 77.

Pars Secunda
de personis quibus hec
nostra Religio constat fol. 79.

Caput 1^m de personarum n^{re} Reli- ibid.
gionis varietate, et appellatione.

Caput 2^m de personarum ad nos
institutorum admissione in omni- fol. 81.
um.

Caput 3^m de personarum admissi- fol. 82.
one, que ad ingressum Religionis.

Caput 4^m de personarum admissi- fol. 89.
one, que est ad habitum.

Caput 5^m de personarum admissi- fol. 92.
one, que est ad solemnem professi-

Caput 6^m de personarum educatio- fol. 95.
ne in omnium.

Caput 7^m de prima personarum edu- ibid.
catione, que ad novitios attinet.

Caput 8^m de locis ad 1^{am} novitiorum fol. 96.
educationem deputandis.

Caput 9^m de personis ad 1^{am} p^{er}sonam fol. 97.
tutem peragendum destinandis.

Caput 10^m de magistris cum minoribus fol. 98.
educationis incumbit.

Caput 11^m de impedimentis quibus- fol. 101.
educationi obstantibus remouendis.

Caput 12^m de actibus, et exercitiis ad fol. 103.
primam novitiorum educationem
arumendis.

Caput 13^m de secunda personarum fol. 106.
educatione in spiritali, que ad pro-
fessores attinet.

Caput 14^m de personarum dimissio- fol. 110.
ne, et primo de dimissione noviti-
orum.

Caput 15^m de personarum dimissio- fol. 112.
ne.

Caput 16^m de personarum quadi- fol. 114.
bus, et ordine inter se.

Caput 17^m de personis in particu- fol. 117.
lari, et primo de simplicibus
clericis qui nondum sacerdotio fun-
guntur.

Caput 18^m de personis que sacro- fol. 118.
tio funguntur.

Caput ultimum de personis de fol. 119.
laicorum statum arumendis.

Pars Tertia. ∞

De Domibus nostris ∞ fol. 121.
Religionis.

Caput I. de varietate, et appellatio-
ne Domorum. fol. 122.

Caput 2. de receptione et dimissio-
ne Domorum. fol. 123.

Caput 3. de edificiis, et dispositio-
tione Domorum. fol. 124.

Caput 4. de personis ad cohabitatio-
nem Domorum destinatis.
fol. 127.

Caput 5. de rebus, et bonis domo-
rum. fol. 134.

Caput 6. de exercitiis Domorum fol. 137.

Caput 7. de ministris Domorum fol. 138.

Caput 8. de domibus novitiatus
separatis. fol. 140.

Caput 9. de domibus studiorum, seu
collegiis. fol. 141.

Caput 10. de domibus exercitiorum fol. 142.

Caput Vltimum de domibus
recessus. fol. 143.

Pars Quarta.

De gubernatione,
ac regimine Suius
nostrae Religionis. fol. 145.

Caput 1. de prima nostre religio-
nis gubernatione, quae est per leges
invenimus. fol. 146.

Caput 2. de Legum nostre religio-
nis varietate. fol. 147.

Caput 3. de potestate leges nostras con-
dendi, deque earum declaratione
dispensatione, ac mutatione.

Caput 4. de legum nostrarum obli-
gatione, et vi. fol. 150.

Caput 5. de secunda nostre religio-
nis gubernatione in uniuersum,
quae personis exercenda est.
exercenda est. fol. 151.

Caput 6. de gubernationis personis
variante exercenda. fol. 152.

Caput 7. de personarum promotio-
ne ad gubernationem in uniuersum.
ad gubernationem in uniuersum. fol. 153.

Caput 8. de qualitatibus, quae imper-
sonis requiruntur, ut ad guber-
nationem

nationem promouantur ubi de iure suffragij		Caput 18 de Preposito Inti.	fol. 193.
Caput 9 de impedimentis, quæ personarum promotioni adque bernationem obstant	fol. 158.	Caput 19 de amittentibus Prepositi generali	fol. 197.
Caput 10 de varijs modis personarum ad gubernationem promouendi, quæ sunt electio deglutatio et suc- cessio.	fol. 160.	Caput 20 de consultatione gnti.	fol. 199.
Caput 11 de actuali gubernatio- nis exercitio apersonis promo- tis habenda.	fol. 164.	Caput 21 de Secretario Inti.	fol. 200.
Caput 12 de personarum autoritate, quæ ad gubernationis exercitium requiruntur.	fol. 165.	Caput 22 de procuratore gnti	fol. 202.
Caput 13 de actibus, quæ apersonis gubernationis exercitio peragun- tur.	fol. 166.	Caput 23 de gubernatione provin- tiali in uniuersum	fol. 203.
Caput 14 de varijs medijs ad ac- tuale gubernationis exercitium aumentandis	fol. 170.	Caput 24 de Capitulo prouintiali	fol. 204.
Caput 15 de gubernationis duratio- ne ac de iustione.	fol. 175.	Caput 25 de Preposito Prouiti	fol. 209.
Caput 16 de singulis gubernatio- nibus inspecte, et primo de gu- bernatione in uniuersum.	fol. 181.	Caput 26 de Prouitis amittentibus et secretis	fol. 212.
Caput 17 de Capitulo Generali.	ibidem.	Caput 27 de consultatione Prouiti.	fol. 213.
		Caput 28 de Prouintie, uisitacione ac de uisitacionibus.	ibidem.
		Caput 29 de Prouintie, procurato- ribus, qui ad Generale capitulum destinantur	fol. 217.
		Caput 30 de gubernatione Locali in uniuersum.	fol. 218.
		Caput 31 de Capitulo locali.	fol. 219.
		Caput 32 de Preposito locali.	fol. 220.
		Caput 33 de Preposito uicario	fol. 223.
		Caput 34 de Preide Locali.	fol. 225.
		Caput 35 de consultationibus et Secretis.	fol. 227.
		Caput 36 de Consultatione locali	fol. 229.
		Capitulum de procuratoribus domus, qui ad Pte Capitulum destinantur.	ibidem.

Index Notabilium, quæ in his Constitutionum partibus continentur.

A

A ctus, qui in admittendis Novitijs exerceri debent.	2. ^a P. ^{te} Cap. 3. ^o .
A ctus requisiti in admittendis novitijs ad professionem solemnem.	ibid. Cap. 5.
A ctus qui exerceri debent pro dimissione alicujus professi.	ibidem. Cap. 15.
A ctus divini generis, qui exerceri debent in ordine ad pueri nationem in universum, et modus procedendi in illis.	4. ^o P. ^{te} Cap. 13.
A dmissio prima, et secunda ^{et} personarum, quæ dicantur.	2. ^a P. ^{te} Cap. 2.
A dmittendi ad Religionem facultas apud quos sit.	ibidem. Cap. 3.
A dmissio ad professionem solemnem, quo tempore, et qua re.	ibidem. Cap. 9.
A dministratio bonorum, illorumque distributio ad quos spec- tet.	3. ^a P. ^{te} Cap. 5.
A ffinitatem contrahere Sacramento Baptismi, et confirma- tionis non licet sine superioris licentia Provincialis.	1. ^a P. ^{te} Cap. 16.
A d Baptizandum solus Superior Localis dare se ficit	ibidem.
A nnuus census, sive redditus nemini quovis preterito licet.	1. ^a P. ^{te} Cap. 4.
A nnui redditus transferri in aliam Domum omnino nequeunt.	3. ^a P. ^{te} Cap. 5.

Annuus census proveniens cum perpetuo onere min-
 rum, nullo modo potest alienari, et que indispensa-
 bile.

43° Dec. Cap. 18

Amoveri simplici amotione acuis officij, qui poss.

4° P^o Cap. 15

Archidia scripturarum construenda in omnibus domi-
 bus, et qui debeant eorum curam gerere.

4. P^o Cap. 14

Assentium gntis, et Provis, ut p^o p^oceptum in po-
 nant comunitati.

I^o P^o Cap. 5

Assistentium consensus requiritur, ut d^ois possit ali-
 quam gratiam vel privilegium Doome impetrare.

1 P^o Cap. 24

Assistentium gntis, et Provis requiritur consensus ad
 admittendum parochialem administrationem.

I^o P^o Cap. 30

Assistentium votum requiritur ut gntis immuet scholas
 lica exercitia pro regionum diversa consuetudine.

1^a P^o Cap. 36

ibidem

Assistentium consensus requiritur, ut gntis approbet di-
 missionem alicuius profesa a religione, nec potest dimi-
 tti donec iudice approbatio fiat ab eisdem.

2° P^o Cap. 15

Assistentium Consensus requiritur, ut generalis de iure
 approbatur iudice sententiam dimissionis alicuius
 profesi.

ibidem

Assistentium cum gntis est disporre debonis relictis
 religioni in comuni, et idem si fuerint relictis ubi ss.
 plures prouintie.

3 P^o Cap. 5

Assistentium assensus cum generali requiritur ut
 leges nostre post primam editionem typis man-
 dentur. .xxxxx.

4 P^o Cap. 3

Assistentium

A ssistentium Suis numerus, qualitates, et modus illos eligendi.	4 ^{to} P ^{te} Cap. 19
A ssistentium Suis unus dumtaxat potest confirmari concurrentibus duobus capituli partibus.	ibidem.
A ssistentium Suis electio ob mortem alicuius, a quibus valeat fieri.	ibidem.
A ssistentium Suis autoritas, et munia.	ibidem.
A ssistentium Generalis absentia quanta debet esse.	ibidem.
A ssistentium Suis, et Provisis requiritur consensus ut illi possint ligare quavis censura.	1 ^o P ^{te} Cap. 5
A ssistentium consensus requiritur pro admitendo aliquo in perpetuum ministrum, vel sacello construendo et etiam capituli Localis ad duas partes.	1 ^o P ^{te} Cap. 4
A ssistentium consensus requiritur ad assignandum nu- merum Religiosorum sufficientem ad omnes peniten- tias peragendas.	1 ^o P ^{te} Cap. 15
A ssistentium consensus requiritur, ut provisus licentia- m dare possit superioribus ad litteras inquirendas vel etiam ad respondendum litteris.	1 ^o P ^{te} Cap. 26
A ssistentium consensus requiritur, ut provisus mittat ordi- nariis ad conficiendas moniales.	1 ^o P ^{te} Cap. 28
A ssistentium consensus requiritur ad introducendas de- novo annuales, vel quadragimales, vel adven- tiones.	1 ^o P ^{te} Cap. 29
A ssistentium consensus requiritur ut provisus possit licentias da- re, ut perlegantur sacre lectiones in necatis ecclesiis.	ibidem.

A ssistentium consensu est necessariū ad fundandas sodalitates seculanum.	I ^o 8 ^{te} Cap. 30
A ssistentium consensu indiget Prouincialis, ut instituat missiones, et etiam consultores domorum.	I ^o 8 ^{te} Cap. 30
A ssistentium consensu indiget Prouincialis, ut possit inmutare Lectores scientiarum iam Semel Constitutos.	I ^o 8 ^{te} Cap. 33
A ssistentium votum requiritur, ut compellantur scholasticū tempore vacationis exentia domus subire.	I ^o 8 ^{te} Cap. 36
A ssistentium votum opus est prouiti, ut inmutet profectum studiorum infra tempus assignatum suo muneri.	I ^o 8 ^{te} Cap. 33
A ssistentium consensu indiget Prouincialis, ut inchoata iam studia possit impedire.	ibidem
A ssistentium votum requiritur, ut prouincialis possit per biennium per mittere aliquem scholasticum in studiis collegij vacare peractis suis curijs.	I ^a 8 ^{te} Cap. 11 ^o
A ssistentium Generalis est consensus necessariū ut admittantur ad Religionem habentes impedimenta secundi generis.	2 ^a 8 ^{te} Cap. 3
A ssistentium voto indiget prouiti, ut contrahat tempus hospitij nouitiorum, et primus mensis est indispensabilis protrahere v ^o poss. tum Prouiti, tum alijs.	2 ^a 8 ^{te} Cap. 4 ibidem
A ssistentium consensu indiget Prouiti, ut neget licentia ad congregandum Captiu ^o p ^o admitt ^o ad p ^o fer ^o aliu ^o .	2 ^a 8 ^{te} Cap. 5

Assistentium.

A ssistentium consensus adhibendus et a prouti, ut eligatur magister nouitionis altero deficiente.	2a Pte Cap. 10
A ssistentium consensus requiritur, ut prouti transferat ab aliquem de domo in domum sex menses ante Capitulum prouti.	3. Pte Cap. 4
A ssistentium consensus requiritur ut prouti delectet sententiam dimissionis alicuius ob crimen Capitulari probatum.	2 Pte Cap. 15
A ssistentium cum prouti est bona relictia prouincie in comuni, cuique domui applicari.	3a Pte Cap. 5
A ssistentium consensus indiget Prouti, et etz capituli Localis ut accipiat pecuniam ad reddendos annuos censur. Assistenti primus intrat loco prouti mortui.	ibidem 4 pte Cap. 18
A ssistentes cum prouti poss. dispensare, ut propositi vel vicarij lectoris munus exerceant.	4 Pte Cap. 14
A ssistentium Prouti unius eorum electio agitur, fiat.	4 Pte Cap. 26
A ssistentes Prouti poss. confirmari	ibidem
A ssistentium Prouincialium qualitas autoritas residentia acceditio.	ibidem
A ssistentes cum Prouti eligant visitatores ordinarios.	4 Pte Cap. 28
A ssistentes cum Prouinciali iudicant causas de positionis seu pruationis vocum decuruarum.	ibidem
B	
B ona omnia cuiuscumq. generis communia esse.	1 Pte Cap. 4.

Bona imobilia, ac nua, vel prædia executionum domus non
possunt haberi sine aliquo perpetuo onere mura-
rum, et idem de annuis redditibz.

3° 2te Cap. 5.

Bona Religioni quocūq; titulo relicta ad quos pertineat
eorum distributio.

ibidem.

Bona relicta cuiusque domo particulari eundem domo
sunt.

ibidem.

Bona alicui religioso relicta illius domo sunt ubi ipse alicui
natus conuuluit.

ibidem.

Bona que alicui hospiti adquiruntur domo illius sunt ubi
ipse hospitis est receptus.

ibidem.

Bonorum translatio in domum aliam requirit fieri, nunc autem
in Capituli ad duas partes.

ibidem

Bona mobilia parui valoris alienare, vel permutare li-
cet Disposito, magni vero pretij de consultorum voto
et etz Prouiti.

ibidem

Bona imobilia ut alienentur, vel permutentur, vel præ-
notentur requiritur assensus Prouincialis, et assenten-
tium, et Capituli Localis ad duas partes.

ibidem

Bonorum alienatio iam decreta non potest manda-
ri executioni sine apostolicæ sedis placito.

ibidem

C **B**

Capituli Localis congregatio pro admissione nouitij om-
nino necessaria ad maiorem partem suffragiorum.

2° 2te Cap. 3

Capitulum

Capitulum locale potest admittere ad habitum novitios absque licentia, et quid delatit.	2 ^a P ^{te} Cap. 4.
Capituli localis congregatio necessaria pro admittendis novitij ad habitum, an debeant recipi, vel non.	ibidem.
Capituli localis conventus requiritur, et construatur domus, et eius pars levis et etz Provisis.	3 ^a P ^{te} Cap. 3.
Capitulum locale, et Provincialis cum dependentibus deo debent convenire, et recipiatur pecunia ad reddendum annuos redditus.	3 ^a P ^{te} Cap. 5.
Capituli localis consensus requiritur ad duas partes ut fiat translatio aliqua bonorum illius domus in aliam domus.	ibidem.
Capitulares electi ^{ante} et decimum sextum annum successuris non valeant suffragium ferre antequam in scriptis licentiam a G ^{nti} habeant, quam tradet intra quatuor menses.	4 ^a P ^{te} Cap. 8
Capitulares , qui creantur in capitulo generali non habent vocem parvam, et eligantur in eodem capitulo ad aliquem generalis gubernationis gradum.	4 ^a P ^{te} Cap. 17
Capitulum locale ex quibus debeat constare, et qui possint subtrahi loco decemorum quando in eadem domo non sunt.	4 ^a P ^{te} Cap. 31
Capitulum proinde tenetur assignare quantitatem censu assignandam pro quovis onere perpetuo.	3 ^a P ^{te} Cap. 5
Capituli localis conventus ad duas p ^{tes} et etz Provisis et arist. ^{u3} requiritur, et possint seculares sacras ad sacella struere vel in eis regna indere.	1 ^a P ^{te} Cap. 12

C apituli prout arbitratu penari debet, quis pannus sit aptus ad nostrum vestitum ubi saxanensis pannus non inuenitur.	1 ^o P ^{re} Cap. 14.
C apitulum Droite ubi semel assignauerit, quo in sua prouincia debeant religioni panno vestiri non potest immutari sine consensu S ^{en} tis Capituli.	ibidem
C apitulum Prouinciale potest statuere remotionem haberi de laudibus virginis Marię totius anni labatizet quomodo.	1 ^o P ^{re} Cap. 30
C apituli tempus locus, et persone, que illud ingredientur.	4 ^o P ^{re} Cap. 24
C apituli Prout officiales ordo, et autoritas.	ibidem
C apituli Prout actus, et electiones quo pacto fieri debent.	ibidem
C apitulum Generale dumtaxat potest remittere penam vocis actiue, et passiue incorrigibilis inferendam.	2 ^a P ^{re} Cap. 19.
C apitulum Generale potest concedere facultatem ad domilia oblique erigenda.	3 ^a P ^{re} Cap. 20
C apitulum Generale dumtaxat habet potestatem dissoluen- di domum fundatam.	ibidem.
C apitulum Generale potest vocem decernam tribuere, et in quibus casibus possit capitulum Droite.	4 ^o P ^{re} Cap. 8.
C apitulum Generale dumtaxat potest acceptare renuntiationem decernit vocis.	ibidem
C apule, siue arule, in nostris ecclesijs prohibentur indispensabiliter.	3 ^a P ^{re} Cap. 5
C anon penitentialis, qui est in usu in nra religione quas penas contineat.	4 ^a P ^{re} Cap. 14

C ause depositionis ab officio in comuni, et in particulari, ^{ante} que	4 ^a D ^{ic} Cap. 15
C eremoniarum ceremoniarum instructio semel in mense debet fieri, et qui non teneantur adire.	1 ^a D ^{ic} Cap. 9
C ollegia quanta possunt esse in quavis Provincia, et qualis ordo ibi servando.	3 ^o D ^{ic} Cap. 9
C onversatio pecunie, quo pacto fiat. 3 ^a D ^{ic} Cap. 5	3 ^a D ^{ic} Cap. 5
C omedere extra comunem mensam nemini liceat, sed solis predicatoribus, et quomodo.	I ^o D ^{ic} Cap. 14
C omedere in domibus regularium, quo pacto liceat.	ibidem
C omunire aliquid ad usum acceptum pro sigillo vel nomine nemini licet.	1 ^a D ^{ic} Cap. 4
C onfidentie nobis ipsis demandate, nequeunt assumi, sine superioris assensu.	ibidem
C horus quotidianus constituendus in domibus ^{nostris} exterioribus, et quibus horis.	1 ^a D ^{ic} Cap. 9
C horus in collegiis quomodo ordinandus, et quibus in ibus.	ibidem
C onfiteri quibus diebus teneantur tam sacerdotes quam alij.	I ^o D ^{ic} Cap. 10
C onfessores quanti numero debent assignari.	ibidem
C onfessionum circularis residentia ad audiendas regularium confessiones, qualis.	I ^o D ^{ic} Cap. 28
C onsultorum assensus accedere debet ut possintulares sua insignia imprimere sacris indumentis, aut vestibus.	1 ^a D ^{ic} Cap. 17
C apituli localis assensus ad duas partes, et etiam spiritus	

cum amantibus, ut possint seculares sacras edes, et sacella construere et sua in eis signa indere.	1 ^a D ^{te} Cap 12
C onsultorum aensus requiritur (cum urgente necessitate) superior vult mittere infirmum in suam patriam ob sanitatem.	1 ^a D ^{te} Cap. 8
C oronas Beate Virginis ^{sexuibus} tenentur recitare laici pro his qui in nra Religionis vita migrant.	1 ^a D ^{te} Cap 19
C onsultorum aensus requiritur, ut superior det licentia ad ruri commorandum ad plures, quam unum dies	1 ^a D ^{te} Cap. 2
C onsultorum aensus cum superiore sufficit, ut aliquis iter peragat urgente necessitate.	ibidem
C onstitutiones nostras solis capitularibus licet habere nec tradi poss. secularibus legendas.	1 ^a D ^{te} Cap 24
C onsultorum licentia et superioris sufficit, ut audiantur confessiones monialium extra ordinariè	1 ^a D ^{te} Cap 28
C ongregationes, seu sodalitates quomodo admiuendz in nris collegiis.	1 ^a D ^{te} Cap 30
C onsultorum, et superioris votum adhibendum pro assigna tione Patris, qui præs. congregationibus secularium nec potest amoveri a solo superiore.	ibidem.
C onsultorum, et superioris aensus adhibendo, ut secularis admittatur ad ^{spiritualem} exercitià.	ibidem
C onsultorum, et sup ^{ri} Licentia requiritur, ut pater deputa tus ad secularium casus decidendas rursus tradat suam Sententiam.	ibidem
C ollationes Conscientie, Carum peragendz in domibus ~	

exercitiorum, et collegij et quomodo, *scilicet* in hebdomada.

Consultorum ^{domus} ~~acum~~ cum ^{sup} et ~~Provis~~ cum aristentia
requiruntur, ut religiosi militantur per diuina loca more
apostolico.

Consultorum votum requiruntur, ut superior det licentiam,
ut regulares mentalia orationis exercitia suis domibz
per nostros religiosos exerceant.

Consultorum, et superioris onte prouehent ad minores ordi-
nes iam profectos.

Consultorum votum requiruntur, ut superior **U**bi contra-
hert aer alienum ad plus quam quinquaginta
aureorum pro victu, et vestitu, et reparatione edificij
in alijs rebz non potest, et si consultores consensum
dederint.

Consultorum votum adhibendum ut fiat sumptus nota-
bilis quantitatis pro victu, et vestitu.

Consultatione locali indiget superior ut alienet vel por-
mutet bona magni valoris, et etz requiruntur licentia
proptis.

Communicatio per litteras inter superiores maiores, et mine-
res singulis mensibz prodest maxime ad gubernationem. Consultatio *glia* ex *qz* constat

Consultationes *glia* quibz possunt efficere in absentia *glia*
cum abest intra distantiam itineris unius diei.

Consultatio Provis ex quibz personis constat, et quibz ca-
sibz possit conuocari sine licentia Provis.

1^a D^{te} Cap 37
ibidem.

ibidem.

1^a D^{te} Cap. 30

1^a D^{te} Cap. 17

3^a D^{te} Cap 9

ibidem

ibidem

4^a D^{te} Cap 13

4^a D^{te} Cap. 20.

4^a D^{te} Cap. 18

4^a D^{te} Cap 27

Consultatio Gntis ex quibz conset.	4 ^a P ^a Cap. 20
Consultores locales quos debent esse, et quot Capitulares debeant existere in domo ut detur predictorum electio.	4 ^a P ^a Cap. 38
Consultoris officium qui succedit ipso iure cum non est sufficiens Decretorum numerus.	ibidem
Consultorum duratio muniz et autoritas.	ibidem
Consultatio localis ex quibz personis conset, et quibus eoz autoritas.	4 ^a P ^a Cap. 38
D	
Deposita servare apud exteros nemini licet sine sup ^{er} is permitti.	1 ^a P ^a Cap. 04
Designare debere patrem pontum casuum conscientie ad decidendos Casus cum secularibz.	1 ^a P ^a Cap. 30
Divino cultui dicatum potest auro et gemis insigniri.	1 ^a P ^a Cap. 7
Deponendi facultas in eos qui in gubernatione Proutis, n. apud Gntem eozque aritentes sita est.	4 ^a P ^a Cap. 15
Deponendi facultas in gntez ipsum ad Capitulum gntie ad duas partes erit. Exceptis depositionibus, si P ^{re} lati et Visitatores qui a P ^{re} latum Ariscentibz deponi possunt.	4 ^a P ^a Cap. 15
Deponendi facultas in aritentem quintum et procuratorem gntez apud gntez eozque aritentes secretariuz ac procuratorem atque eoz Proutez Doctores Prouti ac quoz patres Capitulares, antiquiore eiusdem Proutie, ad duas partes erit.	ibidem
Depositionis ab ostiij modo servando.	ibidem
Dimissionis licentia, q ^{uo} d n. proficiat.	1 ^a P ^a Cap. 20
Dimittendi noviciis potestas apud quos sit.	2 ^a P ^a Cap. 14

Dimissio

D ivisiō professorum quas causas requirat.	ibidez
D ivisiō variā, et appellatio personarū nre Religionis.	2a Dte Cap 13
D ispositiō domorū qualis.	3a Dte Cap. 3.
D omus nre, instruende, et quo ordine.	3a Dte Capitel
D omus nre, et novitatus separati vitz actus exerci- tia ne admittant	1a Dte Cap 27
D omorum nostrarum divisiōnes, et earū nomina.	3a Dte Cap 21
D omus exercitiariorum, et domus nre, et modus in ipis servandus.	3a Dte Cap 10
E	
E lemosine procurare et a nobis largiantur non licet.	1a Dte Cap 4
E lemosine sperperus admitti possunt in nris domibus	ibidem
E lemosinas petere in concionibus pro externis non licet nostris predicatoribus absque superioris licentia.	1a Dte Cap 29
E lemosine ab externis ad certam rem habere, in alios vius ex ponendi requirunt.	3a Dte Cap. 5
E lemosine procurare, aribidinis de superioris licentia, ad certam certam, non possunt extrahi a comuni capta arripere ne nisi ad illuz effectum quo petita fuerit licentia.	ibidez
E lemosine quantum possunt erogari resole. Superior.	ibidez
E lectores in quavis electione presentes requiruntur.	4a Dte Cap 10
E ligendi Sntez potestas apud quos sit.	4a Dte Cap. 18
E ligendi Sntez potestas (cum ipse deficiat per mortem) apud quos sit.	ibidem
E lectores Snticam per mortem deficiat non poss eligi in Sntez	

nisi due partes suffragium concurrant.

Electio audentis ob defectum alterius agitur fiat.

Esculentis, aut poculentis nihil habere in cellulis.

Excommunicationis vel alterius censurę pena *sup.* non poss.
puniri nec priuatim nec communiter sine consensu locali
capituli nec gñtis vel proutis sine audentium voto.

Examen conscientię quibz horis, et quoloco statui debeat, et
notitij.

Exercitia spiritualia notitij v̄ precipiuntur.

Eucharistię sacramentum *Octauo* quoguo infirmis defe
rendum.

Exercitij ad domo quomodo segerant.

Examen domesticum pro his qui efficiendi. s. secularium confe
sacra et indispensable.

Expositio eucharistię prima cuiusque mensis Dñica quomodo
fiat.

Exercitia spiritualia exercitiis tradere quomodo liceat.

Exercitatio necessaria scholariorum.

Examen notitiarum pro admissione ad habitum qualiter
fiat.

Emi non poss. nra vel predia in domibz exercitiis preui
nia ad id habita, nisi de consensu capituli proutis vel con
sultationis Proutis.

Es alienum contrahere, quantum possit superior sine con
sultum voto.

Exercitia domoz qualia, quo ordine, et quibz horis fiant.

ibidem

4ª Dñe Cap. 26.

1ª Dñe Cap. 4

1ª Dñe Cap. 5

1ª Dñe Cap. 14

ibidem

1ª Dñe Cap. 19

1ª Dñe Cap. 20

1ª Dñe Cap. 28

1ª Dñe Cap. 34

ibidem

1ª Dñe Cap. 38

1ª Dñe Cap. 36

2ª Dñe Cap. 4

3ª Dñe Cap. 5

ibidem

3ª Dñe Cap. 6

F.

ad octo, s. decem dies
consultantur.

Capituli siue Generalis, siue Provincialis, siue localis per agentem. in 2. eo, qui
extra tempus Capituli Generalis, vel Provincialis cum suis Assistentibus, et aspi.
locali cum consultoribus fiant. in 3. de iuramento, quos singuli superiores sine
aliorum voto fiant.

De primo autem, et 2. statuimus ordine, ut nullo modo eorum dispositio
confundatur, ~~et~~ proinde qui actus ad capitula expectant, ij, a quibus cumq; alijs
nefiant: similiter qui ad Generalem, vel Provinciale cum Assistentibus, et
ad superiorem localem cum consultoribus, ij a singulis ipsis nequaquam per-
agantur; decernitur qd si aliter tam primi, quam secundi ordinis fiant, iusti
ipsis facto, et nulli reddantur. Qui autem sint huiusmodi actus, qui ad hos =
plures attinent, suis quisq; locis sigillatim, iuxta eorum exigentiam sunt huc
vique prescripti, et infra prout occasio postulabit, concisibuntur.

Item vero siue primi sint, siue secundi ordinis, vel ad electionem redigant,
vel ad rerum decisiones, sed qualicumq; erunt, volumus, ut per omnes ad suffragi-
um ferendum, vel sententiam dferendam, destinati singuli concurrant, nec
aliquis abesse sine iusta causa possit, alioquin, qui perueniens in domo, et vocatus
intervenit sine causa nolit, graviter puniatur, arbitrio eorumdem, cum quibus
ipse in eo Capituli, vel consultationis actus convenire debebat; declarantes eos nunc
protunc, ut qui actus in alicuius absentia, ad eum conveniendum habentis fi-
et, ex quacumq; causa hec absentia proveniat, semper validus, firmus, et ratos
habeatur. Ceterum in actu electionis eius absentia per alterius subrogationem
supplenda necessario erit, eo modo, quo iam supra Cap. 10. definitum tradi-
dimus; que tam subrogatio in actibus primi ordinis, qui scilicet ad Capituli
spectant, et in rerum decisione consistunt, necessaria non erit, nisi forte in
casibus, in quibus expresse decerneretur. at vero in omnibus casibus secundi or-
dinis, qui scilicet ad consultationes attinent, siue Generalem, siue Provinciale,
siue localem, siue sint actus in electione consistentes, siue in rerum decisione,
semper unius absentia, ex quacumq; causa proveniat, per alterius subroga-
tionem

es electiones Decretorum.	4. D ^{te} Cap 8
G ntis non potest penam detractionis in cubiculum ad plures quam ad octo dies inungere sine avertentium voto.	4 ^a D ^{te} Cap 14 fol 173
G ntis non potest remittere penas avertentium nec transuen- tium ad aliam religionem.	ibidem fol 175
G ntis eligendi qualitates.	4. D ^{te} Cap 18
G ntis munia.	ibidem
G ntis potest visitare intra fines Italie propter avertationes or- dinarias quoties libuerit de avertentium voto.	ibidem
G ntis occidentis domo vbi.	4 ^a D ^{te} Cap 8
G ntis Quiratis et illis, qui ob alterius mortem electus est quanta	4 ^a D ^{te} Cap 18
G eneralis de iure quibus modis.	ibidem
G ntis abdicare suum munus quam libuerit domum potest eligere ad conuiuendum.	ibidem
G ubernationis diuersa genera, et gradus diuersi inter nos gerendum.	4. D ^{te} Cap. 6
G ubernatio Gntis ex quibus constet.	4. D ^{te} Cap 16
H	
H orologia eroris reliquiarum capsule, libri aurati, armaria oratoria, curiasque imagines nemini licet.	1. D ^{te} Cap 4
H ospitibus nris quomodo indulgendum.	1 ^a D ^{te} Cap. 20
H ospes obique conmorabitur non potest elemosinas petere nisi de licentia prout in scriptis habita.	3 ^a D ^{te} Cap 5
H ospites seculares siue clerici siue laici, quibus diebus, qua li- centia, et quomodo inter nos degere debeant.	1 ^a D ^{te} Cap 26

I

Ianua claudenda a latiore presente comite designato a superiore.

2^a P^{te} Cap 20

Indumenta interiora quo pacto fieri debeant.

1^a P^{te} Cap 14

Ieiunium, et abstinencia acarnis quibus et diebus fieri debeat.

2^a P^{te} Cap 15

Infirmorum cura quomodo habenda.

1^a P^{te} Cap 9

Ingressus in cellas prohibetur preterquam infirmos et conueneratorum quibus diebus.

1^a P^{te} Cap 16

Immunitas lectorum sacrarum lectionum qualis sit.

1^a P^{te} Cap 29

Impetrare Abbatem aliquam gratiam vel priuilegium incipit et eis assistentibus nulli licet.

1^a P^{te} Cap 24

Impedim^{ta} secundi generis agniti cum assentibus dum taxat dispensantur.

2^a P^{te} Cap 3

Impedim^{ta} omnino indispensable, et qui non admittatur ad ingressum religionis que sint.

ibidem

Impedimenta que difficilem redeunt admissionem ad nostras religiones etc.

ibidem

Impedimenta que secunde admissioni obstant, que.

2^a P^{te} Cap 4

Impedimenta obstantia promotioni ad gubernationem.

4^a P^{te} Cap 9

Intimatio Capituli quomodo faciendi electoribus.

4^a P^{te} Cap 10

Iter agens ad ciuitatem ubi habemus domitiliuz quo pacto se gerat.

1^a P^{te} Cap 20

Ius refugij dupliciter acquiri. q^{uod} condit^{us} requirat, et quod inipetret.

4^a P^{te} Cap 8

Iuramentuz n^{on} ambiendi dignit^{as}, et votuz extra, nec intra Deligentes quomodo debeat fieri et ad quod terminet.

1^a P^{te} Cap 6

Iuramentum prestanduz scrutatoribus in electionibus faciendis, et modus in illis.

4^a P^{te} Cap 10

L

L aici recitant 33 Paternoster, et 33 Ave m ^{ari} pro officio d ^{omi} n ^o .	2a P ^{re} Cap ^{it} ulo
L aici ad matutinum surgant	1a P ^{re} Cap ^{it} ulo 9
L aici ad duos annos hospitium omnino indispensabile	2a P ^{re} Cap ^{it} ulo 4
L aici possunt exarati a novitatu post sex menses, et consiliu sub cura aliusq ^{ue} sacerdotis.	2a P ^{re} Cap ^{it} ulo 9
L ectio librorum spiritualiumq ^{ue} consuetur.	1a P ^{re} Cap ^{it} ulo 1
L ibri Legendi in mensa a quib ^{us} debeant assignari.	ibidem
L ecti quales esse debeant.	ibidem
L eges nostras quo pacto observandas.	1 ^a P ^{re} Cap ^{it} ulo 24
L ectorum immunitates.	1a P ^{re} Cap ^{it} ulo 33
L egum varietas n ^{ost} re religionis	4a P ^{re} Cap ^{it} ulo 2
L eges condendi potestas apud quos sit, et quid requiratur, et ubi constitutionis habeant.	4a P ^{re} Cap ^{it} ulo 3
L egum declaratio ad quos spectet.	ibidem
L egum dispensationes perperam, nec communitati nec particula- rib ^{us} possunt ullo modo concedi a quovis sup ^{er} .	ibidem
L egum exemptionis ad tempus iuxta ob causas sup ^{er} poss ^{unt} con- cedere.	ibidem
L egum mutari in uniuersum difficillimo negotio possunt, et dum taxat post g ^{ra} te Cap ^{it} ulum ad plura suffragia	ibidem
L egum n ^{ost} ra ^{rum} typi mandari non poss ^{unt} post 1 ^a editionem, nisi de licen- tia g ^{ra} ti et a ^u thentici.	ibidem
L egum or ^{do} , et obligatio in ordine ad tempus, et personas qua ta sit.	4a P ^{re} Cap ^{it} ulo 4

L ibri quo pacto deferri poss. de domo in domum.	1 ^a Pte Cap 20
L itteras scribere et accipere, quomodo liceat.	1 ^a Pte Cap 21
L itanijs. Beate Virginis, et cantentur musicis cantu sabbatis potest statueri Capitulum. Proinde.	1 ^a Pte Cap 30
L ibros emere quis potest de licentia superioris elemosinis ad hoc quousque.	1 ^a Pte Cap 38
L ibros ab aliquo nostrorum emptos, et relictos in Bibliotheca non poss. inde extrahi et de licentia superioris, et cum revertitur accipiat.	ibidem
L ibri constitutionum immutari non posse, nec aliquid illis nisi exquatuor capitulis paribus tres concurrant.	2 ^a Pte Cap 3
L ibri pro adiuvandis rebus, et bonis domos, quos debeant esse et apud quos.	3 ^a Pte Cap 69
L ocus ubi sacerdotes debeant audire confessiones tam pro sacer dotibus quam pro alijs.	1 ^a Pte Cap 10
L ocus celebrandi Capituli Inter abbas.	4 ^a Pte Cap 17
L aici munia activa exerceant.	2 ^a Pte Cap 10
M	
M anuscRIPTa potest quisque secum ferre, et que nec superior potest tollere sine consensu et proculis suorum assistentium li centia.	1 ^a Pte Cap 38 fol 77
M edia que nostra religio ibi parat ad consecutionem sui finit.	2 ^a Pte Cap. 2
M edia varia ad actuale gubernationis exercitiuz.	4 ^a Pte Cap 14
M issa solemniter quomodo dicenda.	1 ^a Pte Cap 69

M issam celebrare tenentur quotidie sacerdotes, ceterique au- diere.	1 ^a Pte Cap. 20
M issa, sacrificium sex vicibus offerri debent cum quisque nos- trum moriturum domo qua habitamus.	12 ^a Pte Cap. 19
M issa pro patre gentis et Procli quomodo perolucenda, a nris religiosis.	ibidem
M issa pro iter agente mortuo in itinere que domus teneatur offerri.	ibidem
M issa pro nostris defunctis quomodo dicenda singulis mensibus	ibidem
M odus cantandi officium diuinum.	1 ^a Pte Cap. 29
M odus ingrediendi, et egrediendi achoro post inchoatum offe- cium.	ibidem
M odus forma, et materia nostri veritus.	1 ^a Pte Cap. 14
M onialium spiritualium cura nullo modo admittenda.	1 ^a Pte Cap. 30
M onialium confessiones et audiantur ordinarie requiruntur contra prout cum audentibus.	1 ^a Pte Cap. 28
M usica quibus casibus adhiberi possit arusp. et in quibus indiget consulorum assensu.	1 ^a Pte Cap. 9
N M	
N octurnum defunctorum cum suis versibus dicendum singulis mensibus pro nris defunctis.	1 ^a Pte Cap. 19
N ouitij cum profitentur non licet annuos redditus sibi vel ali- cui domui nominatim relinquere.	1 ^a Pte Cap. 14
N ouitij sacerdotes ne exponantur ad confitendum.	1 ^a Pte Cap. 28
N ouitij predicare nullo modo licet.	1 ^a Pte Cap. 29

Nouitij.

N ovitiij quomodo educandi, et quibz locis.	2 ^a D ^{te} Cap. 8
N ovitiij nequeant domo egredi, nec accipere litteras, vel scribere, vel cum seculanibz loqui sine sup ^r , et mag ^r licentia simul.	2 ^a D ^{te} Cap. 14 f. 102
N ovitiionz locum adire nemini licet sine superioris et mag ^r licentia simul.	2 ^a D ^{te} Cap. 14
N ovitiij bis in ebdomada confiteri debent cum magistro: et sacra comunione refici.	2 ^a D ^{te} Cap. 14
N ovitiionum varie exercitationes.	ibidem
N ovitiatus secundum qui peragere teneantur.	2 ^a D ^{te} Cap. 13
N ovitiatus secundi tempus biennio concludat, nisi ob defectuz gratie protulit vel protulere.	ibidem
N ovitiatz secundi locz quis sit, et quibz studij ibi vacare queat.	ibidem
N ovitiatus alius in collegijs pro hi, qui novitiatum non peregerunt, vel pro hi, quibz protulere sit necesse ob defectum gratie.	ibidem
N ovitiionum magistris sedandi novitiatus munus quale sit.	ibidem
N ovitiionum secundi novitiatz confessiones, qui audient	ibidem
N ovitiionum secundi novitiatz egressus ad domo, quibz licet fieri debeat.	ibidem
N ovitiatz separati quot possunt esse, et quomodo gubernentur.	3 ^a D ^{te} Cap. 8
N umi cum onere missaz accepti non poss. alienari, cum vicentz, vel proventus annuos efficere.	1 ^a D ^{te} Cap. 4

Numerus nostrorum religionum in quavis domo requiri
tus, et personarum status.

3^a D^{te} Cap. 4

Numerus suffragiorum in quavis electione perficienda quantum
debeat esse.

4^a D^{te} Cap. 6

O

Obedientia, quæ, et qualiter obediendum.

1^a D^{te} Cap. 9

Obiitum in rebus g^{nt}ilibz, et p^{ro}uitibz, non autem alij nobis
licet.

1^a D^{te} Cap. 10

Officij divini celebratio quomodo ordinari debet.

1^a D^{te} Cap. 9

Officium defunctorum recitent ^{sexies} integrum, qui sacerdotes non h^{nt}
pro his qui in n^{ost}ris domibz moriuntur.

1^a D^{te} Cap. 19

Officium defunctorum integrum et missa solemnis pro summo
Pontifice defuncto, et pro episcopo Diocesis ubi morabi-
mur. ooooooooooooo.

ibidem

Officiales designandi in capitulo qui s^{un}t.

4^a D^{te} Cap. 17

Onera perpetua minarum admitti possunt congruo tamen
proventu, de maiori parte Capituli localis, Provincialis
et archiepiscopalis.

1^a D^{te} Cap. 4

Ordo in electionibz servandus.

4^a D^{te} Cap. 10

Ordo inter personas in capitulo g^{nt}ili servandus.

4^a D^{te} Cap. 17

Ordo inter actus in capitulo g^{nt}ili faciendos.

ibidem

Oratio mentali quibus horis fiat.

1^a D^{te} Cap. 8

Oratio circulatori quibus domibus peragi debeat.

ibidem

Oratio prima, et secunda constitui debet.

ibidem

Oratio quadraginta horarum quomodo fiat.

1^a D^{te} Cap. 30

P.

P

P ena conferendi & in aliam Religionem vel fugientes a nostra Religionem.	4 ^{te} Cap. 14
P ersonae ingredientes capitulum grite.	4 ^{te} Cap. 17
P enitentiae circulariter quo pacto, et quibus domibus fieri debeant.	1 ^{te} Cap. 19
P er noctem extra domum nemini licet sine superioris licentia et quo casu.	1 ^a 8 ^{te} Cap. 20
P ersonae deputatae ad scholastica studia, quae et quales esse debeant.	1 ^a 8 ^{te} Cap. 23
P ersonae ad diversa domorum ministeria deputandae, et quos nomine appellandae.	3 ^a 8 ^{te} Cap. 7
P ersonae in electione assumendae ad gubernationem quae sint.	4 ^{te} Cap. 10
P ersonae eligendae, per deputationem ad libitum unius, quae possunt esse.	ibidem
P ersonae quae assumuntur ad gubernationem per successio- nem quae sint.	4 ^{te} Cap. 10
P ena ambientis Praepositi Grite dignitatem.	4 ^{te} Cap. 14
P raecipere sub praecipito obedientiae, prout superiores cuilibet particu- lari, communitati vero non possunt sine consensu Ca- pituli, Grite, et Prodicti ^{nec} assentiuntur voto.	1 ^{te} Cap. 5
P raefectus vicarius, quibus sit, et eius munia.	3 ^a 8 ^{te} Cap. 05 f. 132
P raedicatorum in munitates, et quales.	1 ^{te} 8 ^{te} Cap. 29 f. 55
P raefectus studiorum qualis.	1 ^a 8 ^{te} Cap. 33
P raepositi qualitates auctoritatis, atque munia.	4 ^{te} Cap. 32

P roportio duratio, atque denitio, et quibus temporibus possit renouari: et quomodo pacto possit renouationis acceptari a condicione preiudici.	4 ^{te} Cap 32 ibidem
P roportio domus residentis, Intus, vel Foris quanta sit auctoritas.	ibidem
P ropter locum in absentia propositi, et vicarij ab officio vel acui- tate quis debeat esse.	4 ^{te} Cap 34
P ropter locum in absentia eorundem actoris quis sit domo vel ab exercitio quis sit.	ibidem
P riuatio vocis actus, et passus in perpetuam ipso ^{facto} superiori- bus expendentibus pecuniam acceptam pro onere me- ritarum.	1 ^o 4 ^{te} Cap 4 fol. 6 ibidem
P riuatio vocis et officij transgressionibus iuramenti facti.	1 ^o 4 ^{te} Cap 6
P riuatio vocis actus, et passus loquentibus cum monialibus sine licentia.	1 ^o 4 ^{te} Cap 28
P riuatione vocis actus, et passus puniuntur hi, qui declaratur at in corrigibilis.	2 ^a 4 ^{te} Cap 14
P riuatione vocis actus, et passus incurrit, qui appellauit a regulari correctione, idest a penitentibus assignatis in cano- ne nro penitentiali.	4 ^{te} Cap 19
P rofectio sollemniter deferri potest a capitulo accedente vigen- tima causa.	2 ^a 4 ^{te} Cap 5 2 ^a 4 ^{te} Cap 4
P rocuratio facienda nouitij, qualis	4 ^{te} Cap 10
P romotionis personarum ad gubernationes diuersi modi.	4 ^{te} Cap 18
P rouisor in loco amittenti, qui assumet loco illi mortui.	4 ^{te} Cap 22
P rouisoris gentis qualitates, et munia.	

Procuratoris

P rocuratoris generalis electio a quibus fiet, etiam cu per mor- tem deficiet.	4 ^{te} Cap. 22 ibidem
P rocurator generalis quando possit abesse.	ibidem
P rocurator provincie ad Capitulum Intē, qualitates, im- pedimenta coniungue autoritas.	4 ^{te} Cap. 29
P rocuratorum eorumdem electio, eorumque substitutorum de principalem defectum.	ibidem.
P rocuratores ad capitulum p̄ntē, quo tempore debeant eli- gi, et de modo seuando in electione.	4 ^a 2 ^{te} Cap. ult ^a
P rovincialis licentia requiritur ut egredi possint an̄i muta- tionem experiri.	1 ^a 2 ^{te} Cap. 18
P rovis dumtaxat, vel Intē poss. concedere, ut nri conse- ssores ab ordinarij approbentur.	1 ^a 2 ^{te} Cap. 26
P rovincialis potest protrahere tempus secundi novitiatus, non contrahere, sine ratione urgente.	2 ^a 2 ^{te} Cap. 13
P rovincialis facultas expectari debet, ut a secundo novitiatu egrediantur postuū biennio expleto.	ibidem
P rovincialis approbatio requiritur ut anup̄ designet p̄fectu secundi novitiatus.	ibidem
P rovincialis debet extrahere a primo novitiatu noviter pro- fessos. Pro approbatio requiritur, ut a superiore designet p̄fectu	ibidem
P rovincialitatis conveny requiruntur, ut superior possit amovere p̄fectum i novitiatus.	ibidem
P rovincialis scripturum expectatur ubi p̄positus, et maḡ. novitiorum non convenserint, sed inuit̄ aliquo novitia	2 ^a 2 ^{te} Cap. 14
P rovincialis est concedere promotionem ad m̄iores ordines	2 ^a 2 ^{te} Cap. 17 f. 117

P rouincialis potest quidem protrahere tempus ad ordines sequendum per nostras regulas non contrahere sine urgenti causa.	2 ^a Q ^{re} Cap 17 ibidem
P rouincialis pro libito potest quemuis quouis tempore exemptum facere ab oneribus Clericorum.	ibidem
P rouincialis est dare licentiam ut edificetur domus velius pars.	3 ^a Q ^{re} Cap 03
P rouincialis est assignare non religiosis ad cohabitandas nostras domos, et transire de una in alias.	3 ^a Q ^{re} Cap. 4
P rouincialis nec generalis potest mutare religionem ex mense ante capitulum prout sine assensum voto.	3 ^a Q ^{re} Cap. 3
P rouincialis vel generalis prouincialis potest quemlibet hospitium exemptum facere ab oneribus domus, sed debent dare litteras patentes de exemptione ut superiori tradantur.	3 ^a Q ^{re} Cap. 4
P rouincialis est dare licentiam ut religiosis exeat in domibus recensus.	3 ^a Q ^{re} Cap. ult ^o
P rouincialis nequit iniungere penam detractionis ad plures quam ad sex dies sine assensum voto.	4 ^a Q ^{re} Cap. 17
P rouincialis qualitates electio, et munera ac designatio videlicet locus, nec non duratio, et denique.	4 ^a Q ^{re} Cap. 25
P rouincialis absentia quomodo fieri debeat.	ibidem
P rouincialis potest visitare prouinciam primo vel secundo anno, non tamen anno proximo ante Capitulum Generale.	4 ^a Q ^{re} Cap. 28
P rouincialis facultas necessaria ad proficiendum, ubi opus sit pernoctare.	1 ^a Q ^{re} Cap. 20

~~~~~

Q

- Qualit'** predicationum, et quod impediat, ne arumant ad id officium 1re Cap. 29
Qualit' personarum ad primam admissionem necessariam. 2re Cap. 3
Qualitates laicorum ingredientium Religionem. ibidem
Qualitates magistrorum nutritionum, et q. potestas. 2re Cap. 10
Qualitates arumentum ad gubernationem. 4re Cap. 8.

R

- R**enouatio votorum quomodo fieri debet, et quo tpe. 1re Cap. 3.
Regule pro congregatione secularium institute, non possunt
 variari absque prouti licentia. 1re Cap. 30
Renuntiatio cuiuslibet gubernationis localis, acceptatio
 ad ~~generalem~~ prouti cum suis assistentibus attinet. 4re Cap. 19
Renuntiatio electi sacerdotis ad Capitulum prouinciale
 nomine domus anullo potest acceptari. ibidem
Renuntiationum gubernationis prouti acceptatio ad q.
 cum suis assistentibus attinet. ibidem
Renuntiatio visitationum, et secretariorum, prouti cum suis
 assistentibus valeat acceptari. ibidem
Ruralis recreatio, vel domi habenda decimo quinto
 quoque die. 1re Cap. 14
Recreandi animi causa foras communiter deambulatio, et
 quo tempore sit occurrendum. ibidem
Remissio quotidiana post prandium quibus horis, et quo
 modo sit habenda. ibidem

S

<i>Sacerdotes p^{ri}mⁱ gradus quomodo cum superiore loquuntur.</i>	4 ^{te} Cap. 28 fol. 43
<i>Sacros electiones in nostris ecclesijs quomodo habende.</i>	1 ^{te} Cap. 29
<i>Scientiarum divisiones, quae in nostris scholis, et collegijs debent perlegi.</i>	1 ^{te} Cap. 32
<i>Secretarij in quarum electione deputari debet, qui sit omni ex illis qui ibi ^{qualitate} refugium ferant.</i>	4 ^{te} Cap. 13
<i>Secretarij generalis electio, atque munia, duratio et definitio</i>	4 ^{te} Cap. 21
<i>Secretarij g^{en}er^{al}is abesse non potest ultra mensem sine aⁿist^{en}tium voto.</i>	ibidem.
<i>Secretarij pro^{ut}is qualitates, impedimenta, electio, confirmatio, residentia, munia, nec potest abesse ultra mensem sine aⁿist^{en}tium voto.</i>	4 ^{te} Cap. 26
<i>Secretarij localis muni^{us} electio, et agibus fiat.</i>	ibidem
<i>Secretarij idem debet esse pro consultatione et capitulo localis.</i>	4 ^{te} Cap. 39
<i>Seculares alloqui, et quibus liceat, et quomodo.</i>	1 ^{te} Cap. 26
<i>Seculares ad cellas ducere sine licentia non licet.</i>	ibidem
<i>Seculares quo pacto poss^{unt} nobiscum conuiuere, et hospites</i>	ibidem
<i>Silentium cum nouitijs omnino seruandum.</i>	1 ^{te} Cap. 16
<i>Sigillis impressis adhibenda in plurimis actibus ad gubernationes spectantibus.</i>	4 ^{te} Cap. 13
<i>Supellex cubiculorum qualis.</i>	1 ^{te} Cap. 4
<i>Superioris licentia spectanda pro defendendis the^{ol}og^{is} gene</i>	

ralibz incollegiis.

Superioris licentia adhibenda ut nri disputent in academijs publicis, vel religionum conveniunt.

Suscipi pecunia ad annuos census reddendos non potest sine consensu Capituli Localis, nec non et promissum assistentibz.

Subrogatio electorum, seu eligentium, quibz casibz ^{licet} ~~etiam~~ et ^{de} quare subrogati intelligantur. ibide et Cap. 12

Suffragia in electionibz necessaria erunt secreta.

Suffragia omnia secreta etz gntis sunt simplicia.

Superior localis non potest iniungere penam destructionis ad plures quam ad tri dies, sine assensuum aucto.

Superiores non poss. gravioribz poeniz quam que assignantur in constitutionibz aliquem punire nisi de licentia Provisi.

Subrogatio prima cuiusvis gntis fit ^{Arbitrio} per procuratorem gntemqz per secretarius gntez cum duo absunt.

T

Tempus celebrationis capituli gntis quod sit.

Tempus quod debent consumere nri sacerdotes in sacrificio missae.

Transgressores votorum, et iuramenti, quomodo puniendi.

Translatio gradus gubernat gntis ad gradus gubernat ^{is} pti non dicitur nec gubernat Provisi ad locales gradus.

Translatio proprii ad omnes alios gradus praeterquam q. vel Dti) ipso non acceptante, n potest fieri, et idem de Provisi.

1^a D^{te} Cap. 39

ibidem

3^a D^{te} Cap. 5

4^a D^{te} Cap. 10

ibidem Cap. 10

4^a D^{te} Cap. 13

4^a D^{te} Cap. 14

ibidem

4^a D^{te} Cap. 19

4^a D^{te} Cap. 17

2^a D^{te} Cap. 17

1^a D^{te} Cap. 6

4^a D^{te} Cap. 15

ibidem

T ranslatio existentium in gubernatione locali potest fieri ad quolibet gradus gubernationis generalis, vel provincialis, et de de existentibus in gubernatione provinciali, in ordine ad leges generales gradus, excepto proci.	ibidem
V	
V arij modi decisionis personarum a suis officijs.	4 ^a D ^{ic} Cap. 15
V isitationum tempus ordinarium.	4 ^a D ^{ic} Cap. 28
V ehi rheda per urbem quo pacto liceat.	1 ^a D ^{ic} Cap. 20
V erbum Domini tenentur explicare superiores bis singulis mensibus.	1 ^a D ^{ic} Cap. 11
V isitare cellas et capias religionum, quibus in anno tenent superiores.	ibidem
V isitantes provincie, quo tempore eligendi, et agendi.	4 ^a D ^{ic} Cap. 28
V isitationum qualitates, impedimenta, autoritas.	ibidem.
V isitantes primi anni Provinciales non visitant.	ibidem.
V isitantes Romane provincie, non visitant domum residentis gentis.	ibidem.
V isitationis cessat autoritas illis qui visitant domum acius superior sanguine est conueniens.	ibidem.
V isitationum tempus ordinarium.	ibidem.
V isitationum actibus quibus debeant visitationem peragere.	ibidem
V isitantes primi anni que contra Provinciales repererint reuerent ut deferant ad Capitulum gentis.	4 ^a D ^{ic} Cap. 28
V isitationis autoritas duratio, et denatio, qui si abne permittunt tempus.	4 ^a D ^{ic} Cap. 33

Vocem in capitulo vel quemlibet gubernationis gradum
non licet procurare.

1^a Pte Cap 6

Vota que an'is emittuntur, que, et quot.

1^a Pte Cap. 3

Vox decemiva requiritur ad quemlibet gubernationis gra-
dum postquam ad Secretarium localem, ad magis-
trum novitronum, et ad ingrediendum Capluz Locale.

4^a Pte Cap 8

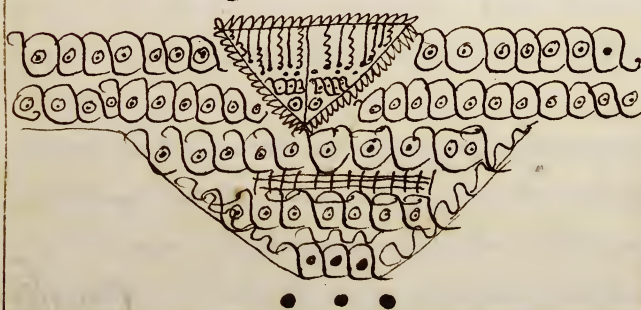
Vox decemiva requiritur ad actuum suffragium foren-
sum. . . . .

4^a Pte Cap 10

Finis.

Ad **L**audem & **G**loriaz
Omni

otentis **D**ei **V**irginis.
Deipare, & **V**eneratis **P**atris
Augustini **A**dami.

THE CITY OF NEW YORK

IN SENATE,
January 1, 1880.
REPORT
OF THE
COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE,
IN RESPONSE TO A RESOLUTION
PASSED BY THE SENATE
MAY 1, 1879.

ALBANY:
J. B. LIPPINCOTT & CO.,
PRINTERS,
1880.

Constit-

CONSTITUTIONVM

Leuicorum Regulariū Minorum

Part prima.

De fine, & Instituto huius nr̃e Religionis, ac de omnibus ijs, quę ut mediā prescribuntur ad illud.

- 1 Congrua constitutionum ratio, qua regularium dirigetur vita, moresq; formant; primario quidem a finis designatione, mediorumq; prescripti. initium sumere debet; ut sic n̄ quasi in incertum, nullo proprio signi, sed velut ad certam lineam, apta mediorum dispositione, ab omib; semper strenuē contendatur: proinde merito nobis prima hęc pars premittenda erit, in qua et finis designetur, et ad illi opposita media prescribantur.

Cap. I.^m

De fine, et Instituto ad q.^d nr̃a Religio destinatur.

- 1 Vniuersalis Religionum omnium finis, quem sibi communiter iure designat, n̄ alius plane conspicitur esse, quam charit.^{is} perfecti; consiliorum precipue, n̄ preceptorum duntaxat obseruat. completa. Postquam omnibus communem, peculiarem alterum vnusq; sibi finem constituit, quatenus nimirum est, L. vitę contemplatiue, L. actiue, L. mixtę institutum.
- 2 Proinde nr̃a Religio, vniuersalem illum, qui in charitatis perfectione consistit, finem amplectens, hunc alium, ut sibi proprium diuino edocta spiritu designat, vitę scilicet mixtę, seu contemplatiuę, et actiue institutum; per quod charitatis amplitudini deseruiens n̄ proprię tantum, sed et proximorum salutis vbiq; Lorum

2.

Locorum se adice^{re} intendit; Domino adiuuante.

- 3 Sic autem designato fine nostri omnibus incumbit, animi intentionem ~~causa~~
~~mitate~~ ad illud dirigere, ut nihil aliud inspicendum ei, ~~l.~~ inquirendum occurrat;
illius ergo ad ipsius unde desiderio feruant, nec ulla perireat dies, quin singularem stu-
dio ad eum cogitationisⁿ dirigant; perpendant hanc ipsorum esse vocationem, nec
ad aliud (calcati mundi illecebris) vnius moris cohabitare in domo dei, quam ut
huius instituti celeste negotium tota virtute absolueri possint.

Cap. 2.

De mediocorum varietate in vniuersum, quibus nra Religio ad predictum finem se dirigit.

- 1 Ad iam propositum sibi finem, diuina gratia se dirigens nostra Religio, velut ap-
ta media^{ad} munda prescribit; paupertatis, castitatis, obedientie, ac dignitatis extra
Religionem non procurandi, quatuor solemnia vota; contemplationis item, et ac-
tionis exercitia, ac ceteros regularis disciplinæ actus, ac studia litterarum; huiusque
omnibus vitam ad predictum finem ordinare intendit, deo dicatam, eiusque
vices agentis superiori (qui diligendus erit) subiectam, propiæ ac proximorum salu-
ti additam. Sed vero quæ magis in particulari sic prescribuntur, ut media ad
finem, ea quidem omnia congruenti ordine disposita ad hæc genera dirigenda cen-
suimus, quarum primum solemnia vota continet, quæ quidem spectant ad re-
ligionis essentiam. Secundum contemplat. exercitia, et alios actus, quibus im-
mediate ad Deum dirigimur. Tertium ea omnia, quibus immediate ad nos ipsos
ordinamur; Quartum ea, quæ erga sup.^a Religionem, et eius statuta sunt gerenda;
Quintum actionis exercitia, et alia quæ erga proximos ad nostram directionem atti-
nent. Sextum denique varia litterarum studia, et exercitia.

- 2 Porro cuiusq. studium esse debet hæc omnia sic vehementi animi propensione a-
rripere, ut non alia potiora media sibi suppetere vere credat; his ergo in hæc est. Pro-
inde

Proinde vero, magnanimo corde, sanctorum exemplo, ad altiora semper, et
ulteriora quique contendens, plura quam Religio parat, prestare nitatur. Et
si enim quibusdam legum limitibus regularium status continetur, perfectio-
nis tamen limites, vixens Christi charitas non agnoscit; sed iam de singulis motio-
rum generibus sibi statim per sequentia capita agamus.

Cap. 3.

De primo mediore genere, quod Solemnia Vota complectitur in uniuersum.

1. Quia institui perfectiorem ad quam vocati contendimus, remotis impedimentis
facile pertingamus, Solemnia vota primo nobis loco se offerunt, in quibus tota
consistit Religio essentia, quibus regulares viri precipue ratione diuinorum mi-
nisterii se profitentur addicti.
2. Proindeque anis omnibus ad clericalem statum vocati emittentur, quatuor
erunt; Paupertatis 1^a Castitatis 2^a Obedientie 3^a quartum denique votum non
ambiendi per extrinseci actus, dignitates, & prelati extra Religionem.
3. Qui quidem omnia, pro rationis tpe elapso, cum ad professionem quis clericus
admittitur, Solemni ritu nuncupare debet, et nuncupatio formula talis erit:
Ego. N. N. natione N. dicecis N. profiteor coram D^{no}, et vniuersa curia cles-
ti, et coram te A. P. N. N. Proposito huius domus, ac omnibus circumstantibus;
et promitto omnipotenti Deo, et B^e Marię semper virgini, et venerabili Re-
ligioni Clericorum, Regularium Minorum, ac admodum R. P. N. N. Pro-
posito Senili eiusdem Religio eiusque successoribus legitime intrantibus, Perpetuam
paupertatem, Castitatem, et obedientiam: insuper promitto nunquam mecu-
raturum, & preteritum, siue per me, siue per alium, extra Religionem prela-
tionem aliquam, & dignitatem, nec consensus in mei Affectum, nisi coactus,
obedientia Summi Pontificis, in ciuitate N. die N. mensis N. anni N. in cele-
stia N.

4. in ecclesia N. eiusdem ciuitatis.

4. Ceterum fratres laici, cum fuerint sui ipsi ad solennem professionem admissi, rita tantum solemnitas ^{vota} emittent; cuius quidem emissionis formula (communiter omni ab eis profuturum) eadem prout erit, quae modo pro clericis est praescripta, quare duntaxat voto praetermissum, quod etiam sane statui non oportet.

5. Illud praeterea singulis suis professis, tam sacerdotibus, quam clericis, et laicis in iungitur, ut ex antiquo, et commendabili ritu n^{re} Relig^{is} quatuordecim in vigilia Epiphaniae, quae emiserint vota, iterum renouare, et nuncupare teneantur, ea ratione, et ritu, qui in libello de n^{re} ritibus habetur.

6. Verum ipso renouandi die, sic de deuote disponere, quicquid nitatur, ut ex ext^{ra} dumtaxat spiritualibus recollectus incumbat; ideoque silentium serio hac die indicatur, distractionis occasiones praesentantur, extra domum exire, quoad eius fieri poterit, cauatur; corporis quicquid etiam recreatio consuetacetur; quicquid deuotae congressus, ut sic deuotionis igne succenit, medulata offeramus D^{no} holocausta, reddamusque vota, quae diuotinae sunt n^{ra} labia ab initio. Prothemo laudabiliter, et pie reuolui gereret, si nouo semper ipse quotidianam votorum renouat. priuatum de D^{no} in holocaustum offeret.

Cap. 4.

De paupertate, quae primum est votum.

Religiosa paupertas, quae parari quaedam est generatio h^{uius} virutum, eo cordis affectu a n^{ost}ris omnibus complectenda erit, quo vere pateat, ipsam in terris celestem nobis esse diuitiarum thesaurum. Quare ex institutione communia nobis erunt omnia, ita ut in comuni, et de comuni viuamus, et idcirco nemini ex n^{ost}ris proprium aliquid habere, aut etiam appellare licebit, quin potius, meum, et tuum eliminantes, comuni vacat^{us} quicquid in loquendo significet, se in hac vita nihil proprium possidere.

2. Proinde nemo sit, siue professus, siue Nouitius, qui per se procuret, & per alium, ut sibi

Cap. 9. l. 1. d. 1.
f. 32.

C. 11. d. 3. f. 54.

Ut si bi quis ad viroem, siue incertum tpe annui redditus, census ve aut aliquę certę pecunia sibi a quoquam, siue propinquo, siue extraneo, siue testam^{to} siue donat^o siue quouis alio titulo, modo ve relinquitur.

3 Novitijs insuper professionem emittentibz, omnino interdiciuntur, ut annui redditus sibi met nominati, aut illi domui, ubi pro tpe habitauerint, nullo unquam modo, siue ratione relinquant.

4 Jam vero quęcumq; bona siue mobilia, siue imobilia, cuiuscumq; generis, et qualitatıs fuerint, pecunia, proventus, census ad aliquem exoriz Religiosis pervenerint, elemosinis, donat^o, testam^{to}, legato, quouis alioq; hereditario titulo, l, qualibet hominibz, l, iuris disposit^o, siue quocumq; nomine, causa, actitulo acquisita; ea omnia omnino statim communia esse intelligantur; et ad superiorem sincerę fide deferantur; nullo unquam tpe, l, causa ius aliquod proprietatis, l, vius acquirere sibi met aliquis possit, sed omne bonorum ius communitalis exit.

5 Ad hoc nemo sit, qui novam vellem, aut novum omnino aliquid, cuiuscumq; generis fuerit; siue utendum accipiat, siue apud se habeat, nisi sup^{er} viderit, probarit, benedictionemq; impetierit, sed vera quorum vius ipsi a sup^{er} conceditur, sciant, de his nullo modo se disponere posse, et propterea alicui extraneo ne dentur, l, commodentur, siue sup^{er} l, gentia: q̄terumparativissimi sint, ad simplicem sup^{er} vocem, l, nuntum quocumq; utenda acceperint, relinquare; sed et q̄ illis utuntur, nullo modo tamquam proprijs utantur; immo p̄cipit^{ur} quamlibet notam, l, vntbram deuitantes, cavendum cuiq; ne q̄ viui accipit, peculiari aliquo signo, l, p̄cipio nom^{ine} communire p̄sumat.

6 Horologia exoris fabre facta cuiuscumq; metalli fuerint, nemini priuatim habere liceat; neq; etiam priuation aureas, aut argenteas reliquiarum, sacrasumq; rerum capsulas; aut libras aureas, argenteas, aut insignibz familię ornat; neq; pictas imagines, nisi parvi partij castaceas; sculptas vero aut c̄latas i cuniculas nemo habeat, nisi parvi partij, easq; localis sup^{er} conuerit. Neq; item armaria,

Cap. 9. 10. §. 1. f. 32.

tabulasq, et oratoria ex eo ligno confecta, q, habita locorum, et regionum atq, in magnis partibus habentur. quæ velgo vero scriptoria nuncupantur, ex quo cu, q, lignis fiant, nobis prohibita esse intelligantur; deniq, curiosa ornam^{ta} in cellis, in tabulis, foratorijs, et huiusmodi alijs, quæ privatis cuiuscumq, vni tribuuntur, omnino vitanda esse decernimus.

7 Sed et cubacula singulorum, eorumq, supellex, n, alia re quam paupert^{as} niteant, nihil isti q, mat^r l, artificia sit partium, nihil q, a pauperum statu abhorreat, habeatur; nihil etiam esculenti, aut poculenti, nisi tantum ratione infirmitatis, et de licentia sup^{er}is dummodo in magna quantitate non sit, fidei retinere licebit.

C. G. 13. D. 13.
f. 67.

8 Proinde nudi parietes, lecti simplices, sine ornatu, sine conspectu, aut ullare conimili, cum unica culcitra, et unica ~~cap~~ aduermum duobus pulvinaribus; nec ~~nisi~~ laneis, et grassioribus, in stragulis utemur, linteaminibus, in elino confectis; Texorile vero eleno, siue ex gossipio, stragulum, nemini propter quâ infirmis concedatur.

9 Denum quatuor in latitudine palmos lectuli non excedant, habeantur in male habentium, et infirmorum ratio, quibus latior lectus concedatur.

10 Ceterum in cubicula, cellasq, privatas induci focus, aut ignem fieri in eis n, permittatur: sat ~~est~~ communis focus, quem statis horis accendendum cui libet licebit adire: habeatur vero ratio ~~sanum~~ debiliu, et huiusmodi commoditate indigentium, ad quorum cellas deferri poterit.

11 Ut autem ^{rite} in cellis custodia paupertas, in nulla violari a quoq, possit, sup^{er}is, aut res in anno, et quoties insuper necessarium duxerint, visitant cubacula singulorum; et quæ forsam in eis a paupertati proposito dissona reperiunt, nullo modo dissimulando permittant: ut autem facile sit superioribus, ipsius cella, l, capiam quamlibet, reuocare, aut visitare, decernimus, ut ad fores singulorum cellarum obsecandas, varium quidem ab omib, adhibeatur clavis, et reze genus: sit tamen in singulis dormibus adulterina clavis unica, quam solus Proposito, et Vic,

et Vicarius apud se habeant, aliorum nemini concedendam: sed et armaria Part 1^a C. 9. §. 8.
pluteas, capias. nemo clauē obseret, praeter eos, qui res communes adseruant; f. 16.
nisi sup^a ea rationabili causa concesserit.

12 Sed ulterius ut paupertati consulamus deposita extra domum apud exte-
rior propinquos q^{ue} seruanda, nemo committat, nisi sup^a ea demum rat.^e conce-
nerit, ut communiter⁴ nom.^e custodienda tradantur. Numorum aliquid, aut
singraphum suo nomine soluendum, s^{ed} ad se rat.^e aliqua spectantem, aut ar-
gentum, aurum, gemmas, et huiusmodi pretiosa apud se habere, et resanda sus-
cipere, nemini omnino liceat, id^{em} omne, q^{ui} cuiquam creditum fuerit, ut seruet,
in communem capsam reponatur, nec ullo vngquam modo inde extrahi possit,
etiam a sup^a. nisi cum vero Dⁿⁱ restitui debet; et qui id fecerit, incurat ipso
facto in priuationem vocis atq^{ue} passim ad triennium duraturam.

13 Nulli etiam liceat procurare, aut permittere, ut numorum aliquid ab eis
in elemosinas, s^{ed} in aliud quocumq^{ue} opus erogandum, siue aliquibus curis, aut
incerti, personis reddendum, sibi iniungatur: si autem huiusmodi, qu^{ae} di-
cuntur confidenti, nobis inuicij, demandat^{ae}, et concedit^{ae} fuerint, id onus susci-
piatur, ante quam sup^a localis licentiam dederit.

14 Potremo in itinere paupert^{is} lex non minus exacte seruanda erit; quare ne
quid aliud, quam in viaticum expendatur; si quid vero in itinere ab aliquo
emptum, aut quomodolibet acquisitum fuerit, id omne statim, ac in domi-
fuerit, ad superiorem deferre teneatur.

15 Quare cum d^{icitur} in communi, et de communi sit nobis ex instituto viuendi,
bona in communi tantum habere, et possidere licet; quare elemosin^{ae}, et si
perpetue fuerint, singule n^{on} domus habere poterunt; in ecclesijs item, sacellis, Onera perpetua
et altariis, construendis, et vniuersaliter quocumq^{ue} alio titulo admitteri possunt, Missar^{um} ne ad-
mittant sine
Onera etq^{ue} perpetua missarum, congruus tamen census; prouentusq^{ue} recepti, s^{ed} ex duorum
h^{abent} portiones, onerumq^{ue} suspensiones, restant, titi^{que} p^{er} quos conueni^{unt} duos parti- partiu^m Capli
um Capli localis, eius domus, in qua onus suscipi debet, ac etq^{ue} sine assensu localis, de Co-
muni^o P^{ar}ochi, relationis P^{ar}ochi

3.

Part 1^a Cap. 5.

suorumq; Assistantum: adeo, ut neq; Prohibe, neq; Gentis, etiam de Assistantum
voto, sine eiusdem capli consensu, ei de mui possint onui illud suscipiendū mādare,

16 Sed q^{uod} quidquid numerum accipitur, cum onere perpetuo minuarum, null o
vngquam tpe alienetur, sed ea pecunia omnino, l, annui census, l, bona stabilia,
quę annuo proventus reddant, emanant, sub p^{er}ona contravenientibus p^{er}uatio^{is}
offitij, et vocū actiū, et passiū, in perpetuum ipso facti incurrendę; volumus enim,
ut si perpetuum debet esse onus, perpetuus et census habeatur.

17 Proinde quidquid pecunię, quacumq; rat^{is}, titulo ve ad mas domus peruenit;
item elemosinę cuiusq; religio, a quocumq; siue extraneis, siue p^{ro}pinq^{uis} quo-
modolibet datę fuerint, ad superiorem statim sincera fide deferantur, et in cō-
mune scrinium reponantur, de quo sane sciitis, sicut et de domorum nobis,
bonis omnibus late in 3ª parte constitutionum infra agemus.

18 Vltimo et si omnes ex instituto, p^{ro}fiteamur paupertatem, eam tñ munditia
nitentem, non sordibus deturpatam amplectamur; p^{ro} faciat pauperes, duplicet
sordes; unde et in cubiculi, in mensa, in victu, et in omnibus alijs ^{in vestitu,} semper pauper-
rati munditia adiungatur, nec vll modo sōdidiūm quid permittatur.

Cap. 2.

De Obedientia, quę est tertium votum.

1 Quę ad castitatis virtutem exspectare videntur, regularum p^{re}scriptiōibus, hic
explicanda non erunt, cum satis comperit, quā ratione, quō ve zelo, cordiq;
conamine, hęc angelica virtus custodiā merito debeat; et ides ad obedientiam,
transeuntes, cum (ut magnus Gregorius ait) sola virtus sit, quę virtutes ceteras
menti inueit, inuertasq; custodit, ad ipsam acū studio complectendā iure coha-
mur.

2 Quęa p^{ro}pter sup^{er} omnes reuerētimur, ut parentes, ei q^{ui} p^{ro}mp^{te} et sincere obedie-
mus, non ex eul^o solum, sed et voluntate, et intell^{ectu} simul; q^{ui} quidam faci-
lime p^{re}stabit, qui xp̄m Dominum in sup^{er} quolibet, agnoscere studuerit; sōdidi-
enim

enim subito obediendum est suo prefato, quod nimirum hic vices dei gerat, eiusdemq; auctoritate fungatur, qui dicit, qui vos audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit.

3 Proinde paratq; se quisq; ad obediendum exhibeat, nec ipset, ut sup^o aut scrip-
to, aut voce reuerēte precipiat, et iubendi vim quam habet, exerceat, sed boni Reli-
giosi pastores erunt, ~~aliter~~, de quibus nulla exoritur iniuria, aut ni hil expresse pre-
cipit, sup^o voluntatem inquirere, eis animo, et affectu adhaerere, et adeo cele-
riter obediendum quicq; erit, ut cum primum campana pulsauerit, aut alio mo-
do obediendi signum in notuerit, statim exurgere, et ne tantum quidem morę
interponere debeat, quantę cepti apicis consumet effigiem; ita enim imitabi-
mur sanctos, qui (ut Cassianus refert) imperfectam lineam litterę relinquentes,
non tam operis compendia, lucra ve sectabantur, quam ~~obedi-~~ virtutē ex-
equi toto studio, atq; emulatē festinabant; Religiosi enim viri, (ut ille rubet) adeo
cunctis virtutibus obedientiam preferre debent, ut vniuersa dispendia subire
contenti sint, dummodo hoc bonum in nullo violare videantur.

4 Quoniam autem (ut Bernardus ait) perfecta obedientia terminis non arctat;
idcirco quocumq; loco, etiam inter infideles, ad q̄ ad indiārum regē sup^o
migrandum iniunxerit, subditus nulla interposita mora, quamprimum mi-
grandum festinet, neq; aliquis audeat, aut longinquum iter, aut quouis aliud
impedimentum, q̄ sup^o non apparet, aliquo modo perire; ceterum qui qua-
rat longinquum iter perhibere possit, infra ruos loci dicatur, cum de ratione
iter agendi agemus.

5 Propterea vero commissum sibi onus, et officium, quodcumq; tandem ab eis
discut. quisq; recipiat, et pro modula virium sincere, et exortēue exequat; nam
proteruginis signum est, et ambitionis seminariū officiorum gradu estima-
re, et hoc sibi competere, illud vero minima, ore quæullo, et animi perturbato dis-
serere: sed et si quid oneris imponatur, q̄ sibi vix excedere videatur, ne recusset,
sed in Domino confisus subeat humiliter; virtus enim Dñi in infirmit. perfici-
atur;

Sin vero sua debilitas, et in optritudo superiorum lateat, ubi cum audierit, et quid se ab illo offit. suscipiendo exortetur, humiliter, placide, et aperte significaverit, nihil amplius superest, quod agere debeat.

- 6 Deniq. obedientiæ ratio exposcit, ut non solum præpositis, et huiusmodi alij, maioribus prælati, verum etiam eorum vicarij, et ministris in ijs, quæ ad eorum officia spectant, obediamus; quare nemo sit, qui illis obtemperare recuset.

C. G. 10. Q. 2. f. 32. Postremo, ne constitutiæ laqueus cuiquam iniiciatur, testatum volumus, obedientiam eatenus ad lethalem culpam nos obligare, quatenus sup. in virtute sanc-

ti obedientiæ, s. sub pœna excommunicat. aut alterius censure præcipiat, quod tamē præcepto, hoc modo imponendo, raro, et non nisi gravi ex causa nisi sup. utant; Immo si præceptum in virtute sanctæ obedientiæ, non privato alicui Religioso, qd. disponat. ma. sed communitati infligendum esset; tunc a sup. sine capli locali consensu, et a nitihi sit de se. Provisi, s. Genli sine consensu suorum Assistentium fieri non possit; et pari rat. ex capitulo excommunicat. glatis, s. alterius censure, in nullo casu, siue privato, siue in v-

l. Pli ex Bullate niumum utantur nisi sup. Genli quidem, et Provisi; nisi re cum suis Assisten- tibus, et locali, nisi cum capitulo locali mature deliberata.

- 9 Sed nihilominus quamvis obedientiæ transg. lethalem culpam, nisi haciam explicata rat. non inducat, tamen penę, et quidem gravi subijcimus omnes, qui eam quovis modo impositam violare non verentur; et profecto huiusmodi religio- si sedulo coarceantur, et obedientiæ iugo, et obedientiæ iugo submittere cogant.

Cap. 6.

De quarto voto, ac iuramento. oooo

- 1 Ambitionis vitio, quo regularis perfectio labefactata ruit, aditum omnem eclu- dentes, iure optimo cui libet ex nris, qui statui clericali sit adscriptus, imponimus, ut quantum illud solemne votum in professione emittat, non scilicet repugnans, s. curaturum, siue perse siue per alium p. p. rationem aliquam, s. dignitate exona Religionem assumi.

Quo

- 2 Quo etiam modo iuram^{tu}, sed simplex ab eisdem fieri volumus, quare obli-
gant, non actus, ut tibi prepositi dignitas, l. aliague huius prepositus intra re-
ligionem expresse mandetur; fiet autem iuramentum istud, ab istius statim
prepositi actu, non tamen solemniter, sed priuatum, et simplicitate in choro, vel
in sacris, in manibus sup^{er}, coram quo ipsa sollemnitas prepositus fuerit emissa;
formula vero talis erit = Ego N. N. Fidem in uoco Deum, q^{uo}d neq^{ue} Prepositi dig-
nitatem, neq^{ue} aliq^{uod} officium, quod huiusmodi dignitati ex ordinationibus neq^{ue}
Relig^{io} prepositus, mihi expresse mandari, curabo.
- 3 Quare supra Prepositi dignitatem, nullam aliam intelligi volumus, qua
Procurator, aut Senilis; proinde tunc iuramentum istud, q^{uo}d votum illud, non nisi
extrinsecus actus, quibus dignitas aliqua procuratur, sub obligat^{io}ne coercent; non
autem circa desideria dignitatum, l. huiusmodi alio intrinsecus actus vim ha-
beant, quamvis cuiquam cauendum sit, ne minimis hinc desiderijs, aditum sui
cordis patere permittat, e quibus tot vitiorum pestilens virus exumpit.
- 4 Verum siq^{ue} ab iis contingat aliquem ex nris dignitatem quamlibet, contra vo-
tum pre dictum, aut iuramentum, sacrilega impiet^{as} tibi committi, aut deman-
dari curare, ut votum transgressorem, vel^{ut} per iurum, grauissime puniendum esse,
priuat^{io} vocis, et inhabilitat^{io} ad illam; priuatione item officij, et loci, et alijs pre-
ter superiorum arbitrio infligendis, iuxta seueritate decernimus.
- 5 Sub graui etiam pena cunctis iniungitur, ut sup^{er} statim reuelare, et denun-
ciare teneantur, q^{uo}d cumq^{ue} ei innotuerit, quompiam voti huius, et iuram^{tu} trans-
gressorem aliquo modo existare; Tandem ne, l. minima de re arbit^{rii} occasio,
prohibemus, ne quis siue perse, siue per alium tibi procurare, aut deman-
dari p^{ro}sumat, l. vocem in cap^{ite}, l. quemlibet gubernat^{io} gradum, quiuis ille sit, l.
etiam promotionem ad ordinem, l. in 2. gradus sacerdotum institui; lectoris
item, et cantionatoris offic^{io} fungi, l. deniq^{ue} ad secularium confessionis audien-
das designari; et qui contra fecerit, grauiter puniatur, et ad eodem grad^{um}, vel
officiu perueniendi, facultas ne fiat.

forma iuram^{tu}
et ambiendi.

C. G. 9. Q. 1. f. 18.

Cap. 7.

De 2. mediorum gradu genere, q^d contemplatⁱ
exercitia, et alia continet, q^d immediate ad Deu^m
dirigimur.

1. Vocationis n^{re} ductum prosequentes, qua amundi tumultu segregati ad su-
blimia in celestibus evocamur, contemplationem, cultumq^e divinum, secun-
do loco post vota describimus: Quae sane ex Dⁿⁱ sententia perfectionis continet
optimam partem, quae q^d aereum labentium affectione reiunctum, animum iugi-
ter celestibus choris insinuat. Sed et omnes intelligamus, hanc esse n^{re} Religⁱ p^{ri}ncipua
fundamenta, q^d nos froni^t, innitamus, oportet, ut perfecti culmina facile per-
tingamus, vnde et p^{ri}mo institut^o hoc p^{ri}ncipue ip^si imbuant^o novit^o; et omnes quot-
quot sumus, non corpore tantum, sed et mente, aerebus secularibus abducti, res divi-
nas assidue contemplari conamur.

2. Singula vero, quae contemplatio h^{ec}, cultusq^e divinus exponunt, nimirum men-
talem orationum, chorum, et huiusmodi alia, sigillatim persequent^o capita p^{re}scri-
bemus.

Cap. 8.

De oratione mentali.

CC. LO. 9. 3. f. 33. Cum inter omnia contemplatⁱ exercitia prima s^{ub}stineat^o vices mentalis oratio^{is},
de ea primo est agendum; et sane dupliciter in nostra Religⁱ eam instituendam
esse decernimus; 1. ut communiter in singulis domibus, ab omib^{us}, n^{on} in choro, 2.
in ecclesia, aut etiam in orat^o congregati, quotidie bis in die peragatur, mane sci-
licet et vespere. Et matutina quidem oratio, ubi q^d chorus quotidianus exit, statim
post abso^lutas matutinas p^{re}ces habeatur: ubi vero quotidianus non exit, in colle-
gijs paulo post ip^si illud, quo p^{re}ces ip^se matutinas, in choro persolvent^o debent, ut
late infra dicetur, cum de exercitiis ordine in 3. parte agemus. Vespertina autem
oratio

oratio, eo tpe peragatur, quod Proule capitulum, habita locorum, et regionum
diuisaratur, designabit, Sed et temporis spatium, quoniam communis oratio
concludi debet, sic se habeat; ut in domibus quidem exortitionum, tam matu-
rina, quam vespertina, ad vniuersum horum spatium per singulas vias excurrat: In
collegij, matutina ad vnam horam, vespertina ad dimidiam peragatur, in do-
mibus recessus, et nouitiatibus separatis (ubi semper circularis oratio, propter commu-
nem peragetur, (de qua mox infra) ^{tam} matutina, quam vespertina singu-
lis vicibus medie horae spatio absoluetur.

2. Ceterum ut nemo sit, qui ab hac communi orat.^e aliquo preteritu abesse po-
sit, statuatur, mane prima, et secunda oratio, ut si quis a prima abesse cogatur,
(habita in prius a sup.^e licentia) secundae intueri, non excusetur, sed et vesperti-
nam orationem ~~germinare~~ non refert. Proinde nemo sit, qui ab incepta orat.^e
antequam communiter absoluetur, abcedere audeat, nisi forte graui necesse
compulsus, quo in casu licentiam, et benedictionem ab eo, qui praestet, petat.

3. Tam vero propter communem hanc, alia etiam (sed solum modo in domibz, re-
cessus et nouitiatibus separatis) instituenda erit mentalis oratio, quae quotidie
vicinior in ~~ordibz~~ assidue reuertit, sed interdum tantum, in choro peragetur, in-
gulis religionis ad eam destinati singulis horis; quam ideo circula rem placuit,
appellare; hoc erit, in his domibus praecipuum nre Relig.^{is} munus, per quod
semper in actu diuino conspectui poterit adhaere, non solum vitae sanctit.^e iuxta
illud ^{Domini} oportet semper orare, et nunquam desicere) sed et orat.^{is} assiduitate, ut
docet nos B. Basilus, dicens: orationis ^{est} vniuersa vitatur; q^{ui} quidem cum
singulis, quibus ^{cu} personis imponibile sit, volumus, ut saltem vicinior (quoad
eius fieri poterit) expleatur, in illis domibus recessus, et nouitiatibus, separatis, in
quibus contemplatiue tantum vitae, erit animi incumbendum, et orationi, non
actioni vacandum, ex quo tandem fiet, ut veluti lampas semper ardens, luceat,
ad stando ante conspectum Dni nra religio, lucis fulgore deinde proximi efusura.

4. Porro autem incipiet haec circularis oratio, statim mane post peractam 2.^{am}

C. G. 10. D. 3.
f. 34.

2.^m orationem communem, ^{entis} avidua, neq. unquam illa ratione interdiu, acabit, nisi dum canonicis horis persoluantur, s. aliud in choro cantabunt; in ea vero tñ ecclesiæ catholicæ congregat.^{is} nre, nostrorumq. benefactorum; tum vero præcipue felici recordat.^{ur} Sixti V. P. M.^{mi} meminisse debemus, iure enim, ac merito animam eius Dño commendabimus, cuius auspicii, dum in xpi vicu ageret, nri ordinis institutum ortum habuit, et incrementum.

§ Postremo, tam in circuli, quam in communi oratione, non licebit cuiquam, toto illo tpe, quo orat, officium diuinum, s. etiam B.ⁱ M.ⁱ L. defunctorum persolvere, sicut neq. lectioni alicuius libelli, quæquis p.ij incumbere, nisi forsam inuandæ mem.^{is}, et firmandæ mentis studio, vericulus paucos de illo legere, op. habeat.

Cap. 9.

De institutione Chori, ac de diuinis offitijs.

1. Dicit Religiosus vir, diuino cultui mancipato, quam collere proficiuntur religionis virtutem, diuinis laudibus exoritur, q. quidem præcipue institut.^{us} chori præstare facile poterit: eam merito libenter amplectamur, contemplatiue partis studio inhaerens.

2. Ergo canonicæ præces anni in choro, statim horis persoluantur, nempe matutine (neq. nocturno continent, et laudes) matutinis horis scilicet ante diluculum seruis, omniq. pro ætatis, hie miq. ratione, diuinis vero (quæ 1.^a, 3.^a, 6.^a, et nona vespere, et completoris constant) interdiu, Romani Breuiarij forma, ritusq. seruato; sed et singulis diebus festis, quæ de præcepto seruantur, solemniter etiam missa dicatur.

3. Proinde in nris singulis domibus, chororum instituentium esse decernimus, et in domibus quidem exercitiorum, et recessus, et in nouitiis separatis, quotidianæ

Chorus assignatus, sine alicuius diei intermissione, erit; in collegijs vero ob litterarias studiorum occupat.^{is} nullo modo quotidianus erit, sed dominici tantum, et festis diebus 1.ª et 2.ª. C. G. 7. D. L. pro
Præf. Nisi. f. 9. clauis instituitur; hac tñ ratione, ut in festis 1.ª clauis, eodem prorsus modo, quæ in exercitiorum domibus, chori munia exhibeantur, prius et vespere non omittitur.

In Dominicis vero, et festis 2° classis, satietur, immarutine precibus, et deinde hora congruenti, 3° duntaxat, et missa solemniter, ac vespere, sine completorio dicantur. Ceterum 1° classis festa, in quibus chorus ^{choy} par signato modo disponetur; ea erunt: nimirum: Natiuitas Dni, Epiphania Dni, Pascha resurrectionis cum tribus precedentibus, et duobus sequentibus diebus; festus Corporis Christi, Assumptio Beatæ Mariæ Virginis, festum omnium sanctorum, dedicatio propriæ Ecclesiæ, Patronus, et Titularis Ecclesiæ, siquid vero aliud 1° classis erit, eadem ratio in collegiis, sicut festum secundæ classis celebrabitur.

4 Jam vero diuini officij celebratio (ubi chorus quotidianus erit) hoc ordine procedat, ut festis diebus, dicatur prima post circiter unius horæ spatium ab aurora; post primam excurrat alterius horæ spatium, plus minusve, quo completus dicatur tertia; et post eam omnia solemniter, et hac absoluta dicat, sexta, et nona continenter, festi autem vero diebus, post huius, 1°, duarum horarum spatium ab aurora plus minusve, dicatur simul 1°, 3°, 6°. et nona: vespere hora congruenti, ^{ritus} ⁺ otius ⁺ vespere ⁺ statis, hyemisq^{ue} ratione; completorium regulariter semper dicatur immediate post vespere; festis vero diebus, et quando cuiusque solemniter celebrabuntur, vespere reuerentiam ab ipsius hora cum dimidia ante solis occurrum, plus minusve; in quadragesima vero vespere antequam completorium hora mox præscripta.

5 Quod vero spectat admodum, dicatur officium, et quidquid aliud in choro cantandum erit a nris, voce quidem simplici, et tono quodam deuoto, et vnisono, sine cantu figurato, aut flecto, cum commoda in versibus pauca; musico vero cantu, instrumentorumq^{ue} modulationibus nris in diuinis officiis ea tenus uti nullo modo possint, quatenus ipsi met percipios, canere, aut ~~et~~ modulatari vellent, nihil tamen exterius musicæ perit, quandoq^{ue} ad hoc modum canendum, et modulandum in ecclesiis nris admittere, ab instituti nris ratione, non modo non alienum, sed et potius valde consonum arbitramur, cum id aptissimum medium sit ad populi deuotionem (cui ex instituto incumbimus) excitandam.

Musica q^{da} ad-
hibenda erit.

atq^{ue} adeo licebit nobis organa in ecclesijs habere; verum quibus diebus hęc musica adhibenda erit, statuiamus, ut cum solemniter quadraginta horarum ratio, l. festum Patrum ecclesię celebrabitur: localis sup^{ra} altarium voto eam admittere possit; ceteris vero festis diebus, id ei nullatenus liceat sine suoq^{ue} consensu voto adhibitis; ceterum si assidue quibusdam singularum hebdomadarum, l. mensium diebus intras ducenda esset, musica nequaquam sine locali caplo, et sine Prioris, suorumq^{ue} Assistantium voto, et etiam sine peculiari casu parato intro ducatur, quod si cerni non adit, gentili etiam suorumque Assistantium vota requiramus.

6 Verum cum admodum in ruper divina officia persolvendi ritus spectent, et cęremonię sacrę, de his statuiamus, ut libellus conficiatur, in quo ritum omnium formulę, a sacra congregat^{ione} confirmandę, minuta diligentia perscrubantur; curandumq^{ue} erit, ut exacte ab omib^{us}, concinne, et decore, uniformi observantia exerceantur; quod quidem, ut semel fiat, in mense, clericis omib^{us}, et sacerdotib^{us} professi una congregati, ritus, et cęremonię explicentur, his tamen exceptis, quos sup^{ra} iudicaverit, huiusmodi cęremonijs probe callere, ceterum exata, praviq^{ue} abusus emendentur, ritusq^{ue} variantes concilient^{ur}; sed et novitij eorum in novitiatu frequentius in his ritibus instruantur ad Magistri preceptum.

7 Veniq^{ue} post modum personas designantes decernimus, ut ad divina officia in choro celebranda, singuli sacerdotes, et clerici, una conveniant, neq^{ue} aliquis sine sup^{ra} licentia abesse presumat; laici quoq^{ue} ad matutinum surgant, tantisper genuflexi sent, donec invitatorium in choro recitetur, quo dicto benedictionem simul postulent, deinde ad op^{er}ib^{us} prestita recedant: qui clericus, l. sacerdos post inchoatum officium venerit, si ibi sup^{ra}, l. vicarius adit, ad suum locum sese recipiat, sed genuflexus in choro medio, surgendi signum spectet, quo habito statim surgat, et ad suum locum se conferat; si vero sup^{ra} ibi, vel vicarius non aderit, brevis orat^{io} premissa, et nullo spectato signu surgat, et cum alijs

in chorum

et cum alijs in suo loco conveniat: proinde vero sine gravi necessitate, et sine licentia, ac benedictione eius, qui praeest, a choro, antequam officio absoluantur, nemo egrediatur, sed et si quis de licentia sup.^a abcedat, et postea ad chorum reuertatur, surgendi signum nequaquam expectet.

Cap. 10.

(De Sacramentorū penitentiae, et Eucharistiae sup-
tione, ac de sacrificio missae: *non*)

- 1 Ascensione in valle lacrymarum, Deo adiutore, disponentes, ut de virtute, in virtutem perfectionis fastigium conscendamus, hunc alium contemplationis cultumq; divini gradum figimus, et locum, sacramentorū scilicet frequentē summptionem, et vium, ad quem meritis, cohortamur, et invitamus *omnes*.
- 2 Quo circa clerici omnes nri, et laici singulis Dominicis, alijsq; festis dieb, primis, et 2^{is} classis, simul Eucharistiam publice in ecclesia sumunt; *no-* Const. pars 2.^a
c. 12. f. 104
uitij vero, tum his diebus, tum etiam semel infra hebdomadam q; leticito refectantur; sacerdotes autem quotidie sacrificent, aut si interdum abstinere, velint (quod ut rarissime contingat, optamus) absq; sup.^a licentia, et cōsensu, ne abstineant.
- 3 Porro nullus siue clericus, siue laicus (nullius licet peccati mortalis sibi contritus) divinam Eucharistiam sumere audeat, nisi confes.^a sacramentali antea ~~non~~ fuerit expiatus; sacerdoti vero hī saltem in hebdoma vltimus confiteari; timediū et erum Religionis viri, ne contemptu leuium culparum, paulatim in deterius prostabantur.
- 4 Quorū in singulis quibusq; domibus deputentur a sup.^a duo, tres, aut plu- C. 9. d. 18 f. 26
et C. 9. d. 4.
f. 35.
res confessarii, pro subditorum numero maiori, si minori, atq; ex his, cui quisque *et* C. 9. d. 4.
f. 35. voluerit confitebitur, ijs vero exceptis aliorum nemini, nisi sup.^a non leuem ob-
causam, alicui id expresse concesserit; sup.^a vero sacerdoti cuiqua; a se delecto.

13. et
5 sed confessori; caveant, ne nisi Religiosis (nisi quibus in lectulo detinentur, infirmi, s. alias impediti) aut in cellulis, aut in alijs, quam in designatis a superiore loci arceant; excipimus nihilominus sacerdotes, quorum confessiones in cubiculis excipere licebit.

6 Jam vero quod attinet, ad sacrificium missae, clerici, et laici, s. quotidie admissam sacerdoti inveniunt, aut eam saltem audire, non omittant, similiter, et sacerdotes, quibus diebus a sacrificij celebrat. abstinent, eidem intersint.

Cap. 11.

De examine conscientie, et de quibusdam alijs ad contemplationem expectantibz.

- 1 Prosequente alia, quae ad contemplationis studium a nobis iure exposcit, inter ea primum examen conscientie ponimus; q^o quidem ab omnibz, communiter in choro, s. in ecclesia, aut etiam si ibi commode convenire non possint) in oratorio congregatis, bis singulis diebus, mane scilicet, et vespere peragatur; sed mane statim a prandio; vespere autem hyemali tpe statim postquam, aestivo post silentij signum; sed et novitij (ubi primus novitiatus domui conveniendus habetur) id vespere in eorum oratorio persolvant.
- 2 Porro eodem ipso tempore, quo singuli conscientie rationem a se ipsi exposcunt, meminerint simul divini munificentij, pro alimentis gratias agere, eamque pro benefactoribus orare; verum in huiusmodi persolvendis exercitiis, examinis scilicet conscientie, et gratiarum actione, tum mane, tum vespere totius partis horum spatium, singulis vicibus non excedatur. Ad hoc spiritali sacrorum librorum lectioni, quilibet p^{ro} studio, ad brevis saltem t^{em}p^{or}is spatium, singulis, s. alternis diebus vacare nitatur, hac enim solido, velut cibo alitur, et pinguescit oratio, viget devotio, contemplatio enutritur.
- 3 Sed ut nulla progrediendi desit occasio, verbum etiam Dei n^{ost}ri omnibz, exhibendum est;

exhibendum est, quare his singulis mensibus ad profectum omnes, extra nouitiatum degentes, una congregati, sermo, siue et spiritualis collationis, de Deo, et de perfectis virtutum, ad ^{di}midie horum spatium habeantur, siue a sup^s, siue etiam (Cum sup^s id commode non licebit) ab alio, quem designauerit ipse. Ceterum nouitij in eorum nouitiatu frequentius a Mag^o id exercitium persoluetur.

4 Proinde uis, ut diligenti studio, quæ cursum sunt sapere, non quæ super terram experimentis dicamus; producat quam maxime (licet cuiusq; arbitrio, id relinquamus) ut semel in anno, et quoties item, ad iacerdotium quis promouendus erit, singuli quotquot sumus amiq; alius exercitaretur abducti, ac recollecti non omnes solum, sed etiam corpore, ^{et} in uno illor^{um}. ex Dñi sententia necessarium est quæ ~~antiquis~~ spiritualibus tantum modo contemplatiui partis exercitij, ad decem saltem, s. obediendum spatium (suo cuiq; a sup^s designati tempore) vacemus; ex quo plane fiet, ut spiritum renouare, seu uicem exercitare, progrediente re-
suptis uiribus, uelotio si cursum accipere, ac Dñi intima valeamus, ad hysione conuig^{is}; quare emittendum erit, ut hæc tan sancta institutio, nouissemper ~~per~~ ^{per} diu promota uigeat; ex qua utiq; Religionis fluentia ipsi permanabunt; sed et nouitij antequam professionem emittant, semel, s. etiam bis, id in nouitiatu persoluant, prout infra suo loco dicitur. In uniuersum ~~namq;~~ ^{autem} quicq; ille fuerit, siue profectus, siue nouitius, quos ipse ei incumbet; domo non egrediatur; cum alijs siue secularibus, siue Religiosis non loquatur, recreationibus quibus cumq; etiam quotidianis non intersit, sed solitarius in loco sibi designato eleuans se super se, conuersationum in celis habere nitatur. Deniq; speculatis conficiatur libellus, in quo sigillatim hæc exercitia perscribantur, hæc insuper deputetur unus, qui ueluti horum exercitiorum perfectus, ei incumbens, qui scilicet instruct. indigere uidebuntur) instruat, ac dirigere curet.

5 Sed postea ut uite contemplatiue omni alio tpe tota uirtute uacemus, cauenda nobis est, ad ext^{er}. affectus propicientes ne forte (quod Paulus inclamat) perfluamus; quæ propter ubi caritas, et obedientia non exigunt ext^{er}nijs

negotij nequaquam implicamur; hu vero cum applicamus, meminisse iuvabit, quod B. Bernardus admonerat, ubicumq; fueris, tuus es, non li-
ceat adire, sed et commodare.

- 6 Potremo hoc eodem spiritu, promota religio, ut a mundi tumultu se-
gregata, faciliiori via contemplatⁱ studia consequatur, illud sapienter ex cogi-
tatum ex instit^o papⁱ exhibita, ut scilicet domus quidam, recessus (singule eni
in singulis provincijs) longe a manibus, et sub vrbis diuinit^e construuntur, ingui-
bus contemplatⁱ iter, absq; impedim^{to}, ab atq; qui ibi degent confici possit; sed
vero de his omnibus infra in suo loco in 3^a parte late redibit sermo.

Cap. 12. De ecclesie cultu, ac supellectili sacra.

- 1 Ut ea quę diuini numinis cultum, et honorem promouent, ita semper exequi
valeamus, ecclesiarum cultui summo nobis studio vacandum esse intelligim^{us},
idenim maxime regularium status exposcit, sanctorum exemplo, qui do-
mus dei decori pia sollicitudine intendebat, vnde et notitij ab ipso met noui-
natus typ^o, diligenter hoc spiritu imbuantur.
- 2 Proinde demus operam, ne ea quę aliquam profanitatis speciem præse-
runt, secularis actiones, vana colloquia, deambulationes, strepitus, clamores,
et id genus alia, in ecclesijs nr̄is habeantur; ut domus dei, domus orationis esse
videatur, et dici possit.
- 3 Sed et præcipue nobis incumbit, ut ibi existentes, non interiori solummodo
cordis munditia, verum et externa etiam pietatis specie, nos tamquam dei
ministros exhibeamus; quare, et si vbiq; tum maxime in ecclesijs, sobrius
vacuum facti sumus, deo, et hominibus præsumus gressum modesto, serens vul-
tu, demissis oculis, sermone placido, gestu se dato, ita enim fiet, ut et proximū
edificemus: et sacramentum nos dignos rerum præferamus tractatores.
- 4 Ad hoc omni studio curemus, ut ipsa met sacra gdes, parietes, pavimentum,
et quę

et quæ in ea inveniunt altaria, ac sacra suppellex, munditia, et decore reple-
deant, sacerdotum, et altarium vestes, divinis cultui dicatas, vasa, atq; id ge-
neris ecclesiastica instrum^{ta} probe serventur, et quo quq; loco aptè disposita
collocentur.

5 Capere sacra ornamenta, vestes, et vasa^q, auro, gemmis, & alijs quibz
desse ornata, et quolibet preciosa libenter in ecclesijs nris, ad maiorem divi-
ni numinis cultum admittimus, nec paupertati nre adversari declaramus.

6 Ceterum speculabatur ne facile ^{neg} ~~pro~~ rui. licentia, suorumq. consultorum
consensu, concedatur, ut in sacris indumentis, sacris v. varijs, sua insignia
insuant, aut quomodo libet insculpant.

7 Sed vero ecclesie, sacella, et genus omne sacrarum edificiorum secularibus, con-
struenda, & ornanda concedi poterunt, non tamen sine capiti localis, et Prepo-
siti Praebiti, suorumque Assistentium voto; et si in eis insignia, et inscriptiones
indere velint; ea quidem ab ijdem Patribus antea probata, et modo aper-
mittantur, illud autem cavendum, ne perpetuum, graues onus nobis im-
ponere sinantur; q^d. quidem numquam admitti poterit, nisi ob veheme-
ntem aliquam in iugni personae rationem, et repius mature considerata,
et iedulo discussa, ac definita ex consensu duorum partium capituli localis
illius domus, ubi fundandum est sacellum, aut imponendum est onus, et
ex consuetudine Praep^{ti}. Praebiti, suorumque Assistentium.

Cap. 13.

De 3.º mediorum genere, q.^o continet ea, qq. im-
mediate ad nos ipsos ordinamur.

Prescriptis iam, quæ immèdiato ad Deum, eiusq[ue] cultum nos dirigunt,
ea modo se offerunt, quibus immèdiato ad nos ipsos ordinari valeamus,
cuiusm^{di} sunt communis, aut regularis ratio, victus, et vestitus, maceratio
carnis

carnis, penitentiarum usus; silentij cultus, modestij virtus, charitatis ad
inuiicem, et id genus alia, in quibus sane Religioſe diſcipline robur ma-
xime ~~consistit~~; ut meritis admittendum sit, ne contra ea abusus aliquis pau-
latim ~~inroperat~~; sed sigillatim de his omnib; persequentia cap. agamus.

Cap. 14.

De regulari victus, et vestitus, et aliorum, quæ ad
corpus attinent, ratione.

- 1 In primis a ratione victus incipientes, decernimus, ut omnino in communi, et
de communi sit omnium noster victus; ideo in singulis nris domibus, locus com-
munis, communi menſa, deputandus erit: sed et duplex menſa ſuccesſive vnaper
aliam inſtituatur, oportet, ut qui a prima abſuevit, ſecundæ intuerit, ad 2^{am} tamen
omnes (vnanimus) adire conentur, nec nisi iuſtas ob cauſas, et de ſup^a licent^a quis-
quam abire, qui vero legitime detentus, 1^a intereſſe non potuit, ad alteram ^{ſtatim} ~~in~~
accedat.
- 2 Porro vtriuſq; menſe eadem ſit ſtructura, idem in vnaquaſq; ſcullorum
numerus, et ratio, nec ad eas poterit qui ciborum aliquid, 1^a ſecum ferre, 1^a ſibi
ferendum curare, aut etiam quidquam, proterit, quod apponitur, requirere; o-
nes vero dum comedunt oculos a circumſpectis, et lingua n^{ra} locut^a cohibeant, ſilen-
tium enim ⁱⁿ eo loco, etiam recreat. Ipe tamen in 1^a tamen in 2^a menſa, acunctis exae-
qualitate obſeruandum indicimus, et ſup^a ipſe (ſiquid interim in ~~vna~~ ^{ſtatim} ~~accusat~~)
1^a ſigno, 1^a ſubminis voce utatur.
- 3 Prima autem menſa ſacra ſeſt^a conſtituitur, quam omnes ⁱⁿ ſilentio, et attente
auſcultent, ut n^{ra} ſit anim^{us}, quo nutriatur, cibus; in cuius initio aliquid ex
ſcriptura ſacra legatur; alius deinde prius, et probatus liber ſatini ſermonis;
poſt modum deuotus alter vernacul^{us} lingue: ſed et lectoris errata, ſiqui interue-
niant, emendentur, ab eo nimirum, qui ad id fuerit a ſup^a designatus: quocirca
sacerdos

sacerdos aliquiⁱⁿ secundo gradu constitutus, idoneus in ad ea corrigenda deputetur; cui etiam, ut in eius absentia hoc ipso munere perfungatur, sacerdos alii, idoneus eiusdem etiam gradus adiungatur, qui tñ si 2. mensz simul adiint, antiquior in corrigendis precedat; deniqz librarium, qui ad mensam sunt legendi, catalog, a capitulo parochi semel fiat; quem ubique retinendum nec nisi variare licebit.

Libri legendi in
mensa a capitulo
et deputentur.

4 Jam vero a prima mensa, antequam fuerit ab omibz, simul expleta, nemo prius, quocumqz propterea abscedat; et sup^{er} erit vigilanter intendere, ne aliquis in hac parte abusus irrepat; volumus ^{enim ut} ~~et~~ omni simul comedente, simul amena egrediantur, quod si tñ vigens aliqua ratio, s. necessitas, quæ difflexionem prius possit, quempiam ^{et} gradi compellat, si quidem ab eo, qui pro se, licentiam, et flexigenibus benedictionem exponat. sed in fine tandem signo apertissimo, simul omnes surgentes, deuote ibidem gratias demonstrant, et lotis cum modestia manibus, in chorum, s. in ecclesiam, aut in oratorium cum silentio abeant, et quod sup^{er} cap. 11. ff. 1. et 2. de conscientiz ex ordine, et gratiasumant^{ur}, et pro benefactoribus obsecrat. proscriptimus; isti expleant congregati. Precipue vero meminerint pro ipsi in specie benefactoribus orare, quos sabato in missa recitator audierint, ~~et~~ ^{enim} ~~ad~~ ^{medie} volumus, ut elemosinæ receptz. per hebdomadam, in refect. alectore absoluta lectio recitentur.

5 Extra communem mensam comedere nemini omnino liceat, e quotis tantum exceptis, quibus in cellulis comedere sit necesse; contionatori, item, quibus in cubiculo comedendi facultatem concedimus, in quadragesima quidem toto illo tpi curru, in alijs vero temporibus, non nisi mane, si matutina, et non nisi vespere, si vespertina contio habeatur, si vero continuatiz diebus extra tps quadragessimæ predicabitur, illi ipsi diebus, tum mane, tum vespere in cubiculo comedere contionatori licebit.

6 In domibus regularium, siue intra urbem, siue in eius suburbij, aut cui C. G. 9. d. 4. degentium, nobis comedere non licebit, sed cum eo qui notiz in iurisdictione, unitat f. 19. C. G. 13. d. 1. 4. domū f. 67.

domum ad horam refectus reuert; quod si id fieri nequeat, antequam do-
mum discedat, comedendi foris facultatem a sup. petat, et habeat: si autem ac-
cidat quod & greti, quem aliquis nuntium vinita uenit, adeo ingratuatur infirmi-
tas, ut eum pene extremu spiritui cōsultantem decedere non videatur & quum,
huiusmodi legitimum impedimentum, sup. (si fieri potest) quam primum
nuntietur, ut ab eo comedendi, ac etiam (si opus fuerit) pernoctandi apud secula-
res facultas fiat, sin minus, statim ac domum adhibemus, rem omnem superio-
rum aperiemus. Idem dictum sit, si quando ab aliquo Episcopo, L. nuntio, L. etia
cardinali, aut in proprijs locis a Dñi ipius locorum, rive in super arvis aliquo
religioso in monast, recum uerbi coacti fuerimus, hostium ad id inuitare,
et uigere non posse, decernimus.

7

Sed iam a ratione victus, ad uelut tranueamus, qui sane in uirtutibus cleri-
calis erit, q̄ quidem clerici sumus; ex reuoribus autem non solum, sed interio-
ribus etiam completur indumentis, et exteriora quidem tam pro clericis,
quam pro laicis eunt, tunica, domestica toga, et pallium, pallium quide
quo fr̄is exētes, domestica toga, qua domi existeres, uteruntur.

C. G. 8. D. 2. f. 13.

C. G. 9. D. 5. f. 19.

C. G. 10. D. 39. f. 50.

C. G. 11. D. 2. f. 8.

8 Proinde quod attinet ad materiam eiusdem indumenti exterioris, cum de-
ceat minores clericos, et paupertatem professor honestum quidem indum-
tū vile tñ, et rude, exteriores vestes ex panno nigri coloris, uili, et rudi conficiant;
Et in nra quidem domo Neapolitana sint e iasanensis panno, quo a principio
nra Religio uisum, effunde, et uili tibi existimatur. In reliquis uero Regio-
nibus, et Prouincijs ubi cumq̄ nri instituti domicilia erunt, cum pr̄ dictu pā-
nus iasanensis commode haberi non possit; ex eo panno nigri, etiam coloris
conficiantur, qui in uilitate, et ruditate (capli Prouti arbitrati) iasanensis ei-
dem omnino similis existat. Illud etiam uolumus, ut eodem panno per hyemē,
et per estatem nri utantur; et cum semel Prouti capli, decreto fuerit designa-
tus, semper in eadem prouti. ille met retineatur, nec aliqua possit aqua uis aliopro-
uinciali capli, designatio fieri, sine conuensu Gentis capli; id q̄ decretum adeo
ratur-

satum, et firmum sit, ut a nemine quasi rari, l. per teotu mutari, alterari, aut dispersari possit.

9 Porro q̄ attinet ad formam, decernimus, ut eorum vestitus, simplex sit, munditia sola decorus, et talis, qui semper moderat^r, et paupertati non admo-
neatur, sed vero tunicam clerici, et sacerdotis talarem, laici vero supra talum
decurtatam gerant, non erit aperta ante, nisi duntaxat ab infima pectoris
parte, ad v^g collare pectorum, fibulis alliganda, alia parte ad v^g pedu vⁿ-
dig^u sit conclusa; eius autem manicarum, quibus brachia continguntur, extre-
ma latitudo, quae prope manum est ingu^m, non sit minor, nec maior vni^g,
latitudine palmi cum dimidio.

10 Domestica toga pro clerici quidem ~~talari~~^{etiam} sit aperta^{tr} ante pectus,
fibula inclosa^r subliganda; et manicas eodem modo, qui tunica habeat, quib^{us}
sane ad libitum brachia conu^{er}tere, l. ea pendentes gestare licebit; et ad li-
bitum etiam eam per cinctam, l. non per cinctam ferre quicq^q poterit; Pro-
laici vero domestica toga manicas decurtatas, quae tribus digit^u ab ita^{cu} distent,
et collare etiam non erect^u, sed supra ipsam^u cadere habeat, quoniam u-
per volumus, ut eodem tunice^r cingulo coriaceo per cinctam ferant; eiusque
manicas brachia induant; denique q̄. ad pallium attinet, illud quidem ad
talum usque prestendatur.

11 Sed et cingulo coriaceo nigri coloris, tunicam ad corpus contra hemus, hu-
ius^u cinguli v^um familiarem ip^u dñi discipulis Basilis pluribus
demonstrat; ad ornitiendum caput vireti vtantur clerici, in cruce^r figura^r
efformati, laici vero rotundate^r pilei^u tam ex eodem panno tunice^r confecta^r
gestabunt; hi tamen cum domo egrediuntur petasum gerant, qui etiam
clerici exeunt ad libitum vtantur. Postremum siue fori, siue domi constituti
clerici in huiusmodi vestitu sat^r vⁿitatem obiciunt, adeo, ut eius dem gen^u,
et form^e vestibus vtantur omes, ne discrimen inter eos aliquod int^{er} se^r videat,
hoc idem laici inter se obiciunt.

Sed

C. 9. q. 2. pro
C. 1. q. 1. f. 2.

Sed ulterius indumenta interiora prescribentur, eaque idem parvis, et forma, honestatem simul, et paupertatem redoleant, linuis subuculis, lineisq; femoralibus utemur omnes, ac ipsi etiam alijs interioribus indumentis, epān, lino, pelle, aut etiam gossipio confectis, quæ cuiq; opus erunt, habitus indigentis personarum, ac diversorum temporum, et regionum ratione; quæ autem ex pelle conficiuntur indumentis, ea parvi parvis esse volumus. Porro subuculle collare, supra collare, tunicæ nequaquam extrahuntur publicetur, sed et tibialia geremus, quæ sine epanno nigri coloris; calcei, et crepidis utemur, numquam vero q' chyrotheci, quæ tamen, sed simplices iter agentibus permittantur. Deniq; vestis omnes lineæ in communi vestuario conseruentur, atq; inde cuiq; sup^a ac bitratus utendū distribuentur: serici nihil sit, apud nos, nec in vestitu, nec in lectis.

- 12 Iam vero alia, quæ ad corpus attinent, prosequentes, ad cubandum lectis utemur, simplicibus quidem, et frugalibus, non afabris, et curiose factis sine consopio, sine ornatu (ut supra etiam in cap^o de paupertate prescripimus) assumendi vero non ad otium, et recordiam, sed ad necessariam corp^{is} quietem, nullus sine indumentis iacere audeat: Illud etiam clerici, et laici, sicut et sacerdotes primi gradus pri^{us} tamque institutum obsevant, ut scilicet vesperis post conuersionis examen (antequam cubitum eant) benedictionum flexu genibus a sup^a exponant.

+ aut illa re
consimili;

- C. 9. q. 2. f. 35. 13 Barbam nemo radat, nemo decurtatam gerat, nemo L. nimis longam, vel nimis latam nutriet, sed in tantum pilis demittantur, ut in demissis mediocritas quædam obseuasi videatur, regionum tamen diuersa rat^o, diuersa quæritus, utique reuertur.

- 14 Ad vultum, et manus abluendas, et detergendas, quicq; habeat mappam lineam, et catinum fictilem, ac eundem, pectinem quoq; vnum ligneum, aut osseum, non tamen eburneum, odoratum autem saponem, speculum, et huiusmodi delicias nro Religⁱ nequaquam decere, nemo est, qui non intelligat, quo circa nihil horum apud se quicq; habeat.

- 15 Deniq; inter ea, quæ ad corpus attinent, honesta animi remissio, seu recreatio occurrit,

occurrit, quam quidem iure nobis amplectendam esse cernimus; nam expe-
dit interdum (ut ex casiano habemus) parua, et breui laxat. ^{animum} oblec-
tare, ut post modum ad virtutum laborem, vegetior exurgat; et plerumq; (ut C. G. 8. d. 5. f. 14.
Mag. Greg. ait) virtus dum ⁱⁿ discute tenetur, amittitur; dum discute inter-
mittitur, plus tenetur, Ergo sanctorum vestigijs in hyemendo quinto decimo die,
(excepto aduentus, et quadragesimę tempore) domi, & ruri communis recreatio
fiat, quę quidem ab ipsa hora prandij sumat initium, cuius mensura man-
ne, tum perperę aliquanto frugalior; quo etiam die mutuis ^{quodlibet} quij, horu-
m oblectationibus, iucundis canticis, ac iocis, quę Relig. viros decet, animum
leuent; ita tñ ut securitas, delicatitas, et manuum licentia prorsus abint. Pro-
inde semel in hebdomada, foras recreandi animi causa communiter deam-
bulent, hyeme post prandium; ætatis tpe mane; reuertantur autem mane an-
te prandium; vesp. ante solis occasum: sed sibi ad deambulationem, siue ad ha-
bendam ruri communem recreationem egrediamur, semper domi aliqui re-
maneant, qui secularibus accurrentibus p̄p̄sto sint, qui eorum, confessionib;
excipiendis, qui infirmis, qui alijs munijs, obsequijs, incumbant.

16 Sed et quotidie statim post prandium, omnes simul in designato loco con- ^{idem.}
ueniant, nec quiquam abint, aut inde abcedat, sine sup. licentia, ibiq; vni-
usq; spatium modesta, et religiosa animi remissione transigant; idem vesp.
sequeatur, sed æstius tempore post cœnam: Hyemali vero congruo intervalli spa-
rio, ante solis occasum.

17 Postremo illud omnibus curę sit, ^{ut} in singulis quibusc; recreationi ^{et} natu-
ra subsidium capiat, et spiritus detrimentum non patiat, atq; (ut D. Ambro-
sius admonet) caueamus, ne dum relaxare athimum visum, solutionis
omnem harmoniam, quasi conceptum quendam finorum speciem.

Cap. 15. de carnis macerat; mortificationum, et
exeritijs, ac penitentiarum usu.

Relig.

1 Religioſe vitę ſanctitas, cum ſpirituſuali carnis, et affectum morte ennuſata ſubſtitat ſure, ac merito ſancti viſi ſupendium in xpi cruce, et matrem eligen-
tes, carnem ibi cum vitij, et concupiſcentijs ſuis magnanimo corde fidelat;
id q̄ precipue nobis in Minoru ſtatu conſtituti incumbit, ne maiorum inſtitu-
derentur, ſceleris arguamur.

2 Vago mortificationum Dñi Ieſu in corpore nro circunſerentes; ingrimu iei-
C. G. 8 d. 4. f. 14 iunij, et abſtinentię rigore carnem edomamus, quo circa p̄pter ieiunia, que
C. G. 10 d. 6. f. 38 cunctis fidelibus Romana indicit eccleſia; hec alia a nobis obſeruanda decerni-
mus: ieiunium aduentus Dñi, dum domi morabimur; ferię ſextę per totu
annu circulum, niſi fuerit p̄i die celebratum, feſtum natalis Dñi, ſetiarn
fuerit p̄i die ieiunatum, aut die poſtero ieiunandum: 2.ª item 3.ª ferię ante
cineres; ſed et 2.ª et quartę ferię totius anni in nulla nra domo, ſive Nouitiorum,
ſive ſtudiorum, ſive exercitiorum, ſive recenſus, carnis vſu modo verſamur,
excipimus feriarn 2.ª Paſche, et Penthecoſte, et feſtum natiuitatis Dñi, et Epi-
phanis, ſi 2.ª et 4.ª feria incidant; item ſecundam illam, et 4.ª feriarn, que
poſt diem natalis Dñi imm̄te ſequetur.

3 Proinde autem varijs adue diuerſionibus carnem maccantes, corporales
has per circulum afflictio-
nes eligimus, nimirum ut ſingulis diebus (feſtis ta-
num ijs exceptis, quos eccleſię p̄ceptis celebramus) ſit unus ex om̄ib, qui ab om-
ni cibo ieiunet, ſolo pane verſetur, ſit in aqua, L. ſup̄. conſenſu, vino modi-
+ cilio carnem coſcedat, alius autem, qui autem ieiunabit, ex ea quam ſibi ſubtrahet cibi,
vexet, aliq̄ fla-
gis ſcedat, potuſq̄ portione, pauperem aliquem (de licentia tñ ſup̄) ad ſors domus reſi-
ciat, ut fiat reſectio pauperis, abſtinentia ieiunantis; eundem vero, quem cibo
aluerit, chriſtiana doctrina inſuere ſtudeat.

4 Quia in collegijs hec circulares penitentię non omnes ſingulis diebus
ſiant, ſed ſingulis in ſingulis die; id q̄ etiarn obſeruetur in alijs nriſ domib, q̄
quas ſufficiens Religioſorum numerus non habitauerit, qui quidem nu-
merus ad ſingulas penitentijs in ſingulis die peragenda, q̄. namq̄ ſuffi-
ciens erit,

sufficiens erit, & non; Paulus erit, voto adhibito Anitentiur diiudicare; ab
ipso tñ au hęc de sufficientia numeri, quolibet semel in consultat. ^{em} votet?

5 Ad hęc singulis festis ferijs in una quaq; domo communis flagelatijs quā
disciplinam vocant intra ecclesiam vult celebrare; decursu ritus, et formula,
in nro de libris libello discentur. Sed et sanctorum exemplis secretarum etiam
penitentiarum usum amplectentes, cohortamur omnes, ut ^habitu prius ^quā
L. a prop. confes. licentia, quandoq; peculiaribus penitentij, se ipsos diuers-
ae non negligant, tñ q; vniq; promouendus sedulo erit; macerati enim im-
penitus corp; anima purius deo vacabit.

6 Deniq; ad mortificationum exercitia, antiqua sanctorum, de ^mobscuratijs
publice profitendis, ac penitentij iniungendis, institutis spectat, quare regu-
laris vitz status sub disciplina continetur, et omni tpe viget illius; ergo in-
tra nos hęc culparum, publica confessio instituat, ut quotis quis negligenter
quidpiam ^{quid} fecerit, & aliud, quōd contra legum nras exerceat, in Refector.
medio ad reflectionis initium, se palam flexu genibus, clara voce sup. accuset,
et poenam, quam ipse iniunxerit, sponte subeat.

7 Illud etiam laudabilem vno rem valde probamus, et amplectimur, qua-
li nimirum est mortificationum in eodem Refectorij loco flexu genibus, ad
reflectionis initium petitis; cui et libenter omnes incumbant, ^mhortamur,
sic enim dum corpus reficitur, perficitur anima morte, quae vivit.

Cap. 16.

De silentio obseru.^{do}, otiosit.^e, et vagat.^e vitanda.

1 Principium Religi.ⁱ munimen, ac regularis disciplinae ac tutissima silentij cul-
tus semper exstitit; quem ideo antiqui patres inter potentissima sanctitatis praecpta,
ponere, eis summo studio inherere; quare et nos, ut tantiponderis virtutem,
hoc etiam affectu praequamur, ^{ut} omib; silentium indicimus.

2 Et primum quidem in hijs locis, nempe in choro, in ecclesia, sacratio, Bibliotheca,
Locis

30.

Loci communibus, ante cellas, in operibus communibus obeundi, ad mensam, et deniq; cum exora recitat. hora, erit, causa signi, accedendum ad ignem, sepe silatur; qd si necesse sit, verbum aliqd poffere, voce submissa loquantur.

- 2 Sed Abbatibus ubique silentij lex obseruanda erit, his precipue horis, nempe vespere, assidue occasu, signo dato usq; mane ad solis ortum, eidem in estate post prandium, dato quieti signo, usque ad orationem meridiana expletam: hisq; horis occasionem loquendi omnimoda dat. pcedantur, et h. in cubiculis, l. in ecclesijsq; ut par est deuota, et quiete vacetur, reliquis autem diei tpe, licetbit quidem, cum necessitas exiger, breuem paucissimis verbis expediendum sermonem poffere, longior vero semper vitetur, nisi sup. conuenerit; elatam passim vocis omni tempore, quicq; deuinet, vtamur vero non alia quam submissa, humili, et audientibus a-
temperata.

- 3 Proinde conuersationes, confabulationes, vani loquia, et id genus alia, sepe ubique ab omib; caruantur, turpe enim est Religionum vitam, cuius conuersat. in cellis est, tpe, l. omnimum spatium humani conuersationibus, sic frustra contrahere, sat sit ad animi remissionem communis recreatio, quz statim hoi habenda est.

- 4 Sed ne hi malis inuoluamur, vitanda cuiq; per domum euagatis, vitanda otiositas, quz cellz fastidium ingenerat, et animum ad conuersatione impellit. Sup. autem erit, sic otiosos per domum vagantes, et inane miscantes sermones, ac tpe abutentes coercere. Vitandus quoq; ad maiorem silentij cultu, et conuersationes arcendas, in alium cubiculum ingressus, qui quidem omnimode, et omni alia ratione prohibitus intelligatur, nec alicui sine sup. licentia licebit, et qui secus fecerit puniatur, verum in infirmi cubiculum, ut intret quis, sufficiat remedia (eadem egitudine durante) licentiam habuisse, id qd exde ingressu in orationis cubiculum, eodem tpe, quo in quadragesi, et in reliquis temporibus, ~~ingressu~~ quotidie habebit contionem; intelligatur; dum modo no plures, quam tres, aut quatuor simul ibi conueniant, In ipsius autem superi. cellis,

sicut et

sicut et vicarij quam semper, ipsi presentibus cuique ingredi licet, ne-
mo sit, qui ipsi absentibus intrare ardeat.

- § Tandem silentij lex hac etiam ratione, intera professo, et novitio servanda
prescribitur, ut qui professi extra novitiatum degunt, nullo modo eos colloqua-
tur, neq. cum eis conveniant, etiam recreationis tpe; nec illiquidem, qui ip-
sorum ante confessionis exceperint, quiq. ut ingrederentur, bonam dezerunt
operam, aut aliqua cum eis patrij, & sanguinis propinquit. sint coniuncti.

Cap. 17.

De modestia exteriori.

- 1 Modestia virtus, quæ ex præcipuo munere exteriori homin. compositionem di-
gigit, eiusque motus moderate disponit, sic diligenti studio ab omib. excollenda
erit, ut in eatorum relig.ⁱ decus, et ornamentum refulgeat, quare et in cippij, et
erga alios eam exacte servabunt.
- 2 In se ipsi quidem ea ratione, ut omne motu, qui affectu^{to}rum, et animi remi-
ssionem, aut etiam elationem præferunt, in incessu, in gestu, in sessione, in lo-
cutione, et huiusmodi alijs, quam maxime devertentur, præsertim vero in publi-
cis functionib., in quibus deo, et hominibus spectaculum fiunt) caveant, ne l.
gestus, & motus aliquis talis sit, qui edificationem apud eos non pariat.
- 3 Erga alios vero, sic quisq. modestè se gerat, ut nec dissolut., nec rusticitate
eos offendat, despectu actus, verborum content., actionum importunitates,
vultus asperitates, et id genus alia abint. annis: facilitate autem ad consen-
tiendum alijs, comitate ad temperandum se omib., promptitud. ad chonare
præveniend., præcellere, pia emulat. contentui. In vicem se loco edere, maio-
ribus arurgere obsequij signa omnibus exhibere, omni tpe consuecant.
- 4 Reliqua ad urbanitatem, et modestiam spectantia, non sunt hoc loco in-
particulari præscribenda, sed omnibus in illud incumbit, ut quæ, Novitiat.
tpe, modestij regulas didicerunt, eas obliuioni non tradat, sed pari dilig. seruent.

De charit.^e inuicē habenda, et vniformit.^e seruāda.

- 1 Communis viuendi ratio, qua regulares viri, vnius moris cohabitantes, in domo, vnum corpus, in vna ipe vocationis, efficiuntur, vno tñ charit.^e vinculo copulata subistit. quod quidem ne aliquo modo distoratur, ea omnia quibz deuiat, quibz l. minimam fati molestiam parere possunt.
- 2 De alterius nat.^e vel patria, nemo quidem sinithe loquatur, aut alio modo sinithe sentire demonstret, immo ij, ipiū exotaneę nationis fratribus, precipua signa exhibere dilectionis, quibz nitatur.
- 3 Ne vero, l. minima visitandi charitatis detur occasio, nemo in alterius officium se temere ingerat, nemo ex officiniū, sine consensu eorum, quorum curę demantę sunt, l. sine sup.ⁱ licentia aliquid accipere possit, quae etiam ratione in alterius cubiculum, siue i. p. reus sit, siue absens, nullus ingrediatur, aut inde aliquid absq. facultate sup.ⁱ accipiat, grauius. Si contra fecerit, puniēdy.
- 4 Quare sup.ⁱ auctoritatem in alios sibi sumere, eosq. iubere, aut oburgare, nemini liceat, quin potius vnanimi consensu sup.ⁱ se inuicem arbitantes, inuicem sibi obsequia prestent, inuicem se orationibz, adiuent ~~et~~ vicinim alterius minister ~~officij~~ quibz nitatur, exemplo xpi dñi, qui de se ipso ait, Veni ministrare, non ministrari, fratresq. tñ correct.ⁱ iura p. se, sepe obseruēt.
- 5 Sed tandem quia vniformitate gaudet charitas, et per eam strictius copulatur, et nitendum nobis erit, ut solliciti seruemus vnitatem spiritus in vinculo pacis, adeo (ut quos ad eius finem poterit) iuxta Apostoli monitum, idem sentiamus, idem sapiamus omnes, eius demq. mori simus, et videamur vnanimis, et ea propter in choro, in mensa, in victu, vestitu, cubiculo, doctrina, et huiusmodi alijs, diuersitas evitatur, et personarum acceptio arceatur, et potius vniformitas, et equalitas ^{ita} luceant, ut communiter communia ~~acta~~ ^{et} onera subeantur, communiter communia conseruata architectent, quauis habenda

semper

semper sit, valetudinis, grati, officij & communium ratio, id quod considerare
superioris erit, qui prudenti dicet. q^d cuique convenient, coaptabit.

Cap. 19.

De charitatis munere erga infirmos, ac defunctos
fratres..

Inter precipua charitatis munia, q^d inuicem copulati, inuicem ^{sub}leuamur,
precellens, et merito commendatur illud, quod infirmis, et defunctis cohi-
betur, et id ipsum oportet, ut inter nos feruenti studis exerceatur. Quare
q^d attinet ad infirmos, si eorum curatⁱ intendatur, ut recuperent, charitate
ipsam hoc minit^r. fungi; sed id circo locus vnus aptus, et idoneus, officij ac
suppellectili commode aptatus, pro valetudinaris in singulis nris domib^{us}, cō-
stituitur, in quo Religiosus quilibet curetur; infirmarius item charit^r p^rsdit^r,
qui fortⁱ fieri potest) sacerdos sit, infirmorum cui^{us} p^rsficiatur, cui etiam, ^{vnus} l^o,
plures alij clerici, & laici coadiutores adiungantur, ut labores facilius porten-
tur, et egroti diligentius curentur; Medicus insuper vnus comm^u omnibus
a sup^r eligatur, non ⁱⁿ alius sine eius licent^a adhibendus erit.

Proinde cum nūm quis egrotauerit, siue sacerdos fuerit, siue clericus, C. G. 9. Q. 19.
siue laicus, caueat, ne quid ad sui curationem intrent, aut medicum vocet f. 26.
in scio sup^r, et infirmario, sed et ipse potius infirmario suam statim denun-
tiare teneatur infirmitatem, quam se non atq^e intelligat, infirmarius, egrotum
verbis, et ope alleuet, et si cerneat, perire alicuius momenti, superiorem ad-
moneat, ac de eius licent^a medicus aduocetur, egrotum ^{autem} e sua cella in valetu-
dinarium, siue ducat, siue aportandum curet, ibi^q eius curatⁱ diligenter in-
uigilet iuxta^{ta} officij regulas.

Porro sup^r incumbet, ut infirmi potissimum blande, et cum charitate
tractentur, eos inuiuet ipse, & quotidie, & alternis saltem diebus, moneat, ut
initio

initio morbi conficiantur, curet, ut pro illis quotidie orationes fundantur, parum
caueat, ne se parum in expensis exhibeat, in quo potius sit infirmi curantur)
effusa charitate largum se prestare debet, et si pigro aliquid tradere nece-
se foret, l. quous alio modo cum dispendio providere, sed et vic. paratam
curgit, quotidie intendere, an quidquam infirmis deit, et an recte suum in-
firmarius obeat munus.

Ceterum autem Religiosi, pia simulat. contendentes, egrotum (quos potius,
quisq. modo) adiuuare nitantur, paratim apud Deum precibus; et vero mini-
strare (q. opus erit) non recusent; ita tñ ad eum inuiuentum accedant, ut non
plures tribus (infirmario, et socij demptis) conueniant, sed et qui conueniant,
ne longius, quam par est, sermonem protrahant, aut inutilia verba profun-
dant, sed solummodo proferant, quæ egrotum in dño conuolentur.

Prestare vero egroti partes exunt; infirmitatis onus patienter ferre, infir-
mario, ac medico libenter obedire, sui ipsius curam sup. eiusq. ministris tra-
dere, aqua salis animum cohibere, et intima cordis resignat. donum Dei in-
firmitatem, non minus quam sanitatem existimare.

Ad hęc si naturalibus balneis, l. aëi, socij mutat. egrotus de medici sent.
indigere videatur, id quidem concedatur, sed tñ de Prædictis licentia, qua ha-
bita, bene comitatus proficiatur, egrotus; si vigeat necessitas sup. de consul-
torum voto licentiam dabit, tum Prædictis certior fiet.

Sed vero de spiritali egroti salute, illud paratim decernimus, ut in le-
culo decumbenti, sanctissimum Eucharistie sacramentum saltem oct. quosq.
die, quam decentius deferatur, ingravescente vero egrotudine, sedulo curent,
sup. et infirmarius, ut ei sacramenta omnia mature, et antequam iudicij
usum amittat, ministrantur, tum vero adstent egrotus, cum morbo conflictan-
ti, eumq. pie, et leniter ad tollerantiam, et crucifixi imitationem, ad celestiu
rum desiderium, mundi contempnum adhortentur; id ipsum vicissim a-
gant (quod opus erit) alij Religiosi; postremo vero ad moribundum, et extre-
mo ipse

mo spiritu fatigantem, signis dato, conueniant omnes, et migrantem animam, alij ppij moniti contra insurgentes tentat. ⁴ laborant; psalmi, et orationibus alij prosequantur.

Quoniam autem (ut dicit Apostolus) vera charitas numquam excidit, idcirco viuente fratre op^e, et veritate diligere precipimur, sequimur, ut in eodem vita mortali, et laboribus functo dilectionem exhibere, numquam cessemus. Cui primum igitur quis nūm spiritum exhalauerit, alluatur cadauer; mox decentiusaquisq; veste induatur, clericus clericali, laicus vero, quolaici conuenit, tunc infirmario una cum obitu corpore, ut ipso die naturali in cubiculo aliquo, s; sacello, cubo adhibito, obseruetur; nisi citius obitum odorem, sepulture mandandum videretur; oportuno vero tpe, deferatur in ecclesię funus, officium defunctoꝝ integrum solemniter in choro cantetur; missa solennis, ac sepulture officium, ad nūi rituali prescriptum celebretur, constituenda autem erit, in choro, s; in sacario, s; in alio quouis decenti loco sepultura una pro nūi, in qua extenui alij, sine graui ratione, et sine Prouinciali, seu vniuersaliis reuerentium licentia, repelliri nullatenus possit.

Proinde singuli sacerdotes pro fratre iam defuncto missę sacrificiū sex vicibus offerant, singuli clerici sexies officium defunctorum recitent integunt, singuli item laici sex B^e. M^e. coronas.

Sed et defuncti obitus in peculiari libro concribatur, et q̄teris, et singulis eiusdem prouintię domibus nuntiatur, in earum qualibet integrum defunctorum officium, in choro, ac missa solennis, nec non et p̄q̄us iuxta eumultū in ecclesia collocatum solemniter persoluant; cum vero sacerdotes singuli eiusdem prouintię pro eius anima tres sacrificent, atq; per officium defunctorum integrum quisq; clericus dicat, et ter inuiper qui libet laicus Beatę M^e. semp̄ Virginis coronam.

Siquis enī iter agendo moriatur, ea domus pro cuius rebus agendis profectus fuerat; s; si ipse alicuius domus utilitate non fuerit iter arripit, ea saltem domus

C. 9. 8. 12.

f. 17.

C. 9. 10. 31.

f. 48.

domus, cui assignatus eo ipse erat, perinde ei officium, missasq; persolvat, ac
sibi mortuus erit. Pro D^o autem genti defuncto omnes totius ordinis, et pro
Patre Privilegiis tantum provincie domus idem faciant, quod eadem, in
qua quisq; nostrum moritur.

Ceterum alijs quoq; suffragijs, ut nros defunctos prosequamur, completq;
charitatis affectus iure exposcit, ideoq; singulis mensibus in singulis nris do-
mibus vespere, et officium defunctorum cum vno nocturno in choro simul di-
cantur, et missa solemniter celebretur, pro ijs omib; in universum, qui ex nro
ordine fuerint, ad eam diem defuncti; et pro eisdem omnibus, singulis mensibus,
sacerdotes semel sacrificent, ac semel clerici officium defunctorum, et laici
coronam B^e Mⁱ recitent: Singulis vero annis tractio nostra Novembrij pro ip-
sū met in universum, officium defunctorum integrum in choro, et missa so-
lemniter, ac ad tumultum paucos in qualibet nra domo celebrentur.

Sed tandem ex eodem charitatis affectu, in obitu communis omnium Dⁱ
summi scilicet Pontificis, integrum in choro defunctorum officium, ac missa
solemniter, et ad tumultum paucos persolvantur; idem fiat in ea civitate, ubi ei-
dem Episcopus obierit.

Cap. 20.

De ratione domo egrediendi, ac iter agendi, nec
non, et nros hospites excipi.

Statuenda erit in singulis nris domibus ianua una, per quam omnes, qua-
vis opus erit, egrediantur, et ingrediantur, nec alia alicuiq; ipsa consueta ia-
nua egredi, h. ingredi licet. Ad eam ianitor deputabitur, via maxime
charitatis, et modestie, ac integritate conspicuus; in magnis v^o domi-
bus duo ianitores designentur, unus qui prope ianuam, alter, qui Religiosis,
cum opus erit, ad eam advoceat.

Sed et semper sit clara, eo solum ipse aperiat, quo quis egredietur, h. in-
gredietur.

ingrediatur; clauis una obstruetur, quam interdum ianitor habeat, nocte superioris consignetur, nec alia ceteris permitti debet; ibidem tintinabulum sit ad ianitorum conuocandum; tabella item, in qua Religionum in ea domo degentium, nomina sint descripta.

Ceterum domo, sine causa, et sine supⁱ. Licentia singulis vicibus impetrata, C. G. 10. d. 38. ac sine comite (quem supⁱ. ipse praefigit) nemo egrediatur; quamuis fratres laici, si sic supⁱ. videbitur) in comitatu egredi possint, non tamen cum ad eleemosynas petendas, sed ob comoda propria egrediuntur; in his enim casibus, omnino comitati incedent. Benedictionem insuper, antequam domo exeat, quis flexis genibus a supⁱ. petat, in quauis domus parte exiit, nisi in ecclesia sit, in qua duntaxat licentiam petere saserit, eidem q^{ui} foris aduersus sit, quo ueituri, significet. Absente vero supⁱ. nemini datur egrediendi facultas, quam supⁱ. ipse ante non concesserit; si necessitas contra postulare uerit, dari quidem poterit facultas, ab eo, qui supⁱ. loco praestet, aut tamen supⁱ. redeunti palam fiet.

Proinde qui egredi debet, pallis indutus, et breui ad Deum in designato loco prope ianuam domus, oratione permixta, inuertat sui nominis tabellam, et cum dato sibi comite egrediatur; ambo vero (ut sequum est) in incesu modestia, et sensuum custodiam seruent, una semper incedant; festinationem, accelerem motum, brachiorum ventilatorem, et immodicos alios actus deuotum, et cum domo redierint (oratione ibidem facta) benedictionem pari modo petant, et si quid noui in via contigerit, quod supⁱ. prius, antequam exirent, significatum non fuerit, domum reuersi significant.

Iam vero nemini nium Rheda per uerbum vehi unquam, aut cum quoq^{ue} m liceat, nisi a supⁱ. facultas fiat, quae tamen raro, nec sine graui ratione concedatur, et tunc Rheda uelut de minimis incedatur; quod si forte acciderit, quempiam nium a S. R. L. Cardinalibus, aut sedis Apostolicae Nuntiis, siue a proprio ciuitatis episcopo, ut secum Rhedam conscendat, inuitari, tunc si nullus erit, excusationis locus obediatur.

denig

Deniq̃ extra domum in eadem ciuitate pernoctare sine urgente necessitate, et sine sup.^o licentia, nemo omnino potest, quamuis (si rationalis causa subit) poterit sup.^o cupiam eo nūc ruri commorandi, itibꝫ pernoctandi, ad unamquidem noctem, absq̃ aliorum voto, ad plures vero de consultorum consensu, licentiā dare; scio tñ ei adhūbito, qui sacerdos sit, ubi simplex clericus associandus erit, sed utri nocturnum ad aliquem ruri, & alibi commorantem egrotum, quis inuisitandū adiecit, secum ne pernoctet, sed domum vesp.^o reuertatur, nisi loci longinquitas id prohibeat; in quo tñ casu (cum scilicet perquiri potest) habeatur ante discessū pernoctandi facultas, quam quidem eodem modo, ad unam scilicet noctem, & solū, ad plures de consultorum placito, sup.^o concedere potest; nocte exeundi nemini detur licentia, nisi grauis urgeat proximi necessitas.

Porro vesp.^o claudenda sunt, hac tamen ratione, ut ianitor eas cum alio committat sup.^o deputando claudat, et clauēs ad superiorem ipsum deferantur, et apud eum maneat, tota nocte, adq̃ hęc de domo egrediētibꝫ.

Modo ad iter agendi rationem transeamus, et in primis in aliam ciuitatē, & regionem, in qua opus sit pernoctare, nemo proficiatur, absq̃ Præulī, facultate; si vero urgebit necessitas, de sup.^o, et consultorum, ac etiam visitationis tempore, de visitatorum licentiā proficiatur; tum P.^o Præulī fiat certū, certum ex una prouincia in aliam commigrandi, ut quis ibi velut assignatus conuiuat, facultas arblo Sēnli expectetur; negotiorum vero causa, satis erit, vniūq̃ Præulī licentia. Deniq̃ longinquę regionis iter, (ad q̃ accipiendum, quoties ei fuerit a Sēnli iniunctū, & quicq̃ paratum exhibeat) præter Sēnlem ipsū, nemo alius sup.^o iungere poterit; quinimo nec Sēnli sine Assistentium voto id poterit, si a prefetto Religionis, de eo itinere, requisitus non fuerit in incipit propria manu.

Porro nemo quisquam in aliam ciuitatem, & regionem pernoctaturus, absq̃ sui sup.^o dimissis litteris, eius subscriptis, et Religi.^o sigillo munitis, domo discedere audeat; et si in aliam nāam domum commigravit, eas quidem eiusdem domus

C. 9. 9. d. 13
f. 24.

C. 9. 7. d. 11.
f. 6.

domus supⁱ legentis tradat: sine his literis, si quis quoquam perreperit, gra-
uiter puniatur; ubi vero quis ij. visus fuerit, eas (sicut in vniuersum cuiuscumq;
alterius generis litteras, commendaticias, dimissorias, patentes, commissionales)
ad superiorem deferat, et idem faciat, si ij. vtendi nulla extiterit occasio.

Postea sine supⁱ licentia, nemo quicquam secum exportet, neq; etiam litro^s,
nisi cap. locale aperte conueniat, et litro^rum nomina, numerus, tituli, et ad qua-
dam domum pertineant, antequam moueantur, fuerint distincte notata, ut fa-
cite postmodum recuperari possint. Nihilominus tamen, prout Bretharium,
et diurnum, et propria scripta, poterit quisquam etiam secum ferre Bliuam ia-
ciam, et libellum alium spiritualem. De reliquis autem ^{de} necess^{ariis} viaticis, et
de sequitatu provideatur, vester viatorij ei dantur, qui quidem semper in vestia-
rio seruari debent.

Ad hoc, qui peregre profecturus erit, post recitatum clericorum itinerariu^m,
deducatur ad ianuam domus, et cum benedictione, et charitate dimittatur;
si fieri potest, solus nemo ab eat aliq; comite, aut exoⁿis, aut exo^r secularibus, ali-
quo proutq; vitz viro, recta autem quo tendit, quicq; ~~ma~~ peragat, diuerticula, siue
in itinere moras, ne faciat.

Proinde cum quis nium, l. iter agens, l. itinere peracto, ad eam ciuitatem
aduenerit, in qua domicilium habemus, omnino caueat, ne in alia siue secu-
larium, siue Religionum domo, aut quouis alio loco se recipiat, l. pernoctet,
aut comedat; sed recto tramite, ad nram domum se conferat, eiusque loci
Prop^{rii}. se in omib; subdat. Prohibemus autem, ne quis ibi iam nium eat, prout
quam Patri Gerli, et Patri Prouli:

Sed tandem exponit fratrum tantopere a xpo Dno commendata dilectio,
ut cum nium qui, ab aliqua regione, l. ciuitate, ad eam, ubi nos degimus, domu^m
se contulerit, omnia in eum humanitatis, et benedictionis officia persoluamus.
Vt primum igitur, alicuius nostrum aduentus, per ianitrem innotuerit,
iqui peregre aduenit, cum charitate excipiat, ad op^{er}am ducatur, vestibul

C. G. 10. Q. 15. f. 38.

C. G. 13. Q. 15. f. 67.

C. G. 15. Q. 1. f. 76.

exuatur viatorij; lineę, et si quid paxerea opus fuerit, ei exhibeatur, et humanissime pertractetur, sive ut hospes, sive ut ei domui assignatus aduenerit, per triiduum, et si longinquum fuerit iter, per octo dies, ad domus onera subeunda, ne deputetur; immo ei per illud ipsum tempus, ad cibos communes alij adiungantur, caueat autem ne charitatis specie, quę sunt obseruanda negligat, ne silentium visilet, ne detrahat de absentibus. Post illud vero spatium communimiseria sit ei satis, et licet ut hospes aduenerit, chorum in frequentet, Religⁱ regulari obseruet, et onera subeat. Immo quę negotia tractaturus sit, ea quidem non nisi ex eius loci sup^a licentia geret; nisi aliter Gen^lis, L. Praeulⁱ disprouerit; omnino tamen ab eo egrediendi licentiam, benedictionem, et comitem habeat.

Cap. 21.

De rat^e. communicⁱ habendę per litteras. ¶

Interea quibus ordinatę ad nos ipsos dirigi mus, litterarum commercia, ultimo tandem loci reponimus, quę sane, ut a rebo regularis disciplinę naminde non deflectant, regularum p^ręscriptis disponentia erunt.

Atq; imprimis nemo sit, qui litteras alicui, sive Religioso, sive seculari scribere, L. a quolibet vnde libet datas accipere, aut resignare, aut legere, villo pacto audeat, quin m^o tum ase, tum sibi scriptos sup^a legat (si velit) et probet, sup^a. En ipse rationem habeat, Patrum antiquorum; et qui probatę sint virtutis, et graui a negotia pertractant; cum autem litteras ipse leget, alijs ne ostendat.

Sed et nec menibus ante celebrationem Cap^li Gen^lis, cuiq; in uniuersū, et ante celebrationem Cap^li Praeulⁱ, eius p^rou^l visū, licebit ad quemlibet patrem, ex his, qui Cap^lo sunt, inter futuros, litteras dare, et ab eis accipere, eas q^{ue} ne sup^a legat, id ipsum eoq^{ue} eidem Patribus Cap^lo destinatis licebit, et quas scribunt, et accipiunt litteras, non legat sup^a, et idem seruetur, cum in actu ea capitula celebrantur.

Porro Assistentium Genlii litteras, ab eis, *l.* ad eos datas quibus sup^r. gub^r. nationis Præsulis, *l.* Locali nullatenus legat; eas enim legere, et accipere tantum modo Patri Genli licebit. Id ipsum de litteris a Præsulis Assistentibus, scriptis, *l.* ad eos datis pari modo servetur, ut eas scilicet Præsulis legere possit, ceteri vero Locali gubernationis ^{superioris} nequaquam.

Novitiarum litteras (ubi novitiatus coniunctus habebitur) siue quas ipsi scribent, siue quas ab alijs ad eos dabuntur, omnino videat novitiarum Magister. Itemq^{ue} sup^r. (si velit) ita ut sup^r. ipse, quas ad novitium scriptas accipit litteras, eisdem immediate tradere, nullo modo possit, sed omnino eas prius Mag^o. consignet, sine cuius etiam placito, neq^{ue} poterit scribendi litteras novitiis licentiam dare.

Iam vero littere, quae ad Genlem, et mediator alios sup^r. scribuntur; quae ab eisdem datae, ad subditos accipiuntur, nullo modo ab intermediis superioribus legantur, *l.* aperiantur, aut retineantur; nec subditis, ut ad eos non scribat, impediendus erit, sed omnino libera relinquantur per litteras inter eos communicandi potestas.

Ceterum si in litteris ad sup^r. mediator datis, secretum aliquod contineatur, q^{ui}. ne alijs communicet, qui scribit subditis, velut exterius in fronte hoc verbum a scribente adijciatur; (soli) cum vero sup^r. aliquis ad suum subditum scribit, in epistole superscripto nomen suum idem ipse, qui litteras mittit, sup^r. manu propria scribat; ita enim qui ad quem scribat, prima litterarum fronte patebit.

Litterae communes subditis a sup^r. datae, omnibus, ad quos spectant, vocatis, palam aperiant, et legant, sed et quae ad Genlem simul, et eius Assistentes in communi scribuntur, statim Genli coram Assistentibus aperire, et legere tineatur, et nullo modo solus ipse, *l.* aperiat, *l.* legat, id ipsum omnino de litteris, quae ad Præsulem, et eius Assistentes, et de ijs, quae ad Praepositum, et eius consultores in communi scribuntur, intelligere oportebit. Atq^{ue} in hac parte, tu Praep^r.

et Proculi, tum et ipsius met Gentis conscientias ornamus; et qui contrafecit, voce activa, et passiva, proquam suo officio fuerint perfuncti, ad triennium priuando esse decernimus; et sub eisdem permi mandamus, ut littere, quae ad Cap^m Gentis, s. Procli scribuntur, nequaquam a Capli praeside, s. Praep^o Gentis, aut Procli, impediri, s. aperiri, aut legi, quousque reuocantur, sed omnino in ipso met pleno Caplo, coram omib, aperiantur, et legantur.

Porro in litteris omib, concisibendis, formae quaedam, et locutiones, ac figurae, et quomodo, s. seculari potius morem praesentes, ne misceantur; inutilia, et inania, et quae affectum sapiunt omnino deuitant, et non solum in eo q. scribitur, sed in modo ipso scribendi, religionis modo debet decus affluat.

Proinde, quae quicq. scribit, non alio potest communicare sigillo, quam communitatis Relig^{is} quod solum modo pene^m sup^m, nec pene alio, et procurator^{em} localem, et Procuratorem Gentem erit; praesidium autem suae familiae insignib, inculptum sigillum nemini omnino habere licebit.

Cap. 22.

De 4°. mediorum genere, q. continet ea, quae erga Superiores Religionem, et statuta sunt agenda.

Perfectionis iter diuina committente gratia, prosequentes, non sati est, in ad Deum, et ad nos ipsos ordinamus; oportet in super, ut erga sup^{os}, religionem, et eius statuta dirigamur; haec enim omnia regulari status exporcit, ut sanctit^{as} plenitudo, ex omni parte substat; quare in uniuersum, si erga eos non gerere oportebit; ut sup^{os}, s. ut Patres Religionum, velut matrem, leges, et statuta, s. ut nam interris haereditatem habeamus.

2 Proinde, quae in particulari singulis ipsis debemus, per sequentia capitula scribentur, cunctis vero omnes ea exactissime obseruare, intelligant^{ur} toti, Religionis munimen^{omnino} vacillare, si haec non firmiter stabilita reuertur.

Cap. 23.

De=

De ijs, que erga Superiores.

43.

Pyramina obedientia, quam apud loci inter solemnia vota repositimus, ibiq; late percipimus; primo hęc nobis quidam alij dependentij actus se offerunt; quos sane ad tria cap.^{ta} reuocamus, nimirum ad benedictiones, ad licentias, et ad signa; omnino enim multa erunt, que sine sup.^o, l. benedictione, l. licentia, l. signo dato agi non poterunt, et ad omnia in particulari suis quęq; locijs statuuntur. Hic vero in uniuersum decernimus, ut benedictiones, q. petende erunt, flexi genibus semper petantur, ppterq. nouum aliq. vitium accipimus; licentię autem ne extorqueantur, nam extorta, siue coacta licentia (ut Bernardus docet) licentia non est, sed violentia, signa demum (cum necessaria erunt) omni expectent.

Sed ulterius venerat, et reuerentię actus prosequentes, cauendum primo cuiq; erit, ne aliquo modo cum sup.^o contendat, que abhorrenda prorsus, et execranda est; iureuerentię turpitudine; immo si quis a sup.^o oburgatur, statim genu flexum, demissis oculis, et tacens se corrigi sinat, neq; surgat, donec ab eo surgendi signu accipiat, q. si ab ipso tunatemporis interrogetur, sic reuerat, ut reponis humilitatem, et reuerentiam (ut patet) redoleat.

Poiinde qui sacerdos secundi gradus, non fuerit, de recto capite, cum sup.^o loquatur, nec se coopariat, l. eo presente se deat, non expectato signo; sed et omnes, cum obiam quicui sup.^o occurret, l. ipsi se inferet, assurgant, consistant, et reuerentiam ei capitis inclinatione exhibeant.

Qui tamen omnia, et id genus alia ad venerationem spectantia, ut facili, obtineantur, studeant singuli in sup.^o xpm dnm cuius illa spectant vici, fidei obtutu inspicere, et erga eum siue gerant, ut veluti xpo deserventes reuerentia li timore, pariter, et amore ei subiaceant. et actus omnes, qui hominiam reuerentiam sapiunt, omni dilig. vitent, ipsius autem actiones, l. dicta iudicare, sicut et verbi, signis, et factis eum contemnere, eisq; detrachere, vitia sunt, quorum quidem, l. ipsa species merito vitanda est, et profecto boni Religiosi pariter

erunt, sui sup.ⁱ quos forte in eo inpererit defectus reuerenti charitatis affectu, sub velamine contenti, ab aliorum oculis subtrahere, amare vero omni ad eius virtutes inspiciendas.

Iam vero sicut sup.ⁱ reuerentia, et honor ita ipsi quoq^{ue} ut patri filialis fiducia debetur, quare fiducialiter quisq^{ue} agens ad eum, in omni qua permissum est letitia corporis, h. animiq^{ue}, libens confugiat, ei^{us} sui cordis desideria libenter aperiat, remperq^{ue} tamen resignatus, et indifferens eo propendere sit paratus, quo sup.ⁱ iudicium, et voluntas inclinatur, et quæ dixerit tamquam dei voce prolata suscipiat, Deienim loco nobis patet sup.ⁱ et diuine voluntatis interpret, adeo, ut qui eum audit, Deum audiat, Hinc vix si quis petijt, a sup.ⁱ denegata ei fuerint, a maiore sup.ⁱ eadem ne petat, nisi prius illi patefecerit, alterius sup.ⁱ denegatⁱ responsum.

Deniq^{ue} illud præcipue superioribus debemus, ut scilicet pro ipsius peculiaribus singulis diebus ad Deum preces fundamus, quatenus dignetur Dñs spiritu principali eos in bono regimine confirmare.

Cap. 24.

De ijs, quæ erga religionem, eiusq^{ue} leges sunt gerenda.

Religionem eo quicquid prosequi, et amplecti debet affectu, quo sicut filius matrem, aqua re multis laboribus alij dignoscitur, vnde ei fides inuisibilis adhaere, in eius statu conquirere, eius incrementa appetere, eius omnem bonum promovere debita sunt; quæ ab omib^{us}, ut persolvantur, exigit, hic filialis affectus.

Proinde nomen eius, et fama, ut quotidie celebrior inualecat, singulis intendendum, ac propterea defectus, errores, et mala quæ libet, quibus forte Religionem intus aliquo modo maculare contingat, sic tacitus quisq^{ue} silentio inuoluat, ut ad exteriorum aures perueni, ne minimam rationem queant, et profecto Religⁱ accersimus inimicus, et destructor esset, ac ut tali gravissime puniendus, qui eius maculas alijs patefecere non erubesceret.

Iam v.

3 Jam vero quamvis Religioni omnia amoris iura persolvere teneamus; C. 9. 13. D. 6. f. 64.
nemo tamen sit, qui gratiam, l. privilegium, adeius licet commoda spectat,
Romae impetrare, incipit, l. in iuris gentis eius q. Anstentibus, p. y sumat: et quæ
secus fecerit eorundem arbitrio graviter puniatur; sed et ipsi gentis sine Anstent-
ium voto, ea etiam impetrare nequaquam licet.

Sed ad ea quæ legibus debentur, transeamus, atq. in primis, quas Religio habet,
quæcumq. nomine, siue constitutionum, siue regularum, siue rituum, siue quo-
vis alio vocentur, sic ab omib. amplectantur, ut tamquam a Deo præscriptæ, in
cordis medio, quicq. reponat, omnimoda in eis complicitate conquirent. Nemo
autem sit, qui contra illarum aliquam, siue verbis, siue signis, aut quovis alio
modo repensum esse ostendat; sed et pro comperto habeant, diabolum, quo regu-
laris viros ad summam calamitatem pertrahere queat, conatus præcipuo, niti,
in eorum cordibus, duplicentur contra Religionem, ac leges, p. ere spinas.

Quæcumq. illud quam maxime cavendum; ne legibus fundata Religio, legib.
corruat; q. d. sane nunc accidit, q. d. debita earum custodia, l. omnino dest, l. mutat,
aut vacilat: quare sedulo curent, si eas plena ^{religione} observantia, ut non facile, l. levis
sint, statim ubi se occasio obtulerit, ad inob. servantias prolabi; quas proinde ique-
que modo patrauerint culpe præfusi, in refectorio medio diluendas, sibi esse cog-
noscant; sed et superiorum vigilantia, hic vigeat, oportet, qui certæ ubi substiti-
tuarum in legum observantia permanere neglexerint, etiam eos correctionu
l. penitentiarum viis, sub disciplina coerceant, ut vel sic persuaderi sibi po-
sint, omnino eis leges illas observandas esse; et universi omnes, l. seniores ipsi,
sub hoc iure continendi erunt, q. d. id postulabit occasio. Nec tamen sibi qui po-
tut, in aliquo detrahi, si publicis penitentis, et correctionibus, quas patrauit,
in observantia diluantur; caveantq. ne rigorem esse existiment, rigidosque
putent sup. eo q. exactant petant observantiam legum, et in ea virgenda
veluti corpi rent; ipsorum potius voluntati, atq. conatui, se aptantes, nihil
omittant, q. faciendum eis ex legibus, incumbit; quæ sane fiet, ut unanimi
conveniu.

consensu, tam sup^a, quam sub dicti iusto zelo feruentes, in unamq^{ue} dei gloria
obseruationem intendant, nec enim leges scripsisse sufficit, nisi opere ipso com-
pleantur.

Ad hoc nemo prostruit, qui ab alicuius legis obseruatione quocumq^{ue} pre-
teritu, et titulo se immunem excipiat, sed omnes humero uno deservientes,
unum portant commune legis onus, precipue vero ab eo ex titij communib^{us},
nemo sine sup^a licentia absen^{ti} presumat, quæ autem persone ab aliquib^{us}, ora-
rib^{us} sint exemptæ, loco suo dicetur.

Potest, ut facilius hæc debita legum obseruatio promoueat^{ur}, singulis
prescribitur, ut quæ omib^{us}, obseruandæ incumbunt, priuatim, sepius legere, et
meditari contentus, sed et regulæ, et obseruantie communes, dum alij ad mē-
sam absident, singulis meritis legantur, constitut^æ autem in communi
nequaquam.

Quas insuper constitut^æ nemo alius apud se habeat, præterquam caplaui
cuiuscumq^{ue} vocis; ij vero alijs Religionis nullatenus commo^{de} dent, proinde ne-
mo sit, qui sine expressa sup^a eiusq^{ue} consultorum licentia, leges n^{ost}ras, quocumq^{ue}
nomine vocentur, ex ternis alijs legendas tradat.

Cap. 25.

De 5.º mediorum genere, q^{ui} ea continet, quæ ad nos-
tram erga proximos directionem attinent.

Institu^{ti} rationem debito ordine disponentes legibus, ex precipuis eius parti-
bus vnā hanc, quæ erga proximos ordinatur, iam prescribendam aggre-
dimur. Eam vero ab ijs incipimus, quæ ut n^{ost}re p^{ro}fessione parum consentanea,
vitari meritis debent. Idesq^{ue} necesse a conuersat^{io}ne inutili, et a rebus, et negotijs
secularibus indicimus. postea vero, quæ ad proximorum iuuamentum, ex insti-
tuto nobis amplectenda sunt, prosequemur.

Cap.

De recessu a rebus, et negotijs secularibus.

C. 9. 10. d. 7. f. 36.

Inter ceteros Religionis vitæ fructus, ille est valde optabilis, quod amunditate =
multo longe abductam hominis mentem ego sitit, Deo g unit, ut merito quis-
q num sibi consulere, ac sedulo prospicere debeat, ne quem deus a turba se-
culi, rerumq collue semouit, i postmodum ab hoc tranquillo portu diuul-
sum mente, rerum secularium, et negotiorum fluctibus, ac mundi sollicitudinibus
obruatur, ne igitur in has miseras incidamus, mundanæ conuersationes,
et occupat, quoad eius fieri potest, rejiciantur, nihilq terrene sollicitudinis
admiratur.

Quod ut facilius assequamur, nemo num sine sup.^u licentia cum secularibus
colloquatur, sed si ab ij obitu quis interrogatus fuerit, neg tunc vacet ad-
re superiorum paucissimis se expediat, et rem omnem ^{postea} sup. renuntiet; excipi-
mus vero confessorios, contritiones, lectiones, et capitulares, quibus absq licent. = C. 9. 11. d. 5.
cum secularibus colloqui licebit: cum mulieribus tamen, sine licentia non f. 56.
colloquantur, qui nondum ad earum confessiones excipientes sunt expositi: in-
vniuersum autem ab omnib, diuini sermonis, crebri congressus, et inuitas con-
uersationes cum secularibus deuitentur, nam grauia inde oriuntur pericula, et
facile animus ad negotia secularia, et ea, quæ mundi sunt prolabitur; Ceterum
quibus sine sup.^u licentia, cum illis colloqui non licebit, ij ad domus ianuam nō
voti, ne accedant, sed illud insuper unusquisq caueat, ne ex ternis sine superioris
licentia ad suam cellam, aut per domum ducat, ne ve q, quæ domifacta sunt,
egeantur referat, nisi duntaxat, quæ edificationem parum possunt.

Proinde cum mulieribus, et si religiosis, et sanctis videantur, aut propin- C. 9. 10. d. 38.
quis sint, consuetudo, et familiaritas nullomodo ineatur, eas domi uisitare, ni- f. 50.
si sup.^u concesserit, nemo audeat, sed et sup.^u non nisi difficile, et raro, ac rationabi-
li ex causa, nec tamen pro mixta omnib, id concedat, qui vero eas inuenerit, desig-
natum

sibi a sup.^o socium patientem ut retineat, et nullomodo solus cum solatur, q.
si cum ea secreto aliquid est tractaturus, ubi maneat solus, ubi conipicere, non
autem quæ secreto communicatur, audire possit; sic enim, et proximorum fidi-
cationi, et Religioni decenti, non parum consultitur, sed et sup.^o, ut omnitempor
hæc observatio acuatissime viget, diligenter intendant.

Iam vero abiq^{ue} Præsulis facultate, nemo cum aliquo spirituali affinitate
baptismi, l. confirmat.^o sacram^o. contrahere possit; quamvis ad baptizandum re-
periois licentia sufficere debet. Nemo testamentorum execut.^o se se immisceat;
nemo negotiorum gestor, l. tutor, aut curatoris suscipiat, nullum item matri-
monium per nos procuratur, sine Superioris licentia.

Præcipue vero prohibemus aliquem nunc in causa criminali, l. in liti-
bili testimonium ferre, nisi plane ab eo coactum, qui cogere nullo tenet: sup.^o
autem nri, ne id permittant, præterquam in causis chatolicæ fidei, et huiusmo-
di ceteris valde pijs, atq^{ue} a partium offensione remotis. Deducat enim, ob religio-
nis viri testimonium, suorum bonorum quæpiam, aut famæ detrimentum
pati.

C. 9. l. 5. d. 6. f. 78. Porro in uniuersum, ut amundana rerum tumultu simus, quam
maxime fieri potest, alieni, non sinant sup.^o, quæpiam in secularibus ne-
gotijs, ne facile admiscere, sed sua secularibus negotia ipsi gerenda relinqua-
mus, nisi ubi charitas, l. vehemens alia ratio aliter suadet; quo tamen casu
gerendum, aut expediendum negotium, quantumvis pium, et Religio viro
dignum, sine expressa sup.^o licentia ne suscipiatur.

sed et in superæne temporalium sollicitudine distrahamur, lites forenses
deuitentur, anq^{ue}; ideoq^{ue} non licebit, superioribus abiq^{ue} Præsulis, suorumq^{ue} Assis-
tentium facultate contra exteriorem litem intendere; quæ proinde contra, si ab-
exteriori contrano agitur, intendendum erit, ut priusquam liti respondeatur,
(si id commodè fieri potest) consulatur Præsulis, a quo se cum Assistentibus de-
liberata, responsum expectetur, num sit persequenda, l. ei sit cedendum,
vel

Vel, quæ ratione sit in ea procedendum; quod si id prius fieri nequit, omnino quamprimum fiat. Ceterum curandum semper erit, ut si quamprimum (si fieri potest) semprominu, & alio modo de Proculi tamen suorumque Amicitium facultate componatur.

Denique recessus hic a mundi conuersat; et a secularibus rebus illud expedit, ut seculares ipsi difficile, et per eas domi nre cohabitare permittantur; quamvis in hac parte, magna sit opus prudentia, quæ certis regularum limitibus, arctari non potest, sed satis sit in uniuersum, hæc decernere.

Primo ad longum tps, ut nobiscum cohabitent, & conuiuant, non nisi iniung- C. 9. 7. d. 7.
ner viui, ut qui de religione bene meruerint, & ei non parua beneficia conferre f. 3.
disponant (quos ideo gratitudine, ut proteguamurque omne postulat) domi accipi poterunt, non tamen si sine Senli, suorumque Amicitium placito; nec non Proculi, et capli localis domus eius, ubi cohabitationis eligitur locus.

2º hospitio seculares domi nre accipere ad tres tantum dies Proculi, itemque Prepositus localis poterunt, ad plures autem dies hospitium prorogare, neque Proculi licet sine Amicitium voto, neque Prepp. sine consultorum consensu, ac Proculi etiam licentia, si in ea urbe sit preuens, & saltem si abeunt consulti facile possit, id quod si res non patitur, quamprimum in prorogato hospit. certior fiat.

3º Ecclesiastici, et Religiosi viui accipi poterunt, præsertim si adeo sancto uiuant instituto ut nobis bono esse possint exemplo.

4º. nullo unquam tempore, nec ullo modo licet, etsi Senli ipse, et Amicitium velint, mercede, aut stipendio, seculares, velut conuictus, ut a nobis alantur, & ut nobiscum cohabitent, domi recipere, sed vero pro hijs, qui hospitio, domi nostre accipientur, idoneus a sup. designetur, ex nris ministris, qui eis necessaria suppeditet, ecclesiasticis vero, et Religiosis viuis, præter hunc alius, et benemoratius deputandus erit, ut eos (si necesse sit) committari possit; ceteris cum illis conuersari sine bona causa non sinat superior.

Primum peculiarem locum ad hanc externarum cohabitationem, in capar.
domus designare oportebit, quæ animi Religionis remotior (quoad eius fieri por-
rit) videatur.

Cap. 27.

De exercitijs vite actiue ad proximorum iuuamen assumendis in communi.

Primum illud piæ charitatis opus, quod proximorum saluti prospicitur, vite
actiue exercitatione completur, cum ex instituti ratione, ita nre Religionis incu-
bat, ut inter eius munia, hoc sit vnum expressimarij sibi proprium, omni po-
titudine, et acribus gerendum; ita tñ ut in domibus recessus, quæ sane contem-
platiue designantur, et in separatis nouitiatibus, hæc actiua exercitatio non admi-
ratur; verum (his exceptis) omnes alij domus, et collegia ad hoc munus, design-
nata intelligantur; quamvis in collegijs non adeo complete eiusdem vite ratio
seruari possit.

Porro quæ ad hæc munia applicantur personæ, studant animarum celum,
(qui operis vim tribuit, et incrementa virtutum) ita feruenter in seipsis concipere,
ut ab omnibus patrat, eos in hoc opere vera esse charitate repletos; sed vero proximam
hinc moneat, quis vnum deputetur, pauperijs documentis, et instructionibus circa
proximorum munia. Ceterum charitatis ordinem, quæ propter salutem prospicere de-
bet, non inuestat; nec enim animæ suæ cura abijcienda, ut proximorum Lucra
perquirat; quare sic omnes attemptent exercitia, ut quod aliorum saluti ex-
hibent propter non degent; et q̄ verbo doceant, virtutibus roborent.

Deniq̄ illud iniungimus, ut in his munijs, exerceantur ab omni prorsus bonorū
imperialium cupiditate, et auaritiæ specie se nri alienos esse ostendant, sincera
charitate dei gloriam intuentes, unde gratis omnino hæc nobis actiue functiones
exerceantur erunt, nec ullo prorsus modo stipendia postulare licebit, ut Apostolus vi-
sij huiusmodi, qui ad Corinthios dicebat, Non ego grauio vobis, non enim quæro, quæ
vra

Via sunt, sed vix; qui vero elemosine nomine deferuntur, accipi possunt, et hoc quidem non privati alicuius Religioni, qui munus exerceat, erunt, sed ad communem usum eius domus applicanda, in qua opus proximo exhibetur, nisi a secularibus alicui domui fuerint in specie assignata, et destinata.

Illud prothemi adiungimus, ut in exortitijs, qui in ecclesijs nris gerent, perseverantia retineatur, et paucorum abrit inconstancia, qui primum populi exstinguit, affectum, et turpem instabilitatis notam nomine magno detrim^o nobis infert; sed et cultus ecclesiarum, ad ministratio, et ritus sic semper eluceat, ut facile adeas frequenti concursu trahantur fideles, ex quo paratio nobis ipsis adiuuandi detur occasio.

Cap. 28.

De sacramentis proximo administrandis.

Sed iam peculiare functiones precipientes, primum nobis se offert sacramentorum primum, et eucharistiae administratio, ad quam proximi exhibenda, magis semper promptitudine nris paratos esse oportet. Quod vero precipue rat. ad sacramenti primum ministerium attinet, ad illud quidem non omnes promiscue assumantur, sed omnino requiruntur qualitates pernentur, et mature agendo delectus habeatur; ut scilicet idonei tantum, qui conscientie caribus, sint probe instructi, et prudentia, ac discretionem, et spiritu polleant, quiq^{ue} professionem emisserint, deputentur; notius autem sacerdotes nullo modo ad id munus assumi possunt; quamvis ubi gravissima ratio intercesserit, qui approbatus, antequam ingrederetur, ab ordinario fuerit, a Provinciali^o que, sed raro ad secularium confessionem audienda exponi poterit; si tamen dum in seculo morabatur, approbatus non fuerit, nulla rat. pro licentia ab eo obtinenda mittatur.

Proinde facultatem, ut quis nrum secularium confessor exstet, non omnium erit conferre; sed id ad Senem^{em} et Roulem^{ensem} spectabit, qui eam concedere possunt; ceteri Locales propositi requisitio non preceat, scriptis autem hęc facultas tradatur; nec sufficit licentia a locorum ordinarijs obenta, quam aduc sine dicta facultate

C. G. l. o. d. 32.

f. 48.

Notitij nullo modo ad confessiones audiendas deputentur.

Licentia ad confessiones audiendas habentur, a P. G. l. Provinciali inscriptis.

C. G. 10. D. 32. nemo sit, qui impune presumat.

f. 48 Proinde ad id munus nostrum assumendi, talis erit, ut scilicet antequam
qui exponendi sunt ad confessiones prius pro licentia a locorum ordinariis, obtinenda mittantur, dum prius a sup^o, et a Pa-
examinentur a quin- tribus examinatorebus accuratissima diligentia examinantur; qui quidem exa-
que Tabris p^{re}ce- minatores duo erunt, scilicet tres a sup^o de consultorum voto deputandi, tam pro co-
ta suffragia. minariis, quam pro ordinariis; Nemo autem ab hoc examine eximatur, id quod
Decretis Cap. 10. f. 48 a quoribus sup^o, etiam Senti indis pensabile pro uisum est; sed et examen hoc domesti-
cum, pro his tantum instituitur, qui nondum secularium confessiones, in Relig^{ne}
audierint, proinde habita ab ordinario licentia, adhuc tamen prius quam in po-
testatis actum, qui iam confessor assumptus exercere incipiat, benedictionem re-
mel in principio a P^{re}p^o habeat.

Sacerdotes iuniores Iam vero persone quarum confessio excipietur a nostris, pro omni re sine excep-
ne exponant ad tione omnes erunt, tam viri, quam mulieres, et qui in lectis egrotant. verum ad
xpressiones mulie- et
res; et nullo modo mulierum confessiones audiendas ne facile sacerdotes iuniores exponantur, sed qui-
to ante 30 an^{os} nisi ex gravitate, et moribus sunt maturi, ceterum monialium confessiones audire, nostris
sa cedat de licentia nulli modo liceat, absq^{ue} vehementi causa, que ubi intercesserit, non nisi Pat^{re} Su-
Decretis 32, cap. 10. vinctuali de voto suorum Assistentium licentiam dari poterit, nisi forsan ut con-

fiat his relicto an- fessor extra ordinarius qui vocetur, tunc etiam P^{re}positi suorumq^{ue} consultorum
line xpressiones Moni- licentia satis erit. sed et colloqui cum illis sine sui p^{re}positis, et consultorum facul-
liz, nisi de licentia tate alicui nam non licebit; et qui temere sine huius modi licentijs, scilicet cum eis collo-
multationis P^{re}si- qui, scilicet earum confessiones audire p^{re}sumpserit, actusq^{ue}, et passus vocis suffragio,
et de Vocationis localis q^{uo}d e xferia in perpetuum priuetur, et per sex menses in ergastulo clausus retineatur.
extraordinaria. Decretis 35. Cap. 10. f. 49. Sed ulterius de confes^{si} loco decernimus, ut mulierum confes^{si} p^{re}terquam

in ecclesijs nostris, non audiantur, nisi calamitas aliqua, scilicet, et gravis, scilicet, aliague-
uis vehemens ratio aliter postulaverit, et tunc ne solus cum sola sit, sed xom^{is} ibi
maneat, ubi possit conspici. Virorum confessiones, aut in ecclesijs, nostris, aut in
locis ad id designatis, audiantur, sed et in xui ecclesijs confessionalia colligunt,
et quidem in locis patentibus, singula pro confessorijs singulis, in q^{ui} secularium
confes^{si}.

Confessionibus excipiantur. Ita autem collocata disponantur, ut tam propi-
tius, quam sacerdos conpici facile possint.

Ad hęc confessionis actus ita procedant, ut in eo pręsertim cum mulieri-
bus, confessorij longas moras non faciant, nec longiores & quos sermones produ-
cant, sed in utilia rescentes, q. muneri ratio exprobit, id tantum prestare co-
nentur; charitatem ei pręcipuam exhibeant, eorūq. salutis p̄o affectu incubant.

Deniq. huius tam sancti ministerij usus, ut frequens sit in ecclesijs nostris,
aditendum pro viribus est, id enim animarum salus, quę nobis proponitur, ex-
probit, ideo p̄paratis, cura sit, ut confessoriorum sufficiens numerus, in vnaquoq.
ex ecclesijs, et collegiis urbis non duit, ad secularium confess. audiendas.

Instituatur pręinde quędam in templo veluti circularis residentia, ut scilicet i. C. 9. 9. 19. f. 12.
confessorij vicinim in orbem ibi adideant, unus, duo, & plures in singulis die, prout C. 9. 10. 8. 33. f. 49.

numerus hunc locū sup. de consultorum voto rat. habita ad accurantiū con-
cursum pręfixerit; et eo die, quo quis huic circulari residentię deputatus, mane
v̄g ad horam prędictę a templo non discedat; a prędicto vero, domi resident, ita
tū vocatus confessionibus audiendis occurrat, nec sine gravi necessitate domo
egrediat, quod si egredi sit compulsus, confessorium alterum, ut nūvis, ex-
rat, omnino substituat: ceterum in collegijs, hęc circularis residentia, non nec-
cessario instituenda pręscribitur; sed Prout arbitrio relinquitur; porro domi-
nicis, et festis diebus, in earum item vigilijs, in hebdomada sancta, tempore
Iubilii, et quotiescumq. populi concursus id exigere videatur, omnes in ecclesia
residere, et libenter penitentij ministerio animas x̄po lucifacere, non desistant.
Denum omni alio tpe, pręter hęc iam pręscripta, sequiq. ad hoc munus, para-
tum exhibeat, statimq. vocatus p̄sto adesse conetur.

Confessor deputatus
mane v̄g ad horam
prędictę a templo
non discedat
Decretis 25 cap.
7. f. 10.

Cap. 29. De verbi Dei ministerio proximis exhibendo.

Inter pręcipua nre Relig. munia, quibus proximorum salutis vacamus, verbi
Dei-

Dei administrationi primarias vias, sibi iure vindicare videtur; quæ proinde varie exhibenda nobis incumbit; pro euangelicis contionibus, de quibus huc decernenda se offerunt. Contionatorum scilicet requiritur qualitas, contionandi impedim^{ta} facultas, prævia exercitatio, actus, modus, loca, et adiumenta.

Qui contionare debet ^{Quod vero ad qualitates attinet, ij, solummodo hoc publice prædicat^r officiu}
^{prius examinand^u committatur; qui et boni in doli, et præclaræ virtutis specimen dederint, quiq^{ue}}
^{et præiudicis aduol^u, h. trib^u examinato-}
^{rib^u} valeant, non minus integrit^{er} morum, quam facundia, et eruditione prædite;
 qui insuper professionem emisserint, non enim nouitij, id munus aliquomodo
 licebit; et deniq^{ue} huiusmodi sint, qui Philosophiæ ^{præiudicis} operam dederint, et sacre
 Theologiæ lectiones, saltem per triennium audierint, studio item casuum concien-
 tiæ sedulo incubuerint, de q^{uibus} ij, dem iurisdic^{ti}oⁿib^u a duobus, h. tribus examinari,
 et approbati fuerint; ac tandem qui sacre scripturæ, et legendis patribus, saltim per
 annum vacauerint;

Sed vero impedim^{ta} erit, ne quis hoc munere fungatur, in primis prædicta-
 rum in eo qualitatum defectus; tunc insuper simul hoc nimis anxie appe-
 tere vitium fuerit; tunc enim non tam facile concedetur. Deinde qui in quadra-
 gesima prædicandi munus subire minime poterunt, quia ob infirmam, et in be-
 cilem corporis valetudinem, citò quadragesimali ieiunio vetiti, vtantur, id eis ob-
 stat, ne contionari eo tempore permittantur, nisi forte morbus, casu accidat, h. nisi
 Præiudic^{ti}o grauem obcuram cum eis dispensandum arbitretur.

Proinde publice contionandi facultas a Præiudic^{ti}o conceditur; sed ij, solummodo,
 qui prædicti qualitatis sint luculenter instructi, quiq^{ue} præscripta impedimenta,
 qua diximus ratione, non habeant, sed et priusquam nostri publice prædicent,
 prævia quadam exercitatio^{ne} se muniant; vnde priuatis declamationibus intra
 communem refectioⁿem, siue alias alibi quasi sermonibus ad populum de Pa^pi.
 licent^{er} declamant, et ut valeant, fructum sibi exercitatio^{ne} comparare, comesti-
 satum aliquis, contionandi art^{em} experitus, qui illor^{um} instruere munus habe-
 at, quiq^{ue} post singulas declamat^{iones}, priuatim eos admoneat, si in aliquo defi-
 cere,

desicere conseruerit; id quod ~~et~~ p^{re}stabit, cum eorum quis publice ~~de~~
orationem habebit, vig^{il} dum probe instructus euadat. Porro in vniuersū ac-
tus ipse, et modus concionandi, sic procedat, ut in eo verborum affectationis inuicel-
nationes, var^{ie} ~~et~~ orationes, facili^{ter}, et id genus alia, quæ euangelicum concionatori
deducunt, omnino vitentur; et qui ijs intendens non accipuerit, ei concionandi fac-
ultas nefas sit. proinde concionis huius dirigant nos, ut animas xpo lucrifacere
possint, et charitatis ignem inspirantes, Apostolici viri auditoribus videantur. de-
n^{ique} ritus in concionis alibi uniformi obseruantia teneant omnes, cum iusticiæ
qui in libello de ritibus habetur.

Quod vero ad concionum loca spectat; in ciuitatibus quidem, ubi non domicili-
um habebimus, equum est, ut potius in nostris ecclesijs, quam alibi r^{ite} concio-
nentur, et ad nitendum, ut semper in h^{is} quadragesimali, et aduentu temp^e
alijsq^{ue} Dominicis, et festis diebus totius anni concio habeatur; it^{em}q^{ue} propterea ver-
bi Dei seminarium, non domus orat^{io}is dumtaxat. In extrinsecum proinde ec-
clesijs, concionari nobis licet, ita tamen ut si in ea urbe domicilium habea-
mus, concionati, ubi concionem alibi fecerit, domum ad prandium ⁱⁿ ita id
commode fieri possit) reuertatur; paulo vero ante tempus p^{re}dicandi, relictæ
p^{re}sticiatur, nec defleat de via.

Porro concionatores ad p^{re}dicandum, per loca distribuire, Præulⁱ erūt;
sitamen in aliqua n^{ost}ra domo ecclesia, quadragesimalis, et annuali con-
ciones, et saltem aduentus nondum habere fuerint, nullo modo id exerci-
tium ibi debeat introduci, nisi de Præulⁱ licent. Assistentiū voto adhibito.

Præterea de adiumentis, quæ concionatoribus exhibenda erunt, decer-
nimus, ut in p^{re}dicantiis, quos ipse, concionis habebunt, singuli ipsi comitatus
tineantur, præter quos, unus, et plures, ut eū inueniant deputentur; pro ut
necessitatis ratio postulabit, sed et eum peregre ad p^{re}dicandum quis mis-
situr, assignatus comes perinde ei, ac suo Præp^{os}it^{us} quauis in se obediāt; Insu-
per autem dum in ecclesijs nostris concionis habebunt, in proprijs cubiculis

C. 9. 8. 0. 6.
f. 15.

56.

Part. 1. Cap. 29.

comedere, eis licebit, eo modo et forma, prout iam supra cap. 14. sancimus: curabit^r sup^r, ut tam enixi laborantibus, quæ necessaria sunt parata exhibeantur, et recte administrata suppeditentur; Atq^{ue} ut facilius continant^r labores tollerentur, statuimus, ut qui quadragesimalis contione actu habebit, choro, et alijs exercitijs interesse, ac onera subire non teneatur; et si idem postq^{uam} eas absoluerit, ad quindecim dies eam immunitatem habeat, eis ad cibos communes alij adiungantur.

C. 9. 10. 8. 33.
f. 48.

Qui vero ad eandem quadragesimalis contione, primo anno se preparat, toto eo t^{em}p^e (exceptis diebus festiuis) a matutino tantum, et horis cenæ, immunit; qui proinde annuales contiones actu habebit, primo quidem anno, choro interesse non teneatur; eum nihilominus exortamur, ut semel in die (si cō. mode poterit) chorum cum alijs adeat. Ceteris alijs annis, cum contiones annuales habebit, semel tantum in die exemptionem a choro habeat; nisi iusta de causa frequentiorum ei concedere. Propositis videbitur.

†

† stat^u agnita intelli-
gant; nisi forte a
secularib^{us}, nominat^{is}
alicui domui fuerint
destinata. Quod si
in locis, ubi nec
domicilijs, n^{on} ha-
bemus, predicat^{us}
fuerit,

Ceterum pro continuum laboribus, nostrorum nemini quicq^{uam} licebit, stipē-
dij nomine petere, sed gratis hoc mun^{us} ei exerceatur; quæ autem mero ele-
mosinæ titulo contionatori offeruntur, accipi quidem possunt; sed tamen ex-
cepto viatico) ea omnia illi nostræ domui in cuius ecclesia, s^{ed} civit^{ate} prædicat^{us}
fuerit, quæ oblatæ recipientur elemosinæ, illius domuerunt, cui contionator
ipse iam assignatus fuerit; nisi in ea civitate fundatio aliqua domus peragē-
da esset; tunc enim elemosinæ eius domus fundationi applicandæ erunt.

Deniq^{ue} elemosinas in contione pro externis, sine superioris licentiā pete-
re, s^{ed} lib^{er}as litteras supplices, quæ ab ipso sup^r. prius approbatæ non fuerint, legere
contionatoris nequaquam licebit, sed et earum, quæ pro externis colliguntur,
elemosinarum distributio, superiori tantum incumbit, qui omni no^{is} obli-
gatio eas dare teneatur, pro quibus postulatæ fuerunt; nec vlt^{ro} pro suis on-
er^{ibus}, alijs applicare, unquam possit. Porro pro domo n^{ost}ra nullo unquā modo
elemosinæ in contione petantur, etiam de sup^r. licentiā.

Sam-

nam vero non solum concionibus, sed sacris etiam lectionibus populo in ecclesijs exhiberi poterit verbi dei ministerium amicus; hac scilicet ratione, ut sacra aliqua historia, & etiam Psalms, & d. Pauli Epistola, siue quid simile ex scriptura de promptum, exponit, discursus, morumq; instructione populo proponatur; siue deniq; tractatus aliquis, mysticus, & moralis edat; in qua vero ex nris ecclesijs ^{huiusmodi} erunt sacre lectiones habende, non nisi dominicus, et festis diebus, statim post vesperas habeantur; sic tamen ut Proculus, suorumq; Amicorum licentia adit, ubi continuata hoc exequitum debeat introduci. Porro, qui lectio eas habuerit, matutino, et horis per totam hebdomadam, ac diebus festis vesperis interesse non teneatur; q; vero de elegemoris, siue nobis solati, siue pro externis, & pro nra domo petendis, moriam supra scripsimus, idem proxius intelligatur, et sequetur, cum etiam sacra lectiones peragentur.

Ultimo administratio illa verbi dei, qua fidei rudimenta pueris edocentur, cum nequaquam nris instituto sit incongrua, decet, ut aliq; exhibeatur amicus, & in nris ipsi ecclesijs, & alibi procul arbitrio: siue cuius licentia id munus prestat, minime poterit.

Cap. 30.

De alijs functionibus, ad proximorum salutem assumendis.

Charitatis spatia dilatantes, eiusq; perfectionem varijs actibus plene assequi intendentes; hys alia continumus, ad proximorum salutem amplecti; atq; in primis missarum sacrificia, in ecclesijs nris sit congrua disposita. omniaque suffragia ad eius fieri poterit, si duo sint, ut populo aduenti fiat satis.

Proinde ad fidelium deuotionem promouendam, solenni quandoque in ecclesijs nobis quadraginta horarum oratio, musica etiam cantu adhibito

celebretur. sed et prima cuius mensis Dominica manendum est, quoad
 usque missarum sacrificia abstantur, Eucharistie sacramentum decentur,
 in altari exponatur, ibi quoque spatio fiat animarum eadem oratio. Optimum
 in eam, ubi simul domum exercitiorum, et collegium habebimus, huius
 sacramenti expositio in prima mensis Dominica sat tantum erit, si in domo
 exercitiorum instituat. Intra etiam poterit (ubi sic Provisi cap. videbitur)
 ut singulis totius anni sabbatis in ecclesijs nostris, ab illius completorio, sumo
 ad populum de B. Virg. laudibus habeatur; postquam solemniter eiusdem
 virginis litanis decantentur, musico etiam cantu adhibito.

C.G.9. Q. 3. f. 19.

Picturae secularium congregat^{ae}, seu sodalitates in nostris exercitiis
 domibus, et collegijs instituantur, non tamen sine Provisi, suorumque Assi-
 rentium, ad Propositi et consultorum eiusdem domus, ubi institui debent,
 facultate: et quidem iuxta varias, s. g. tatum, s. statum ^{personae}, varique
 poterunt, ut videlicet ad studentium una, magnum altera, artificum
 alia, et sic de singulis, prout magis in dno expedire praedicti Patres dignentur,
 et prout regionum usus exproret.

Porro quilibet congregationi pater unus, ex nostris a Prop. et consulto-
 rum voto praescribatur, qui eam in virtute, et spiritu ad Dei gloriam dirigat,
 iuxta regulas ad hoc praescribendas; quas sane nemini, sine Provisi licen-
 tia, in aliquo variare licebit; ipsum autem congregat^{ae} deputatum Patrem
 sine causa, et sine consultorum voto, Propositi amovere non licebit; sed et
 ipsam denique congregationem disolvere, aut intermittere ^{nemo} ⁱⁿ possit,
 nisi ubi religioni detrimentum ^q nequaquam eventurus peramus ^{affert};
 in quo tamen casu Provisi, de Assistentium voto ac de cernat, habitusque
 us alocati cap. eiusdem domus, ubi congregatio habetur, consultat.

Sed vero mentalia orationis exercitia alij efficienda tradere, ac aliquos ad
 ea domi nostrae peragenda admittere charitatis opus est, quod effluenter amplec-
 nimur, non tamen domi sine sup. licentia, et consultorum voto praestandum.

Sed et

Sed et consilio insuper proximum adiuvare intendenti decernimus, ut ad capere rationem, quae conscientiae casus exponunt, designetur. In unaquaque domo exactionum, et studiorum Patet unus eruditus, h. e. plurimus. Si id ad eundem casum requiritur, ^{assignet.} ^{erit,} partes conscientiae casus proximis acurrentibus decideret, et si difficultas aliquando casus resolutio videatur, cum alijs patribus, confesat, et simul decidatur. Verum nemini suam sententiam scripto tradere licebit, priusq. ^{m.} sup. una cum suis consultoribus eam viderint, et probaverint.

Ultimus autem ad comparandas doctrinas in animis collegij, externos admittere, eosq. publice docere, charitatis amplitudini adhaerens nra Religio ex instituto est. intra tot alias ~~pro~~fectioni assumit, sed quareat. id fiet, infra traditur.

Sed illud quoq. pietatis opus libenter amplectimur, quale quidem est, quosdam ex nostris doctrina, et virtute vigentes ad ea loca per aliquot dies aliquando destinare, quae altariibus institutis indigere videbuntur; ibiq. Apostolicis more ^{re}ppenitentis, et Eucharistiae sacramenta ministrare, verbum dei ^{re}proponere, fidei rudimenta tradere, alijsq. functionibus animarum lucra perquirere, ex munere incumbet. non tamen huiusmodi missiones sine ~~Procuratoris~~, iussuq. Assistentium, ac Expositi ~~hanc~~ loci (Ibi Religiosi mittendus deget) licentia; nec sine probato comite fiant, et ambo simul tempus pergant, ibiq. simul consultant, deniq. pietatis semita incadentes, eos etiam, qui in lectis egrotant, visitare, de ^{re}sup. tamen licentia; ibiq. ^{re}ppenitentis sacramenta ministrare, ^{re}ppenitentis moniti confirmare, ac de mum animam agentibus ad stare poterunt nos, cum postulabit occasio; et eodem insuper charitati affectu, qui in hospitibus infirmantur, quib. in carceribus detinentur, quandoq. eos visitare, consentaneum erit, sed et earum placatis, inimitiarum dissolutis, et huiusmodi alia pietatis munia pie semper, ^{ex} arbitrio tamen ^{proximis} sup. exerceant animi.

Postremo, et si tam varij functionibus iuvamini se nra Religio proficiat ~~ad~~ addita; omnino tamen monialium curam nullo modo admittit. Sic etiam parochialem administrationem animarum exerceant nulla ratione

suscipere, intendit; nisi forte ad maiorem dei gloriam, et commune reli-
 gionum, id quandoq; expediens videatur. In quos tamen casus huiusmodi
 locus non admittatur, nisi in domibus exercitiorum; et ubi magna on-
 era non incumbunt; egi in collegijs, et ibi non nisi ad tempus, et licentia hor-
 datum, videlicet Proprii Senatus, suorumq; Amittentium, itemq; Censuræ, et
 Amittentium eius proventus. Vbi cura suscipienda esset.

Cap. 31.

De ultimo mediorum genere, q. litterarum studia
 et eorum exercitia continet.

Religionum egræ, sicut viri sancti in ecclesia dei subsistunt, ita si-
 mul litterarum eruditio re clarescunt; siq; virtute, et scientia vndeq; profu-
 sit de corâ, intrinsecum oculis iure apparent, proinde ne tantus fulgor nocte
 Religi. alio unquam tpe deit, merito decernimus, ut omnino spiritus non solum,
 sed litteris etiam solerti diligentia deoetur, hocq; erit efficax medium, et pa-
 cipuum instrumentum, inter tot alia iam præscripta ad huius institutionis
 solidandam; q. modo per sequentia capita disponemus.

Atq; in primis in uniuersum statuimus, et strictè mandamus, ut hęc studia,
 quæ aristoteli ordine, et forma præscribentur, ex professo complectantur, omniq;
 conatu, ac omni tpe, accuratissime promoveantur, id q. præcipue superioribus
 incumbet; qui diligenter prospicere, ac sedulo inuigilare debebunt; ne ex in-
 curia, h. negligentia, quidpiam detrimenti, studia subire cogantur; et iure,
 ac merito, qui sup. litterarum studijs, aliquo modo reuerentiam præstaret, hec
 promovere non curaret, Religi. aduersarius censendus esset, eos loco indignos.

Sed vero materiam hanc disponentes, ad tria veluti membra reducam; ni-
 mirum ad studia scholastica, quæ doctrinæ, et scientiæ varijs in schola compar-
 tis, designantur; ad exercitia moralia casuum conscientię; quæ collationib;

perag-

peragentur; ad privata deniq; cuiusq; studia, quæ singuli, quæ privatim habebunt; de quibus omnib; sigillatim agendum.

Cap. 32.

De studiis scholasticis, et primo de facultati-
bus prelegendis.

Scholastica studia, velut solida ceterorum fundamenta primaria ratione iacentes, inter eas primo ^{facultates} prelegendas, scholasq; instituendas locam; quorum sane duo in universum genera designamus; primum quod facultates inferiores complectitur, linguarum scilicet exordiones, rhetoricam, et alias, quæ ad literas humaniores attinent: 2.^m quod facultates superiores, nempe scientias continet, quæ sunt videlicet logica, metaphisica, et moralis, philosophia; metaphisica sacra Theologia, tum scholastica, tum positiva, quæ etiam et scripturam sacram comprehendit; et deniq; sacri canones.

Quibus omnib; addicendi facultatibus tamen superioribus, quam inferioribus nunc incumbere, eo instructi rat.^o oportebit; atq; pro his singulis rite comparandis, singulæ scholæ inter viros instituendæ erunt; hoccludimus autem ut a clericis alienas, medicinas, et legum scholas.

Proinde vero q.^o attinet in particulari ad facultates sup.^{as}, ratio, et ordo, ipsi incumbendæ, sic omnino se habeat; ut primo Logice (quam velut præambula præcedent, dialecticæ institut.^{as} quas cumulas vocant) deinde Philisicæ, et Metaphisicæ; postmodum sacre Theologiæ vacetur: Logicæ autem, et Philosophiæ trium annorum sit curriculum, et etiam quatuor, prout Regionum viros exproret, Theologiæ quatuor; ad summum quinque. ~~Metaphisicæ~~ licet minoris spatio, hos omnes in scholis absolvere cursus; sed et per totum id tempus assidue (exceptis vacationibus) nec minus in singulis diebus, quam binæ prælectiones habeantur; q.^o singulis viris horum spatium designetur; Porro logicæ, et Philosophiæ

quod annis (si fieri poterit) unus cursus abſoluatur, et alter inchoetur, Theſe-
gicus vero quartus quoſq; anno ordinarie inchoabitur; ſicq; materiaarum tam
apta diſtributio, ut qui ad eas comparandas accedunt, a quacumq; materia ini-
tium ſumant, et poſint per illud totum quadriennij tempus eas omnes audi-
re; Ad hęc quoque doctrina, in hijs tradendi ſcientijs prælegatur, ea ſit, quæ ſecuri-
tate, ac ſoliditate præſtet, Unde in Philoſophia ſuū doctrina, ut plurimum
complectenda; in Theologia D. Thomas; ut dux eligendus; eiſ ſummum ſtudij
inhyerendum.

Sed et necceſſe in ſuper erit, ut alijs quoſq; ſcientijs, et facultatibus ſupe-
rioribus, iam præſatis, prohiſcholaſtici incumbant, hæc ratione, ut mathema-
ticas prælectiones, ſecundo Philoſophiæ anno, ſemel in die auſcultent, et eodem
modo ultimo Philoſophiæ, naturalis anno rethoricas prælectiones, ſemel in
indie excipiant; ſecundo vero, et 3. Theologiæ anno, ſemel etiam in die audien-
dis ſcripturæ ſacre lectionibus incumbant.

Deniq; hiſ omnibus conſcientiæ caſuum, et ſacrorum canonum ſcholæ ad-
iungantur, in q; binę quætidie prælectiones habeantur, earum cursus biennio
abſoluatur, quem omnino tranſigent, qui ad Theologiæ, et Philoſophiæ curri-
cula non deputantur, de q; infra dicetur.

Sæpius q. attinet, ad facultates inferiores, quæ literis humanioribus, lin-
guarum varietate, et Rethorica conſtant, et quidem accuratioriſſimę ſemper pro-
mouendę erunt; ſed et niſi omnes, ubi priusimum profeſſionem eſſuſſerint, ante-
quam logicę diſtinentur, biennium, ſ. ſaltem annū in eis omnino tranſigat,
niſi forte ætatis ratio, ſ. q; aliud expigere videatur Breviſ arbitratu.

Cap. 33.

De perſonis ad ſcholaſtica ſtudia deputandis.

Cum diſ perſonarum genera ad ſcholaſtica ſtudia requirantur, alię, quæ
ad docendum, et ad ſtudiorum directionem aſſumuntur; alię vero quæ ad
faculta-

facultates ipsas addiscendas destinantur: primi quidem generis, apud nos C. G. 9. 0. 6. huiusmodi erunt, videlicet lectores, perfectus Auditorum, duo, & tres ex a. f. 20. minatur, lectoris coadiutor, qui et Bidellus dicitur.

De lectoribus autem in particulari decernimus, ut ij plane ad id munus in nris collegijs obendum, ex nris Religionis assumantur, sinef tales, qui doctrina, et ingenio, ac virtutibus polleant, et conceptam animi virtutem una cum ipsa doctrina transfundant, sed et Praeuli facultas accedere debet, sine quam nemo potest hoc munus fungi; ipsius enim erit lectores per locadesignare, quamvis, ubi alterius lectoris, locus supplendus, necessarius erit, possit alius necessitate sic regenti a Praep.^o suffici; ita tamen ut Praeulis deinde certior fiat.

Porro qd facultates per legendum erunt, tot ad eas edocendas deputentur lectores, immo sacre Theologiae duo sint (si fieri potest) unus qui mane, alter qui vespere de diuersis materijs, per lectiones habeant, et pari ratione duo etiam sint conscientiae casuum, & unus, qui binas de eij per lectiones tradat, Ceterum Theologiae lector nemo constituatur, qui erga D. Thomae doctrinam bene affectus non fuerit; nemo etiam qui cursum Theologiae non absoluerit, a philosophiam edocendam assumatur; nisi vigentissima aliqua ratio suadere videat; Nemo deniq; quia Theologiam non bene calleat, et varia eruditione non polleat, ac in linguarum peritia praesertim hebraice, et graece non sit versatus, scilicet rursus, et sacre per lectionibus tradendis deputetur.

Ad inferiores facultates edocendas ex ij, assumi possent, qui Philo^{sophia} curriculum expleuerint, anteq^m Theologiae destinentur. Iam vero ipsius lectoris, ex praecipuo munere in uniuersum incumbit, scholasticorum profectui in lectionibus, et alijs exercitijs, praecipua cura intendere, et conentus praecipue per lectiones sic tradere, ut recta metodo, conspicua luce clarescant; Deniq; ad Lectorum attinet amotionem, in ipsomet curriculo, anteq^m illud absoluant, eorum neminem sine vigenti rat.^e mutare licebit, sed et q^d sic ratio exproriet,

id officere Quodlibet erit, suorum Amistentium voto adhibitis. Prothemo licet
 trum onera attendentes, prudenti discretionem censemus, ut quo tpe hoc mu-
 nus obibunt, circularis ieiunij onus subire non teneantur: Itemq; Domini-
 ci, et alij festis diebus, quib; primis, et secundis classis non erunt, a matutinis
 tantum, et horis immunes facimus. In festis autem 1.^a et secundis classi nu-
 llas a choro exemptio tribuitur.

Item vero propter lectores, proq; festis inuicem Auditorum, necessario adhi-
 bendus, cuius partes erunt, Auditorum directioni immediate intendere, iux-
 ta sui officij regulas in libello de ratione Auditorum prescriptis: qui tamē
 scholastica studia non absoluerit, et scientijs non bene instructus euaserit,
 nequaquam ad hoc munus assumatur; assumendum vero a Quodlibet erit, non
 tamen intra temporis cursum, ei designatum, q^o minus anno esse non debet)
 sine videnti ratione, et sine Amistentium voto potest ab eorum mutari. ceterum
 lectores omnes, in his, quae ad studia ^{et scholastica} deranda spectabunt, huic proq; festo
 libenter obediunt.

Propterea vero examinatores duo, et etiam tres, qui suo temp^o scholasticos
 omnes examina probent, a Quodlibet destinantur, et deniq; lectoris coadiutor,
 siue Bidellus ab ipso, omni lectore deputetur; eiusque munus (q^o in libello de
 ratione Auditorum inscribitur) ad studia dirigenda, suo etiam modo valde
 confert; in singulis autem scholis, singulos eos designare poterit.

Sed iam ad personas recurrit genus transeuntes, quae quidem sunt scholas-
 tici omnes facultatibus addiscentijs incumbentes; decernimus, ut nemo r^{um}
 ante professionem emissam, ad eas siue sup^{er}, siue inferiores, ullumquam modum
 admittatur; volumus enim, ut illud t^{em}p^{us} spatium, sacris dumtaxat occupa-
 tionibus, et deuotionis studio impendatur; post professionem autem, ut ipri-
 mum eam sui clauis emiserint, illis addiscentijs facultatibus omnino desti-
 nentur, et 2.º quidem humanioribus litteris, nisi forte quid obstat, ut prece-
 denti capite diximus.

Deinde

Deinde *Logica*, et *superioribus* deputentur, ita tamen, ut ad *logicam* omnes promiscue sine acceptione admittantur, ad *Philosophiam* vero, nisi permissio examine, de quo infra. Ceterum volumus, ut nemini possint, expleta *Logica philosophia*, et *Theologia* studia de negari absq[ue] *Parentis* suozq[ue] *Astutentium* voto; sed et qui iusti de causis non fuerit, ad ea assumptus, omnino ad conscientiz curam, et sacrorum canonum lectiones per biennium audiendas deputandus erit, ut, h. sic nostro instituto se aptiorē reddere possit.

Postremo propter *scholasticos* nostros, *seculares* etiam, et *externi* alij, ad nostra collegia, et litterarum studia libenter admittantur, ij q[ui] *facultatib[us]* omnes superiores, quas supra enumeravimus, perlegere, et publice docere licebit; idq[ue] amplitudini charitatis dezeruere nra religio valde conuenit, et sibi congruum ducit; intendit enim, non spiritum solum, sed litteris etq[ue] ac doctrina proximum instruendo iuuare; sed nihilominus tamen ad *facult.* inferiores nullo prorsus modo externos admittendos esse decernimus; omnino enim inferiorum scholarum strepitus nostro instituto nequaquam congruere, definimus; et sat tantū erit, si ad *sup.* *facult.* externos admittamus.

Cap. 34.

De locis ad scholastica studia destinandis.

Aptum est omne bonum suis locis, et laudabilia quq[ue] ordescunt, si non in sua sede collocentur, et ideo opere persequi ducimus, ut peculiaris loca scholarum litterarum studijs deputentur; in quibus ea, velut in suis regionibus, ac possessionibus dominantur.

Ergo in primis, q[ui] attinet ad *scholasticos* nostros, *facultate* quidem inferiores prauatim eis legere oportebit in domibus exercitiorum, ubi secundum ipsi nouitatum constituent; non tamen excludimus, qui in collegijs et *facult.* inferiores (cum opus erit) nostris perlegantur. Ad *facult.* vero *sup.* eis tradenda; decernimus, ut domus quaedam in *regulis* *Parentijs* constituantur, quae peculiaris

nomine domus studiorum, seu collegia appellentur; ad hoc destinata, ut in
eis per dictarum facultatum scholastica studia expedito cursu arripi, et ab-
solui facile possint; singulis tot numero, quot pro ipsis nostris scholasticis necesa-
ria erunt.

In domibus autem exercitiorum, nullo pro ipsis modo ex facultatibus sup^{er}ioribus pre-
legantur, nisi dumtaxat ad tempus, in uno tantum casu, ubi scilicet in ali-
qua Proximitate sufficiens collegium non habeatur.

Sed proinde quod attinet ad externos scholasticos, quos quidem ad nostra studia
confluentes admittimus: in primis pro eis dumtaxat instituendis nullo modo
collegium aliq^{uod} constru^{endum}, et delinari posse decernimus, sed satis est, charitatis si-
mul, et Relig^{ionis} bono, si in collegijs, ubi nostri facultatibus superioribus, addi-
cendis deputantur, externi etiam ipsi simul cum nostris ad scholastica studia ad-
mittantur, Omnino enim volumus; ut pro nostris principaliter collegia desti-
nentur: ceterum non solum in collegijs; sed etiam in domibus exercitiorum
ubi ipsi met nostras facultates sup^{er}iores in casu iam proposito perlegentur, externi
ad eas addiscendas libenter etiam admittantur.

Denique nullo modo facultas aliqua, siue sup^{er}ior siue inferior, siue ad nos, siue
ad externos, in domibus recessus, et novitiatibus separatis p^{er}legenda erit.

Cap. 35.

De exercitatione varia, qua scholastica studia promouentur.

Non satis est, ad studiorum cursus aperuisse viam, si non etiam ad ea per-
mouenda, quae vim habent, p^{er}scribantur; inter quae primum sibi vindicat
locum exercitatio varia, quae profecto mentes acvens studij, increment^{um} minis-
trat; ut merito scholastici nostri eam debeant toto nisu arripere, quam pro-
inde disponentes, eam L^{ocus}, quae ad facultatibus superiores attinent trademus, et
sane

sane repetitionibus scholasticorum, prælectionibus, et disputationum actibus constabit.

Ac primo repetit.^o anni scholastici coram præcep.^o fiant, quæq^{ue} fuerit, ad repetendum præsignatus, lectionem ab ipso lectione iam præhabitam memoriter, dilucide, ac succinte repetere conetur; et eas præcipue quæ logicæ, et philosophiæ, ac metaphysicæ, nec non Theologiæ, et conscientiæ casuum erunt, quotidianas esse oportebit; quæ vero mathematicæ, et quæ hinc rarius fiant, semel videlicet in mense; sed vero præter has, annuæ rarij, et logicæ, philosophiæ, ac theologiæ repetit.^o instituuntur, anni scholastici in orbem peragentes; siue autem quotidianæ, siue annuæ rarij sint, semel tantum in die habeantur, et ad eas scholastici omnes eiusdem facultatis conveniant; præcepti autem quotidiani intersit, annuæ rarij; autem, L. ipse, L. ex notis exordis aliquis præsit. Verum quæ anni peragentur, et non in schola coram externis alijs, sed in alio collegij loco privatim fiant, et eodem fere tempore ad externorum repetitiones in schola audiendas præcipuus aliquis ex notis scholasticis ingenio præditus deputetur.

Sed alia insuper eiusdem fere generis exercitatio ipsi sive scholasticis notis incumbet, ut scilicet q^{uod} ex eorum alijs, dum alij ad mensam adit, vel alibi quæstione aliqua præposita prælectionem memoriter dilucide, ac distincte scholastico more habeat; eamq^{ue} varijs hinc inde opinionibus, et argumentis agitaram definiat.

Quod vero spectat ad disputationum actus in his semper præcipua cura adhibenda erit, utpote in q^{uod} litterarum cultura consistit, atq^{ue} in primis Logicæ, et philosophiæ, et Theologiæ disputat.^o quotidie semel instituuntur, statim post quotidianas habitas repetit.^o hac ratione, ut qui repetierit, defendat, et L. unus, vel duo argumenta, tres autem horum quadrantes in eo simul exercit.^o repetitionis, et disputationis non excedantur.

Disputationes etiam alijs eorumdem facultatum hebdomadarij instituunt;

68.

semel scilicet in hebdomada publice in schola habentur, in quibus conclusionibus ^{positis} ex alterius hebdomade perfectionibus desumptis ad unius horum spatium defenduntur, duobus argumentis oppositis.

Alii vero sint qui mensibus, in singulos menses bis eo die mane videlicet, et vesp. unius horae per singulas vices circumscribitur spatio publice in schola habeantur; et qualibet vice duo sint, qui argumenta opponat, et etiam semel in die ad duas tantum horas peragentur.

Sed et singulos trimestres, et quadrimestres peculiares, logicæ, et philosophiæ disputationum actus aliqui solemniter instituuntur: id quod in his logicæ cursu singulis annis peragetur, et post terminata, eo mense disput. mensura eiusdem facultatis, quo die hi actus peculiares celebrabuntur, mane, et vespere publice in schola habeantur, ac singulis vicibus ad duas circiter horas tria argumenta opponantur.

Denique generales disputationum actus adiungenti, quorum quidem de universa philosophia sub triennij, et de universa theologia sub quadriennij finem solemniores (ut par est) instituere oportebit; et quumq; erit (nisi quid obiter) ut horum generalium actuum theses typis mandentur; sed nihilominus, siue excudantur, siue manu scribantur, quæ a nris defendunt, simplices omnino sint, siue vlla dedicat. ad alium, alectore prius, et studiorum perfectis recognitis, et approbatis; non promiscue, et sine selectu, ad eas suscipiendas nisi scholastici admittantur; examine ^{veris} opus erit, quo ab examinatis, studiorum perfectis, et propriis præcept. probati, non nisi pauci, et egregie instructi selectantur; qui omnes (suo cuiusq; studiorum perfectis designato die) generales theses defendent; non tamen prius, quam eis facultas a sup. fiat. Et tunc mane, et vespere publice unusquisq; defendet, et per singulas vices duarum circiter cum dimid. horarum spatium in ea disput. transigatur; semperq; ad argumenta, opponenda tres deputentur, non ex nris dumtaxat, sed ex alijs etiam extraneis; extranei enim professores, et

Scholas =

scholastici, tum ad hoc generales, tum ad alios, disputationum actus in-
uitari poterunt; alij ad conclusi^ones oppugnandas; alij ut ibi assidentes con-
uentum faciant, quo celebrior actus, ac alacrior, et frequentior disputatio
euadat. sed et diuersarum facultatum professo^{res} nostri, alijq^{ue} Patres, et
scholastici ibi intersint; assideat tamen ut p^{re}sens in quolibet disputatio-
num actu, tum eius facultatis, quæ defenditur, lector, tum etiam studio-
rum p^{re}sens.

Iam vero ex terni alij scholastici, qui in scholis n^{ost}ris facultates addis-
cunt, ad conclusiones subnendas admitti poterint, siue hebdomadarij, siue
mentis, siue etiam peculiare, s. generales disputationum actus habeantur,
ij autem lector noster ex n^{ost}ris p^{re}sens.

Sed ulterius q^uo attinet ad aliorum superiorum facultatum disputationes,
ex quidem hac ratione instituuntur, ut in studio, seu schola casuum concie-
tiæ semel in hebdomada disputetur, in studio item, seu schola mathema-
ticæ umel tantum in mense, s. etiam alternis mensibus: problema mathe-
maticum ab aliquo ex n^{ost}ris scholasticis enodetur, contra q^uo deinde argu-
mentum opponatur.

Ad illud autem tum philosophiæ, tum Theologiæ scholastici, tum Theor-
etici scholastici conueniant; pro Ethicis vero disputationibus obseruetur, ut
quoties mensibus, ac etiam generales ultimi anni philosophiæ naturalis dis-
putationes instituuntur, toties ipsi philosophici conclusionibus, aliquæ etq^{ue}
Ethicæ adiungantur.

In studio item scripturæ sacræ, ut exercitat^{ur} feruet, locus aliqui p^{re}cla-
rus, et insignis a condiscipulis, elucidetur interdum, contra quem deinde ab
alijs argum^{ta} opponantur; ita tamen ut hæc sacra concertatio scripturæ limi-
tes non excedat.

Deniq^{ue} de varia superiorum facultatum exercitat^{ur}. Illud etiam adiungimus,
multum ad eam vigendam prodere, si peculiare academice instituuntur, in

q^{ue} p^{ro}inde ita diebus, certisq^{ue} legibus exercitia varia ad sup^{er} facultates spec-
rantia peculiari modo efficiantur; illud etiam non omittendum, q^{uod} cum nobis
ad Religionum conventus, l. ad publicas academias, aliisq^{ue} publicos actus,
ut disputant^{ur}, vocantur: id quidem disputat^{ur} gratia nobis licebit, non tamē
sine superiorum licentia; qui p^{ro}inde eos illuc mittat, qui apti, et idonei eo lo-
co non putentur indigni, sic tamen, ut si discipulos mittere debeat, de consilio
faciat lectoris id, et p^{er}fecti studiorum.

Sed adhuc est iam de varia exercitat^{ur} q^{ue} facultates respicit sup^{er}. nunc de
ea, q^{ue} ad inferiores attinet, decernimus, ut n^{on} p^{ri}uatim inter se ipsos exerceā-
tur, et interdum orationes, aut p^{re}sertim, l. latine composita, l. græce, aut hebrai-
ce habeant, emblemata, ac symbola efficiant, inscriptiones componant, enigma-
ta faciant, et discant; sententias, et frons depromant, ac recitent; Dialogos
et tragediarum argumenta, p^{ro}ia tamen, et latina aliq^{ue} etiam conscribant, et alia, de-
n^{on} ab eis abstantur, q^{ue} humaniores litteræ efficacius imprimuntur; si tamen p^{ri}s
publice, siue domi, siue foris recitanda, l. efficienda aliquæ erant, id quidem n^{on}
antea licebit, quam fuerint p^{ri}us a sup^{er}. et lectore, recognita, et approbata,
insuper autem humaniorum litterarum academias inter nostros ad exercitia
promuenda habeantur, et in his conferrere disputare, declamare, et huius mo-
di alia vicinim peragere oportebit.

Cap. 36.

De alijs medijs, q^{ue} scholastica studia promo-
uent a sumendis.

Exercitat^{ur} varia p^{re}cipuum est (medium) iam p^{re}scripta disponentes mo-
dalia, q^{ue} ijsdem scholasticis studijs valde conferunt, inter ea p^{ri}mo p^{re}lec-
tionum rationem ab auditoribus exigendam, et dubiorum resolutionem poni-
mus, et quidem maxime iuueat, ut decimo quinto quosq^{ue} die p^{re}termissa
eiusde

eiusdem diei repetitione) præceptor scholasticus rationem præteritarum-
lectionum interrogationibus exponat, ad dignoscendum, an bene eas ca-
lleant, et an studio vacent, ut vel sic repetendi occasio (q^a ei fieri potest)
ipsis omnino præstetur. Paratum etiam tempus suis scholasticis offerat
lector, quoad eum accedentes dubiorumq^{ue} obviuntur, resolutiones habeant;
sic tamen ut in ipsius lectoris cubiculum ingredi sine sup^{ri} licentia non possint
proptereaq^{ue} peculiari quadam hora ipsi lectori opportuna, et ab eodem sup^{ri} desig-
nanda: et ut etiam extrinsecus in hac parte fiat satis, poterit lector ab soluta
lectione in schola, s. extra eam ad unius horæ quadrantem, decineri, ad un-
ibusq^{ue} dūcipulis aborta dubia explanando decidere.

2. Valde confert, si inter scholasticos nros Latine linguae retineatur usus, ideoq^{ue}
conentur omnes (excepto vacationis tempore, et recreationis horis) latine semper lo-
quantur, et cum ad nros litteras scribunt, latine concubant.

3. quam maxime prodeit, si suum scholasticus peculiare tempus habeant, quo
studio vacent, et propterea provida dispositio^{ne} decernimus, ut in collegijs, chor,
quotidianus nequaquam statuatur; a quo etiam in dormibus exercitationumq^{ue}
superiores facult^{as} in casum supraposito prælegentur) immunes facimus, etia
vacat: tempore scholasticus omnes, qui ea ibi addiscunt, eorumque modo, ac in-
collegijs essent, nisi forsam magna ob religionum parvitatem vigeret necessitas;
tunc enim hoc onus gravari quidem poterunt (ex cap^o lectoris) scholastici; verum
id non fiat, nisi duntaxat ad tempus, et de licentia Præulⁱ, suorumq^{ue} Assisten-
tium, habita prius a Disposito relatione, et consultoribus eiusdem domus; sic au-
tem graventur, ut cessante necessitate cesset et onus; sed et cum illud portare cogent,
curetur, ut singuli se vel in die choro intersint, alij ad matutinum, alij ad horas,
alij deniq^{ue} ad vesperas, prout alternas horarum locis propositis simul cum lectore
præstiterit, ulterius etiam in eadem exercitationum domo, ejdem scholastici vu-
pernam orationem, ad dimidijs horæ spatium efficiant, prout in collegijs ob-
servatur.

Iam vero alterna a choro remissio concedi poterit a sup.^o domui si sic ei videbitur; etiam ^{sup.} qui in ipsius mūt excoitationum domibus inferiorum facultatū studiis secundū nouitiatu s tpe vacant. Nihilominus tamen quacumq; ratione, tā sup.^o quam inferiores scholastici, sicerunt immunes, ^{semper} tamen diebus festiuis choro interesse teneantur.

Ceterum excoitationum occupat^o aut domestica ministeria, quæ animum a studiis, a vocare facile possunt; scholasticis facultatum superiorum obeunda etia vacationis annuiuarij temp^o. ne quaquam tradantur; rebus inrupe frivolis, aut otiosi tempus terere, l^o libris a profes.^o alieni operam dare ne permittatur, et indeo p^oq^o festi studiorum exit, sup.^o conctis, et excoitationum consilio necessarios tantū libror cuiq; designare; hac ratione, ut philosophiæ auditoribus Arist^o, et theologiæ scholastici summa d. Thomæ, ac Tridentinum concilium, et Bibliorum liber non destit, et p^oari modo humanitatis librum, quem ceteris temporibus legere nō omittant, singuli scholastici cuiusq; facultatis habeant. An autem alicui theologiæ scholastico concedendus etiam sit pater aliquis, studiorum p^ofectus (sup.^o ac lectore monitis) viderit.

Sed et cauendum ulterius erit, ne dum scholastici p^ofectionem auscultant, aut alij ~~in~~ ^{licet} scholasticis excoitationi vacant, ab eis aliquo modo auocentur, sed si quid vagens occurrat, sine licentia tamen sup.^o et lectoris ab schola nemini abesse licebit; nemini etiam ex ipsius p^ouato studio deputatum, quo ^{tempus} lectiones excutere, ponderare, et mente p^otractare debeat, l^o denegetur, l^o alijs occupationibus, interrumpatur.

Deniq; ut omnia p^ocedantur, quæ studiorum cursus retardare quoquo modo valente, consentaneum erit, ut qui scholastici, ad sacros ordines p^omoti non fuerint, ad eos sine vigente necessitate, donec studiorum curricula absoluerint; l^o saltem p^ope eorum finem accesserint, non p^omoveantur.

Sed iam ulterius studiorum curricula, quarto loco valde p^omovebis, si auiditas, et auidita constantia in illis retineatur, et ea p^oprop^o lectores ad conctiones in quad=

in quadragesimâ, & alijs temporibus habendas, nulla ratione deputentur, nec alijs quibus cumq; occupationibus distrahantur, ut vel sic sine intermptione suum quisq; cursum abstruere possit.

Partea lectiones, et alia quævis exercitia inuariato semper pede procedant, et constanti lege disponantur, unde pro his tempus, et horæ opportuna diuisione statuatur, et nullo modo ea variare licebit, sed in semel cepto constanter perseverand; nihilominus tamen si pro Religionum varietate, et vni necessarium forte esset aliqui circa ordinem horarum, & exerciti. vel etiam vacationes variare, Pater Senlis consulendus erit, cuius præscriptis proprium cum Assistentibus in consultationem vocata standum erit.

Ceterum sicut assiduitas, ita et vacatio, seu feriatio litterarum studia - quinto loco inuabit, de poris enim aliquantisper onere, et animus leuatur, et utilius intermissa repetuntur; quare quod die feriabitur, nulla in schola exercitia peragantur, sed et diuina vacandum præcipientes, hebdomadaria in patrum vacatio habeatur, quæ scilicet singulis hebdomadis dies unus ^{usq; ad feriam quartam cinerum, & Dominica palmarum} quieti destinetur; feriabitur etiam a vigilia Natiuitatis Dni ad festum vig. circuncisionis, a quinquagesimâ vig. ad Dominicam in Albis inclusiuè; in vigilia Penthecostes; præ die item solemnitatis corporis Christi, et in commemoratione defunctorum; sed et festorum etiam catalogus pro regionum usu, et ritu, in quolibet collegio statuatur.

Deniq; vacatio Senlis, siue anniuersaria adiungenda erit, quæ quidem pro facultatibus superioribus breuior erit vno mense, ^{nec} longior duobus; eadem tunc fiet, quo cuiusq; facultatis cursus abstruitur; scilicet prope finem statim; & autem menses duos; hac ratione, ut renouat. studiorum initium prosequenti anno, & prope finem octobris, & in princip. Nouemb. sumipponit.

Iam verò postea has vacat. nullæ alię nouę introducantur, in princip. autem renouationis studiorum ratio publice in collegio ab aliquo nūm erudito habeatur, ad quam lectores omnes, et scholastici conueniant.

Sed nihilominus anteq^m Auditorum cursus iteretur, ut ab una ad aliam facultatem recto ordine fiat transitus, examen sexo loco ad studia dirigenda necessarium erit, quos sane discipulorum progressum comprobare oportebit; ergo nisi prius nisi examinentur, a logica ad Phisicam, a philosophia ad Theologiam ne transeant; quare absoluta logica insinuat^r examen, quod omnino accuratissimum erit, et ad illud conveniant sup^r, eius consult^r, Auditorum p^rfectus, logicę lector, ac deputati examinatores; Proinde quisque ex-
n^{is} logicę examen hoc subire debebit; modus autem in eo servandus, in libello de rat^e Auditorum, in peculiaribus regulis examinii faciendi habet^r; sed vero de quolibet, qui fuerit examine comprobatus, iudicium a p^rdictis patribus feratur, an idoneus sit, ut philosophię deputetur; quod si singulis satis Provisi, deinde cuiusqⁱ aptitudo, & ineptitudo ab eisdem patribus scripto aperiat^r, et qui non fuerit idoneus repositus, non tamen a studiis omnino potest amoveri, nisi Latus reserpta a Provisi, devoto suorum Assistentium decernatur; idem prorsus eodem modo examen, et eadem iudicia fiant, post absolutam philosophiam pro transitu ad Theologiam. Verum licet quis a Philosophia, & a Theologia ut ineptus, & inabilis amoveatur, omnino in conscientię casibus, & sub p^rcept^e addiscendis destinatur; sic enim noster potest se aptiorem redere instituto. Ceterum ne ordo confundat^r, in illo examine, quo (ut supra decernimus) ad generales Theses substituendas nisi comprobantur, id tantum iudicium feratur.

An scilicet pro illo disputat^r abesse sit, nec ~~fit~~ qui assumi debet, idoneus, nihil vero pro transitu ad aliam facultatem decernatur.

Iam vero septimo loco non parum proderit, si sexo quoq^{ue} mense peculiaris de Auditorum promotione congregatio peragatur, quam quidem super^r convocabit, et ad eam conveniant, tum ipse, tum Auditorum p^rfectus, tum etiam omnes eius collegij lectores, et primum in ea aliquid de rat^e Auditorii, in peculiaribus de hac re libello, et simul etiam p^rcedens caput de exercitatione

Varia, et hoc aliud ~~hic~~ prescriptum coram omnibus legatur. Deinde de eorum observat^o, quid occurrat, discutiatur, et si quid aliud ad studium promouenda se offerat, pertractetur, tum autem de illorum studiorum profectu stultis certior fiat.

Sed illud tandem ad studium iuvamen, ultimo loco remanet adiungendum, q^d primariae vires, inter reliqua tibi iure vendicare videatur; estque pietatis fervor, ac devotionis studium; quare cavendum ne orationis assiduitas, modestia, ceteraeque virtutes, ut negligantur, aut remittantur; quia potius regulas omnes religⁱ exacte, tibi observandas esse intelligant; sed etiam contentus, praecipue non aliud in studiorum cursu intendere, quam ut idonei evadentes animarum succa dⁿⁱo perquirant, et ut etiam externi ad deust^u studium excitentur, tum Religionis vit^e exemplis, tum etiam exortationibus quas singuli sectores, in sua quisque schola q^{ua}que habeant, adiuvant exunt.

Expediit etiam extraneo in academia non admittere, qui alicuiusque congregatⁱ adscripti non essent, sed t^um sup^u studio relinquatur.

Cap. 37.

De collationibus conscientiae casuum peragendis.

De primo studiorum genere, q^d scholastici constat, iam fuisse peregrimus, secundum adiungimus, quod moralia continent conscientiae casuum exercitia collationibus peragenda, quae quidem praescribimus, ad hocque debita semper, et necessaria exditione sacramenti penitentiae munus exerceatur a nobis.

Proinde in singulis exortationum domibus bis in hebdomada habeant, in collegiis autem, bis, vel semel, etiam si scholastici casuum lectiones tradantur, ad eas porro convenient, sacerdotes omnes, iij exceptis, qui lectoris, confessorii munus, actu obibunt; nec aliquis sine sup^u licent^{ia} absummat, quae
tamen

raro concedenda est; immo sup. ipse, nisi graviter impedit, ibi interesse non o-
mittat. Ad hunc modum in his habendis collationibus talis prescribitur, ut scilicet
deputentur a sup. ex sacerdotibus unus, qui casuum doctrinam bene calleat,
idq. peculiarem aliquam, ex eiusdem prescripto materiam selegat, de quaerit,
collationis habende; ac de ea bis in hebdomada casus aliquos in tabula descripsit,
et in collationum loco defixos proponat; et inter in qui debent collationibus inter-
esse, omnes privati studio de proportionis casibus, singuli singulos legant libros,
quos cuique legendi sup. designaverit; postea destinato tpe convenientes, sic
collatio habeatur, ut primum de primo casu singulos deputatos sacerdos inter-
roget, quod de eo sentiat cuiusq. doctrina; deinde, quam ipse tutiorem, ac pro-
babilioram privato studio doctrinam colligerit proponat, et explicet bre-
viter tamen, et distincte; et eadem ratione reliqui in ordine casus conferan-
tur, et decidantur; idq. totum exercitium ad circiter hanc spatium perdurabit.

Cap. 38.

De privatis cuiusq. litterarum studiis.

De hoc tractu studiorum genere agente, illud primo singulis commendamus,
ut ~~utrumque~~ concilantes pervigilanter iuxta suam quisq. professionem hu-
ic studio incumbant, ut vicinioris nro instituto se aptiores reddere possint. Et ne
eis libri desint, prescribimus, ut in singulis nris domibus, & bibliotheca communis
librorum copia bene referta habeatur, ad cuius curam perfectus deputetur, qui
his conservandis inuigilet, clausa tñ sit, illisq. dumtaxat concedetur clavis,
q. studere incumbit.

Sed proinde ut paratio cuiq. privati studij vacandi detur occasio, conce-
dimus, ut de licent. sup. quilibet possit libros elemosinis ab eo hoc intuitu
quisq. sibi emere, aut alio modo comparare, et illi quidem (donec ipse in
ea domo ubi eos comparaverit, commoretur) utendi facultatem habeat, tamē
ab ea cum discesserit, eos omnes libros, vel alteros nequaquam alteri Religioso
relinquat

relinquat, sed omnino ad communem eiusdem domus Bibliothecam
desse teneatur, peculiari indicio, apud se retento, preter eumque Biblio-
thecæ perfectus eodem modo habebit, ibi vero ita adseruantur, ut eos inde, vel
eorum aliquem extrahere nec etiam de sup.ⁱ licent. quibz possit, donec ad
eandem redierit domum, qui illos sibi compararet; licet enim eia Biblio-
theca extractor in cubiculum denuo, ut illis utatur accipere; omnino in omes illi,
et singuli libri communicati esse intelligantur, cuius sane domus in qua fuerit,
ab eo separati; nec vlllo unquam tempore, vllloq; pretextu ius aliq. super illorum
habere volumus, et ideo in illis, neq; aliq. imprimere signu, neq; etiam (ad vilitati)
inscribere quoquo modo possit; sed dumtaxat eiusdem rursus domus in singulis in-
primant. Concedimus ergo istud, ut quo ad in domo conuenerit, ipse continua-
re cursu illis valeat vsq; sup.ⁱ in facultate quidem eos ipsis auferendi habebit, ve-
rū sine rationabili, et graui causa id nullo modo efficiat.

Iam vero manuscripta de sup.ⁱ licent. sibi comparare cuiq; licet, eisq; utendi,
ita facultate habeat, ut etiam quoq; ierit ea secum ferre libere possit; nec atq;
eisdem sine graui causa, et sine scilicet, s. Prouli, suscipi Assistentium voto, siue om-
nino, siue ad typ. auferantur. Porremo Profano potius, et huiusmodi alios libros
legere, aut in cubiculo habere nemo omnino possit; sed si aliquid ex illis utiliter de-
promere sit necesse, sup.ⁱ licentia habeatur.

Cap. ultimu

Deijs, quæ ad oia nra studia Consequuntur.

Scholastico studiorum curriculo sub preceptore peracto, qui illud absoluerit,
ineam, quam Prouli assignauerit domū commigret; ibiq; spiritualia exer-
citia omnino peragere teneatur, ut reposita, scientia spūs pietatis, et charitatis
ardore decalcescat. Verū in ut scholasticus quis, quam in schola didicerit Theo-
logiam aptiori via priuatim remota impedim. percurrat, concedi ei poterit, a Prouli
de Assistentium voto, ut illi priuati studio per biennium anteq. ad illud appli-
cetur,

in collegio vacet; et ut magis hoc studiu biennales proficiat; interduq. stiones aliquas scholastico more, ac si eas in schola p. legere oportet; concubitat; interdū et p. p. lat. coram nris in priuato domus loco habeat; thelogiciū disputatiōnū actibus interit; et cum Philosophiæ disputatiōnis mensuræ habent; licebit etiam ei argum^{ta}. ærumine; atq. iij, et alij; exercitatiōibus totū bienniū p. traducat. Principue vero quatuor disputatiōnū actus habere oportebit; temp^e. ei congruenti; ^{et} disputatiōnis ordine designato: in quibus sane actibus tota thelogica materia fore defendit; ita tñ ut tres actus particulares sint; vltimu autq. Genli, et in ijs quidem poterit; ei licebit a Magⁱ. sententia diuicendū p. p. adhezere. Deniq. ipso hoc biennali tpe ad thelogiū, scripturæ, etiam sacre, conciliorum, canonum, et contrariarum priuatū studium adiungat, ut in omib; eruditus euadens; idoneus dei minister effici possit.

Proinde autem ad scholastica studia illud insuper consequitur, ut statq. peracto curriculo, de quolibet scholastico, eiusq. in studijs profectu certior fiat a sup^e. Proculi: sed, et qui fuerit a scholis eductus. q. de eo sup^e. disp. mant, totū animo exequi sit paratus.

Potremo ad oia in vniuersum studia, siue scholastica, siue priuata, optimaq. ratione consequitur librorum scripto, et commune bonum editi, de qua sane statuimus, ut qui ad eos scribendos talens est p. p. ditus, scribat quidem eos tamen in lucem edere, nulli liceat, nisi prius a R^e. Genli, et a p. cipui deputatis examinatoib; p. p. cogniti, et approbati non fuerint.

Finis prime
partis.

CONSTITUTIONVM

C. R. M.

Partes Secunda.

De personis q̄q̄ hec nra Religio constat.

Nota Legum ratio, quibus Religio moderatur, ut finem perficit, ac media parat, sic et personas designat, quæ per eam etiā ad eum finem contendant; de quibus iure secundam hanc partem instituendam agredimur. et primo quidē de hijs in communi agentibus, per citemus, simul varietatem, et appellationem, admissionem, et educationem, de missionem, gradus, et ordinem. Secundo in particulari de simplicibus, clericis, de sacerdotibus ac tandem de laicis agemus.

Cap. 1^m.

De personarum nre Religio^{is} variet. et appellat^{io}.

1. Quod primo nobis loco de personis se offert, varietas est, et appellatio earum; et ^{incommuni dū po-} ~~nendum~~ varietatem quidem, sic prima veluti diuina designamus, ut alij sint per nos ad clericalem statum assumpti, quæ spirituum sanctum, sed et litteris instructi cultus diuini ministerij fungi, et propiè possint, et proximorum salutem intentare, Alij quæ laicorum statum assumant, quæ sibi proinde, et si litteris in eruditè propiè incumbentes salutem, domestica simul Religio^{is} ministeria, Maritus officio fungentes, obunda suscipiant.

2. Ex hijsq̄ expectat ad personas clericali statum ~~per nos~~ diuisionem sic constitutum, ut alij sint, quæ probat^{us} seu nouitij temp^{or} ad ingressu traducant, alij vero, quæ peracti iam probat^{us} tpe solemnem quatuor uotorum professionem emittant. sed siue nouitij sint, siue professi tertiam hanc eorū adiungimus,

ut alij sint, simplices clerici, quia ad sacerdotalem gradum nondum perueniant, alij in constitutus sacerdotio funguntur; sed et sacerdotum hi gradibus disting^{untur}, ut alij sint in primo gradu constituti, alij vero in 2°, alij in super caplares, qui ius suffrag^{ij} habeant, alij vero qui hoc iure careant de q^{uo} in specie suo loco dicetur.

3. Quod autem spectat ad eas personas, quæ laicorum statum assumunt, non alia diuinit^{ur} distinguenda esse censemus, quam, ut alij sint, quæ in probatione, seu nouitatu verentur, alij quæ peracta probat^{ur} solemnem trium votorum professionem emittant: Atq^{ue} in vniuersum sic se habet personar^{um} q^{ue} nra Religio constare debet, Varietas; modo earum appellatio designanda, et quidem communi omnium nostrorum, altotius Relig^{ionis} appellatio, hæce erit, nimirum. Clerici Regulares Minores, Magi vero in particulari quod attinet ad varias personarum status, p^{er} his quidem, qui clericalem statum assumunt, designatur, non alia, quam clerici appellatio, et ex ijs, alij dicentur simplices clerici, alij sacerdotes, alij nouitij, alij professi; pro ijs, vero, qui litteris in eruditio, domestici minuterijs fungi debent (laici) nomen aptum erit, laici quidam nouitij, vel laici professi.

4. Ad hæc tamen ad personas ipsas in particulari descendendo prop^{ter} cuius appellatio, quo ad p^{ri}ncipale nomen, et cognomen talis erit, nempe nomen; & proprium, q^{ui} in seculo habuit, vel quod ex^{tra} sup^{er} in Relig^{ionis} ingressu imposuerit; nam poterit sup^{er} nomina tum t^{em}p^{or}is ad libitum mutare, et noua imponere, id quod conuentaneum erit, ut non animo, et affectu solū, sed et nomine toti mutantur, qui veterem hominem exuunt, nouum insancititate induere parant; Verum q^{ui} de nouo nomen imponitur, tale sit, ut nouitio non displiceat, imo absoluta nomina iuxta Regio num vtrum nequam imponantur, cognomen vero non aliud sit, quam quod proprium est, cuius familiæ, et deniq^{ue} p^{ri}ncipale nomen, pro simplicibus quidem clericis, siue nouitijs, siue professijs, ac et pro sacerdotibus, nouitijs, ac pro laicis omnibus
- frater

(frater erit) pro sacerdotibus vero professu per nomen insigniebit, Patri, honorifico autem illo per nomen. (Don) nostrorum nemo utatur, sed et in loquendo, et inscribendo hoc titulus notari dabimus. Patri quidem Generali, ac etiam praevidi capli Gentili (paternitatem) ~~per nomen~~ ^{autem} inscribendo, non alia verba ad titulum expectantia addemus, quam haec nimirum admodum (P. P. P.) alij, vero superioribus, et sacerdotibus professu (Reuerentiam) dabimus, simplicibus vero clericis, et laicis peculiaris titulus non praestetur.

Cap. 2.

De personarum ad nostrum institutum admissione in vniuersum.

1. Consequenti ordine personarum admissio praescribenda non offert, per quam intelligimus eam, qua quis siue clericus simplex, siue sacerdos, siue et laicus ad nostrum recipitur institutum, et inter alios Religionis, aut Religionis vitae cursum cum eis arripere; h. in statu clericali, vel in classi laicorum adscribitur, quae plane cum magnum in Religionis ^{tu} momentum habeat, et prima sit ac praecipua totius status Religio ^{tu} ianua, optimè eam legibus communire oportebit.
2. Proinde autem completa ratione ad nostrum institutum admissus nemo crebitur, nisi hij, qui expresse ad istam professionem, per quam voti signatus, et mittendam recipitur; quam in necesse erit, ut velut optimè dispositi. Alij admissiones praecedant, et eas omnes, tum pro ijs, qui clericalem, tum et pro ijs, qui laicorum statum assumunt, ad 3um dumtaxat reuocamus, et prima quidem admissio erit, ad ingressum Religionis per quam primo quis ad communem cum alijs viuendi societatem recipitur, non tamen per eam ad annum probat^{us}. A Tridentino Concilio designatum admissus dicetur; nam ex peculiari volumus instituto, ut donec ad huiusmodi probat^{us} annum admittatur, veluti hospes interior habebatur, ut sic an ei nostra Religio ardeat, obseruet, et non vicinim,

credat monach

num ipse nobis idoneus videatur, contuemur. ex quo primam hanc admissionem placuit ^{nobis} admissionem non solum ad ingressum Relig^{is} sed ad ^{et} hospitium appellare.

3. Quam deinde secunda admissio conuegiatur, quæ ad annum probat^{us} exit, eamq^{ue} placuit ad habitum appellare, nam licet, qui est admissus ut hospes Religionem vestem gestare debeat, ut infra disponemus, habitum tñ Relig^{is} nequaquā induisse ex nro instituto dicetur, ad quem profecto, hospitij temp^{or} transacto peculiari ritu admittendus exit, et ab eo temp^{or} annus integ^{us} probationis a sacro Concilio designatus incipiet.

4. Deniq^{ue} probat^{us} ipse expleto tertia admissio subiequetur, quæ sane exit pro clericis ad quatuor, et pro laicis ad trium votorum solemnem professionem, et per eam recipitur quis, et Relig^{is} membrum completa ratione efficitur, ei^{us} vere incorporari dicetur. Atq^{ue} in vniuersum sic cedet personarum admissioni, necesse tamen erit, ut sigillatim de singulis ip^{si} agamus, et quæ requiruntur prescribamus.

Cap. 3.

De prima personarum admissione, qui est de ingressu Religionis.

1. Ut hæc prima Relig^{is} ianua ingredi postulanti bus recto ordine pateat, necesse est, ut qualitates, admittendorum impedim^{us}. ne quis admitti possit, facultatem admittendi, et alius deniq^{ue} in admiss^{ione} requiritur prescribamus:
2. Et a qualitatibus incipientes constare aliq^{uid} debet, et si charitatis celo omnes in vniuersum complecti, et eorum saluti absq^{ue} except^{ione} incumbere et necamus, ad Dei tamen gloriam, et commune Relig^{is} bonum necesse erit, ut in admittendis ad regularium statum selectus habeatur, neq^{ue} a promiscue omnium generis ianua patefiam^{us}, et ideo in hui^{us} 1.º qui clericalem statum complectuntur iure exposcimus.

Quoad spiritum
3.

3. Spiritum, ut sint divina gratia vocati, deuot.² compuncti, perfectionis aui-
di, ad uitę mixtę institutum propensi, et tales, qui in diuitia perseuerantę
přiseferant: quos ad talentum, ut sint iudicio pollescentes, ingenis přediti, ad
scientias adpřiscendos idonei (et si fieri potest) et sermonis gratia dotati.

4. Quod alias dotus, ut sint humanioribus litteris eruditi, natura quieti,
corpore sani, nam strenui Religio operarij indiget, et denique (quod de
eius fieri potest) non turpes, aut deformes, ne proximis, qđ cum agendū erit,
a nobis auertamus. Porro nobilitatem, si alię qualitates adierunt, ut nece-
sarium non pēnimus, postremo quoad etatem, ea quidem talis erit, ut ad-
mittendū ad institutum, non inhabiles reddat; et qui quadraginta annos ex-
cedit eatenus cum admitti posse decernimus, quatenus Episcopi licentia ha-
beat. Ceterum has omnes designatas qualitat. prudentię Regula metiri
oportebit.

Pro^{lis} licentia re-
quirat ad admit-
tendū eę qđ 40.
annos excedit, tā
in clericis quā in
laicis.

5. Sed proinde in personis, quę laicorum statum assumunt, has eadem,
quas modo přscripsimus, qualitates exigimus, přter eas, quę in litteris, sermo-
nis gratia, ingenij aptitudine, et huiusmodi quę propria sunt clericorum, con-
sistunt; sed vero etas in illis talis erit ut decem, et octo annos expleuerint; et si
insuper quadraginta annorum etatis přuenerit, sine Episcopi licentia admitti
non poterit. Vt etiam, si quoniam temporalibus exstitijs ex propria uocatione
destinandi erunt, strenuitate uirium, et corporis vigorem přcipua ratione,
et in hęc requirimus, ut libenter, et facile subeundi laboribus aptentur, con-
gruum etiam esset ut aliqua arte pollicerent.

Ad admitte-
ndū laicos requir. ut
expleuerint 18.
annos.

6. Sed iam ad impedimenta, tranſeamus, quę obſtare possunt, ne qua per-
sona ad nřę Religio. ingressum, ut nřę uitę curam accipiat, admittatur,
quę sane omnia ad tria genera reuocamus, et přimum quidem generis sint,
ea, quę uirum unumqđque omnino uolumus, ut nři instituti in eam pacem quā
libet reddat, adeo ut in eis, heorum aliquos nullo modo, nulloqđ přterito, nu-
llō unquam temp.^{te} neqđ etiam a genti quantum uis conuenerit pębeant.

Assistentes, dispensari possit. huiusmodi sunt:

Primo si quis Hæreses, vel suspectus, vel denunciatus fuerit.

C. G. 13. Q. 9. f. 65. 2° si quis a Parentibus, Laris ludii, vel mauii progenitus sit.

3° si quis ex illegitimo matrimonio natus sit excepto solum si filius puer naturalis ex soluto, et soluta existat, de quibus infra disponemus.

4° si quis publica infamia laborat propter inornia peccata.

5° si quis aliquorum criminum, qualia sunt homicidia, furta, latrocinia, vel alia similia, aut grauiora. Reus, aut suspectus existat, aut propterea damnatus sit, ut ne damnatus formidet, nisi a summo Pontifice dispensatio habeatur.

6° si quis ingenti pre alieno supra vires facultatum suarum sit grauatus, vel reddendis rationibus, ita obnoxius, ut ex huiusmodi causa, liti, et molestia iam sit illata, vel timendum sit, ne inferatur, nisi in summus Pontifex dispensationem dederit.

7° si quis tali infirmitate obnoxius, ex qua ei intellectus, aut iudiciū obcuratum contingat habere; vel ad huiusmodi infirmitatem dispositiōnem habeat.

8° si quis in alia Religione, etiam in nostra laicus nouitius; vel laicus, clericalem professus existerit, et ad nostrum statum recipi postularet.

C. G. 7. Q. 6. f. 2. 9° denum si quis in alia professionem emisserint; atq; hæc omnia, et C. G. 9. Q. 12. f. 22. singula erunt primi generis impedimenta.

Secundi vero generis impediunt^{ur}. continemus ea, quæ non omnino nostri instituti incapaces efficiunt eos, qui admitti postulant, sed solummodo idoneos reddunt, ita ut in eis aliquando dispensari possit, sed raro tamen, et ut maius Relig.ⁱ bonum, atq; non nisi a Gerli, de suorum Assistentiū voto. Huiusmodi sunt:

1°. Primo si quis non quidem auios, aut parentes, iudeos habuerit, sed tantum si approbo, vel approba huiusmodi labe infectis origine duxerit.

C. 9. 10. 8.
f. 36.

Sane vero post impedimenta tertio loco facultas admittendi respicit, quae
sane in singulis nris domibus cuiuscumq; generis, ubi novitatus ~~non~~ ^{est}
et in singulis novitiatibus item reparatis penes locale capitulum subiri debet,
ita tñ ut anteq^m de aliquo admittendo decernat, prius Praeuli fiat, castior, cui
que responsum expectetur, nec sine eius licentia congregari in hac casu ca-
pitulum poterit, vel admissi decerni, si tñ gravissima aliqua ^{ratio} quae empi-
a admittendum esse videretur, adeo ut Praeuli licentia expectari nequeat,
tunc sane poterit locale capitulum eum admittere, sed tota deinde res Prae-
uentiali describatur.

12. Ceterum in domibus excoeritioz ubi coniunctus novitiatus erit, admi-
tendi facultatem, et locale capitulum, eiusdem domus habebit, verum nulla
ei Praeuli licentia necessaria erit.
13. Sed ulterius actus prescribentes, quos in hac prima admiss^o peragere opor-
tebit, inter eos primo loco ponimus, disputationem, quae a sup^o fieri debet, uni-
us, qui ingredi postulantem in omnibus dirigere ex munere habeat, donec
Religionem admissus ingrediatur.
14. 2°. erit allocutio, ut scilicet, qui admittendus erit, cum aliquibus admittē-
ti facultatem habentibus, de sua vocatione, et Religionis proposito priuatum
sermonem habeat, ij vero sint sup^o et consultores; ceteri vero capitulares cum eo
colloqui non necessario debent.
15. Tert^o erit examen, quo facile innotescet, an iiquei admitti postulat, quali-
tates ad nrum institutum requisitas habeat, vel aliquis ex prescriptis impe-
dimentis cuiusq; generis delinatur, quare deputandi erunt, a cap^o locali
ex consultorum numero, duo examinatores, qui ad examen cum procedit,
interrogent admittendum, 1° de impedimentis primi generis, prudenter tamen
et dextere, ne is, aut pudore affectatur, aut occultandi occasionem habeat; et
si forte in eo ex ij impedimentis vnum aliq^o delegatur, nihil amplius re-
manet faciendum; sed modestis, et placidis verbis, quam primum mittatur.

Si vero

Si vero nullum ex ijs in eo reperitur, ulterius interrogetur de alijs impedi-
mentis secundi, et tertij generis, de qualitatibus requisitis, et praesertim (si
ad statum clericalem assumendus erit) de eruditione, ingenij aptitudine,
iudicio, et huiusmodi alijs, quae late in regulis praecipuis examinandi p=
scribentur: omnia vero cum sup^o. constantur. Ad hoc quartus actus scilicet
informatio, et inquisitio ad iungatur, pro eo nimirum qui tan notis pa-
rum notis videtur, hac ratione, ut cum fuerint ab ipso eius amici, sodales,
et ab alijs, qui cum agnoscunt, exquisatur eiusdem generis, mores, vita,
fidei, institutum, et huiusmodi reliqua, quae ab ipso, et qui inquisitio p=
tulit eis citari, non est equum; nullo autem modo recipiatur, si hoc infor-
matis non praecedat, quae proinde examinatores tantum necessario
incumbent.

Propinquus, praesertim
significati, diligenter
ab eis, l.

16.

Praeterea vero 5°. actus videlicet probatio spiritus consequetur, quae per
plures dies, vel hebdomadas (nisi quid obstat q^o moram non patitur)
qui admitti petit probetur, et vario (si opus fuerit) experimento dignon-
catur; atq^{ue} interim institutionis ratio, et quae Religio^{is} incumbunt, onera ex-
plicentur, et si ad laicalem statum admittendus quis erit, proponendum
ei, quod onera Religio^{is} in domesticis m^on^ost^{er}ijs, et quilibet subire, et
Marthe offit^{ur} fungi debet, quoad studia, et ordines nulla ei promotio ex-
tatione status concedetur, et cetera huiusmodi: interim, et curandum, ut
qui sic probatur, sacramenta confessionis, et communionis in Ecclesia non
sa frequentet: immo si ipse, et personae ratio id patitur, spiritualibus e-
xercitijs ^{peragendis} distari poterit, ut sic magis probata virtute secutus Religio^{is} in-
stitutum ab eo accipi possit.

17.

Porro hi omnibus sic diligenter praemissis 6°. actus adendum, qui scilicet
erit, capituli localis congregatis, ac in eo acceptatio, neq^{ue} v^ollo modo admitti
quis poterit, nisi congregato caplo maior capitularium pars assensu pre-
beat; sed vero hac ratione in eo praecedatur, ut prius examinatores referant,

C. 9. 13. D. 8.
f. 65. et Const.
infra f. 91. et 94.

quid de nouitijs aptitudine sentiant, tunc vero per publica suffragia decretatur, an his admitti debeat, vel dimitti, vel ad aliud tempus eius admittis prozrogari, prout in d^{no} magis expedi re cognouerint: si admittat, ei, statim admissio in libro actuum localium a secret^o notetur, et ab omib^{us} capituli patribus subscribatur.

18. Sed et postremus actus subsequenter erit nouitij ingressus, de quo statui-
mus, ut ubi nouitiatu domui coniunctus habebitur, statim a sup^o. nouitius
Mag^o. instituendus tradatur, et neq^{ue} per diem in alio domus loco detineatur,
sed illico ad nouitiatum mittatur, ibiq^{ue} constitutus, ut hospes per quatuor
menses habeatur; et ut eo tpe, quo perducabit hospitium, non alienis omn^{ino}.
a Relig^o. videatur, religio in veste, pat^{et} aliquos dies, vel etq^{ue} statim induendus
erit, sed sine solemnitate, vel ritu aliquo; quæ sane vestis eiusdem materie, et
forme erit, prout eam alij gerant religioſi; in hoc tamen diuersa q^{ue} pro hosi-
tij signo scissuram in fimbria a parte anteriori habebit, atq^{ue} sic indutus in no-
uitiatu cum ceteris nouitijs sub Mag^o. cura educabitur, et conuiuet; eius in
secularia indumenta, et alia quæ secum tulerit bonarum communib^{us} bestuar^{um}.
reponantur, et ab ipso nouitio manu propria peculiari eiusdem bestuarij li-
bello adnotentur, ibiq^{ue} offerantur, donec professionem nouitius emiserit,
deniq^{ue} in peculiari libro conscribendus, egerit nouitij ingressus per signato
ibi die, mense, et anno.

19. Illud autem ultimo omittendum non erit, ut si q^{ui} filius quædam naturalis
existens, vel qui in alia Relig^o. nouitius fuerit, siue etq^{ue} ap^{ro}ba, vel a-
p^{ro}ba iudeix originem duxerit, in n^{ra} Relig^o. de Gentib^{us}, et Assistentium
licentia admittantur, nemo sit, qui audeat, nedum tale eorum genus; aut
quem reliquerunt ordinem impropere; sed qui in n^{ra} de hac re ausu fue-
rint, grauius puniantur; dedecet namq^{ue} Religioſos viros, degeneres, et pro-
sapia, l^{ib}. sua l^{ib}. aliorum sermonem serare, et peccant non leuiter iij, qui nu-
gis, et dictarijs violant charitatem; satius fuerit, et prouidenter actus reputabit^{ur},
et cum

ut cum huiusmodi labe ingredi, postulantium, vel iam ingressorum contem-
ptu fuerint, qui illas resciverit alij, quidem cedet, sup^a vero sub secreto
deferat; qui in se naturalem esse, vel in alia Relig^{is} fuisse novitum tacuerit,
si post professionem id sciatur, mulctetur, sed ab binaria pena. ceterum si
accidat, ut post acceptum novitij in Cap^{lo}, ipse ingressum ultra duos men-
su deferat, volumus, ut iterum Cap^{li} consensus accedat, sine quo recipi ne-
quaquam possit.

Admissus si ultra
duos menses deferat
ingressu; item, se-
sus Cap^{li} accedat.

Cap. 4.

De 2^a personar^{um} admiss^{is} quæ est ad habitum.

1. Ad Relig^{is} ingressum iam admissi, ut eius statui divina gratia dirigere
vinculo artiori copulentur, necessaria ei (gradatim procedendi) secun-
da admissio erit, quæ ad habitum, seu ad annum probat^{is} recipiant.
2. Et huius quidem admissionis tempus ante omnia prescribentes, decer-
nimus (q^{uod} ad clericos attinet) ut non nisi post quatuor ad ingressum elapsos
menses (quibus plane eorum hospitium concludi debebit) ad habitum Re-
ligionis admittantur; quamvis si iuxta intercesserit causa, poterit non lo-
calis sup^a, vel locale Cap^lum, s. Præb^{is} de Assistentium voto illorum men-
sium contrahere spatia, ita tñ ut hospitium non omnino tolli videatur, et id
circo hęc temp^{is} contractio ante expletum ad ingressum mensem unū a quo-
quam fieri nulla unquam ratio ne valebit, sed et præterea sicut alig^{is} con-
trahi, ita et ^{nulla} intercedente causa, hęc quatuor mensium spatia, tum a Patre
Præb^{is}, tum a Cap^{lo} locali, tum et de consultorum voto a locali superiore
protrahi poterunt.
3. Quod autem attinet ad ipsos secundæ laicorum admissionis, eorum quide-
m hospitium duorum tantum annorum spatium concluditur, q^{uod} elapsis ip-
sis erit, eos ad habitum admittendi; nullatenus in spatium illud contrahet^{is}, id
q^{uod} int^{er}penabile proorsu erit, protrahi vero (si iuxta causa id exproce vi-
deatur)

ab eisdem poterit, qui clericorum hospitium potest habere valent.

4.

Iam vero quas ediximus in admittendi qualitates, eodem prosumus modo, quas supra in prima admittendi præcipimus, et has supra addimus, ut scilicet siue clericus, siue laicus hac secunda vice admittendus, Genli se peccatorum confessione purgauerit, spiritualia simul exercitia peregerit, in fidei iudiciis probe instructus euaserit, et in spiritu sic procauerit, ut eidem digne Relig. habitus possit aptari.

Const hęc part
C12. f. 104.

5.

Proinde impedimenta, quæ primæ obstant admittendi, eodem prosumus modo huic secundæ intelliguntur obstat, nam licet ante ingressum ex ipsius aliquod non fuerit in nouitio detectum, si tamen post ingressum detegatur, et de nouo emergat, secundam hanc siue clerici, siue laici admissionem impediunt; ergo videndum, an illud quod detegitur, et emergit sit primi generis impedimentum, quod si ad sit, dimittendus omnino nouitius erit: An secundæ generis, et tunc Genli statim consulendus, si forte dispensare velit, vel non. An tertiæ generis, et tunc maturitate, et discussione res peragenda erit.

6.

Ad hęc de facultate admittendi hac secunda vice nouitior, statuimus, ut ea sit (quod expectat ad clericorum admissionem) per nos locale capitulum, neque aliqua (siue in prima) necessaria erit a Præuolenti licentia; verum laicum admittendi, si habebit quidem locale capitulum facultatem, nihilominus antequam illud cogatur, omnino volumus, ut necessaria Præuolenti licentia habeat, quæ deinde habita, si decernatur admissio, eam tamen executioni mandamus, nullatenus posse sancimus, antequam decretum illud a Præuolenti, suisque Assistentibus approbetur.

7.

Sed tandem quod attinet ad actus, quos hęc secunda requirit admissio inter eos, primus erit eiusdem admissionis petitio, quæ ab ipso nouitio, siue clerico, siue laico priuatim cum superius, tum eius consultoribus fiet, cumque sat erit, sermonem de hac re habere; nec aliquam cum ceteris capitularibus allocutionem intermittere oportebit. Sed vero publice, et in rectoris medio genuflexo, nouitius

nouitius sup^a eandem petitionem humiliter faciat iuxta antiquum nostr^{ae} Religionis morem.

8. 2° actus erit examen, quod circa nouitij spirituales profectij institui merito debet, sic tamen, ut ubi nouitiatus domui coniunctus habeatur eor^{um} sup^a, eiusq^{ue} consultoribus, et nouitiorum Magistro peragatur, id quod in nouitiatus separatis, coram ipso M^o et consultoribus institueris, in eius autem praesentia, omnia alia obseruentur, quae in regulis examinatur^{um} praescribuntur.

9. Congruetur deinde tertius actus, cap^{ituli} localis congregatio, in quo relatio-
neprimus a nouitiorum Mag^{istro}, et ^{ab} ijs qui examine eum approbauerunt, de
qualitate, et spiritu nouitij peracto, per publica suffragia, vel admissio, vel di-
missio, vel eius admissionis dilatio decernatur, prout magis Relig^{io} bonum
consulere possit, dignoscet.

C. 4. l. 3 d. 8.
f. 65. et Const.
sup^a f. 87. et in
p. f. 94.

10. Sed et insuper protestatio, ut quartus actus addetur, quia Prop^{ositus} in colla-
tione dignoscet congregato cap^{ituli} ipsimet nouitio, siue clerico, siue laico, ad-
mittendo fiet, quatenus n^{on} mentis est, q^{uo}d nullo modo eum ad n^{ost}rum institu-
tum, et ad professionem admittere, intendamus, si forte processu temporis,
q^{uo}d cumque post solemnem professionem in eo impedi mentum aliq^{ui} detega-
tur, ex ijs tribus, quae in protestationis formula nos subiungenda continet, adeo
ut etiam professus aff^{irm}a Relig^{io} relicto n^{ost}ro habeat ut dimittendus p^{ro}mittatur, cu-
caprofectio fuerit contra n^{ost}ram voluntatem emissam, proinde autem protesta-
tionis forma talis erit.

11. Nos N. Propositus NN. et NN. capitulares domus n^{ost}rae ciuitatis N. pro-
testamur tibi NN. quod quaecumq^{ue} et quomodo libet ad n^{ost}ram notitiam per-
uenit, te (quod absit) esse, s. fuisse vltro inquam temp^{ore}. Latus heretic^{us} legiti-
me condemnatum, vel secundo ex sacilego theoro ratione professionis solennis,
vel ordinis proueniente pro creatum, vel tertio in alia Relig^{io} reprofessionem,
emissam, ex nunc pro tunc pronuntiamus te fore, et esse inhabilem ad n^{ost}ra

Protestatio

C. 4. l. 3 d. 9.
f. 65.

Relig.^o statum, atq; etiam si professus, utcumq; fueris, esse, et fore, te tamquam inhabilem, et nūi habitur, et Relig.^o incapacem, quamprimum dimittendu^m, et ex nō ordine relicto nobis nostro habitu eiiciendum.

12.

Subscriptio Nouitij:

Ego N. N. p^{re}dictę protestationi mihi factę, et coram multisq; modis, quo supra, et omib; in ea contentis penitus asentior. Datum in C^{ur}ia N. die N. mensis N. anni N. manu propria subscriptu^m, et ipse pronuntiaturu^m.

13.

Porro hæc eadem protestatio laico, sed vulgari idiomate fiet, et eodemmodo ab ipso subscriptatur.

14.

Ultreius autem protestat^{ur}. sic per aliu^m sive clericu^m, sive laicu^m, Nouitius manu propria in peculiari protestatioⁿis libro, eam sibi fuisse traditam scribat; et duo testis ipsiusmet capituli subscribantur, sed si quis laicus scribere nesciat, alterius nomine subscribat; ipse vero signum crucis aponat.

15.

Postremo autem vltimus altus erit (habitus receptio), quę quidem non publice in ecclesia, sed priuatim in choro, vel in sacario, aut oratorio, ritus aliquo fiet, qui in libello de ritibus habetur. Postquem actum secret^o in peculiari libro notet, talem nouitium, sive clericu^m, sive laicu^m, talidie habitum suscepisse.

Cap. 5.

De tertia personarū admissione, quę est ad solemne^m professionem.

1.

Ad sublimē illud, q^{uod} p^{ro}fitemur interitū celestis vitę genus completa rat^{io} assumptus ille dicetur, qui fuerit tandem ad solemnit^{er} p^{ro}fitemdum admissus, sic enim Relig^o incorporatus, permanente quadam vnione spirituali vitę, cursum ad finem v^{er}g^o concedens Deo adiutore proficere potest. Porro p^{ro}st^{at} professionem, quę est simplicium votorum, in xia Relig^o nullo vnq^{ue} temp^{ore} sive pro clericis, sive pro laicis admittendā esse decernimus.

2. Sed vero tps. in primis huius solemnis admissionis profigenti, admittuntur nihil aliud addendum esse censemur, propter id, quod a sacro concilio Tridentino nobis observandum incumbit; et idem iniungimus, ut probationis temp^e elapso, (quod apud nos ad receptionis habitus, peracto hospitij tpe inchoatus) sup^a in locali caplo novitium iam proutatum, siue clericu, siue laicum omnino proponat, et habilis inventus ad proficendum admittatur; ineptus vero reperiatur dimittatur, vel saltem si urgentissima ratio intercessit, differri ab eodem caplo poterit, ad aliq^u tps. professio, dummodo spatium sex mensium non excedat.

3. Qualitates vero in omnibus istis tum clericis, tum laicis, ut sic solemniter admittantur, requisitae hec prout sint, quas supra l^a admissioni prefigimus; et has alias insuper addimus, ut scilicet spiritualis vite cursu non lento gradu novitius admittendus arripuerit, ut Religⁱo instituto fuerit omnino imbutus, ut si iustas ob causas ante habitus receptionem exercitia spiritualia forte peragere non potuerit, saltem ea ~~con~~fecerit, antequam solemniter admittatur.

4. Impedimenta prout quae huic possunt admissioni obstare, cadunt, quae primam, et secundam impediunt, eo gradu triplici generis, et eodem modo, quo ibi praescribuntur, nec aliud addendum esse censemur; et probatione admittendi facultas, eodem modo, ac in p^{re} admissione, sit penes locale caplum, ita ut semper anteq^m congregetur, Praeuli licentia prius habeatur; quamquidem et si solus concedere possit, negare, & differre nequaquam sine Assistantum voto, sed et pro laico solemniter admittendo, non solum eiusdem Praeuli licentia (eodem modo conferenda cedenda, & differenda, quo iam praescripimus), ut cogatur caplum necessaria erit, sed & volumus, ut si dicatur admissio, executioni in mandari non possit, antequam decretum illud a Praeuli, eiusq^{ue} Assistantibus prius approbetur.

5. Postremo autem ad alius devenientes, primus erit ex amon quodam

94.

quod ante sex menses a professione emittenda circa novitij spirituales profectum, eodem fere modo, ac illud quod ante habitus susceptionem peragetur.

6.

Professionis

secundus actus, ut cum professionis ipso proxime instare videtur, novitius humiliter a sup^o, et eius consultoribus priuatim petat, neq^{ue} necesse erit cum alijs Patribus capli sermonem aliquem de ea re habere, sed et publice et in refectorio medio genus flexus sup^o eadem petitionem faciat, prout eam probatus suscept^{us} efficit.

7.

Tertius actus aliud est examen, quibus proximo temp^e eodem modo peragetur, ac precedens ante sex menses est peractum.

C. G. 13. C. 8.

f 65.

Const. sup^o f. 87. et 91.

Quartus deinde consequetur actus, qui est capli congregatio habitus prius Privilegio facultate, sine qua nec capitulum in hoc casu cogi, nec professi. ulla
decerni potuit; et peracta a novitiorum Mag^o et ab ijs quibus examen incumbit, relatione, vel admissis decernatur, vel dimissio, s. etiam admissionis dilatio, prout iam supra precipuimus; admissione vero decreta, ad notitiam etj a secret^o in libro actuum localium, ab ipso met cap^o patrib^{us}, subscribatur.

9.

Et qui ultimus deinde remanet actus est ipsa r^{ite} solemn^{is} professionis solemn^{is} emissio, qu^{ae} sane publica in ecclesia solemn^{is} ritu peragetur, prout in libello de ritibus, qui fuerit ad clericalem statum assumptus, quatuor emittet solemn^{is} vota, prout supra devotis decretuimus; et illis emissis paulo post priuatim in sacris, s. in choro, iuramentum proferat, quod ad dignitatem intra Religionem non procurandi attinet; laicus vero tria solemn^{is} vota, ut etiam ibi precipuimus, nuncupabit; et sic demum emissis a professione eam simul cum iuram^{to} in professorum libro manu propria noviter professus clericus registret coram duobus testibus, qui in actu emissionis praesentes fuerint, et eam ipso met subscribant; simili modo laicorum professio registretur; et si quis eorum scribere nesciat, saltem signo crucis eam ab alio registratam communitat, et secretarij manu firmetur, atq^{ue} h^{oc} tandem est tertia admissio, qua quis complete Relig^{io}ni unitur, et ei^{us} membrum oimoda rat^{us} efficit.

De personarū educat.^e in spū in vniuersum.

1. Spiritum salutis concepisse non sufficit, si non assiduū incrementū, sedulo foueatur, et ideo ad instituti Religionis perfectionem admissi, ut ex valeant concepta virtute enutrire, spiritualē ei educationem post admissionē præcibimus.

2. Qui profecto in vniuersum, et si semper ad totius vitæ cursum, perducere debet, præcipua tñ eat. duobus eam temporibus instituendam esse decernimus, primo quidem ante professionem, et ad nouitios spectabit; ^{videlicet} post professionem, et professor ipsos attinget; sed nūc p.^o omnimoda necessaria erit, ac primus nouitius appellabitur; ita ^{cū} vtrū non minori studio completur, ut secundus nouitatus habeatur, sigillatim ^{ne} de singulis persequentia cap.^o agamus.

De p.^a personarū educat.^e quæ in spiritu ad Nouitios attinet.

1. Nouitium educatio in Religioⁿe vitæ perfectione, in pondus habet, ut pro comperto sit ex illis bene, aut male educatis Relig.ⁱ incrementū, aut perniciem dependere; et primum quolibet, ac sanctum institutum laboratiora oportet, si vel in admittendis ad Religionem nouitijs nullum delectus habeatur, vel ipsi admissi eorum postea educatio negligatur; quare admittendum semper erit, ut in hoc tam arduo, et tantiponderis negotio vires omnes colligamus, et strenue illas atq. indefesso robore domino adiuuante prosequamur.

2. Porro ad totum illud tñ spatium, q.^o ad professionis usq. diem excurret, et ab ipso die ingressus incipiet primus hic nouitiatus ^{ab} perdurabit.

3. Proinde vero ut omnia rite disponantur, locus in primis ad educationem

apertus desinetur; personæ ad eam traducendam designentur; nouitiorum Magister, cui educandi munus incumbet, deputeretur; impedimenta, quæ educationi obstatæ possunt, remoueantur; actus denique, et exercitia, quæ educationem hanc perficiunt, et complent, peragenda assumantur; de quæ omnibus singillatim agendum per sequentia capita.

Cap. 8.

De locis ad primam nouitiorum educationem deputandis.

1. Spiritualem nouitiorum educatio recte, semper ordine dirigetur, si ad eam (ut par est) speculatiua loca deputentur, in quibus ipsi virtutum studio inhaerent; remotis impedimentis alantur; et ideo omnino volumus, ut hæc loca, velut præcipua sanctitati scholæ, singulis prouincijs ad nouitios instruendos designentur.
2. Sed vers duplici ratione hi potuerunt nouitiatu institui, primo ut prorsus separati a qualibet nostra domo existerent; secundo ut coniuncti alicui domui deputerentur, et ~~professores~~ ^{separatos} omnino esse constitutendos, sancimus; coniuncti autem nullo modo nisi ubi forte in aliqua prouincia reparatus sufficiens, et capax constitui tam cito non possit.
3. In quo tamen casu, non alibi quam ex exercitiorum domibus, et nullaprorius alibi domibus recessus, sed collegijs coniungantur; ita tamen ut hic coniunctus, ab ea quæ professorum est habitat, sit omnino ^{remotus} distinctus, speculatiua ianua quæ tunc obreteretur, oclusus, et hæc ipsa clauis ^{solummodo} penes Magistrum, eiusque sotium, et penes, etiam ianitorum erit, aliorum nemini concedenda, et ipse proinde ianitor, cuius met, qui in nouitiatu degunt, modestia, et fidelitate, et probitate, conspicuus a Mag^o deputer, a quo etiam et matris, et alius subrogari ad libitum possit.

4.

*Item vero dispositio loci, si se habeat, ut in eo oratorium ad sim- Et alia deputata loca
plices functiones, et Magistri instructiones, tum etiam ad ceteras com- tum ad collationes,
munes commoditates habeantur.*

5.

Ad hoc archissime iniungimus, ut omnis novitiatum multitudo
vitetur, ut sic Religio bono melius consulatur, ut vno spū facilius ope-
ralantur; quapropter sat ēn erit, si unus, ad summum duo separationis-
novitiatus in singulis provincijs constituantur: cōiūcti vbi (ubi scilicet
in Provincia eos constituere oportebit) tot numero sint, quot necessa-
rio Provincie capitulum ~~non~~ iudicabit; ad quod plane expectabit, novi-
tiatu omnes provincie designare.

Cap. 9.

De personis ad primum nouitatum peragē-
dum destinatis.

L.

Novit omnes, et singulos, siue simplices clericos, siue sacerdotes, siue
etiam laicos, sine ulla except^o: ab ipsa die ingressu, ad usq^{ue} diem profes-
sionis ad hanc primam educationem sub Magistri cura designamus,
nec vll^o modo, quo cumq^{ue} p^{re}teritu eorum quilibet ab ea eximi possit.

2.

Porro omnes his, et iunguli in constituto no vitiatu alantur, nec v-
lla ratione extra hunc locum no vitium quempia educari posse decernim.

3.

Excipimus fratres laicos, qui quidem si ⁱⁿ tanto novitatu conuivāt,
sex ibi menses manebunt; si autem in se parato, annum integrum tra-
ducent, nec ullo modo anteq^m hęc temp^a absoluantur, ab ijs locijs educāt.
Potest in p^{re}sens expediens exit^{us} relatione a Mag^o habita Prouillis conce-
dere, ut laicus quis diutius in illis locijs persistat, sed extra tandem novi-
tatum ante professionem laici, educti in professorum degent, quidem sub-
C. 9. 10. 8. 11. ^{hanitatione}
cura tant^{um} mod^o dum sacerdotis a sup^{re} est^{us} proficiendi, qui in spiritu, et f. 37.
virtute eis dirigere ex munere habeat; sed necesse non erit, ut in peculiali,

minus in Magistri novitiorum, quam in ipsorum Gerli electione, laborandum est; cum constans sit, a bonis, & amatis novitiorum educatoribus totius Relig.ⁱ vel pernitentiæ, & preparationem ^{de}pendere: si enim novitiorum educatio aliquo modo vacilet, regulari edificiij fundam^{ta} vacillare oportet; quare ut inconcussa firmetur, firmum semper, et constans sit, in Relig.ⁱ propositum; ut apti semper, et idonei novitij, educandi Magi perficiantur.

4. Quod vero ad auctoritatem attinet, habet Magⁱ plenam, et absolutam potestatem circa novitiorum instructionem, et circa novitiarum regimen; ita tñ ut in novitiis conuinctis, tam ipse, quam novitij eius domus propositi substituti intelligantur; verum in illis nemini (visitationibus visitatⁱ temp^e, ac superioribus maioribus, vel ipso locali prap^o exceptis) quous colore se ingerere liceat, in novitiis vero separatis, ipse met Magister eiusdem loci Propositus erit, qui praeinde, sicut et ceteri omnes ibidem commorantes, Praesuli, non autem alterius domus Propositi substituentur.

5. Munia praeside^{ntis} Magistro obeunda incumbunt, et simul erunt, et varia, praecipua tamen hęc tria esse conspicientur; videlicet novitiorum virtutum exemplo informare, spuali doctrina instruere, imperio, et prudentia dirigere, quae quidem omnia in Magⁱ regulari in libello de instructione novitiorum late explicata praescribentur.

6. Quoniam autem sicut ardua, et laboriosa esse hęc munia perhibetur, idcirco ut facilius, tam grave onus equis viribus portet, omnino ei sacerdos alius, qui coadiutores officio fungatur, adiungendus erit, ~~etiam~~ in novitiis qui dem separatis i enim coadiutor vicarij munus obibit ab ipso Mag^o deputandus, sicut et ceteri domorum vicarij. In novitiis conuinctis ab ipso met constituetur, in ille, in quem Propositus non conuertat, talis autem constitui debet, qui moribus, et eruditione sit conspicuus,

in lectione scripturum librorum ut versatur, in agendo de cunctis potest
 Meas, in functionibus secundis robore praestat, ut digne valeat hoc mini-
 stero fungi; praecipue versatilis sit; qui omnimoda dependencia Magi-
 stris possit, inherere praescripto, nec alia prius in eum potestas, quam
 fuerit ipse ab eodem Mag^o collata, a quo ad libitum limitari, et amplia-
 ri poterit, prout magis ad Dei gloriam salubriter expedire dignoscitur;
 sed vero coadiutoris istum a suo munere amouere, omnino inuisa-
 bilis quidem coniunctio, ipsius est magistris; ita tamen ut Suppositus
 non dissentiat; in novitiis vero separatis planam ipse ad nutum amo-
 uendi potestatem habebit, sed ultroque praeter hunc, qui praecipue co-
 adiutor est, alius etiam in novitiis coniunctus siue clericus, siue lai-
 cus, velut Minister in temporalibus a Mag^o instrui debet: in separatis
 vero officiales omnes non decerunt, qui reliquis duobus assignatus pro-
 ut magis infra suo loco dicitur.

7. Item vero Magⁱ durationem in eius officio, ac de ratione praescribi-
^{decernimus}
 tur, ut duratio quidem spatii concludatur, q^d ab uno ad aliud usq^{ue} Præbende
 capitulum excurrat, et una vice electus, atq^{ue} idoneus repertus, confirma-
 ri in termino possit; immo consentaneum erit, ut finis aliter ratione por-
 tuletur quem Patres electores aptum reppererint, semper confirmet; et
 cum satis compertum sit, quantum ponderis hæc functio ex experimento fir-
 mata ad religionis sanctitatis disciplinam alendam, habeat, enitendum
 pro viribus, ut peculiari studio ad perpetuum novitiarum Mag^o creandum
 omni temp^e intendatur.

8. Et iterum si morte preueniens ante Capli celebrationem Mag^o obierit,
 vel alia ratione defecerit, tunc altera Præbende, et eius Assistentibus per-
 secreta suffragia ad vig^{am} sequens Præbende capitulum (in ^{quo} et confirmari po-
 terit) duraturus eligatur, sed vero varijs, et modis, praeter eum, qui et per
 mortem designare potest Magister; de q^{uo} omⁿib^{us} cum ijs communes sint
 ad alios

ad alios P.^{ri} regi mini destinatos simul infra iniqua P.^{ri} agitur.

Cap. 11.

De impedimentis primæ educat.^{is} obstantibus
remouendis.

1. Nouitiorum educationi sum opem consulamus, si quæ ei repugnant obstacula mala tollamus, inter quæ primo loco se offert frequens Magi: a nouitiis absentia, cui malo, ut occurramus, decernimus, ut nullo modo occupationes aliæ extra nouitiatum obeundi, neq. Mag.^o neque ei, cæduntoria tradantur, sed liberè sacra illa occupat.^{is} destinari, sinantur, quæ deo consecratas animas ad perfectionis culmen euehere conantur, sed et ipsi maxime caveant, ne facile, nisi cum urget necessitas e nouitiatu egredi auescant.
2. Secundo obstabit ipsorum et nouitiorum enouitiatu egressus, nisi recto ordine fiant, et ideo volumus, ut semper cum exeundum eis erit ad professorum cohabitationem (sotis scilicet coniunctis nouitiatus habetur) de Magi: licentia, et communitati egrediantur, sed domum exeundi utriusq. licentia Magi: scilicet, et sup.^{ri} accedere debet, adeo ut neque Magi: sine sup.^{ri} placito, neq. sup.^{ri} sine Magi: consensu eam nouitij tribuere possint: Femini vero, quia ad eius fieri potest, ascientur, id q.^o etiam pariter modo reuertur, cum iuxta, et alibi recreat.^{is} gratia permanebunt, Porro qui laici in nouitiis coniunctis commorantur, domum cū alijs Professorijs extra ea loca de gentibus (nisi necessitas urgeat) ne quag.^m egrediantur, neq. in officijs occupentur, quæ obiri nequeant, quin a nouitiatu diu abesse cogantur.
3. Tertio extraneæ a se occupat.^{is} maxime possunt obstare, quæ idcirco, ut p.^{ri} cedantur, cauendum, ne qui nouitius negotia in seculo peragenda

102.

reliquit, ea ipse expedire permittatur; omnino enim quos ad eis, si-
ri potest, alij tractanda tribuentur, sed et imparentum, vel aliorum quo-
rumlibet se in negotijs immiscere, nullo eis pacto licebit, quamvis pru-
dentijs regula hęc metiendæ erunt; proinde vero studiorum occupatio, et
litterarum humanarum sub præcepto, præter eam, quæ spiritualis, seu
mystica est, quæ ad vig^{ti} novitiatus temp^{us} perdurat, novitijs prohibita
esse intelligantur. Qui enim quasi modo geniti infantes celestis sa-
pientiæ lacta potantur, æquum non est, ut a Christi verbis avulsi
scholasticæ sapientiæ mammis aplicentur; et ea propter consentaneū
etiam esset, ut neq^{ue} libri quicq^{ue} ad spiritum confuendum ordinat^{us},
eis permittentur; Ad hęc si quis novitijs, scientias, l. facultates probe ca-
lleat, eas perlegere, aliosq^{ue} docere nullatenus poterit, neq^{ue} vllō modo agra-
quam ei licentia concedatur; sic enim facilius super eminentem chasita-
tis scientiam, ut verus Christi discipulus in humilitatis directione apre-
hendere potest, sed deniq^{ue} cum sacerdotibus novitijs occupatio illa, secula-
rium confessiones audienti^{um}, nequaq^{ue} pro eorum statu sit congrua, nullo
eis modo munus obire licebit, iuxta ea, quæ in prima p^{te} cap. 28.
prescripimus.

4. Jam vero ulterius quarto loco obstat multum est novitiarū cō-
municatio cum externis, quæ omnino eis interdicta est, et ideo litteras

Novitijs nullo = ag^{ere} cumq^{ue} datas accipere, sicut eas scribere, aut cum secularibus, et pa-
rentibus colloqui, vel eos domi inuivere, sine Mag^{ist}ri et sup^{er} quib^{us} libi
opus fuerit, s^{ed} coniunctis novitiatus est) licentia, non poterunt, ut supra etiam decre-
tamen li. 1. Mag^{ist}ri
et litteras videat^{ur} iurimus; raro tamen hęc licentia, et pensate concedenda est, immo cū
ipsis Religiosis extra novitiatum de gentibus communicatio, ut quin-
tum obstat impediementū, vitanda merito est, et propter novitijs, qui
in separatis novitiatibus commorantur, ad alias n^{ost}ras domos (sine vrgē-
ti necessitate) mittendi non erunt, et cum forte aliquem illuc mitti con-
tinget,

tinget, ij omnino vespere ad novitiatum reuertatur, & contrario vero
 nemini ex professo sit, quicumq; ad novitiatum adire locum siue
 separatum, siue coniunctum, ^{ut} siue sup.^a et Mag.^o facultate licebit, qu
 en raro, et non nisi graves ob causas concedetur; similiter ubi coniu
 ctus novitiatus erit, in scio (sup.^a) Mag.^o illuc, siue professo, siue ex
 ternum alium nullatenus mittat, et contra Mag.^o in scio sup.^a ne
 minem siue professo, siue seculari illum introducere possit. Q. te
 rum ipse sup.^a et si ingredi q.^o ei videbitur in novitiatum loco possit,
 consentaneum tñ erit, ut comitem secum adhibeat. Vtarius autem
 (ut quoad eius fieri possit) in ea ^{domo} domo coniuncti novitiatus commu
 nicatio cum professis vitetur, statuimus, ut domestica ministeria ^{Novitijs nullo modo}
 quæ in professo habitat. obeunda erunt, altarium ornatu, et quæ ^{bradant, nisi fuerit}
 in choro peragere oportebit, ad mensam, item legere, et si in exire;
 nullo tempore cum professis colloqui, & cum eis dem conuersari, et
 recreat.^o temp.^o siue insuper extra novitiatum in professo habitat.
 deambulare, aut in aliquo eorum loco detineri, ^{licet} et vel in ipso choro, aut
 sacristia quando aliquid eis obeundum ibi non erit, ne quaquam moren
 tur, et denique aliqua detur communicat.^o occasio, omnino in coniunctis
 novitiatibus ea omnia pro novitijs adseruentur, quæ ad vestitum, et in
 firmorum curam, et ad libros spuales attinet, distincta proorsus ab eis,
 quæ in professo loco habentur, potremo ad benedictionem vespere,
 antequam cubitum eant, a P. pposito petendam, non omnes novitijs si
 mul, conveniant, sed satiserit, vñus a Mag.^o deputatus, eam pro omib;
 petatur.

Cap. 12.

De actibus, et exercitijs ad primam novitiarum
 educationem assumendis.

1.

Libera, et expedita novitium educatio remotis impedim^{ti} reficitur; ^{si} complet^{ti}, nisi peractus, et exercitio ~~per~~ perficitur, quæ sane velut uberissima dei pascua animam celestigratia sic replent^{ti}, ut ea merito sibi plaudere possit (in loco pascue ibi me collocavit) intercare sacramentorum usum primo ponimus, atq; iniungimus, ut novitij deus in hebdomada confiteantur, et sacra communione reficiantur; ipsi

Concl. pars 1^a. C. 10.
f. 17.

C. 9. 10. 9. f. 36.

autem Mag^r soli, confessiones novitiorum audiendi cura committat, liceat ^{en} sup^a etiam locali, si ita expedire iudicaverit; & per se ipsum, vel per alium ab eo deputat^{um} semel, aut bis in anno eorundem confess^{um} audire, volumus, tamen, ut infra mensem a die ingressus Gentis, confessione peccatorum, quæ novitius omnino expiare ~~tenetur~~ nitatur.

Concl. hęc pars.
C. 4. f. 90

2.

Et hoc ipso temp^e (ulterius proleand^{um}) ad ~~principia~~ exercitia, quæ hoc vendicant, sibi nomen, peragenda deputat^{ur}, quæ ege quum erit, ut paulo ante professionis t^{em}p^e ei renumenda tradantur; in his enim, et devotionis, servos concipiatur, et vi maxima perfectionis cursus arripitur.

3.

Consequent^{er} ad hęc orationis studio diligenter novitij imbuantur, in quo velut in p^{ri}ncipio n^{ost}rę Religⁱoⁿis stabili fundamento, consolidandi merito erunt; et ea propter novitiorum Mag^r persuasum habeat, nihil se omnino egisse, si novitios ⁱⁿ tota viatute oroni addictos Religⁱoⁿis offerat, ut professione, emittant.

4.

Proinde vero mortificationum usus quarto loco arripiatur, si nequo in casum Religioⁿis vitę sanctitas, quæ hac morte subisist, enutritur, et ideo ei novitij inherere conentur, ut schola mortificationis, vel ipso primo aspectu novitiatus appareat; ac propterea carnem liber edomare, sensusq; frenare, voluntatis proprię caput obedientię gladio amputare, labentium rerum affectiones pauper^{is} recidere, appetit^{um}, glorię humilit^{is} dei cere semper edicant, secretas t^{em}p^e penitentiis sine Mag^r licentia, nemo peragere possit; hęc intra p^{ri}ncipuos mortificationu

actus

actus culparum cap^{tu} in ipso nouitiatu oratio celebrandum, in-
trare oportebit, ad q^d convenientes omnes, qui ibi commorantur, ha-
bita p^o a Mag^o exhortatione, errata, quae circa obseruantiam quisqⁱ comi-
sit, sigillatim flexis genibus, humiliter, ac deuote eidem Mag^o palā
fateantur, ab eo recogi si uoluerit, inflitas p^onitentias deuote, libenter,
ac prompte, humiliter recipiant, in refectorio ~~et~~ ^{ubi} habita prius a Mag^o
licentia de commissis in obseruantijs, se publice accusare, et, etz morti-
ficat. Alias exponere, continuo auerant, ceterum in nouitijs, con-
iunctis publicas p^onitentias ipso in Refectorio peragendas superior
imponat.

5. Iam vero spualib^{us} doctrinae comparationem inter precipuos act^{us},
quinto loco deputamus; atqⁱ p^o fidei rudimentis quisqⁱ nouitius sedulo ad-
dicendi incumbat, frequent^{er} etz spualium lib^{ro}z lectioni singuli adhe-
reant, et eam, ut orationis altricem sepe referant, Magⁱ insuper exortat^{ur}
ac vari^{is} de rebus ad virtutum proxim^{is} expectantibus instructiones se-
pissime habeantur, priuatis etz colloquijs singulis nouitijs Magⁱ erudire,
non negligat, et ea demum ratione probationis tempus excurrat, ut s-
pirituali doctrina, qui illustrantur, imbuti, conceptum sp^{iritu}m, quo-
ad uixerint, ubiq^{ue} semper redoleant, p^ocipua eni de regula, quam professuri
sunt, de votis essentialibus, ac de statu regulari diligenter instruant^{ur}.

6. Sed etiam temp^{or}e loco cogitationum apertio, et tentationum manifestat.
Mag^o priuatim efficienda, utilis non solum, sed et necessaria erit; unde
anteq^{uam} sanctorum institutionem (quam Casianus registratam prosequi-
tur) amplectentes, volumus, ut instruantur nouitijs, nullas penitus cogi-
tat^{ur} prurientes in corde perniciose confusi. celare, p^o confestim ut exor-
ta fuerint, eas suo patre facere Mag^o, nec super earum iudicio, quidquam
sue discretionis committere, ac p^omuniauerit Magⁱ examen.

sed illud cedere
malu^{is} et bonum,
q^{uod} excuserit,

7. Sed ulterius sp^{iritu}s prouatio sexto loco ad nouitiorum directionem

ad-

ad iungenda ciuit, et ea propter ad humilitatis exercitium, humilibus
eo ministerijs destinare, ad proprii iudicij, et proprię voluntatis abne-
gationem, perfectę obedientię, et subiectionis alibi comparandę ad
patientię examinem, simulata, interdum ira verbis asperioribus redar-
guere, ad paupertatis experim^{ta}. vetustis vestibus induere, mutat^{es} ce-
llarum indicere, et id genus alia, quę Religioſę vitę status exponit, ma-
gistrum oportet, circa nouellor dei milites, explorando exercere, pru-
dentię tamen se temperare regulis inmeminerit.

8. Propterea vero inter alia novitiorum exercitia, ea sept.^o loco destina-
mus, quæ ad ritus, et ceremonias sacras, et quæ ad altarium ornatus ex-
pectare videntur, in quibus novitij pia animi sollicitudine se diligenter ap-
tare conent; hisq. spiritus eorum mentibus ineratæ, q. scilicet instituta
nostro valde congruit, ecclesiarum cultui toto nisu incumbere. Postre-
mo quam plurima alia hoc loco de actibus, et exercitijs, quæ novitiorum
postulat educatio contexenda essent; sed ea minutatim libellus de
instructione novitiorum continebit.

Cap. 13.

De secunda personar^{um} educat^{io}ne in spiritu, quæ
ad professor attinet.

1. Religionis sanctitatis opus, q^{uo} ^(Deo adiuuante) probationis temp^{or}
acceptum, et inchoatum fuit, notis omnino conatibus post emissam pro-
fessionem promouendū, exiit: nec ~~animarum~~ ^{animarum} ~~inter~~ ^{inter} inceptis sufficit,
si perseveranter ad anteriora non protrahitur ~~animus~~ ^{animus}, et profectus illi, sen-
tentis meoninise iuuabit; q^{ui} ^{sic} ~~sic~~ ^{sic} eget rectore nouitius, eget nouus direc-
tione professor; ergo post primam nouitiorum educationem, 2^a. conse-
quetur; q^{ui} ~~iam~~ ^{iam} professor attinget; cui^{us} velut 2°. nouitiatus erit.

2. Et sane de personis ad illud destinandis decernimus; ut clerici omnes, qui nondum iam ad sacerdotalem gradum peruenierint; secundum hunc novitiatum, sine exceptis peragere teneantur; qui vero sacerdotes existenter fuerint Religionem ingressi; ad hoc (profess. emissa) 2. novitiatum cum alijs peragendo delinquentur; dummodi Pater Praeulius iuxta ob causas non aliter statuere vellet.
3. Proinde ipsi, qui hoc secunda incipiet, et quo absolui debet educatio; sic omnino disponatur, ut statim a p. die professionis emine in initium sumat, et biennio concludatur; quod sane biennij tempus, ad hoc Praeulii arbitratu prostrahi poterit, maxime cum professus nimis iuuenilem praeferat etatem; contrahi vero non proit, nisi forte prohijs, qui grandia utcumq. ijs duperet, rursus sint, et tunc sicut haec dispensatio, ita et absolutio biennij p. a 2. novitiatu egrediendi facultas expectetur: prius in a sup. et a Praefecto relatione habita. C. G. 10. D. 10. f. 36. et aliqua nro P. B. compeleret, a quo ulterius,
4. Prae locus ad educationem hanc idoneus, nullo modo in domibus recessus, s. in eadem domo, ubi primus novitiatu peragitur, constituendus f. 17. erit, dum primo in domibus exercitiorum designamus, sub simpliciter clericis, qui clericalia subeant onera, de quibus non debent; cumq. ex instituto, anteq. scientijs applicent, biennium, s. saltem annum ad hoc profess. emine, rethorice, et linguarum varietati, et in sumere sit, necesse; id quidem in ipsis exercitiorum domibus, quo temp. secundum istum novitiatum conficiunt, sub p. ceptore ex nro priuatum prestabunt; sic enim fiet, ut necessitati domoq. proinde consulatur, et studia nullo modo intermittantur.
5. Statim ergo, ac professionem clericis emineat, primo novitiatu a Praeuli educantur, et domibus exercitiorum ad secundum peragendum delinquentur; ea distribut, ut singulis hiis domibus clericis non desint; biennio vero, s. anno ibi elapso, ad collegia, ut scientiarum cursus arripiant;

transmittantur, eo modo, et ordine qui iam est supra, cum de studijs agimus, prescriptus.

6. Ceterum si quis clericus linguarum facultates, et rhetoricam bene calleat, et vel etatis, vel alia ratio suadeat, cum ex primo novitiatu eductum ad collegia immediate transferre, nil obstat, quominus id fieri non possit. Sed vero in collegijs ipsis secundus novitiatus continuendus etz erit; tum pro his, quos ad ea immediate transferre continetur etiam pro alijs, qui licet in domo excoitationum secundum novitiatum peregerint, nihilominus tñ, vel ibi biennium ~~et~~ expleverint, vel saltem in nimis iuvenali etate constituti, necesse est, ut eis biennit tempus prorogetur.

7. Iam vero locus hic secundi novitiatus, ita ~~ut~~ libet disponatur, ut omnino ab ea, quę professor est, habitat. distinctus, et segregatus existat; sed et constructa ibi insuper exunt, oratorium, et alia loca, ad quę possit, cum opus erit, qui ibi alunt, convenire; peculiari tñ ianua ~~concludat~~, quę claustreretur, et ea istum modo penes ^{sup^{em}}, et pfectum, et ianitorum erit; nec illuc absq^e licentia, tum Sappositi, tum pfecti (quę raro, et nisi ~~in~~ iuxta ob causas concedetur) alicui, qui non ibi conuiuat, ingredi licebit.

8. Ad hęc q[?] attinet ad curam, ~~et~~ directionem huius ~~primi~~ novitiatus, ea quidem ipsi locali ^{principalit^r} incumbit; sed tñ volumus, ut per alium sacerdotem ab ipso met ^{sup^o}, cum a probat^e. Praeulij, deputatum exerceatur, isq^e pfectus secundi novitiatus vocetur; quę proinde talis sit, ut vite probitate integer, operum exemplo probatus, scientia, et doctrina imbutus, charitate, et mansuetudine refertus, in omib^{us}, sed dignum ministrum valeat exhibere; adeo ut professi educandi vnguari ei debere quidquam possint.

9. Cuius porro munus non aliud ^{erit} quam professor eo loco degentes, po=
rest^o

test^{is}, quam a sup^o. acceperit, in spiritu, et virtute dirigere, sub regulari disciplina continere, ad regularem observantiam promovere, et deniq^e eos ~~in~~ perfectionis itinere solidare; et ea propter tum privati colloqui, tum ei^{us} in mense eos omnes simul una congregatos, verbo dei pascat, et aliat; et cum opus erit mortificationibus, et penitentij^s (non tñ publicis in Refect^o. hec enim ad superiore solum modum expectabunt) eos coercent^{is} corripiat.

10. Porinde ut in hoc munere adiuvetur, si grandior professorum numerus existat, adiungatur ei alius quidam, qui valeat coadiutori ministerio fungi, a sup^o. deputetur, a quo et poterit amoveri, ceterum prefectum ipsum suo munere abdicandi facultatem quidem habebit sup^o. non tamen sine Praesulis consensu.

11. Sed iam ulterius exercitia, quae ad educationem hanc necessariae sunt, et omnia sigillatim, in libro de instructione novitior^{um} conscribent^{ur}, sic sepe ordinatè disponantur, ut studijs impedim^{ta}. afferre non possit, verum q^{uod} in specie attinet ad exercitium confessionis, volumus, ut ad omniū, qui in secundo novitiatu versantur, confessiones audiendas, duo constituant^{ur}, unus qui sit ipse prefectus, alter, quem sup^o. designaverit; proinde ut regulari observantia inter eos professores promoti^{us} iⁿgeat, et in observantis diluantur, culparum caplum in eorum orat^o. celebrandum, sed ~~non~~ nisi semel in mense, cui prefectus praesideat, instituetur, ibiq^{ue} humiliter, et devote singuli professi ibi degentes v^{er}ba simul congregati quas culpas contra regulas patraverunt, palam fateantur, et correctiones, ac penitencias a Praefecto in^{ven}ient^{is} li^{ber}enti animo compleantur. Denique peculiari rat^o, quae in omnibus exercitiis secundum novitiatum conficiunt, inter alia exercitia ecclesiae ministerium persequantur, eiq^{ue} diligenter incumbant.

12. Ceterum ne aliquo huc educatio retardetur, ad nitendum, ut im-

pedimenta omnia (quos ad eius fieri poterit) precipiantur, inter
 quæ allocutionem cum professis extra eum locum de gentibus nume-
 ramus, et ideo nemo sit, qui sine perfecti licentia cum illis collatur,
 sed et volumus insuper ut nulli ^{et} recreationis temp^{us} etiam aliquo
 modo simul conuersentur, proinde etiam e domo egressus nisi ordina-
 re fiat, similiter possit obstaré; et propterea prescribimus, ut non solum
 sup^{er} sed et perfecti quosq^{ue} egredienti facultas habeatur, et (quoad posi-
 bile erit) terni aorientur, alios vero extra secundum nouitiatum com-
 morantes sociare, non nisi raro, et necessitate urgente permittat sup^{er}.

13. Ultimo tandem hæc omnia, quæ de secu^{ndi} nouitiatu precipimus, pro-
 fessos clericos attinget, non autem laicos; eorum nihilominus post profe-
 sionem emissam p^{ri}ncipuam curam vicarius gerat, qui eo pia charit^{ate} in-
 spualibus dirigat, et de sp^{iritu}alibus (cum opus erit) provideat, atq^{ue} simul
 paterna sollicitudine, ut filios charissimos complectatur.

Cap. 14.

De personarum dimissione, et primo de dimi- ssione nouitiorum.

1. Aream ventilare, q^{uo}d quæ oportet, ut purgatio euadat; et ideo qui
 inter non apti, et idonei videbuntur Relig^{iosi} puritati consulendo po-
 terunt libere dimitti, sed quoniam dimissio hæc nouitios comprehen-
 dit non solum, sed etiam professos attingit, vtriusq^{ue} ratio statuenda
 nobis erit.

2. Et prima, quæ ad nouitios attinet, plena quidem libertate semper
 fieri poterit; verum dimittendi potestas in nouitiis conuinctis penes

Cap. 9. l. 10. Prepositis, et Magistrum erit; in separatis vero penes magistrum ipsum,
 Dec. 11. f. 37. eiusq^{ue} vicarium; sic t^{amen}, ut si fuerit, qui ad professionem ⁱⁿ acceptatus,
 nobis

notui postea causis, antequam ipsam emittat, emergentibus, cum di-
mittendi potestatem idem caplum habeat, sed vero si antequam in cap.
ad professionem acceptat. fiat, quompiam dimittendi casus eueniat, in coniunctis, i. Ma-
et Proprius, ac Mag^r. et vicarius in reparationi nouitiatus interueni non gesser.
consenserint, tunc res Paoli significetur, et qui ipse rescripserit execu-
tioni mandetur, in iungimus in omib⁹, q^d hec inest dimittendi facultas,
ut non nisi iuxta ob causas, quas modo p^rscribere, ea stantur.

3. Et has quidem causas ad duo genera reuocamus, ac primum sa-
ne genus earum sit, q^d existentibus, & earum aliqua debet, nouiti,
omnino, et necessario dimitti; ut puta primam, si in eo impedimen-
tum ^{alig^d} secundi generis pateat, cum quo t^r Pater Genlis dispensare ^{primi generis de-} ^{regat.} ^{si saltem}
nolit, t^ris, si quis ad praua inclinatus contra dei honorem, et legem,
et contra regulas n^ras incorrigibilis vitam emendare non curet;
quarto, si quis enorme et graue aliquod ^{scandalum} offerat, et fam^r ^{debetur}
Religⁱ inuit patere (licet siemel) non erubescit: q^d qualibet ex his
harum existente causa dimittendus omnino nouitius erit.

4. Secundum vero causarum genus sit earum q^d existentibus, dimi-
ti quidem nouitius iure poterit, non tamen ad necessariam dimi-
ssionem uigent, sed maturitate, et discussione ^{opus} habent; p^rter huiusmo-
di sunt, et omnes, qui in impedimenti tertij generis continentur; quas
sanegui dimittendi potestatem habent, discernere, et iudicare debe-
bunt, prout dei honor, et Religⁱ. bonum exprocent, mature t^r, et prouide-
re omnia peragantur.

5. Proinde modus, et actus dimittendi, sic se habeant, ^{et} existentibus
causis, primo orationibus p^rcipuis, id negotium d^ri commendet, 2°.
ut dimittendi facultatem habentes matura considerat. rem discuti-
ant, 3°. ut cum Religⁱ. expediens erit dimissio, ita executioni mandet,
ut eius, qui dimittitur fama, et honor (quoad eius fieri poterit) ac amov

alio Prædicti arbitratu in arch. in loco, aut in ergastulo, siue in arch. cubiculo, ad poenitentiam continuam agendam includetur; ita ut cum alijs non uiuat, nec aliquam habeat consuetudinem; atq; omnis suffragij iure perpetuo suspensus existat; quas in pœnas omnes Pater Genlis remittere poterit, excepta pœna priuationis uocis actiue, et passiue, cuius et passiuæ remissio ad solum Genl^{em} ^{cap} spectabit, qui uero hac pœna multatatus per annum non resipuerit, poterit e contra Religionem, tamquam penitus inopregibilis expelli. Sed ita tñ, ut Prædicti de voto sussum Assistentium expulsiōis sententiam ferat; quæ proinde executioni mandari non poterit, anteq^m fuerit a Genli, eiusq; Assistentibus de iure approbata.

4. Ceterum ut ordinate in hac diminutione, ex hoc secundo capite decernendū procedatur, his sigillatim per agendos alij prescribimus. Primo, ut anteq^m illa ~~prima~~ capitulari monitio fiat, aliq; paternæ correctiones fiant, et pœcedant, tum a sup^o; tum a confes^o; tum etiā ab utroq; simul priuatim peragendū, tot vicibus, quot sup^o ipse indicauerit. 2° si adhuc emendationem non pferat, tunc aliq; paternæ correctiones adiungendæ etiam erunt, quarum duæ a sup^o. cū consultoribus, tanquam adhibitis testibus priuatim sint: vltima uero in capitulo locali peragetur.

5. Si tamen his non obstantibus durus ille persistat, et tam p^o C. 9. 7. D. 10. f. 4. equitatis iure non excitetur, tunc deueniendum erit ad tres illas C. 9. 8. D. 11. f. 16. iniurias, et capitulari monitiones, ita ut aliq; intercedat inter vnam, et aliam typis interualum: non tñ ex pcepto Patris Genlis, vel Prædicti, etsi Assistentium vota concurrant, aliqua ex his tribus monitionibus fieri possit, sed omnino volumus, ut locale capitulum eas omnes, et singulas peragendi facultatem habeat; hac tñ ratione, ut duæ capli partes consentiant; et quam inuiper faciendam decreuerint, ea executioni mandari non possit, anteq^m quam

114.

decretum illud fuerit a Praeuli, eiusq^{ue} Assistantibus confirmatum; si q^{ui} in singulis monitionibus observandum necessarius erit) confirmat^{ur} vero a Praeuli, eiusq^{ue} Assistantibus habitus vocatur Religiosus, et in pleno capitulo, ^{et} in scriptis et tradatur munitione, et statim deinde in peculiari libro registratur, et testibus subscribatur.

6. sed ubi prima monitio nihil proderit; secunda addat, et sic deinceps tertia; quibus omib^{us} peractis, et p^{er} q^{ui} n^{on}is constitutis prescriptis animadvertatur in eum; et si his non resipuerit, tunc ulterius a Praeuli, eiusq^{ue} Assistantibus incorrigibilis declarandus erit, et in ergastulo communi collocandus ad poenitentiam continuato agenda, ut dictum est supra.

7. Postremo autem si per annum ~~non~~ ^{non} resipuerit, expulsionis sententia a Praeuli, de voto ^{suorum} Assistantium feratur; quae si deinde fuerit a Praeuli, eiusq^{ue} Assistantibus approbata, Religiosus ille expellatur, et extra Religionem dimitti.

8. Jam vero propter haec duo dimissionis capita, hoc tertium allud adiungendum esse decernimus; q^{ui} nimirum ea omnia complectatur, propter quae expulsionem Professia Relig^{io} privilegia, definiunt, vel licitam praescribunt; sed t^{amen} quoad modum in hac expulsionem procedendi iuris ordo servetur, nulla habita ratione ad procedendi modum, quem pro primo, et secundo dimissionis capite mox supra servandum ^{esse} decernimus.

Cap. 16.

De personarum gradib^{us}, et ordine inter se.

earum q^{ui} statum

Inter ea quae praecipua ratione, ad personas in communem spectant, gradus, et ordo iure optimo numerantur.

2. Et gradus quidem in hac Religione huiusmodi statuuntur, videlicet esse clericum, vel laicum; Novitium, vel Profertum; simplicem clericum, vel sacerdotem; sacerdotem in prima gradu, vel in secundo gradu; propter quos alij etiam erunt peculiare, qui ad gubernationem spectabunt; quidam ad gubernationem Generalem, quidam ad Provinciam, quidam denique ad Localem, de quibus sigilla = rim in quarta parte agetur.

3. Iam vero personarum ordo precipue in locis precedentia consistit, quia ceteris Religiosis, mira distinctione decorantur; proinde et huiusmodi precedentia triplex erit, nimirum precedentia dignitatis, precedentia status, et precedentia antiquitatis.

4. Precedentia dignitatis primum statuuntur, et solummodo competentibus quibusdam ad gubernationis gradus assumptis, videlicet Generali, Provinciali, Proposito, vicario, et quodamque etiam Assistentibus, hac ratione, ut primum locum ubi semper habeat Pater Senior; secundum Provincialis. Tertium Propositi: Quartum ^{vicariorum} sive Ordinariorum, sive Vicariorum delegati; sed dumtaxat visitationis tempore, ab ipso scilicet die publicationis litterarum patentium in illa domo, ubi visitatio inchoatur, usque dum per totam Provinciam sit expleta; extra enim visitationis tempore ad suum antiquitatis locum redire debent; post visitatores quintum locum habebunt domorum vicarij, ita ut immediate post Propositionem, visitatio absoluta sequantur, post Vicarios autem aliorum nemini dignitatis locus competere possit; propter quod Assistentibus, non quidem in propria residenti domo, ubi sane antiquitatis locum inter alios sacerdotes habebunt; sed dum in aliena manserint, in qua post vicarium ceteros quosque precedunt; inter Assistentes inprecedant, qui Generali Assistentibus, ipsi qui Provinciali, Denique hic dignitatis locus praedictis, quos designavimus, propter quod Assistentibus, ubicumque reperiantur, in qua

Abet domo semper competet.

5. sed ulterius precedentia status erit illa, quæ servari debet in
 in variis personarum ordines, hac ratione, ut post vicarium primu
 beum habeant sacerdotes professi; secundum professi diaconi; 3^m
 Professi subdiaconi; 4^m professi clerici; 5^m sacerdotes novitij; 6^m
 clerici novitij; 7^m laici professi; 8^m deniq^{ue} laici novitij.

6. Ne tamen inter personas, eiusdem generis, et status confusio
 possit oriri, antiquitatis ordo adiungetur, qui quidem inter Præulem
 et Præulem, Propositum, et Propositum, Visitatorem, et Visitato-
 rem, vicarium, et vicarium, et si mihi liter inter sacerdotes, et sacerdotes,
 siue ij capitulares sint, siue non; atq^{ue} eodem modo inter alias cuiusq^{ue}
 status personas servandus erit; sum^{us} in vero hic ordo, ~~sed~~ antiquit^{em}
 no^{de}bebit; non quidem adie^{em} professi, sed solummodo adie^{em} ingressu ~~con~~
 in Religionem.

7. Quid si duo eodem die fuerint in eadem domo ingressi; ille præ-
 cedat, qui prius ingredi petijt; si simul petierint, gravis ratio habeat;
 si eodem die in diversis domibus admissi fuerint, antiquitas domus,
 precedentij, antiquitatem ei tribuat, vel si domus sic simul fundatæ
 sint, ut inter eas non possit ipi precedentia assignari, præcedet, qui in
 antiquiori provincia est receptus.

8. Porro modo adiungimus q^d. licet ij, qui maiorib^{us} ordinibus initia-
 ti sunt, præcedant eos, qui minoribus, hi tamen ad eundem ordinis
 gradum euekti, non amplius ordinis, sed antiquitatis, seu ingressus,
 ratio habeatur; et idem sit dictum, cum novitius antiquit^{em} inferior
 professionem emittet, anteq^{am} antiquior novitius, sit ad eam admiss^{us},
 tunc enim ille primo professus præcedet quidem novitium antiquio-
 rem, sed solummodo, donec iste antiquior novitius proficiatur; quo
 iam professus, ingressus ordo inter eos attendatur.

De Personis in particulari, et primo de simplicibus clericis, qui nondum sacerdotio fiuntur.

1. Personarum statu in universis descriptis, ratio postulat, ut ad personas in particulari descendamus, et quidem inter eas, primo loco simplices clerici occurrunt, quorum gradus, et munia præcibemus.

2. Et gradu profecto non alios constituimus, præter illos, qui sacramento ordinis continentur; ad quos, hac tantum ratione promovendi suscipiuntur, ut scilicet qui clericus novitius existit, prima tantum tonsura initiari possit; ut ecclesiastici functionibus idoneus Minister aptetur; qui vero solemniter vota nuncupaverint, ad quatuor minores ordines promoveantur, dummodo Preposito, eiusque consultoribus videatur; maiores ordines conferantur rursus, nisi de Presbiterii licentia, quam tamen ipse, neque facile, neque inconsulte, ut festinator concedat; omnino enim volumus, ut ad subdiaconatum, et solummodo admittantur, qui ^{at} minimum tres annos, ad diaconatum quinquaginta, ad sacerdotium, qui quinquaginta a professione transegerint: Quæ proinde temporum intervalla protrahere quidem Presbiterii licet, contrahere vero nequaquam, nisi gravis aliqua personæ locique ratio intercedat, sed vero antequam præ licentia a locorum ordinariis habenda, qui ordinandus mittatur, domi prius a superioribus et patribus ad id delectis, diligentis examine comprobetur.

3. Munia porro, et onera clericorum, quæ eis peculiari ratione incumbunt; sunt præcipue Altaris, et ecclesiæ ministerium; ad muniam item legere; eis inservire; et huiusmodi alia, quæ in nostris legibus, suis quique locis præcibentur, ut a clericis ipsis subeant; atque proinde nullatenus clericorum aliquis, quando sacerdos non erit,

proximi possit, nisi forte, qui eorum ingenio pollent, a Sup^{em} aliquam facultatem praelegendam destinetur.

Cap. 18.

De Personis, quae Sacerdotio funguntur.

1. Sacerdotum gradus primo loco designantes, statuimus, ut alij sint sacerdotes in primo gradu, alij in secundo; inter quos haec differentia, ut qui in primo gradu fuerit, omnia simplicium clericorum onera, ut puta, ad mensam legere, eis in servare, et id genus alia, quae in praecedenti capite insinuata dedimus, subire teneatur, ac si simplices ^{eodem modo} clericus essent, et solum excipimus ministerium missae, a quo statim, ac sacerdos, qui erit, liber existet.
2. Qui vero sacerdos in secundo gradu fuerint, eos a praedictis clericorum oneribus immunes facimus: huiusmodi autem erunt omnes, qui in suffragij, sive consultivij, sive decursivij consequantur, similiter qui actu quadiagesimales, vel annuales contiones habebit; ille etiam qui ad aliquam praelegendam facultatem preceptor assumetur; et demum, qui sacerdos sex apostol^{ic} transegerit annos; ij omnes, et singuli statim ipso facto, absq^{ue} alia declarat^{io}ne sacerdotes in secundo gradu habeantur: praeter hos nemo in hoc gradu constitutus intelligatur, nisi qui fuerit talis a Patre Praesulis declaratus; sed et ipse Praesulis certior fiat a localibus Praepositis de sacerdotibus domorum, qui fuerint, ibi in primo gradu, ut quos pro sua auctoritate velit constituere in 2° gradu, describat: Illud etiam addimus, ut qui semel in 2° gradu constitutus fuerit, semper, et ubiq^{ue} talis habeatur.
3. Iam vero praeter istum sacerdotum gradus alij etiam constituent, ut quidam sint caplari (qui vocem in Caplo habeant) et ad gradus gubernat^{io}ni assumantur; quidam vero non caplari, qui hoc iure carebunt,

bant; proinde vero multa hic essent, de capitularibus attendenda, nisi materiam hanc aptior ad se locus reuocaret, ubi nimirum de gubernat. agemus.

4. Atq; hinc ad sacerdotum munia, et onera transeunt, inter ea primo se offert diuini officij exercitatio, quæ quidæ siue fiat in choro, siue extra chorū, semper mente vigili, et corde compuncto, deuot. valida, et conscientia pura pstanda meritis erit; et pari deuot. sacrificium omni (q. aliud est sacerdotale munus) quæ tunc a singulis celebretur; nec sine licentia, et benedict. magistri sacrificium non faciant.

Sine licentia, nec sine iusta causa abstineri quis poterit. Vnde sacerdotes novitij.

5. In celebrat. autem, quæ magis sanctitas, et diuinitas huius sacrificij supereminet, eo diligentius intendere debent, ut maxima reuerentia, et sanctit. illud perficiant; præcipue vers. velocitat. nimiam derident, quæ dissipat, et indeuot. mentis, non sine scandalo indicia præfert, et ea propter statuimus, ut ad semihoræ spatiū huius ministerij celebratio excurrat; proinde ritus, et cæremonia uniformi obseruantia teneat, et qui fuerit primo ad sacerdotiū promotus, celebrare non permittat, nisi omnes bene instructi non calleat; deniq; ad sacraziū vocati, ut sacrum faciant, statim accurrant, et quæ pro omib; communiter fuerint parata sacerdotalia indumenta; ea induant, nec alicui priuata, s. propria vllō modo habere licebit.

6. Postremo inter munia sacerdotum, sacramentorū administratio sequit; quæ tñ alibi præscriptam, hic referre non est op.; et eodē modo, quæ de studio, et collat. casu sunt præscripta, ij; sacerdoti peculiari rat. intendant.

Cap. ultimum

De personis ad laicorū statum assumptis

1. Quod attinet primo ad laicorū gradus, profecto eorū statui, præcor, qui sunt esse nouitiū, et professū, alij gradus non aptant; et ideo simplici quadā

Virtutis ascen-
siones.

2. Munia porro, et onera hęc ipsis incumbunt, in primis cum nullo modo ad choru destinant, nihilominus, in praenotatis oratione dominica, et salutationem angelicā quindici pro quāf hora canonicater dicant, minus in seruiant quotidiē, et ei intersint, fidei rudim^{ta}. probe addiscant, et ea propter singuli, saltem nū hebdomadī explicandae erunt, et ut in ipu proficere possint, vicarij prudenter, et cū charit^e. eos inuiadē instruendū dirigat.

3. Ad hęc intelligant, oportet, se ad opera marthęse vocato, ac proinde domestica in temporalib, ministeria ex peculiari institut^e. ipsis incubere. sed v^o labores ei, et officia ea congruenti distribut^e. tradant, ut in communi orat^e. valeant, cum opteris interesse: in quodammodo recreatⁱ. loco, cū alijs, maneat, nec ab eo eorūm recedant, reuerentiā sacerdotib, principu exhibeant: simplicib, clericis deferant, inter se vnitatē, pacē, ac mō destina conseruent, Religi^o. bono, (prout eos exigit gradus) opere intendant, et nihil omittant, q^d Regulares, ac minores viros ex instituti ratione condeceat.

4. Cor tamen optamus sepius meminisse, non minus in sua humili vocatione dño grato esse, quam sint ij, qui ad clericalem statum vocant, q^d quidem dñs est, qui datur omnib, omnes cōplectit, eijs non secundū stat, rationem, sed secundū cuiusq, merita, ac labores premia elargit^r, qui nimis maiora se per expectant, si maiore charit^e. refecti, opera, ac ministeria in humili statu exerceant, quā propter sua sorte contenti prop^r salutē, sic serio intendāt, ut et q^d proximoz, in uamē, tum exemplo, tum nro operario adiuuando, libenter colaborent, sic enim bonoz, ^{omnib,} q^d in vniuersa Religi^o. nri clerici ad animarū salutem operatur, consortes sine dubio, fient. Proinde v^o. sup^a. cohortamur, ut fratres laicor, peculiari quadā charit^e. beneuolentia cōplectant^r, eorumq, salutē (ut patet) accurati, incubentes, eozq, cōmōdis, et quieti omni consilio, industria, atq, labore prospiciant.

finis.

Cons=

CONSTITVTIONVM

Heritorum Regularium Minorum

Pars Tertia.

De domibus nostre Religionis. ~~~~~

1. Sicut personis, quæ uno spiritu congregatæ, vnum sane corpus efficiunt, Religio constat: ita insuper domibus, ac locis coagmentata subsistit. De q̃q̃ merito (ut constitutionibus nihil desit) hanc tertiam partem instituendam dectemus: atq̃ primo de domibus incommuni; de singulis deinde in specie agemus.

Caput I.^m

De varietate, et appellatione Domorum, q̃q̃ nra Religio constat.

1. Instituti nūc completa ratio porcit, ut varia, p̃big gentium, domorum loca construenda curemus, et omnia uno spiritu colligata sub vno Genli cap.^{de} talia sint, ut in tam varijs, velut in vna domo vnius moris cohabitent, omnes.
2. Proinde vero, ut rite omnia disponantur, et nras functiones recto ordine exequi valeamus, omnino oportet, ut quatuor domorum genera, in singulis prouincijs, construantur.
3. Et primum quidem sit earum, quæ duntaxat ad educandos nouitios, antequam professionem emittant, exigentur; locasane quæ omnino a ceteris domibus, seiunctim constructa, et separata existat, ut vel sic liberiori

Non permittatur nostris religionis, ut in se suscipiant ea peragenda Secu-
larium negotia, quæ ipsos à regularibz observantijs impediunt absq̃ ex-
pressa licentia Patris Prouincialis, eiusque Consultationis, quicquam con-
cedere valeat quâvis tantummodo menses; pro longiori autem tempore requi-
ratur licentia Patris Generalis cum sua Consultatione.

Moncantur etiam Superiores ut observari procurent regulam præscri-
bentem ne nostri Religiosi rheda per Urbem vehantur nisi licentia singu-
lis vicibus à superiore impetrata.

Decretum. VII. de Profesis qui redeunt ad nos- tram Religionem.

Facultas quæ ex nostrarum legum præscripto non nisi Capitulo Generali
competit remittendi penas contractas ob crimen Apostasie, et fugæ à Religi-
one, seu ob transitum ad aliam Religionem, ex vi præsentis decreti com-
mittitur pro futuro Sexennio, Patri Generali cum sua Consultatione, res-
pectu tamen eorum tantummodo qui modo sunt extra nostram Religio-
nem, siue ut Apostasæ, siue ut fugitivi, siue cum habitu alterius Religi-
onis, vel qui iam sunt in Religione penis prædictis obnoxij: ita ut ar-
bitrio eiusdem Consultationis, penæ prædictæ quæcumque sint, vel mo-
derari, vel etiam in totum remitti possint.

Decretum. VIII. circa reintegrationem quorundam Ca- pitularium Prouincie Hispania ad Vocem decisiuam per successionem.

Cum in Capitulo nostro Prouinciali Hispania celebrato anno 1648-
decretum fuerit ut illi Sacerdotes, qui Vocem decisiuam iure successionis

Potest caplum domum aliquam, quous n^omⁱn^e appellatam funda-
re potestatem habebit.

2. Porro situs, siue locus, in quo domicilium aliq^d erigendum nobis
erit, talis eligatur, qui salubri aere sit dotatus, talis insuper, in quo
regularem obseruantiam iacturam facere nullatenus possit, et in quo
etiam tot numeri Religiosorum conuiuere queant, quot ad rectam domus
constitutionem, ut minimum necessarij erunt: qui quidem nume-
rus infra Cap. 4° prescribitur.

3. Sed proinde in modo, et ratione fundandi, si conditiones, et pac-
ta quidam nobis obseruanda, vel onera subeunda proponantur,
ea quidem acceptare nequaquam licebit, si n^oro instituto coaptari
non possent.

4. Ceterum dissolutio, seu dimissio domus recte, siue fundate,
catantum rati fieri aliq^d poterit, quatenus domus illa per ma-
ximum detrimentum, quod nequeat alia via reparari, Religⁱ affe-
ctat: et in hoc plane casu capitulum Gen^{le} dumtaxat hanc dissol-
uendi facultatem habebit.

Cap. 3.

De edificijs, et dispositione domorum.

1. Nulla domus, nec etiam eius pars sine consensu Cap^{li} localis, et sine
Provisi licentia possit de nouo edificari: et in ea quidem construenda
modellus formetur, ad cuius deinde normam tota edificij ratio dirigat^r.
Proficiatur item vnus ex n^ois, qui operis ministerio diligenter intendat.
In edibus autem que habitati seruiant, nil admittatur, q^d nimis ar-
tificioso laboratum existat, nihil etiam q^d curiositatem confueat, q^d que
Minorum humilimo gradu aduersetur.

2. Sed et domus dispositio sic se habeat, in primis ecclesiastici cum sa-
crario

- acetiam (ubi fieri potest) cum cimiterio construatur. Quae et ibi ad habitationem, destinatis sit coniuncta: deinde et ibi ipsae ea ratione, sint dispositae, ut in eis singula cubacula pro singulis Religiosis habeant.
3. Sit item Oratorij locus, in quo spualiter aliquae functiones peragantur; similiter in salutiori parte domus, locus alius pro valetudinariis, et in remotiori pro externis hospitibus alter: ad communem meruam, ad communem Bibliothecam, communem recreationem, et propriam domus ad collationem externis habendam: atq; ad officinas singulas, singula loca aptentur; et quamvis arcta sit habitatio, communes saltem officinae omnino non desint.
4. Iam vero totius domus, et cubiculorum parietes, nudum omnes sint, et nihil ibi, L materia, L artificio exornat: in cubiculis atq; suppellex pauperum statu non abhorrens, habeatur, sit ibi lectus, vnum, aut duo sedilia; plutei ad libros custodiendos; mensa, et quae alia Religiosis paupertati consentanea necessaria erunt.
5. Deniq; cubacula singulis a sup^a ad libitum destinantur, et ad libitum ab uno ad aliud transire quilibet possit, peculiaribus, singulisque clauibus obseruentur; ita tñ, ut (supra capite de paupert^e praescripsimus) una clauis communi, quae apud sup^{em} erit, aperire facile possit.

Cap. 4.

De Personis ad cohabitationem domorum Destinandis.

1. Plura sunt, quae ad personarum cohabitationem in domib; expectare videntur, earum scilicet numerus, status, assignatio, translatio, et deniq; cohabitandi modus.
2. De num^o decernimus, ut nulla sit domus cuiuscumq; generis, in qua viginti ad minus nri Religiosi non conuiuant. Quod si forte de-
- signat9

signatus hic numerus in aliqua nostra domo, vel alia non possit, vel
saltem proxima species alendi non adit, potissima causa hęc erit,
ut de eius domus dimisit, seu ~~dis~~ ^{dis} ~~solu~~ ^{solu} ~~t~~ ^t cogitetur; id q^d potius oneris
negel, quam isti minorem numerum non sine Religⁱ detrime^{nto} per-
mittere. Verum id ^{vergi} totum intelligi debet de domo ^{iam} firmata, quę iam ad-
missa, et fundata est; si enim hospitium in aliqua ciuitate, vbi domi-
cilium non habemus, ad pertractanda fundat^a negotia sumemus; in
eo signatus numerus necessarius non erit. Plures tñ ibi premis solus
cohabit. Iam vero dormitus, quę in magnis vrbibus construunt, ma-
ior semper designabitur numerus, nullibi tñ ita multiplex, ut one-
rari potius videatur domus, quam subleuari.

3. Pro personarum status, quatenus ad domorum cohabitationem
requiritur, in singulis dormitus triplex erit, completens nimirum
sacerdotes, Caplans, simplices clericos, et fratres laicos. Nec vlla sit do-
mus, in qua aliqui ex tribus istis personarum status, aliq^d deint.
Quamvis permittendum erit, ut simplices clerici in dormitus recessus,
non vero sacerdotes, et laici deint.

4. Sed iam ulterius personarum assignatio necessaria erit; non enim
arbitrio quicq^s suo, quam libuerit domum eligere sibi, aut designare
valebit; sed id totum ad Praeulem spectabit, qui pensatis vrbisq^s loco-
rum, et personarum circumstantijs, personarum assignationem eadistri-
but^a perficiet; ut domus quę libet suos habeat Religiosos ^{vros}, qui ei
necessarij, et sufficientes erunt.

5. Sed istarum translatio ab vno in alium locum sine iusta causa
non fiat, nec transferendi potestas, penes alios erit, quam penes Ge-
neralem, vel Praeulem, q^d profecto Caplans, sacerdotes, clericos, laicos,
Professores, Nouitios ad libitum mutare licebit; sed v^o de translat^e Reli-
giosorum in regionem longinquam seruentur, quę in 2° p^{te} cap. 20.

Sunt prescripta; ulterius etz capitularis, ac etz simplici sacerdoti ^{mutatio} per
sex menses ante Caplum Proula, neq a Para Gerli, neq a Provincia-
li sine Assistentium voto fieri possit; illud vers adiungimus, ut qd
cumq Religiosus aliquis cuiusq Status, vel gradus domi indomum
transferendus erit, antea (si commode fieri possit) ambo domorum
Prepositi certiores fiant: et cauendum, ne ita vni domui in ea trans-
lat: consulatur, ut altera detrimentum patiat; deniq migrationis
sumptum ea domus soluere teneatur, ad cuius bonum migratio spectat.

6. Nunc vero cohabitationis modum statuamus, qui in vniuersu
duplex erit, nam alij ut domui assignati conuiuent: alij v^t ut hospites;
qui assignatus erit, i profecto complete, quo ad omnia eius loci guber-
nationi subdatur; et regulas omnes exacte obseruet.

7. Qui vero ut hospes, regulas quidem omnes in quacumq domo ex-
titerit, seruare, oneraz subire, atq eius loci gubernat: subiici teneat;
verum si ob negotia peragenda ibi commoretur, poterit Gerli, s. Proula
iuxta qualitatem negotij aliquam ei exemptionem ab ijs onerib, tri-
buere, quz eiusdem expeditioni possunt obstat: sed ea tñ in litteris pa-
tentibus speciatim scribatur, et eius domus sup: patefiat. Volumus
tn, ut quos tpe ibi manebit, sacrificium missarum pro hie teneat offerre,
quos eius loci Prepositus designabit. Verumtamen ad ministrationis
iura, et quo ad benedictione, ^{et} signapdum in ea domo hospes morabit;
nequaquam ei competent; sed omnino quo ad hec (et si capitularis fuerit)
extraneus censeatur; tam vero hospitium eo spatio concludatur, quod
Gerli, vel Proula arbitrium iudicabit.

8. Deniq nullas domus, quz hospitem ex nris eo loci missu, et si
diuersz prouintiz i fuerit, non plena charitate complexum admittat;
sed omni temp^e singulis quibusq aperienda ianua erit, et nemini pro-
sus deneganda, et propterea sub gravibus etiam penis superiorib, ipsi

suo temp^e infligitis, mandamus, ne vll^o vngquam temp^e, ne vll^o pretextu permittant, ut vbi domicilium habemus, qui nostrum alibi, quam in eadem domo permaneat.

Cap. 5.

De rebus, & bonis domorum

1. Et si paupertati lege, quam solemniter profitemur, omnino cogamus, proprium aliquod in hoc mundo priuatim non habere, vel possidere, ut nudum Xpm nudum sequamur, nihilominus tñ cum vniuersa Religio, et singule nre domus in communi, et de commun viuat; bona in communi habere, et possidere semper eis licebit: Quorum proinde varietas, et qualitas, comparatio, et conuersatio, ad ministratio, et distributio, de domo in domum translatio, et denique extra Religionem alienatio hic prescribenda se offerunt.
2. Et q^d primo attinet ad bonorum varietatem, et qualitatem, alia bona erunt mobilia, alia immobilia: mobilia vero, que ad usum ecclesię tamquam deo sacra destinantur, et si pretiosissima sint, et auro, ac gemmis prefulgeant nro instituto, quo dei cultum omni via promouere tenemur, quam maxime congruere declaramus. Que autem mobilia ad usum domus, et Religionum aptant^r, easane paupert^{is} decore ornentur; et idcirco non solum priuatim, sed neq^{ue} in communi sericiis argentis, aut auris aliquid apud nos ad usum domus, vel Religionum habere vngquam posse, sancimus, siquid vero ex ijs donat^{ur}, & alio modo ad nos perueniat, id quidem, & venundetur, & ad ecclesię usum aptetur; Ad hoc q^d spectat ^{ad} immobilia bona, mandamus, ut domus, exercitiorum expeculiaris paupert^{is} instituto, ruzarumq^{ue} p^{re}dia nullo penitus modo habere, & possidere vngquam possint; nisi dumtaxat cum onere perpetuo minarum, prout iam supra cap^o de paupertate

decreuimus; ad dentes tñ, ut si pecunia habita, cum huiusmodi perpetuo onere missarum emenda sint p̄gria, siue iura, non emanent, nisi Provisi capituli, Provisi, et Assistentium saltem consensus accedat. Illud tamen mandamus, ut nullomodo ruzium, s. p̄grium cultum exerceatur ardui, immo et volumus, ut eis dem loci, nullo penitus modo, quis nūm cohabit; sed nihilominus cum ^{ad} honesta animi recreationem, quæ ad obsequantē robur maxime confert, æquum sit, ut Religiosi viri peculiarem aliquem locum extra domum habeant, in quo simul conuenientes, modesta remiss. animū leuent: ne per extranea loca vagentur, concedimus, ut solummodo vineant aliquam, aut huiusmodi generis locum, nūq̄ tñ paupertati consentaneum, siue onere egdumus exercitiorum habere, et possidere libere possint, sed tñ ut recreat. potius, quam utilitati deserviat.

3. Deniq̄ inter varia bonorum genera annui redditus numerentur, q̄q̄ volumus, et stricte mandamus, ut egdum exercitiorū domus nullatenus dotati, aut ijs potiri possint; nisi fuerit cum onere perpetuo missarum; nam singulis nūq̄ domibus hoc modo habere licet, ut in cap. de paupertate p̄scripsimus. Sed iam ulterius bonorum quorumlibet comparatio, sic apud nos se habeat, in primis nihilominus sollicitudinis admittamus, sed in dño speron nostram collocaut, eius primo regnum queramus, et alia sine dubio adijcientur p̄bit: Proinde illa bonorum comparatio, quæ negotiat. efficitur, omnino nūq̄ prohibita esse intelligatur, et solum ijs modis, ut Religioso dect, ad communitali vsum bona cōparare licebit, videlicet.

Primo elemosinis, quas p̄fecti, sicut vltro a fidelibus oblata recipere oportebit, ita etiam (ubi opus erit) ab eis petere consentaneū erit, et ea propter elemosinæ Procuratores a sup. constituant, qui viri sint maturitate, et modestia, ac virtutum exemplo idonei; sed et laici -

Laici ad hanc rem bini mittantur; ceterum prohibita nobis utique intelligatur, ad elemosinas colligendas acule, siue capie. Legonem locatio in ecclesijs, L. alibi, id quod indispensabile pro ruerit. Preterea nemo quicquam, siue Prepositus, siue subitus, qui in aliqua a domo, veluti hospes morabitur, elemosinas in eadem vale, nisi Pro- uincialis, L. eius loci sup^a. facultatem scripto tradiderit, petere possit. Quod si vitro oblatus receperit, ei domui statim tradat, aqua hospitio receptus fuerit, nisi aliter Proculus, aut eius loci sup^a. disponat. Nemo insuper siue Clericus, siue Laicus elemosinas, pro sui propinquis, aut extraneis petat, nisi superior concesserit.

Sed et secundus modus comparandi bona de prestat, si donat, L. success^a, testamento, legato, L. alia iuris, aut sit^a disposit^a. aliquid ad nos peruenire contingat; et tunc si ea dispositio ad Religionem in communis spectabit; Senilis erit, de Assistentium voto, cui voluerit ex ipsi sui domibus, ea bona destinare; et similiter si ea dispositio vni competet regioni, in qua plures prouintie erunt; Senilis, de Assistentium voto, qualibet erit distribut^a. eiusdem regionis domibus ea bona applicabit. Si v^a. vni tantum prouintie, ea dispositio competet; tunc Proculus, cum suis Assistentibus, eiusdem prouintie domibus, vni, L. pluribus ea bona distribuit. Cum autem ad vnarn domum ius illud spectabit, eidem soli peruenientia bona debita erunt; si tandem ad aliquem Religiosum qualicumq. via peruenierint, illius domus erunt, ubi ipse assignatus conuiuet. Quod si ut hospes, tunc dispositio in eadem vrbe fiat, ubi ipse est temp^a. commoratur, ad illam ipsam domum spectabit, aqua hospitio est receptus; si t^a ut hospes in vna domo cohabitatur, alibi t^a in vrbe, ubi assignatus est, dispositio peregetur, ad eam solummodo sup^a assignat^a. domum, ius illud deusuetur.

Tertio modo comparari poterunt bona, ex onere missarum, vel

officium sucepto, si scilicet stipendium inde, l. congruus cens, ha-
beat, de quo statuimus, ut tale onus, ubi necessitas. n. vrget, nequa-
quam sumatur, ea vero vrgente, suscipi quidem in qualibet nra domo
poteat. Verum si perpetuum imponatur, obseruentur ex adz, quae
supra in capite de pauper. decreuimus. Volumus tñ ut in quo libet
Præuli caplo decernatur, census, quantitas, quae pro onere hoc perpetuo
suscipi in ea provincia debet, ita ut p. minore quantitate, nemo tale
onus admittere possit.

C. 9. 7. Q. 15.
f. 7.

Quartus modus comparandi bona in qz alieni contract. con-
sistere potest, de quo tñ decernimus, ut superior localis pro victu, et ves-
titu, pro neces. t. d. fitij reparat. et huiusmodi utilitate manifestaque
difficili nequit, possit quidem sine aliorum consensu illud contrahere,
sed non nisi ad summum vsq. quinguae^{to} aureorum, siue totatim simul,
siue per partes, eam contrahat: Ultra quam capli localis consensum
omnino requirimus, quem si adhibere sup. nolit grauissime puniat.
Porro in alijs casibus proter hoc modo enumerato, volumus, ut nullu
es alienum (modo ne exiguum fuerit) ne capitularibus quidē con-
sentientibus contrahatur, si proinde ad annuos census reddendo pecu-
nia suscipienda erit, tum capli localis, tum etq. Præuli, et Assistentiū
consensus semper accedat.

Postremo iniungimus, ut quae debita contrahentur, in peculiari li-
bro conseribantur, et omnino pro viribus adnitendum, ut quam primū
exoluantur, et subsequens ingubernet. sup. prorsus caueat, neq. pro-
cessor contraxerit, persolvere aliquo modo renuatur, l. nolit, alioquin
grauissime puniatur.

Sed etiam de bonorum comparat. illud etz adiungimus, ut quibus
frequenter utimur, et vsu consumuntur, siue ad victum spectent, siue
ad vestitum, eorum comparatio tempore congrua fiat, ne cogamur contra
pauper-

paupertatis iura, non postea cauius emere.

Sed nanciamus alterius ad conseruationem bonorum, de qua statuimus, quod ad mobilia spectat; ut ea incommuni reposita, quae ecclesiae competunt in sacario, quae vestitui, in vestuario; quae infirmorum curae, in valetudinario, et quae alijs rerum generibus in suis quaeque locis distincte adseruentur, et in singulis singulos Religiosos deputare oportebit, qui eorum conseruationi inuigilent. Sed et praeterea rerum omnium inuentaria fieri volumus, quae penes singulos istos deputatos erunt, sicut et ^{et} librum, qui singula ^{bona} adnotata continens, in eisdem domus archiuo reponatur, praeterea quem Pater Proculus librum alium habeat, in quo suae prouintiae bona omnia immobilia, et ex mobiliibus, quae praeterea erunt, conscribantur; et idcirco Propositiones hae omnia bona Prouinciali adnotata tradant; ipsaeque Prouincialis eadem ad Generalem conscripta referat: Qui si similiter librum alium habeat, in quo singularum Prouinciarum bona registrantur, sed et insuper in his libris Benefactorum etiam nomina, quae ea bona dedeunt, conscribantur, cum equum sit, ut eorum memoria uiuat, et inter nos, qui bene de nobis beneuolentiae affectu mereantur.

Sed iam de conseruatione pecuniae, illud in particulari praecipua ratione decernimus, ut ea quacumque ratione, titulo, uel ad singulas nostras domos, uel Religiosos peruenierit, statim supi deferatur, et in communi scrinio, tribus obsecratum clauibus reponatur: Quasquidem tres clauis, tres sacerdotes, singuli singulas apud se habeant: ubi vero opus fuerit, de communi scrinio aliquid promere, in ipsum pecuniam iniicere, accepti, expensique rationem, distinctis libris (qui in eodem seruentur scrinio) duobus saltem ex illis praesentibus sacerdotibus, adnotetur; ~~est~~ et praeterea alter grandior codex, quo annuatim acceptum, expensumque fideliter ad summam referatur; et

horum sane librorum accepti, et expensi, non quidem Propositus, sed atq; custodes rationem visitatoribus reddant.

Iam vero ad ministratio bonorum conuegitur; de qua in uniuersum statuimus, ut ea peries Propositum sit, non quidem immediate per ipsum exercenda, sed mediate ad eius tamen placitum, et prescriptum per suos ministros, ~~et~~ ^{et} officiales, quos ipse constituet, quique rationem ei de omnibus reddant per agenda; sed de istis ministris cap. 7. sermo redibit, ubi de ministris ~~cap. 7.~~ ^{cap. 7.} de morum agemus.

Atque interim ad distributionem bonorum transeamus, quæ quidem hac ratione disponatur; ut ex mobilibus bonis, quæ cuique opus erunt, tam in victu, quam in vestitu, et in reliquis omnibus, tamquam ex pauperum patrimonio a superiore singulis tribuantur; sed tamen sicut necessaria deesse non debent, ita superflua recescent, oportet.

C. G. 7. d. 13. f. 6. ^{Dispositis, et} Porro inter ^{dispositis, et} mobilium distributionem pecuniæ expensas numeramus, quæ sane non nisi ad superioris preceptum fieri debent, nec aliquis sine eius licentia siue in proprium, siue in communis, aut alterius reusum impensam aliquam facere presumat, graviter puniendus, qui secus facere non erubescet.

Sed et quis sumptus pro victu, et vestitu, alijsque rebus peragendus erit, si notabilis quantitatis extiterit, siue consultorum voto nequaquam fiat; quorum etiam consensus in ipsa simul qualitate rei, quæ huiusmodi notabilis, partio ematur, omnino adhibeatur.

Ceterum ad quotidianas victus expensas deputetur a superiore vnus, qui perfectus victus appelletur, ique libellum habeat, in quo quotidianæ rationes adnotentur; is vero ne sit vnus ex tribus capis custodibus; ab eo vero in menses singulos exacta accepti, et expensi cognitio exigatur. Ad hoc in super volumus, ut impensæ omnes ab vniuersarij manu

manu largite dependant: si enim ad præscriptum Prepositi præfecti victus, vestitarius, librarius, infirmarius, sacristæ, et alij, ut in suis quisque ministerijs impensas faciant, tunc temporis, cumque peregrinarentur, non ægante pecuniam tribuat; nec enim excepto præfecto victus, qui pecuniam apud se pro quotidiano expensis habere poterit, alij, ministri, eam ordinarie retinere licebit.

Denique elemosine ab externis ad rem certam habitam in alio usum nequaquam expendi possint, et qui superior contra fecerit, graviter Provinciali arbitrato puniatur. Caueat autem Religiosus quisque, ne in scio superiore offerentis voluntatem immutat. Proinde etiam volumus, ut qui, ubi dicitur de sup^a licentia ad rem certam elemosinas procuraverit, superiori quidem ipsi omnino statim tradat, hic tamen in communem causam eas reponere teneatur, nec vlllo modo in alio usui, quam ad eos, ad quos de superiori eius licentia, iam a prius destinata fuerunt, conuertat, arbitraria tamen pena, contra fecerit a Provinciali puniatur. Sed iam prosequitur ulterius, de domo in domum bonorum translatio, de qua decernimus, ut sine Capituli localis consensu, in quo duo partes assentiant, nullo unquam modo fieri possit; quidquid Provinciali, vel Generali præcipuerint, id quod de mobilibus primo quæ minimi labori non fuerint, intelligi debet; secundo etiam de immobilibus, quali acumque fuerint, ac in super de annuis redditibus in quavis minima quantitate extiterint: Si enim omnia, et singula nullaratione, nulloque preteritu, nec vlllo unquam tempore, neque a Preposito, neque a Provinciali neque etiam a Generali, et si Assistentes assentiant, de domo in domum transferri, vel applicari poterunt, sine consensu duarum partium Capituli eius domus, vnde translatio fieri debet.

C. 5. 7. 8. 14. f. 6.

C. 9. 9. 20. f. 26.

C. 10. 42. f. 52.

Postremo bonorum alienatio, seu permutatio se offert, de qua statimur,

134.

utque mobilia fuerint, mini mi tamen valoris, ea quidem exten-
dare, & permutare proposito, non autem alijs, licet, si vero notabili
pretij extiterint, sine Provinciali facultate, et capituli localis con-
sensu ne dentur, nec etiam pignorentur, aut vendantur, vel quo-
modo alienentur.

Elemosinæ insuper pauperibus, pia semper charitate, non ta-
men sine prudenti modo erigentur. Propositus vero plus quam unū
argentum in menses singulos ne largiatur, nisi cum consultoribus
rem antea communicet, atque illi assentiant.

Sed præterea immobilia bona, sine evidenti religio^{is} vel domus
utilitate, et si Provinciali, sussumque Assistentium placito, ac et
localis capli, ad duas partes consensu alienari, vel permutari, aut
etiam pignori nequaquam posse decernimus. Insuper autem
ipsa bonorum alienatio, quamvis legitime decreta, nullatenus
tamen, sine sedis apostolicæ beneplacito, in his, in quibus de iure exigi-
tur, executioni mandetur.

C. 7. D. 13. f. 6.

Ad hoc annuus ille census, siue proventus, qui ex perpetuo mi-
sarum, & officiorum onere alicui domui proueniat, nullo unquam
temp^e alienetur, etiam si Provinciali, et locale capitulum, im-
mo et Generali ipse proquerent assensum: omnino enim nostrum mun-
us est, ut huiusmodi perpetuo oneris, perpetuus, et correpondeat om-
ni tempore census; quem proinde, qui alienari præsumet, priva-
tionis officij, ac vocis actiue, et passiue, ipso facto absque alia decla-
ratione incurrat.

Cap. 6.

De exercitijs domorum.

1. Singula exercitia, quæ certis personis peragenda incumbunt, alibi in
cuiusque regulis traduntur, communia vero hoc loco præscribentes, earū

primo

primo varietatem sic designamus, ut alia sint communia, quae communium conuentu peragentur; alia vero, quae ab omnibus, et singulis, non tamen in vnum collectis praestentur, et illa quidem communia primi generis dicemus: haec vero secundi generis.

2. Communia porro primi generis, quae scilicet conuentu communi peragentur, haec omnia esse declaramus, nimirum reuocationem votorum, officia diuina, quae in choro, s. in ecclesia praestabuntur, rituum exercitationem, quae semel in singulis mensibus praestari debet, orationem mentalem, quae communis appellatur, examen conscientiae, et simul gratiarum actionem per mentem, eucharistiae sumptionem, quae clericis, et laicis praescribitur, auscultationem sermonum, s. spiritualium collationum quae a superiore peragentur, communem flagellationem: communiter verere semel in hebdomada ecclesiam: communem conuentum ad sumptionem habitus, et ad professionem, conuentum item ad moribundum fratrem, collationem casuum conscientiae, communem quidem refectorem, primaria quidem ratione, quae in prima mensura sumitur, communem denique recreationem.

3. Proinde vero communia secundi generis exercitia, quae scilicet ab omnibus, et singulis, licet in vnum non collectis praestanda sunt, haec esse designamus, nimirum votorum emissionem, quae suo tempore fiet; orationem circulaem in nouitiis, et in recessu dormibus, Missae auscultationem, vel ministerium, quod clericis, et laicis praescribitur, et eius celebrationem, quae sacerdotibus: sacramentis penitentiae sumptionem, spiritualia exercitia semel in anno peragenda, s. librorum spiritualium lectionem priuatam, circulares penitentias, et alias corporales afflictiones, culparum in refectorio professionem, obseruationem silentij, et alia denique quae in prima parte in sex illis modis generibus, omnibus, et singulis obsequia praecipimus.

4. Sed iam ulterius de personis ad hæc omnia exercitia destinati decernimus, ut ad communia quidem primi generis conveniant, simul omnes, nec aliquis sine superioris licentia abesse presumat, siue ^{= siue Capitulares,} sacerdotes fuerint, siue simplices clerici, siue etiam laici, siue Professi, siue denique (ubi novitiatus coniunctus habebitur) novitij, quamvis ad collationem casuum, et ad rituum exercitationum, fratres laici convenire non debeant; neque etiam ad chorum, nisi dumtaxat ad matutinum, earatione, quam suis locis præscripsimus. Et similiter ^{Novitij} neque ad collationes spirituales, et sermones, neque ad examen conscientie, neque pertinens inter professo peragendum, nec et ad collationes casuum conveniant. Quibus insuper casibus professi clerici nec interesse cogentur.

5. Iam vero ad communia secundi generis exercitia, omnes, et singulos destinamus, adeo ut nemini liceat, ab eis aliquo modo eximere.

6. Porro tempus ad exercitia primi generis designandum, sic disponatur, ut opportuna ~~hora~~ ^{horæ} fiant; et ea propter in singulis provinciis, pro regionum, et climatum varietate congruenti dispositionis ordine designatæ, pro eisdem horæ distribuantur, et in tabella conscriptæ retineantur, ac et experim^t. probatæ, typis, ad capituli Provinciae aliqui præcipuum mandentur; easque nemini variare licebit. Sed et plurimum iuvet ad consonam horarum dispositionem, si domus singule suum peculiare horologium habeant, ideoque illud superiores efficere curent.

7. Ad hæc modus ad exercitia conveniendi per campanæ pulsum erit, qui varie iuxta exercitiorum varietatem diversificabitur, uniformi observantia in singulis nris domibus constanter ubique retinendus, nec alia præter designatam licebit introducere pulsus.

8. Sed et ordi insuper in eisdem primi generis exercitijs, a prima
necessa-

necessarius sic disponatur; primo quidem in domibus exerci-
tiorum, recessus, et separati nouitatus, amatiuini precibus, ~~et~~ hora
designata per studium initium sumatur, post quas immediate se-
queretur, prima communis oratio, et ea absoluta pulsabitur ad secun-
dam; et statim deinde circularis oratio incipiet, ubi, scilicet ea insti-
tui debet. Alterius autem, suo destinato tempore, horis dicentur, et
diebus festis missa simul. Solemni, eo ordine, quem prescripimus;
horaproinde competenti prandium subsequetur, et immediate post
illud gratiarum actio, et examen conscientie, et statim deinde com-
munis recreatio ad horam, qua expleta pulsabitur ad meridianam
quietem. Postea vespere subsequenter, ceterum vespertina oratio,
vespertina recreatio, et vespertina refectio, eo ordine disponantur, pro-
ut disponenda in locis prescripimus, habitatio, hyemique
ratione, Volumus autem, ut adato ultimo signo prandij, ad cenam
octo, ut minimum horis intercedant, aliquid vero amplius, usque
ad refectiunculam vespertinam ieiunij die. Penique cubandisig-
num, hyeme post horam dabitur a prima mensa expleta, state
vero duo circiter quadrantes a silentij signo.

9. Jam vero in collegijs hic idem ordo diebus dominicis, ac prime
et secundæ classis seruetur, alijs vero diebus, cum ibi chorus esse non
debeat, initium exercitiorum a prima communi oratione sumen-
dum erit; que pulsabitur paulo post illud tempus, in quo oratuti-
ne preces in choro persolui debent. Ultimo decernimus, ut hic exer-
citiorum ordo inuariatus ubique retineatur, et in eo diuersitas euitetur.

Cap. 7.

De Ministerijs domorum.

1. In Religionibus sicut exercitia ad regularem disciplinam

spectantia designantur, ita insuper ministeria ad domorum dispositionem ordinata deputantur. Quorum primo varietatem sic precipuimus, ut omnino hęc singula, in singulis nostris domibus habeantur, ut ministerium ecclesię, sacrarij, bibliothecę, victus, vestitus, valetudinarij, procuratoris negotiorum, ianuę domus, mundicie, signorum denique ad conuocandis Religiosis.

2. Adque omnia persone deputentur, quę in charitate, ac diligentiā ministrantes consonantē reddant ordinationem domorum; unde constituantur unus, qui perfectus ecclesię appellatus, ei immediate intendat; alter qui sacrista sacrariorum; qui choro, ceremoniarum Magister; qui vestitus, ^{vestitus} vestitus; ^{qui} qui bibliothecę, bibliothecę; qui victus, ^{victus} victus; qui infirmorum curę infirmarij, et c. ad singulis. Quorum omnium deputatio ab ipso domus Proposito fiet: qui ut bonus artifex ad quemlibet vnum idonea instrumenta coaptare nitatur. Et laicos quidem ad ea ministeria, quę manuum exercitium, et occupationem miniam exposcunt: Clericos vero, et sacerdotes ad alia, quę occupatione ~~et~~ minus indigere videntur; sed et vitijs etatis, et valetudinis ratio in hac deputatio ne semper habeatur. Denique communis etiam mutatio ab ipso met Proposito dependebit, qui tñ ad ea re facile pro cliui inclinet.

3. Ceterum ut in singulis ministerijs deputati ministri recte gerant, singulis ipsis instructiones scripto tradantur. Quę ex libro de nostris regulis transcriptę colliguntur.

Cap. 8.

De Domibus nouitiatus separatis.

1. Huc vique satis de domibus incommuni, nunc de singulis agendum: et a separatis nouitijs incipientes, eorum primo numerum sic precipi-

precipimus, ut in singulis Praeuentijs unus, vel ad summum
duo, siue intra vabern, siue in eius suburbij in locis salubri cons-
tituantur, et ubi huiusmodi domus separata sufficiens, et capax
statuetur, in ea quidem prouintia coniunctus nouitiatus nulla-
tenus habeatur.

2. Eius proinde dispositio hac ratione ordinatur, ut sit ibi ecle-
sia ad diuina officia celebranda, non quidem intra claustra sita,
sed ei tantum coniuncta. Et pro habitatione tot ad dormiendū
separatae cellulas contineant, quot nri nouitij, et aliae personae
ibi degentes erunt, oratorium insuper, et alia apta, et communia
loca ad communes functiones, et officij distincte habeantur. Hor-
tu etiam ad honestam recreationem bene conclusus, atque mu-
nitus non desit.

3. Porro ad huius loci cohabitationem has personas destinamus;
in primis nouitios prouintiae; 2° Magistru, qui eiusdem loci Pre-
positus erit; eiusque vicarium, qui coadiutoris munere fungatur,
tertio duos alios Patres deciniui suffragij, qui simul cum vicario
consultores erunt; talitamen spiritu, atque talento praediti, ut fa-
cile Magistri nouitiorum euadere possint; quarto Patrem alium,
qui procuratoris officium subeat, et non minus virtutis exemplo
potleat, quam in agendis negotijs dexteraitate, ac diligenti pre-
sent; quinto aliquos etiam clericos, ^{prophetas} et laicos ad varias ibi functiones
obsecundas. Praeter hos aliorum nemini, neque etiam accedere sine
Magistri licentia eo loci licebit.

4. Iam vero de bonis huius domus, decernimus, ut ea notata ad
nouitios alendos annuis redditibus praecipue constet; nihil³ subin-
diti desit, quod diuinus cultus, itemque victus, et vestitus ra-
tio porcat.

5.

Exercitia porro quæ hoc loco peragentur, eadem sint, quæ in domibus exercitiorum adnotantur, adiunctis insuper orationis circulo, excipimus. tamen vitæ aliorum exercitia circa exteros, præterquam penitentis sacramenti ministerium, quod ibi de licentia Prouincialis a consultoribus, non autem a Magistro, et vicario, externis potuit exhiberi: scholastica vero litterarum studia, et facultates inferiorum eo loci omnino prohibemus. sed pro speculatiua huius domus exercitia iam ex parte (cum de nouitijs agemus) designauimus, et complete in libello de instructione nouitiorum tradentur.

Cap. 9.

De Domibus Studiorum, seu Collegijs.

1. In singulis prouincijs destinatæ ad scholastica studia domus tot numero, quæ pro scholasticis nostris necessariae erunt, intraurbæ, non extra habeantur, sic disponitur ut ibi ecclesia domui coniuncta, C. 9. d. 7. f. 20. et in remota parte domus scholæ constituantur: annui redditibus ad scholasticos alendos dotentur.

2. Sed et persone, quæ ibi conuiuent, huius modi erunt, nimirum ipsimet scholastici nostri, eius loci Praepositus, vicarius, consultores, procurator domus, et alij ad alia munia obsequia necessaria. Nemo autem qui collegijs non deseruiat, ibi conuiuere possit, nisi ex graui causa, id alicui de Assistentium voto Prouinciali concedat. Nouitijs autem nullo modo, nec ulla ratione ibi cohabitare licebit.

C. 9. d. 3. l. p. 1^a
H. d. f. 29.

Quod vero ad exercitia, et ad rationem viuendi attinet, chorus ibi quotidianus non erit, sed Dominicis tantum, et festis diebus, primæ, et secundæ classis, ea ratione, quam in prima parte præ-

scripsimus

cipiunt; circulares illæ afflictationes, quæ penitentibus dicuntur, ne sunt in singulis diebus omnes, sed singulis in singulis diebus; nostri feriis communem flagellationem, ieiunia itidem aduersus Ihesum, et secundum, et quatuor per annum feriis abstinentiæ carniuum, atque huiusmodi ieiuniorum, rerumque ætatearum obseruationes habeant, Collegiarum suarum, ac domus reliquas, sed et vitæ actus exercitia ad proximorum iuuamur libenter ibi admittimus; non tamen adeo complete, ut in exercitiorum domibus; sed vere peculiaria exercitia collegiorum erunt præcipue ad scholastica studia, quæ ibi omni tempore accuratissime retinere, ac promouere oportebit.

Cap. 10.

De Domibus exercitiorum.

1. Inter omnia domorum genera exercitiorum domibus primarias vias iure optimis tribuimus; cum ibi institutioni nostræ, ratio completa quæ ad omnia exstuantur, et contemplationis simul, et actionis exercitia rite ^{ibi} præstentur; ergo in singulis prouincijs, hæc domus, in maiori numero, quam reliquæ, et intra urbium mœnia construuntur, vel vatem in suburbij.
2. Ea dispositione, ut amplæ ibi ecclesiæ, et omni decore fulgenti, ædibusque coniuncta locetur, ipsæ vero ædibus omnibus, ad habitandum, et ad communes functiones obsecundas, loci aptentur.
3. Personæ vero ^{ibi} degentes, quæ sint, quæ præstitus, ac litterarum talentis præditæ, utriusque valeant munia vitæ præstare, et omnino ad clericales functiones obsecundas clerici ^{ibi} desint, ac ea propter secundum nouitatus, ut iam a nobis statuiamus, in huiusmodi domibus peragetur.
4. Proinde vero exercitia omnia contemplationis, et actionis, quæ

in prima parte prescripimus, huius domus propria, et peculiana erunt; unde chorus quotidianus, circularis penitentie, sacramentorum, et verbi dei administratio, quadraginta horarum oratio, secularium congregationes, et reliqua omnia, quæ tum aliter, tum contemplatiue parti debemus, ibi completa ratione persequuntur. Excipimus vero scholastica litterarum studia, si in eadem prouincia sufficiens studiorum domus, seu collegium erit; quamuis rethorice, et linguarum facultates, pro nostri professu, qui ibidem secundi nouitatus tempus traducunt, omnino legere oporteat.

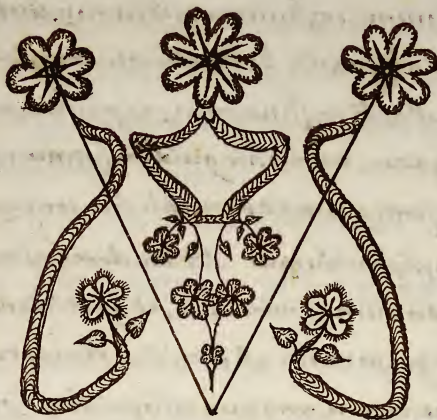
Cap. ultimum De domibus recessus.

1. Ut remotis impedimentis contemplationis iter libero semper cursu a nobis accipi possit, domus illas, quæ recessus appellantur, constituendas uide decernimus; sed non nisi singule tantum in singulis prouincijs; sint, porro a quibus, et sub vobis disint, et ecclesiam habeant intraclostera; quæ feminis nullo modo ingredi licebit; et de prinde ea dispositione, qua aliæ reliquarum domorum ordinantur.
2. Soli ibi degent professi, exijs nimirum, qui in ea prouincia, ut assignati conuiuant, quique nullo interim fungantur officio, no uijis ne pateat aditus, neque etiam clericis professis, qui sacerdotes non sunt, nemo insuper punitiois, vel penitentie prætorum; nemo etiam, qui renuat ad has domus licet per paucos dies destinetur; sed et qui libere, et spontanee ibi cohabitare voluerit, eis tamen promiscue ne patrat aditus, sed delectus habeatur, prout prudens Prouincialis discretio (cuius cum quæ ^{pulchre} licentia accedere debet) non sine maturitate disponet, Exterum exijs ad officium aliquo alibi administrandum eligere poterit, Prouincialis, quem voluerit; et si quis insuper egredi, et

Si, et aliam migrare domum velit, id si superuicam permoneat, Conf. par. 3^a es. f. 128.
cuique licet, mox ad eam domum redeat, unde discesserat. C. 9. d. 3. f. 1.

3. Jam vero ad eos, qui ibi degent alendos, annuus redditus ea domus detur; exercitia autem, et viuendi ratio sic se habiāt; in primis nulla ibi vitę alius exercitiis admittatur; et ideo secularibus predicare, et eorum confessiones audire non licet, nisi grauem ob causam id aliquando Generali concedat, Scholastica litterarum studia nulla ibi instituantur, ac proinde nulla scientia, vel facultas perlegatur, ne notū quidem vnā excipimus misticam Theologiam, quam ut pote tali loco congruam semel in hebdomada perlegi volumus. A dicta domo nemo egredi potest, nisi Procurator cum comite laico, et quotidiana victus emptor; silentium ibi perpetuum ab omnibus obseruetur, ita ut cum secularibus, neque intus vngquam colloqui liceat, nisi prescriptis diebus quando simul conueniant, ut mox dicemus; excipimus tamen loci prepositum, procuratorem, et ianitorem; ij enim qui negotia domus ad ministrant, silentium tam acce custodire non poterunt, excepto aduentu, et quadagesimo tempore. Tertantum in hebdomada simul conueniant; hyeme post prandium, estate post cenam, per horam, ut inuicem colloquio solatium turnant; nempe die Dominico, feria tertia, et quinta. In aduentu autem et quadagesima semel diebus Dominicis, semel in die post prandium; et magis peculiariter huius domus exercitia, chorus, et circularis oratio erūt, et alia oia, quę cōtemplati debent, hoc. n. intuitu habere amplectimur domus recessus.

*Finis Tertie
partis.**Constitut.*

Constitutionum Clericorum Regulari^{14, 5.} um Minorum.

Pars quarta.

De gubernatione, ac Regimine huius nr̃e Religionis. ~~~

Provida iam dispositione monemus, ut nr̃e Religionis gubernaculo ~~faciamus~~ ^{firmius} ~~solidata~~ ^{solidata}, instituti ratio (auxiliante Deo) in congrua manebit; quare in quidem hęc esse perhibentur, per quę ceteris coherēt, et sine quibus iure dissolui coguntur, sed plene cum duplici in omni societate institui gubernatio possit, nimirum gubernatio per leges, et gubernatio per personas, utramq; simul ad nr̃e Religionis munimen complectentur, persequentia Capita disponemus.

Caput 1.^m

De prima nr̃e Religionis gubernatione quę est per leges in uniuersum.

1. Prima gubernationis ratio legum continet instituta, quę omnib; tacita quodam voce loquentes deuio motus sua virtute reprimunt, extirpant vitia, virtutes inueiunt, mores reformant, ut merito illa vita Regularium iure sit, quę legi impio disposita ordinatur.
2. Sed proinde, ut nr̃e leges recte valeant, nos moderat. dirigere, opere prestare debet, ut earum ratio hoc loco serie prescribatur, quam sane disponenti, earum varietatem erademus, deinde eas condendi potestatem, tum earum dispensatione, declarationem, et innovationem, postmodum obligationem, et vim.

Caput 2.

De legum nr̃e Religionis varietate. ~~~

1. Ut legum plenitudinem consulamus, ex qua facilius in moribus uniformitas, in actibus directio, in cunctis remedia promanant, iure, ac multis earum varietatem prescribimus, et in hoc libro diuidimus.

2. Quorum primus, et precipuus inter omnes, et vultu formi ceterarum constitutionum comprehendit, quibus scilicet instituti sui ratio, et totius regularis vite substantia solidatur, quales nimirum sunt omnes hę, quę in hoc libro in quatuor partes distincte continentur.

3. Sed præter ^{hunc} secundus liber erit, in quo regulę omnes, tunc communes, tunc particulares, ^{describunt} communes quidem, quę nihil aliud sunt, quam hę leges, quę omnibus, et singulis Religiosis observandę incumbunt, et ea propter observantię communes dicentur. quarum sane plurimę, et fere omnes in hoc libro constitutionum habentur, precipue in prima parte; et ideo necesse erit, ut inde simul depromantur, et in unum, velut in compendium redacte colligantur; et alię etiam, quę magis ad particularia descendant, simul cum illis addant, ea capitulum divisione, quę facilius, et aptior erit, ex quo fiet, ut brebiter collectis, Religiosis quęlibet habeat, quę ab eo observari debebunt.

4. Sed vero præter has, quę communes regulę, seu observantię dicunt, conveniendę etiam erunt, et in eodem libro **coherendę** regulę particulares, et instructiones varię ad omnia personarum genera, earumque Status, ac ministeria expectantes; nimirum regulę, et instructiones Provincialis-regulę, et instructiones Assistentiarum; instructiones prepositi, et sic de singulis, ita ut nemo sit, qui in aliquo statu, vel officio, etiam infirmo constitutus, suas peculiaris non habeat, regulas, quibus sibi munus iniunctum complere exactissime possit; et tantisve, peculiares has instructiones abstinamus, ut sine illis confundantur, apponet, quę regularis ordo exprocat, ergo prescribantur, et statim, atque in aliquo fuerit, sive statu, sive officio quis locatus, sua citadatur instructio, qua facile, quod munus sibi incumbit, exequatur. Ceterum cum aliquę ex istis regulis, in constitutionum libro (sicut admodum paucę) continęantur, omnes in ~~de~~ depromptę colligantur, et

atque in eo 2. legum
libro colligantur:

et cum alijs complicit addendis variantur.

147.

Iam vero testibus ecclesiarum legum liber exit, in quo minutatim itus omnes, et ceremonie consueverunt, tumque in scholasticis ministerijs peragenda essent, tum et quae in alijs nostris functionibus, intra domus obsequijs, instituti nostri ratio exposcit.

6. Quartus insuper exit, in quo ratio novitius educandi late disponitur, et magistrorum coadjutores, instructores, ac peculiare novitiorum regule praescripti debent.

7. Quintus denique in quo studiorum nostrorum ratio, et regule omnes ad lectores, et scholasticos attinentes, et ad particularia descendentes plene traduntur.

8. Atque in hunc modum universali nostrae Religionis, et communes leges disponunt, omni tempore, et ubique locorum observandae; praeter quas decreta varia a Capitulis Generalibus suo tempore celebrandi, prout occasio tulerit, consisti poterunt de quibus suo loco.

Cap. 3.

De potestate leges nostras condendi, de quo earum declaratione, dispensatione, ac mutatione.

1. Quod primo attinet ad Leges condendi potestatem, illud decernimus, ut praeter has ipsas constitutiones, quae stabilitae iam, et definitae in hoc libro consueverunt habentur, ut perpetuae sint, universales alias leges in quatuor alijs libris praescribendas, nemini prorsus condendi facultatem habeat, nisi dumtaxat Generale Capitulum, cui etiam ipsae liberae potestates in erit, quaecumque alia cuiuscumque generis decreta potest nostrae Religionis communia, et ubique servanda conficere, dummodo sacris canonibus, confirmatione, et concilio Tridentino, et constitutionibus Apostolicis; imo etiam potestatem habebit decernendi, ut praeter has ipsas constitutiones, alia decreta ab eo confecta vim constitutionis retineant, et ut constitutiones habeant, dummodo per tria Capitula Generalia immediate sibi invicem succedentia fuerint semper specificationem

in singulis ipsi confirmata.

2. Iam vero Prepositus Senlis, et si Assistentes conueniunt, nullo modo nouas constitutiones, aut cuiuscumq; alterius⁺ Senlis Leges condere poterit⁺ Geni⁶, sed solummodo ordinationes quasdam, ut malis, et in obseruantijs, quę emergent, accuratim~~que~~ conficere, quę iam editis legibus conformentur; idq; Prepositus etiam Prouis in sua prouincia, et in eadem Prouis Caplum, ac in rursu localis sup^a in sua domo efficere eodem modo valebunt. In illis tamen ordinationibus parci admodum sint, nequid ubi necitas postulat eas conficiant; sic et ut constitutionibus, et alijs nris legibus non aduerent.

3. Proinde quod attinet ad legum declarationem, ubi earum aliqua dubia essent, et interpretationi indigeret, tam Senlis, quam Prouis, quam etiam localis sup^a ea poterunt uti, si res in se non adeo fuerit tanti momenti; quod si alius ponderis extiterit, presertim ubi agitur de aliquo substantiali instituto, interpretationis ad Generalem (Assistentium voto adhibito) operabit, non tamen hę declarationes vim legis vniuersalis habebunt, nisi sequens Senle Caplum, in quo omnia examinari debebunt, hanc eis vim attribuat. Quare constitutiones ipsas expressis exponere, vel commentariis elucidare, nemini omnino licebit, quanuis glorie quędam a Capitulo Senli ipsi adijci possint.

4. Preterea de legum nostrarū dispensatione; illud p^o. expresse prohibemus, ne alicuius domui, aut prouintię ab aliquo onere, aut exercitio, quod eis subeundum erit, quouis colore, aut pretextu exemptionis, aut dispensatio etiam ad tempus concedatur, neq; etiam a Senli, quanuis Assistentes conueniant.

Deinde perpetuas dispensationes, seu exemptiones, siue ab omnibus, simul regulis, oneribus^{at}, exercitijs, siue tantum ab eorum aliquo peculiari personę nullo pacto concedendas esse sancimus, easq; ut perpetuam Religionis laborem sic omnino interdiciamus; aut nullo tpe, nulloq; pretextu, etiam a Senli de Assistentium voto eas dari posse, uelimus, nullas, et irritas reddentes eas, quę forte alicui concedentur, et qui extra Religionem eas sibi procurare pęsumperit, ipso facto, quo-

quolibet iuris suffragio priuatus existat; ac ut Religioni aduersarius iure
excoisendus erit, cum ei perniciem non veniat affluere.

6. Jam vero temporarie dispensationes, seu exemptiones ad aliquod ipi, propter
casus admodum paucos, et raras, quos in his constitutionibus, iure ac merito aliquibus,
tantum, alijs omnibus peragrandis in casu particulari concedere viuum est.
nulli alij cuiq; concedantur, nisi ubi necessitatis ratio, vel alia grauis causa interue-
nit; et tunc quidem non ab omnibus, onibus, vel excoisatis, sed ab ijs tantum,
quos necessitatis tempore, vel nullo modo, vel saltem difficile subire valebunt; et
ita in super concedi poterunt, ut tamen nihil in vniuersum, a nra regule, et
obseruationibus detrahatur, sed solum in casu aliquo particulari paucis vicibus,
et cum aliquibus tantum, qui indigere videbunt; eas potius concedendi faculta-
tem, non solum Senlis, sed Presulis, atq; ceteri sup. etiam in suis quib; locis ha-
beant; sic tamen ut Senlis, vel Presulis assignato religioso in alia domo, quam
iporum videntur destinata, non prius dispensationem concedant, quam re-
lationum a loci papsposito habeant; et si deinde ultra duos menses eam protrahu-
erint, omnino Assistentium vota adhibeant; in vniuersum autem sup. quid, cui, quibus,
et quatenus conce-
dant. omnes notis videant; ne forte per hoc dispensationum abusus increpare, et
semper illius sententia minimis, ubi necessitas non est, nullo modo maiore
instituta violenter.

7. Sed iam de legum nra mutata, seu innovata illud in vniuersum sancimus,
ut posita semel lege constanti obseruamus, neq; earum aliquam, nisi aliter
vel summa utilitas, et summa necessitas exposuerint, immutare tenemur.
nam profecto totius mali fons, et origo eius ipi illa inconstantia est, qua iura u-
rantur, uerba iubentur, et vacillabit religio, ubi lege, ubi lege vacillant.

8. Sed et si intradum ob summe utilitatis, vel necessitatis rationem, aliqua in-
nouatione opus erit; potestas innovandi, seu mutandi lege vniuersales illi quin-
q; libris contentas, ac etiam decreta Capli Senlis, penus, ipsum Senle Capitulum
solummodo erit; dummodo sacris canonibus, et Tridentino Concilio non contra-
dicat;

Prius tamen elaborandum erit, ut quouis alio modo nimirum declaratione, vel expositione necessitati provideatur, absque expressa legis mutatione.

9 Deinde vero quod in particulari attinet ad Librum constitutionum, in quo sane totius nri instituti substantialia continentur, decernimus, ut nullo modo aliqua ex hys constitutionibus immutari, aut infingei possit, nisi ex quatuor Capituli partibus concurrant; atq; in hoc vim constituti^{onis} intra alia precipue locamus. Sed et volumus insuper, ut quæ in ipsis Libris immutanda erit, ea nullo modo, nec ullò unquam tempore ex hoc eodem constitutionum Libro expungi, & tolli possit; omnino enim integre semper, quoad omnia, et singula hys constitutionum leges eodem ordine, quo sunt scriptæ, et quibus explicatæ sunt verbis, sine aliqua mutatione permanere debebunt; et satis erit, ac necessitati sufficienter conuicta, si quæ immutatio decernatur, ea in decretis Capli Genlis conuicta; sic tñ ut semper post tria Capitula Genralia colligantur simul, et in unum redigantur decernantur, quæ in tribus Caplis ipsis speciatim in unoquoq; confirmata fuerunt; et eo ordine ac methodo, quæ his constitutionibus sit confirmata typis mandentur, sub nomine decretorum, quæ a nri constituti^{onis} habeant; ceterum ad aliquas leges, quæ in alijs Libris continentur immutandas maiori solummodo partis Capli Genlis sufficiens erit assensu.

10. Postremo ne ex tunc Capli, & minima det^r immutandi occasio, mandamus, ut nullo modo vniuersales leges quæcumq; illæ sint, typis denus mandari possint, post primas editiones, nisi grauem ob causam plenam dederit Propositus Genralis de uero Aristoteli^{onis} facultatem.

Cap. 4.

De legum nostrarum obligatione, et vi.

1. Vis hęc, et obligatio nostrarum legum attendi potest, vel in ordine ad typos, vel in ordine ad personas, vel tertio in ordine ad culpam, aut poenam.

Quod attinet ad ipsas leges omnes vniuersales illis quinq; libris conuictis, ac insuper
decreto

de iure Capli Generalis, tempus omni ipse vim habebunt; donec expressum fuerit, ab ipso iure Caplo reuocata, et eodem modo, quod de iure in Provinciali Caplo fuerit, tempus vim suam habebunt, usque dum alio Provinciali, vel a Senili capitulo sint abrogata. Quoniam ordinat^{us} Pupniti Senili, vel Provinciali, aut etiam localis, explet eorum gubernat^{us} curricula, ipso facto quoad obligationum expirationem intelligantur, nisi denus a successore ^{conf.} firmantur.

2. Proinde in ordine ad personas leges n^{re} ligabunt omnes, sine exceptione, tam subditum, quam sup^{er}, nisi dumtaxat, ubi aliqua in eam particulari sit supra dicta exceptio dispensatio intercedat.

3. In ordine vero ad culpam, et ad peccatum, testatum volumus, nullam n^{re} constitutionum, et legum, nec aliarum deinceps faciendarum obligare nos ad culpam ullam cuiuscumque generis sit, sed ad peccatum solummodo aliquam; culpae tamen hi solum exunt obnoxii, qui aut quidpiam substantiatum votorum, s^{cilicet}, iuramentorum, s^{cilicet}, quod naturali, diuina, siue ecclesiastica lege prohibetur, ausi fuerint violare; aut precepto in virtute sanctae obedientiae, s^{cilicet}, sub peccato excommunicationis, a sup^{er}. (modo quo supra) eis facto non obedire.

Cap. 5.

De secunda n^{re} Religionis gubernat^{us} in vniuersum, quae a personis exercenda erit.

1. Ad recte gubernationis ordinem, sola legum dispositio nequaquam sufficit, si non simul etiam personarum ~~vinculo~~ adiungatur, quandoquidem legibus, atque personis omnis gubernatio constat, et si leges tacite vocis moderamine reguntur, personarum auctoritatis impetu promouent, et opere ipso regimini iura exercent; et idcirco eam modo gubernationem, quae a personis exercenda erit, iure prescribendam agredimur; primo tamen in communi, deinde vero in particulari, et incommuni quidem eius varietatem personarum, ad eam promotionem, ipsarum-

ipsum met gubernationis exercitium, et deniq^{ue} durationem, et destinationem disponemus; in particulari autem de gubernat^{ione} Gen^{er}ali, de Pro^{vin}ci, ac de locali agemus.

Cap. 6.

De varietate gubernationis a personis exercende.

Ut plena sit, et perfecta n^{ost}ra Religioⁿis gubernatio, prima veluti divisione in tria genera eam dividendam esse cernimus; Quorum primum est gubernationis Gen^{er}alis, secundum gubernationis Pro^{vin}cialis, tertium gubernat^{ione} Localis: omnino enim varijs in locijs varia domicilia exigere, intendit religio; et ideo necesse est, ut potestas quaedam Gen^{er}alis ad omnes vbiq^{ue} regendos, et gubernandos destinetur, quae foris, et origo sit aliarum gubernationum, sive Pro^{vin}ciatium, sive Localium.

Sed quoniam ad auct^{oritatem} Religioⁿis numero, facilius adhuc improbitas attribuitur universae religionis ordo dirigi potest, ides opere partium est, ut et provin^{ciae} constituantur, et in earum qualibet Pro^{vin}ciis gubernatio collocet^{ur}; Et paritate cum hae duae potestates, universali quadam regimine debeant religioni intendere, necesse est, ut proxima quaedam, et immediata potestas in singulis domib^{us} deputetur, quae ex proprio nomine localis gubernatio dicatur. Proinde vero sub quo libet gubernationis genere, varios quoq^{ue} gradus locandus esse decernimus.

Et sub Gen^{er}ali primum gradum Gen^{er}ali caplo damus, q^{ui} statim temporibus cogendum primaria quadam auctoritate universae religioni intendet. Secundum Pro^{vin}ciis Gen^{er}ali designamus, qui extra ips^{am} huius capli universalis, etiam regimini onus assumet.

Tertium Assistentibus deputamus, qui ipsum Generalem mune, et consilio promovebunt.

Quartum Consultat^{um} deputamus, quae ab ipso Generali cum ipsius Assistentibus habenda est.

Quintum Secretario tribuimus, qui ipsummet Generalem in regimini^s directione diligens operarius est.

Secutum deniq^{ue} procuratori Genuali assignamus, qui iam ad totius ordinis ne-
gotia, Romę peragenda facti, et opere Genualem adiuuabit.

Iam vix sub gubernat^{is} Prouincialij hij gradus constituantur. Primus in
quo Presule Caplum localitus, ut prouincij moderationi interdat. In secundo Prę-
positus Prouis, qui contra p^{re} huius Capituli commune prouincij regimen se-
sue debeat.

In tertio eiusdem Prouincialis Assistentes, veluti eius adiutores meritis et consilio.

In quarto consultat^{is} ab ipso Presule cum Assistentibus peragenda.

In quinto prouincij secretarius.

In sexto prouincij uisitatores.

In 7° hi procuratores, qui ad Genuale capitulum nomine prouincij con-
uenire debebunt.

2

Deniq^{ue} gubernatis Localis per suos etiam gradus distinguatur, et in p^{ri}mo qui-
dem locale capitulum ad aliquarum rerum directionem cogendum statuetur,

In 2° Prępositus localis, qui sua auctoritate subditis eius loci immediate regit.

In 3° Vicarius, qui iuxta sibi traditam a Pręposito facultatem regimini ex-
ecutioni incumbet.

In 4° p^{ro}curator localis, qui in absentia prępositi, et vicarij gubernationis oneri suc-
cedet.

In 5° domus consultores, qui Pręposito assistant, eumq^{ue} consilio adiuuant.

In 6° consultatio, quę ab eodem Pręposito cum ipsius consultoribus peragetur.

In 7° gubernationis localis secretarius.

In 8° Procurator electus, qui Prouinciale Caplum nomine domus adibit.

In nono tandem ubi nouitiatus coniunctus erit nouitiorum magister.

Cap. 7.

De personarum promot^{is} ad gubernat^{em} in uniuersum.

Designata iam gubernat^{is} varietate requiritur, ut personarum ad eam promotionē

his =

disponamus, nec enim gubernandi iura in designati gradibus inducrimur, non omnibus competent, sed omnino delectus habendus, et qui, quomodo debeat, ad ea assumi, ratio providendum.

Et ea propter caute procedentes personarum qualitates in ipsa promotione requiritas, impedimenta que possunt, eidem obstare, et promut^{ti} modum ponemus.

Cap. 8.

De qualitatibus, que in personis requirunt, ut ad gubernat^{em} promouant, ubi de iure suffragij. ~~~~~
Communiter, et precipua qualitas in omnibus, et singulis ad quemlibet gubernat^{em} gradum promouendis, omnino necessario requiritur, ius exit suffragij, seu ut communiter vocant vox in Capitulo, que totius regiminis velut forma existit.

Duplex autem exit consultiua, et decisiua, consultiuam illam statuimus, que ad istum modo consulendum admittitur, sic tamen ut vim hac voce non habeat, aliquid decernendi, et ea propter liberum superiori semper exit, eius auditu consilio agere, si voluerit, nisi forte in casu aliquo expresso, in quo vocales consultiuam ruberint, uices decisiuam.

Que proinde decisiua vox exit illa, qua quis non solum consulere, sed etiam rem decidere, ac definire, suffragium que ferre valebit, adeo ut si ex maiori saltem parte huiusmodi ius habentium concludum fuerit, executioni mandari debeat, nec super libera relinquatur, contrarium facendi potestas, nisi in casibus, in quibus ea vota adhuc non teneret, sed et proinde volumus, ut non solum ex vi huius decisiue votis, quis rem decidere, et definire valeat, sed etiam ad quousvis gradus eligi possit, omnino enim in decisiua voce intus inclusum, et permixtum exit, non solum actiuum, sed et pariter ius passiuum.

Iam vero statuimus, ut ad voces istas nullo modo promut, qui sacerdos non fuerit admittat, omnino enim ij solummodo Capitulares erunt, qui sacerdotio funguntur.

Sed-

sed nunc in super singuli sacerdotum promissum huiusmodi suffragij iura habebunt, necessarium namq[ue] erit, ut vel electione admittantur, vel successione tempore eorumque, ut mox infra disponemus.

Ex quo ad nunc iura suffragij duplici via patebit, ad nunc primo via successio-
nis, secundo via electionis. Quoad successionem attinet, sic procedat, ut statim
etiam, qui sacerdos fuit, et octo post professionem anno expleverit, faculta-
tem suffragij consultivi ipso iure habere intelligatur, nisi forte crimine aposto-
lie commisit, vel scisma aliquod contra pacem Religionis tentaverit, vel
quidpiam contra quatuor nostra vota essentialia, aut cum scandalo publica
paverit, aut illud perpetrare per uenturam constituit, vel denique profe-
ssu ad aliam Religionem se contulit, et denique ad nostram rediit; si ceterum
omnia, et singula impedimenta erunt, ne quis vocem consultivam successionem
consequatur. Quoad ad vocem decisivam, sic dabitur successio, ut simul, ac
sacerdos qui decimum sextum adie professionis etiam annum expleverit, C. 9. q. 2. 12.
eam statim ipso iure consequatur; dummodo has conditiones habeat; quarum
prima, ut Theologia, sive canonum, aut per biennium casuum conscientie
studia sub preceptore abstinuit, 2^a ut secularium confessor, aut publicus con-
fessionarius, vel etiam Sacerdos existat. 3^a ut aliquo ex predictis impedimentis, quae
successioni ad consultivum ius obstacula praebent, detentus non sit; alioquin,
si omnes, vel saltem una ex hijs conditionibus desit, inhabilis omnino erit,
ut ius istud decisivi suffragij successione consequatur. f. 23.

Verumtamen sexdecim, s. octo annorum spatium, neq[ue] etiam Capitulo
Generali pro quovis sacerdote iure iusta causa prorogare licebit.

Ceterum ut omnes, vel minima detur ambitionis suspitio devincatur, sta-
tuimus, ut qui ad huiusmodi iura per successionem admitti debent, non eos se
ipsis illa competere asseruerint, sed expectent, ut a sup^o vocati capitulari esse
denuntientur, ut sumus tamen ut in omni congregatione, quae de bono regimi-
ne in menses singulos habeatur, discutatur diligenter, quidnam sacerdos eis
dono,

et quartum nam suum tempus expleat, ut ad huc iura succedat; caueatque superior, ne aliquo modo requiritis conditionibus existentibus ^{quibus} praestituta, cili tempora prorogare attentet; sed per duo circiter menses antequam expleta fuerint, locale Capitulum conuocet, simulq^{ue} videant, an requisitas habeat qualitates, q^{ue} succedere debet, et an forte in eo impedimenta obstant, ac de omnibus Proulum admonerant; qui certior factus existentibus qualitatibus, et impedim^{en}ti non obstantibus, ultra mensem nullatenus successionem poterit prorogare; q^{ui} si ultra mensem prorogandi aliqua iusta causa adit, Assistentium vota adhibeat.

Iam vero ad viam electionis transeamus, per quam licebit, Capitulo Generali etiam ante octo a professione annos, quando, l, iniuria sacerdotis merito, l, congregationis necessitas alia ve graui causa id postularit, vtriusq^{ue} vocis suffragij alicui conferre, sed quomodo in huiusmodi electione procedet, infra suo loco dicemus; sanctam eligendi facultatem, excepto Capitulo Generali, nemo alius habeat; nisi dumtaxat cum alicuius prouintie capitulares deciniui, l, morte, l, alia causa defuerint. tunc etiam poterit Proule Caplum ante peractum decimum sextum professionis annum ad ius deciniuum sacerdotem eligere: oportebit nihilominus ut ij, quos ad ius deciniuum fuerit vinum assumere, consultiui suffragij iam ante ius habuerint, atq^{ue} electionem huiusmodi factam a Capitulo Prouli, P^{ro}positus Generali, suisq^{ue} Assistentes confirmauerint; sed v^{er}o antequam electio confirmata fuerit, nullo modo publicetur, neue cuiqua^m patefiat, nisi soli Generali, suisq^{ue} Assistentibus.

Proinde in Capitularibus eligendis expectentur probitas, prudentia, eruditio, et in rebus gerendis dextertitas, excludantur autem, qui nondum sunt sacerdotes, et confesarij secularium, aut publici concionatores, l, lectores.

Sed et sacerdos, qui elect^{us} fuerit ad ius deciniuum, siue a Capitulo Generali siue a Proule ante tranactum decimum sextum annum admissus, suffragium cum ceteris vocalibus ferre, atq^{ue} sententiam suam prius dicere non valebit, ^{ante} quam ei facultas a Patre Generali in scriptis fiat; quae vltra quartum adi-

admissionem Capituli munem abig voto, et conueni Assistantum non poterit a quo Generali diffusi

Ultimo vero de cuiuslibet vocis conuentione, siue per successionem, siue per electionem volumus, ut qui fuerit ad eam admissus, antequam primo suffragium sive incipiat, siue iurando se obstringere teneat, nihil se dixi, quod in Caplo acta, distaque fuerint, nulla unquam ratione detrahendum in hanc formam: Ego N. N. promitto, et iure iurando assero, me nunquam sententia, suffragium, aut rem aliquam in Caplo locali, siue Provinciali, siue Generali tractandam, et ante quousque modo illic audiendam verbo, aut signo alicui personae extra Caplum prolaturum, quod cuiquam praedictum facere, et diuersionem inter nos Religiosos, et alios quocumque parere possit; et praeterea omnem id quod supra scriptum tenendum in iuramento, similiter, me celatium promitto, et iuro: quod si formulam hanc meae promissionis, et iuramentum violauero, tum priuati reum, tum et peccati mortalis poenam obnoxium me fore decerno, et vbi iuram deus adiuvet, et haec sancta Evangelia.

Prinde in libro peculiari scribere oportebit, quis, quo mense, quodie ad quodlibet ius, siue per successionem, siue per electionem fuerit admissus.

Sed denique quod attinet, ad iuris suffragij durationem, volumus, ut semel habitum, semper perduret, nec ulla unquam ratione cerabit, nisi per ipsiusmet iuris renunciationem, quae solummodo a Generali Caplo poterit acceptari, et nullo modo ab alij, desinere, etiam potest per priuationem, seu depositum: sed priuandi facultas extra tempus Capli Provincialis, penes Proulem eiusque Assistantes erit; causae autem priuationis, et modus priuandi eadem sint, quae prodepositione agubernatis gradibus infra disposuimus; et similiter sufficiens causa erit, si quis sub poena priuationis vocis, vel prohibitorium agatur, vel preceptum transgrediatum, Declaramus autem, quod qui priuationem vocis actum, et passum incurrit, omnimodo etiam consultum, et decusum priuatus existat: quandoquidem utraque haec sub actiua includitur, eamque simul diuidet, velut partes eius.

sed

Sed iam prescriptis omnibus, quæ ad vim suffragij spectare videntur; decernimus tandem, ut quæ ad quemlibet gubernationis gradum ex iam dispositis cap. precedenti est destinatus, omnino, et necesse est istud habeat, et capitulari ordinat, aliquot incapax prorsus erit, ut ad eos gradus, vel ad eorum aliquem assumatur; exijciimus tamen caplum illud locale, in quo eligitur, qui ad simile caplum nomine domus mittendus erit; illud enim ingredientem, et in suffragij, sed adiuvum duntaxat habebunt sacerdotes omnes, etiamsi capitulari non sint.

Proinde neq. sufficit qualicumq. vobis, ut singulis gubernat. gradibus quis locetur; volumus enim ut excepto caplo locali, quod ingredientem ubiq. qui consultiuam tantum habent; excepto etiam secretario, et ^{locali} ubi coniunctus non uitiatus est; nouitium magistra ij, qui ex eorundem consultiuum numerus elij poterunt, omnes alij, qui in quouis gradu ex prescriptis constituentur, de ceterum suffragium necess. habeant; nec ullo modo, si eo careant ad eos gradus assumantur, id quod in dispensabile prorsus erit.

Atq. adenus de propria, et communi qualitate quam in personis assumendis exposuimus; modo alij peculiari subiungendæ essent, quæ pro assumptione ad singulos gradus in specie requiruntur; verum id infra præstabitur, cum de ipsi singulis gradibus ageremus, et sufficiat hoc loco dixisse, ut cum promouendus quis erit, diligenter in eo illæ qualitates persent, atq. in electionibus eorum electoribus a secretariis ligantur, ut (quoad eius fieri poterit) idonei semper, et apti gubernatione destinentur.

Cap. 9.

De impedimentis, quæ personarum promotioni ad gubernationem obstabunt.

Plura sunt quæ ad huc Religionis gubernacula promotionem impediunt.

Primus defectus communis qualitatæ, quæ iniure suffragij conuulsi; eo modo quo precedenti capite est prescripta.

2.º carencia peculiarium qualitatum, quæ in singulis assumendis necessæ-
riæ sunt, quamvis hæc discretionis iudicio sint libranda.

3.º quilibet gubernationis gradus impedimento etiam est, ne eodem tpe
ad alium qui possit assumi; in una enim, et eadem persona officium
multiplicatio prorsus vitanda, quandoquidem ea simul permixta sibi
obice obstant, totumq; confundunt, et ideo hoc obice auferentes decerni-
mus, ut unus prorsus, qui in aliquo gubernat. Generali gradu sit locus,
ad alium gubernationis Provincialis, s. locali eodem tpe deputetur; et e contra
qui in locali suum munus exerceat, nullo modo ad Provincialia, s. Gene-
ralia officia eodem tempore subeunda assumantur; sed omnia indistin-
ctis gubernationum generibus distincte personæ colloquantur; sed et in super in
uno gubernationis tempore genere ad duo officia eodem tempore subeunda
eandem personam nequaquam destinare licebit; ac proinde qui Assessor est,
et Procurator Generalis, vel Secretarius Generalis esse nequeat, et e contra; idem
q. ut dictum de officialibus gubernationis Provincialis, et localis, et solum
excipimus in gubernatione locali officia vicarij, et consultorij, quæ poterunt
simul in eadem persona subsistere, et similiter secretarij muneris, qui consul-
torij exercere valebit.

Item v.^o quarto loco obstat, si quis per se, vel per alium ambitione cura-
verit ad aliquem gradum assumi; volumus enim ut in penam rei præcipue
ambitionis ambitio ne ipsa mulctetur, et per quæ peccavit, per ea et puniat;
ac proinde nullo modo gubernationi poterit deputari, sed potius relinquen-
dus, ut deiectione humilitatis virtutem exerceat ediscat.

5.º impedimento erit crimen heresi, s. apostasiæ aut scilicet contra pacem
Religionis, aut denique aliud contra quodvis ex quoque nostris votis substa-
tialibus, s. cum scandalo publico perpetratum, s. etiam persequentiam de-
claratum; hæc enim omnia, et singula, si contra quampiam legitimam cons-
tant, obstacula esse volumus, ne in aliquo gubernat. gradu collocetur.

Secundo qui semel ab aliquo ex his gradibus fuit ob crimen depositus, talis de positio, impedimentum etiam erit, ne iterum ad quodlibet regiminis onus assumatur, quod dum a Generali capitulo habilis denuo reddatur.

Septimo demum diuturna quorundam corporis egritudo, qua debili quis ad gubernandi officia sic redditus impar, ut eis satisfacere, & nullo modo, & aliter difficile ponit, obstaculum erit, ne ad ea exercenda deputetur.

Cap. 10.

De varijs modijs personarum ad gubernationum promovendi, qui sunt electio, deputatio, et successio. ~~~~

Triplex modo ad hanc gubernationis gradus personarum admittitur, primo electione per suffragia plurium; secundo deputatione ad libitum unius; tertio denique successione ipso facto.

Non tamen omnes uno ex ijs modis ad libitum poterunt promoveri, sed necessario alij per electionem, alij per deputationem, et alij per successionem, prout mos infra disporeremus.

Eligendi.

Et primo modo incipientes, qui est electio, statuimus, quos ad personas eligendas, ut hec per eas assumantur; videlicet in gubernatione Generali officiales omnes Capituli Generalis; item Prepositus Generalis, eius Assistentes, Secretarius, et Procurator Generalis. In gubernatione Provinciali officiales omnes Capituli Provincialis, Assistentes, secretarius, Procurator, ac Visitator Provinciae ad Generale Capitulum destinandi. In gubernatione Locali Prepositus, consultores, secretarius, Procurator illius domus, qui eius nomine Provinciale Capitulum adhibet, ac denique in consuetis nominationibus novitionum magister.

Iam vero parvum suffragium, ut quis electione possit assumi, iustitiam habeant, qui decius Capitulares erunt, excepto Locali secretario, et in consuetis nominationibus novitionum magistro; ij enim ut capite octavo decrevimus

Constitutum potuerunt esse.

Quod autem spectat ad electores, illud primum mandamus, ut nemo qui Capitularis decimus vocis non existerit, actuum suffragium in electionibus habeat; ex quo incipimus electionem procuratoris ad Capitulum Provinciale mittere, in qua etiam sacrosancti non Capitulares suffragium dabunt.

Respondeo nemini, qui abest sit, siue scripto, siue per procuratorem, aut quovis alio modo actuum suffragium in alicuius electione fecerit, sed omnino electores presentes volumus, illud tamen cavendum, ne qui electores ad alicuius electionem designant, aliquo eorum non presente electio fiat, quod si quis deerit, volumus, ut alter in eius locum subrogetur; quamquam non semper hęc subrogatio necessaria erit, et ideo in universum statuimus, ut si in Capitulo siue Generali, siue Provinciali, siue locali electio peragatur, uno, vel pluribus ex deputatis capitularibus deficientibus, nequaquam subrogatio fiat, et electio illa valida, et firma erit; dummodo Capitulum fuerit precedenti invitatione, loco, et tempore designato coactum. In definitorio tamen, siue Capituli Generalis, siue Provincialis, omnia quousque electore deficiente, aliter subrogatur, illius locus suppleatur, ab ipso tunc Capituli patribus, in electionibus item ab ipso Generali cum Assistentibus peragendis, si quis Assistentis deerit, ipso factu subrogatus intelligatur, Procurator Generalis, et in alius etiam Assistentis locum secretarius Generalis. similiter in electionibus, quę apud Provinciales, cum Assistentibus fient, in locum Assistentis, qui deerit subrogetur ipso iure provincialis secretarius; et si quis etiam deerit, Primus consultor domus residentis Provincialis, denique quam forte electionem a Prepositis cum consultoribus fieri contingeret, deficientis consultoris locum, capitularis autem decimus antiquitate primus ei domui assignatus subintret. Ceterum si quę electio sine huiusmodi subrogatione, siue in definitorio, siue in consultatione qualibet peragatur, ipsa electio invalida sit, et nulla; verum ne aliquis ex designatis electoribus possit deerit, antequam ad actum electionis deveniatur, precedat in-

Cont. hanc p. 26.

C. 9. d. 16.

f. 25. et d.

6. p. Hysp. d. 10.

et d. 43 C. 10.

intimatio, et locus, ac tempus designentur.

Numerus suffragiorum.

Sed yam numerus suffragiorum in qualibet electione necessarius, ut quis legitime eligatur, semper deuit esse maior comparatione omnium, qui suffragia ferunt; ita ut si electores sint decem, ^{necessario} vero suffragia concurrere debeant, nec ullo minori num^o legitime constabit electio.

Qualitas suffragiorum.

Porro q^d attinet ad qualitatem suffragiorum, ea quidem semper in quaui electione secreta sint, numquam vero publicae decernentes, ut quae electio per publica fiat, iura ipso facto reddatur, sed et volumus, ut electores, neq^{ue} secreto inter se, quae suffragia dabunt, ostendant.

Ordo et modus electionis.

Ad haec circa ordinem in electione, ac rationem procedendi, sancimus, ut ante omnia electio electoribus intimetur, eiusq^{ue} tempus p^{re}signetur, ac locus etia^{in quo} deputeretur, aliqua mensa, et supra eam crucifixi imago, et simul etiam vine statuatur; tum electoribus congregatis, legantur a secretario publice coram omnibus eae qualitates, quas exposcimus, in eo qui eligendus erit; ac etiam impedim^{ta} quae obstat^{ur} p^{re}cedenti cap^o definita. mox tres sacerdotes, qui in electione passiuam vocem non habeant, sex tres clerici bene instructi ab electoribus deputerentur, qui scrutatorum munus fungentes, suffragia recipiant, ^{numere} et electionum, s^{ed} factam s^{ed} non factam denuntient: Volumus enim, ut nullo modo secreta suffragia ab ijsmet electoribus videri, numerari, aut legi aliqua ratione possint, sed tantum a scrutatoribus ipsis.

Ceterum hoc scrutatoris officium uagum est, non determinatum ita, ut quoties facienda est electio, toties ab electoribus scrutator deputeretur, qui proinde ad electionis locum vocati, iure iurandum se obstringant, succinque unus post alium in haec verba:

Iuramentum
scrutatoris.

Ego NN. iuram in iusco deum, quod suffragiorum numerum fideliter enumerabo, cuius agnoscam manum alteri non patefaciam, et sine dolo hoc mihi iniunctum scrutatori munus obibo, ita me deus adiuvet, et haec sancta euangelia; sed et in super praesto iuramento, maxima ipsis proponatur pena, si quid

quid seruandum alijs, quoquo modo indicare non cessantur.

12 Et post hæc omnia, electio actu conuegiatur, hac ratione, ut non plures si-
mul eodem scrutinio eligantur, sed singulorum unus post alium, et sic eundem
gradum peruenit, ut puta definitores, Assistentes, et id genus alij eligi debeant;
proinde in silentio electio quicunque manu propria in schedula secreto scribat,
nomen, et cognomen eius, qualem electum velit, et suimet qui eligit in
hunc modum:

Ego NN. eligo in Propositionem Generalem, vel Præuincialem NN. postea
schedulam complicit, tunc antiquitatis ordinatę eius seruato ad vnam ac-
cedente, singuli, ante imaginem crucifixi complicitam schedulam duobus
quicquid digiti attolens in eam urnam iniiciant, et ad suum se locum recipiat;
mox dati suffragij scrutatorum urnam accipientes, ipsi soli in loco remoto,
in quo suffragia ab electoribus, neq. videri, neq. submissa voce lecta audiri po-
sint, eam aperiant, schedulas effundant, numerent, explicant, submissa voce
legant; si maior pars in cuiusq. electione conueniat, iubente eo qui præest,
quisit, pronuntiet; si autem schedulas statim ibidem comburant, et ad se-
cundum scrutinium eodem modo electio procedant, et similiter ad tertium,
donec maior pars suffragiorum in aliquem conueniat, semper autem sche-
dulae in eodem loco igni tradantur, si vero nec tertia vice agitata suffragia e-
lectionem perficiant; scrutatorum, qui nam declarant ex patribus hac tertia
vice plura quam ceteri suffragia habuerit; quod si multi sint, qui suffragia
totidem, s. seu totidem habuerunt, videlicet si in duos, s. tria patris septena
suffragia conueniant, s. si unum octo, in duos vero alios septena suffragia
fuerint collocata; hi soli eligi bibes erunt, ceterorum autem nemo, et si quis
ex ceteris ad eum numerum proxime, sed tertio accessit, ut pote si duo sint
quorum alter habeat, octo suffragia, alter septem, ij⁺ eligi poterunt; alius enim,
si quis adit, qui sex suffragia habuerit, eligi nullo modo queat, omnino igitur
hæc ratio habetur, de ijs solis, qui duos numeros suffragiorum maximos

ha-

C. G. 11. D. 8.

f. 57.

C. G. 10. D. 22.

22.

+ duo

in quos ius omne
eligendi cōferat;
videlicet, ut is legi-
time electus habeat,
que duo cōpromissarij

habuerint, quatenus omnes, qui in alterum horum numerum maximorum non
ingrediuntur, eijciantur. Quod si neq. horum paucorum, aliquis eligatur, prima
vice, tunc corantur, secretis etiam suffragijs eam compromissarij electum velint;
ex iij. s. bly, qui maximum numerum suffragiorum ^{alij} sicut supra habuerint, vo-

Illam tamen, qui ma-
ximam hinc numerum
suffragiorum, ut sup-
ra dicitur, habuerint,

et passivam in electione compromissariorum non habeant. De-
nig peracta electione schedulę omnes a scrutatoribus conbuantur, ibidem, et i-
tatione a secretariis decretum electionis conficiatur, in hanc formam, in legitime
congregatione die N. anni N. habita in domo N. legitime fuit electus in Pre-
positum Generalem, vel Provincialem N. N.

Et hæc de primo modo personas d. gubernationem assumuntur, qui est per
electionem, modo reliqui subiunguntur, Inter quos secundus est, per deputatio-
nem ad libitum unius; qua quidem assumuntur Viceprepositus in domo resi-
dentis Generalis, ad libitum ipsius met. Generalis. Viceprepositus Provincialis
ad libitum Provincialis, et vicarius domus ad libitum sup^{is} localis. Proinde
hęc deputatio sic procedat, ut in eo qui deputari debet qualitates requiruntur ex-
istant, eique impedimenta non obstant. Ceterum tam Generalis in Caplo Sculo,
quam Provincialis in Caplo Provinciali, Viceprepositum quicq. suum ne deputet, ni-
si post electionem in capitulo, et in definitorio factas.

Sed ulterius tertius modus suggestionis contabit, per quam ij, solummodo asu-
mentur, scilicet primus Generalis Assistent, qui vbi Generalis aliqua ratione ab
officio devierit, in eius locum ipso iure succedet; Primus etiam Provincialis Assistent, in
locum Provincialis, cum hic vbi nō moratur, siue alio modo assumuntur deficiat. Pri-
mus etiam Capitularis decimus suffragij in locum Prepositi, et vicarij, cum eo
ad paucos dies domo extra urbem abesse continget.

Cap. 11.

De actuali gubernationis exercitio, a personis iam
Promotis habendo.

Post=

Postquam personae ad regimen sunt promotae, necesse est, ut actuali eius exer-
tione omnia incumbant; debent enim singuli in quovis gradu constitutae
propria munera operum ipsi complecti, et utilitati communis, sic simul vnanimi-
ter consensu intendere, ut religioni molem eque viribus possint. Proinde
vero exprimitur ^{progre} actualis exercitium istud regiminis, ut personarum auctoritate,
quae in eo praerequiratur, designemus, actu etiam in eo peragendo, ac varia me-
dia assumenda diplomamus.

Cap. 12.

De personarum auctoritate, quae ad gubernationis exer-
citium praerequiratur.

Totius regiminis, velut anima vim actibus subministrans, auctoritas est
gubernationum, cuius quidem vim praecipue in iurisdictione locamus, qua
sicut subditi sub commune obedientiae iugo ~~omni~~ ^{omni} reguntur, et ad legum ob-
servationem promoveantur, quae proinde triplex est Generalis, Provincialis,
et localis; Generalis in primis capitulo Generali, cuius praesidi inest; 2. extra
tempus Capituli Praepositi Generali, qui totius Religionis caput est; ac etiam
3. consultationis, quam ipse Praepositus cum Assistentibus instituit, ~~et~~ ^{et} ~~nullum~~ ^{nullum} mo-
do eam habebant. Assistenti, secretarius, vel Procurator, qui potius subditi-
bus semper eunt; et in alio religionis regimine iura nullatenus exercere valebunt;
Auctoritas vero Provincialis eadem proportionem per se Caplum Provisi, cuius quae
Praesidem subsidebit. Secundo extra illud tempus per se Praepositum Provincia-
lem, qui caput est provinciae. 3. per se consultationem, quae ab eo cum Assis-
tentibus peragetur; ipsi vero Assistentibus, sicut et secretariis ~~et~~ ^{et} nullum auc-
toritatis ius in alijs competit. Quod tamen 4. locis visitatoribus visitationis
tempore, in eo, quos visitabunt inest.

Denique localis auctoritas primo quidem Praeposito domus competet, qui eius-
dem superior est, 2. consultationi, quam ipse cum consultoribus habebit, 3. locali
Caplo,

quod certis temporibus cogetur. 4. Magistro novitiorum in ipso novitio. S. demum ex commissione ipsi, ejusque domus in use potest, sed nullo modo alij, quibus capitularibus, vel consultoribus, aut secretariis, qui semper subdistinguantur, et in aliis nihil potestatis habebunt.

Sed vero triplici auctoritati, sic prescripte qualitas, et si in specie, pro quovis gradu prescribenda nobis sit, cum infra de singulis ipsis agemus; hic stat erit in communi divise auctoritatem generalem amplam esse in omnibus ubique prescriptis, et domos, ac Religiosos quoscumque totius nostre Religionis, independenter, et a quavis alia eiusdem nostre Religionis potestate, prout a quavis legibus nostris, plenam denique, et absolutam, que major intra nos institui potest.

Provincialis vero auctoritas, ordinata semper erit, et dependens ab ipsa Generali, nec in alio se extendit, quam in domos, et personas designat sibi Provincie; localis denique infra limites unius sibi commissae domus archabitur, et a Provinciali, et simul etiam a Generali dependebit.

Sed proinde ordo intra eos, sic disponatur, ut mutuo se corripueant, et bono Religionis, conversione prospiciant, ut tamquam in plebis luminibus unus domineat aspectus, et concordem servum nemo credat divinum.

Cap. 13.

De actibus, qui a personis in gubernat^u exercitio peraguntur.

Regimini constituta potestas ad suos actus redigere oportet, quibus tota gubernandi ratio perficitur, et completur; sed quod in particulari, singulis personis in singulis gradibus prestare debebunt, infra trademus, cum eorum muniarum gillationem prescribemus; nunc tamen, que ad eos in communi expectare possunt, disponemus, eorum in primis tres ordines designamus.

Et in primo quidem ordine constituimus eos, qui a pluribus simul ~~in~~ in

Capituli siue Generali, siue Provinciali, siue locali per agentur. in 2.º eo, qui extra tempus Capituli Generalis, vel Provinciali cum suis Assistantibus, et a sup. locali cum consultoribus fient. in 3.º demum, quos singuli superiores sine aliorum voto fecerit.

De primo autem, et 2.º statuimus ordine, ut nullum modo eorum dispositio confundatur, ~~et~~ proinde qui actus ad capitula expectat, ij, a quibus cum quolibet nefiant: similiter qui ad Generalem, vel Provinciale cum Assistantibus, et ad superiorem localem cum consultoribus, ij a singulis ipsis nequaquam peragantur; decernentes qd si aliter tam primi, quam secundi ordinis fiant, iusti ipsis facti, et nulli reddantur. Qui autem sint huiusmodi actus, qui ad hos plures attinent, suis quisq locis sigillatim, iuxta rerum exigentiam sunt hucusque prescripti, et infra prout occasio postulabit, concipientur.

Iam vero siue primi sint, siue secundi ordinis, vel ad electiones redigant, vel ad rerum decisiones, sed qualescumq; erunt, volumus, ut personæ ad suffragium ferendum, vel sententiam dferendam, destinatz, singule concurrant, nec aliquis abesse sine iuxta causa possit, alioquin, qui presens in domo, et vocatz interire sine causa nolit, graviter puniat, arbitrio eorundem, cum quibus ipse in eo Capituli, vel consultationis actu convenire debeat; declarantes ex nunc protunc, ut qui actus in alicuius absentia, ad eum conveniendi ius habentis, fit, ex quacumq; causa hęc absentia proveniat, semper validus, firmus, et ratu habeatur. Ceterum in actu electionis eius absentia per alterius subrogationem supplenda necessaria est, eo modo, quo iam supra Cap. 10. definitum tradidimus; quæ tam subrogatio in actibus primi ordinis, qui scilicet ad Capitulum spectant, et in rerum decisione consistunt, necessaria non est, nisi forte in casibus, in quibus expresse decerneretur: at vero in omnibus casibus secundi ordinis, qui scilicet ad consultationes attinent, siue Generalem, siue Provinciam, siue localem, siue sint actus in electione consistentes, siue in rerum decisione, semper unius absentia, ex quacumq; causa proveniat, per alterius subrogationem

Supplenda est, comodo quo infra suo loco disponemus, cum de constitutionis, in specie agemus, omnino non volumus, ut quavis consultatio, siue Generalis siue Provincialis, siue localis ex quinque personis, quæ ius suffragij ibi ferant, constet, alioquin legitime congregata non censetur.

Iam vero quod spectat ad rationem procedendi, tam in primi, quam in secundi ordinis actibus, ipsius loci deputatur, in quo simul conveniant, præcedat immutatio, ut singuli, qui concurrere debent adesse possint. Capitula autem per eampanem et pulsum conveniunt; deinde vero in actibus electio nisi illa procedendi ratio observetur, quæ iam cap. 10. est præscripta; in rerum autem divisionibus dabitur simul rei propositio, discussio, et conclusio; propositio a nemine, præterquam ab eo, qui præstare possit; et si aliquid alicui proponendum occurrat, ad eum, ipse, qui præstare illud debeat, nec ullo modo ex se ipso proponat. Ceterum propositio ipsa semper clara, et stricta esse debet, ut extra eam vagari ut ipse iactura nemo possit. Rei propositio discussio sic procedat, ut si graverit, quod proponitur, antequam singulorum vota distribuantur, prius super eo hinc inde discussatur, deinde vero ipsa vota excipiantur, sed nihilominus quæcumque ratione suffragia dentur, et sententiæ dicantur, ut vitetur confusio, ac verborum, semel tantum singuli dicant, ne quidquam implerent, si tamen tu aliqua magni sit momenti, qui præstare, iterum diu petentibus concedat: sed non nisi postquam omnes sententiæ dictæ fuerint; brevis, ordinata, et distincte, ac moderatè quisque in loquendo se gerat; vitetur pugnantia, vociferatio, circuitus verborum; nemo ita loquatur, ut alterius contemptum, eius ratio præstare, nemo alium loquentem interpellat, nemo qui posterior dicit, tempus iniungat et cum rudis aliorum, in sumendi, quæ prior alius dixit, insumat; Denique nihil fiat, et dicatur, quod modestiæ non congruat, quod gravitati repugnet, quod charitati aduersetur, nihil quod ostentationem, et pompam inuat, nihil quod minus clericis non deceat.

Denique ad rei conclusionem sufficiens, et necessarius suffragiorum numerus

major

mayor et compendit comparatione omnium, qui simul ibi congregati, ea dede-
runt, nec singulorum consensus exigitur: in quibusdam tamen casibus nec
consensus est, ut ad duas, ^had tria parses res concludatur, de quibus speciatim
id expressum mandatur. Porro cuiusq; suffragium, etiam ipsius Senilis simplex
vbi sit, ut tamen per publica vota desequapiam agatur, et intentionum hinc
inde pars fuerit numerus, id statum facio, ubi repensum votum adiecit, quod si pe-
recuta suffragia agatur, et ea, si impari non fuerint, ^had concludendum nequa-
quam sufficientia, tunc tribus vicibus agitentur, et si in 3^a vice nihil pro maiori
parte concludatur, compromissoria res abstinenda est. Ad hoc insuper volumus,
ut nihil proponi, ^hdiscuti, aut etiam concludi possit sine secretariis deputatis, qui
quidam in Capitulis omnibus, Locali, Provinciali, et Generali praeiungunt, eos illis
ipsis, qui ibi congregati ius ferendi suffragij, habebunt: in consultatione vero, quae
a Praeposito, Generali, ^hProvinciali cum Assistantibus instituitur, quidam
alius est, et ibi suffragium non habebit; praesens tamen omnino sit. In consultat.
autem a Praeposito conconsultantibus habenda, et tunc suffragium habebit, quate-
nus consultor etiam est; quod si localium capitulorum numerus sit, quamvis
vbi ibi suffragij non competat, praesens nihilominus adiecit. Porro in quavis Ca-
pitulo, ^hconsultat, quidquid proponitur, a secretariis scribitur, suffragia, quae
dantur, distincte ab eo adnotentur, et professatur in fine, ^hsi rem esse conclusam, ^h
et statim de iuram manere; cum vero conclusionis fuerit res absoluta, ipsorum secret
statim, eam scripti accipiant, et deinde coram ipsis, ^{mt}qui suffragia dederunt, legat,
eorumq; singulorum subscriptione, et eiusdem etiam secretarij manu firmetur;
si quis autem in eorum conclusionem non conuenit, nihilominus sententia, quae
maiori parti placuerit, sub iuribus teneatur. Capitulari tamen consultori in acti-
bus Capituli Localis subscriptione non adhibeant, nisi in casu, in quo vice decurri
subiungit. Insuper actus, et decisa, quae in Capitulis; et consultationibus peragentur
a secretariis, instrumenti vim inter nos publici habere volumus, et hanc vim
ipsis nostris secretariis attribuendam esse decernimus. Proterea pro qualibet quae-
bernat.

Libri actuum habeatur, in quo eadem concisibantur, quæjdem Patribus, qui ea statuerent, scribenda visa fuissent.

Sed vero ad plurimorum alium firmitatem, necesse etiam erit, ut sigilli impensis adiungatur, quæ semper scripta, maxime apud omnes robore præsumitur, et idcirco ut in hac etiam parte providè dispositum non videamus, volumus, ut quævis gubernatio, siue Generalis, siue Provincialis, siue localis sigilla habeat, sic tamen ut aliqua distinctione varientur; communicabunt quidem in præcipuo hæc Religiosis in iugis, quod deit resurgenti Christi supra sepulchrum imago, et similiter in his. Literis, quæ subter scribuntur C. R. M. Verum in sigillorum magnis, et in literis circum ea concisibendis diversitatem præferent, sigillum namq. Senlis præstiterit ceteris, Provincialis mediocriter, Prepositi parvum, et insuper in sigillo Senlis concisibuntur hæc verba (Prepositus Senlis) in sigillo Præulii (Præulii Romanus) vel Præulii Neapolitanus, et sic de singulis; in sigillo deniq. Prepositi. Domus N. vel collegium N.

Cap. 14.

De varijs medijs ad actuale gubernatⁱ exercitium assumendis.

Ut ad arduum hoc ^{notat} gubernatⁱ negotium divina gracia perficiendum per ipsum iam assumptæ recte tramite dirigantur, opere præteritum est, ut hijs medijs, quæ modo præscribimus, adiubentur, inter quæ primum erit impedimentis, quæ possunt abstrahere, remotio; et ideo caveant ^{supra} ne præagenda ex transeuntium negotia suscipiant, a quibus in regiminis cursu retardari, ^{quo} modo possint. Assistenti, et Procuratori Senlis, Prepositi, et Vicarij domorum ad continuatam prædicationum curricula, vel ad lectoris officium ne deputentur, nisi necessitatis ratio aliter suadeat, lectori munus nullo unquam modo Prepositi, et Vicarij possint obire, nisi ibi gravissima urgeat necessitas, ^{quod} si ibi assistentiæ consensus accederet.

2. Secundum medium 2. cognitio Status Religionis, quæ sanna velut oculus
eius eorum, qui in gubernat. arte speculatoris collocantur, ad quam profectus
maximum confert litterarum ultro, citroq. missarum comunicatio, inter me-
diato, et immediatos sup^{er} quare singuli domorum prepositi ad suum Pro-
vincialem desibi commissa familia referant, singulis semestribus, Provin-
tiali, ab eodem Senlem de tota Provincia; sed maxime etiam ad hanc ipsam
conditionem procedunt, visitatione suo tpe peragende.

3. Et non minus, etiam scripturarum archivia, quæ humanorum actuum
fidele testimonium, ^{et obsequium} ~~et obsequium~~ vestitus custodiunt, ac actuali regimini lucem
afert non parvam; et ideo in vnaquaq. domo⁺ habit, scripturarum archi-
uum, tabulis obstratum, quas duo Patre, videlicet, secret^{us}, et alius caplariis
a Preposito deputandus, singuli singulas habeant; eorumq. munus est, scrip-
turarum omnium indicem conficere, et quid ab eo archivo accipiat, quid ve
in illud inferatur, diligenter adnotare, eo demmodo pro gubernat. Prouli;
commune aliud totius Provincie archivum in domo residentis Provincialis
statuet; et deniq. aliud Senle, apud Prepositum Senlem, provinciarum ali
regimine; et tam archivi Prouli, provincie secret^{us}, quam archivi Senlis
eiusdem Senlis secret^{us} curam gerant; sic tamen, ut unus etiam, ex Assi-
stentibus aliam clauem habeat, verum cuiuscumq. archivi clavis nemini
datur, sed ipsimet, qui eas ex munere habuerit, semper presentes sint, cu
inde aliquid depromendum, aut ibi viderendum est.

4. Quartum medium, sit diligens studium constitutionum, et aliarum
legum max, ac etiam privilegiorum a singulis superioribus, Generali,
Prouli, locali, et ab eorum Assistentibus, et consultoribus peragendum,
presertim in principio administrat. eos, et sic in promptu habeant, quæ
servanda, et executioni mandanda sunt; et ideo nemo sit, et ex ipis =
qui semel saltem in ebdomada aliquod tpe, spatium in hoc studio non
inurnat, id ipsum faciant omnes caplarij alij; sed vero ulterius superi-

172.

omnes, *Senlis*, *Proculus*, et *localis*, suum quilibet *specularem* habeat *sele-*
ctum, tum ^{et} eorum quæ ex se facere possunt, tum in quibus aliorum vota ad-
hibere tenentur; sic enim facile gubernatur ordo servabitur, et omnia in singu-
li regionibus collocata statim occurrunt.

5. Quinto loco maxime confert, si *sup.* omnes, siue *Proculus*, siue *localis*,
siue et *Senlis* suum quilibet confessarium eligat, qui et se confitentem au-
diat, et errantem pro data sibi auctoritate moneat, ac proinde tum suarum ac-
tionum confitum, tum officij *monitorum* habeat, cumq; ut subditi ~~voluntate~~
voluntate fidum interpretem libenter auscultet; illum tñ sibi quisq; eligat,
qui actionibus suis aliorum exata comdemnet, et charitatem in oñtibus con-
versat. demonstrat, hunc q̃ subditi adire poterunt, si q̃ quidpiam *sup.* signi-
ficare velint, nec tamen audiant.

6. Sextum medium in modo gubernandi consistit, qui *sancti* talis institu-
atur, ut suavitatem, et efficaciam præstet, efficaciam quidem ne debili, et remissa gu-
bernatio ad laxitatem declinet; suavitatem vero ne indiscuta duritia appareat,
et gravis ædatur; sed efficaciam ulterius illud exposcit, ut *sup.* et qui alij in-
viditorem habeant, non sinant, ut subditi *libera* quadam potestate, *refu-*
ciant, quæ volunt, quæ nolunt, omittant.

7. Suavitas autem, ut in rebus concedendis, vel negandis, in exatib; puni-
endis, in oneribus iniungendis spiritum lenitatis semper præstent, observata
præcipue, q̃ *D. Aug.* his verbis admonet; ipse qui præest, non se exotimet po-
testate dominante, sed charit. *foriscente*, *felicem*, *honorem* coram subditis
Prelatus: timore coram deo, eorum pedibus substratus; hinc vero sic regunt,
ut auctoritatem prudentia coniungentes, et hominibus se prætere cogitantib;
manitatem potius exercent monendo, quam iubendo, severitatem cavent.
nihilominus ne quadam indulgentia subditi ad *laxitatem* exire sinant,
et idcirco cum opus erit, *severitatem* adhibeant, si nequa administrari congre-
gatio nulla potest, sic tamen ^{et} personas diligant, et vitia persequantur.

8. Et hic plane severitatis septimū medium erit, quod gubernat^o diriget, ut qui virtutis amore rari ducuntur, timore saltem pene a regulari discipline violatione teneantur; et ea propter specipitium duximus, hoc loco canonem penitentialem statuere, ac penas quasdam decernere, quae in nostrum regulatum, et laudabilem observationum violatore possunt infligi, sed non nisi ab hijs qui iurisdictionem habent, et ordinarię quidem has penas, et harum similes superiores adhibebit.

- 1.° Denculati cuiuscumq; fratris pedes
- 2.° genibus flexis in refectorio consistere.
- 3.° Vel exteriori, et in formam laticis braggijs, quousque superior surgendi signum fecerit

4. Super mensam humi stratam flexis genibus in refectorio comedere, vel ad ianuę domus mendicum habere commensalem = fratres singuli, e Refectorio excentes, ut pro se orant genu flexum orare = se nocturni in ecclesia flagelli, l. funiculis deus, solo pane, et aqua ieiunium solvere: Cilicium super nudum corpus induere. Lancea in coquina detergere. in cubiculum aliquod per aliquot dies iuvu sup^o detrudi, et id genus alia.

Caveant autem sup^o ne roridum quid, q^o nauseam prouocet, quodque clericis dedecet, iniungat. Quorum deturionis penam in cubiculum, ad plures, quam octo dies Pater Senilis, et ad plures quam ad nos Presulis infligere non possint, sine Absolutionis voto; similiter Prepositus ad plures, quam ad tres, neq; id possint, sine consultorum assensu.

Hi autem quod deus auerstat grauiori pena plectendus, ob aliquod patratum crimen qui ipsam notam videatur, Pater Generalis, vel Presulis certior, quam primum fiat, interim nihil pene irroget sup^o antequam responsum accipiat; his autem certis penis, certis quorundam culpe reos statuimus puniendi, videlicet. Prius, qui angulari coram l^o appellare ausus fuerit, eo ipso incurret impiuatione vocis actiue, et passiuę, q^o si suffragij ius nullum habeat, motu loco suo post hunc

omnium professorum collocetur; regularii autem coarctationis vocabulo, has omnes
supra dictas huius canonis penitentiali n^o octavo descriptos, et huiusmodi q^{ue}-
re penas comprehensas esse intelligimus.

Secundo, qui adiacens ordinis, ad conditiones habendos, ad confessionem ^{habendam} audien-
dos, ad ius suffragij ferendi, ut promouetur aliqua rat^e ambijse repositus fuit,
nullomodo deinceps ad has ipsas dignitates, et officia promouetur, quousque
Patri Scili, vel Provinciali visum fuerit.

Tertio si probetur quempiam, s, per se, s, per interpositas personas, Generalis
Propositi dignitatem ambijse, de Caplo statim, nec cum alijs interit, mouetur,
et per decennium actiuo, et passiuo suffragio careat, neq^{ue} ullo pacto per maius remi-
ti possit.

Quarto qui edornibus aufugerit, aut quo pacto, nulla sup^{er} impetrata licentia
recessit, vel temere habitum dimiserit, Apostasie criminis reus declaretur, nec
non cum eo ad hanc prescriptam formam agatur; quoniam ^{cum} iure cauetur, Prela-
tor sollicito esse oportere fugitiuum, et Apostasie vitio notatum ad regularem discipli-
nam salubriter reuocare, et inobedientes, per sententiam excommunicationis pu-
niat, idcirco Nos. Fr. N. qui n^o congregatⁱ canonice assumptus, in magnum Re-
gularem, et ecclesiasticum disciplinam, et honestatis dedecus euagatus est, monemus, ut
ad congregationem tuam, Clariorum M. reuertaris (aut aliam Religionem tuam
sibi idoneam, nec non tibi concessam) secundum n^o congregatⁱ instituta, ingredia-
ris; tibi trium dierum spatium preficimus, in quo nostram admonitionem fideliter, et
efficaciter exsequaris, quam t^uu dilationem tibi per prima, 2^a et 3^a preemptionia a-
signamus; quod si non feceris ex nunc prout tunc, et ex tunc, prout nunc
in scriptis te ipsum sententia excommunicationis subiace decernimus.

Si resipuerit, et sup^{er} precepto obtemperare paratus sit, a superiore primum
in Capitulo patribus illius domus, aqua recesserat humi prostratus veniam hu-
militate petat, ac salua ordinis disciplina, in eadem domo, seu in alia sup^{er} arbitrio
ad agendam penitentiam recipiatur.

Quinto, qui iam nūm ordinem professus ad aliam Religionem se contu-
lerit, s. sub quovis pretextu migraverit, ac deinde ad nos redierit, si clericus
sit, loco suo, quem inter Patre habebat, et alius, atq. passus suffragio, si g.
proderat, ipso facto priuatus existat; insuper per annum integrum, ac diuis
(si Generali uisum fuerit) inter Nouitios degat, et ueluti Nouitius habeatur, si-
u. sit laicus, loco suo moueatur, p^osternus omnium collocetur, et similiter per an-
num integrum domo ne exeat, et eodem ipso tempore decuratum uelam gerat,
altitudine a terra palmi unius cum dimidio, has p^oenas neg^o remittere huius-
modi Religione, neg^o minuire Patre Genlis poterit; id n. ad Aluum Generale
Capitulum pertinebit; quamuis p^oenas inter nouitios degendi a Provinciali de
Assistentium voto poterit in aliam commutari.

Cap. 15.

De gubernationis duratione, ac desitione.

- 1°. Quod p^o attinet ad durationem tria illa gubernationis genera, quæ supra scrip-
simus, gubernat^o scilicet Generalis, Provincialis, et localis, et earum quælibet, num-
quam in nra Religione cessabunt; sed diuturnæ semper, ac stabiles permanebunt,
ut non liceat aliquod vacationis tempus designare, in quo, uel Religio in uni-
uersum a Generali gubernatione, s. a Provinciali prouincia, uel a locali, qui libet
locum non regatur.
- 2°. Secundo singuli gradus in quo libet gubernationis genere, semper^{et} diuturni
erunt, et omni tempore perdurabunt, nec ulla modo, uel pretextu poterit eorum
aliquis vacare; ideoq. in gubernat^o Genli, semper erunt, qui Generalis, qui Assi-
stentium, qui Procuratoris Generalis, qui Secretarij munus exerceant: et simi-
liter in gubernatione Provinciali, ac locali, sed quando eorum qui per mortem,
uel alias ob causas defecerit, quam primum subrogandus alius erit, prout de
singulis suo loco dicemus.

- 3°. Tertium persone ipsæ, quæ in singulis gradibus statuentur, diuturnæ in illis p^o

non

non durabunt; omnino n. volumus, ut nemo ad eos perpetuo durante vita deputetur; sed omnes ^{ad} determinatum typi spatium assumantur.

4. Jam vero gubernationis desitio in ordine ad tria illa gubernationis genera, et ad quolibet eorum gradum nullatenus dabitur, numquam n. ut dictum est cessabunt, sed dabitur solummodo in ordine ad p^{ri}mas, quæ quidam a gubernando desinunt varijs modis.

5. Quorum primus erit, per simplicem cessationem, cum scilicet tempus suum quisq; in suo munus transierit; verum quamvis fuerit tale tempus elapsum, in eo nihilominus quisque gradu permaneat, quo ad usq; vel in eo confirmet, (sed tamen confirmationem officium illud admittat) vel alius denovo electus eius subeat munus; verum id de visitatoribus intelligi nequit, qui statim visitat. peracta simpliciter cessabunt, et si alij denovo non creentur, neq; etiam intelligendum id erit de procuratoribus prouintij, qui ad Senile Caplum, et de Procuratoribus domorum, qui ad Præule Caplum destinantur, qui omnes statim a capitulis absolutis cessabunt, et si alij denovo non constituent, et idem sit dicti de alijs officialibus eorundem Capitulorum.

6. Secundus diuendi modus esse potest per officij renuntiationem, quæ in iniusta causa, et legitima neq; fieri, neq; acceptari poterit, ubi vero legitima causa subit (ab acceptandi potestatem habentibus approbata) huiusmodi vera potestatem supra scripsimus, ut quilibet officiorum gubernat. locali renuntiatio a Præsuli de voto suorum Assistentium valeat acceptari, non autem a locali Caplo, de renuntiationis vero a Præposito factæ acceptatione, infra in specie agemus; sed tamen Procurator domus, qui electus a sacro doctibus ad Prouintiale Caplum nom^o. domus, destinatur, si postquam onus accepit, renuntiare velit, ea renuntiatio excipi a nemine poterit.

Acceptatio porro officiorum gubernat. Prouintialis, ad Generalem eiusq; Assistentes deuscriimus; excipimus tamen eamq; a visitatoribus, et a Secretarijs prouintij fieret, hęc n. ab ipso Prouintiali, de Assistentium voto poterit acceptari;

cam vero, quæ a Procuratoribus pervenit, ad Gentem captum destinatis fuerit,
nulli modo acceptari posse decernimus.

Verisq[ue] quodatinus ad denuntiatioms officium gubernationis Gen[er]alis,
statuimus, ut nulli mod[us] quo eumq[ue] p[re]textu valeant acceptari, et eas omni-
no inu[al]idas esse declaramus.

7. *Fertius designandi modus esse poterit, per translationem ex uno in alium gubernat^u gradum, ut scilicet designat, quis ab uno, et in alio colloctetur, sed tamen volumus, ut hec translatio, non semper fieri possit; omnino enim qui in gradibus gubernationis Generalis reperiuntur, ad alios Provincialis, vel Locales nullatenus trans-
fieri valebunt; neq^{ue} etiam qui in Provincialibus ad locales. Ceterum et si localis Prepositus transferri possit, ad gradum Prepositi Provincialis, s. Generalis, ad alios tamen, eo non acceptante nequaquam, quamvis sint gradus Assistantium, s. Procuratoris Genlis; idemq^{ue} sit dictum de Prepositi Provisi translatione; alij tamen (preter Prepositum) in gubernat^u locali constituti, ad quoslibet Provisi, et Generalis gradus; et in gubernat^u Provisi (preter Provisum ipsum) a deo de gradus Generalis semper transferri promiscue poterunt; et similiter Prepositus lo-
calis in una domo ad alterius preposituram intra tempus ei designatum transfe-
ri quidem poterit, sed non nisi raro, et ob gravissimam causam, ac publicum
Reipublice bonum.*

8. Quartus desinendi modus consistere potest in simplici amotione. et quicquid aliquod non existat, et per hanc non nisi Viceprespositus domus residentis generalis ab ipso Generali de Assistentium voto, et Viceprespositus Provincialis eodem modo de Assistentium placito, ac etiam Secreti Localis, et Vicarii domo de Localis capli convenire poterunt ad libitum etiam infra annū amoveri.

9. Ultimus modus in depositione, seu priuatione ob cuiusmodi aliquid per patri-
um conistit; si n. qui alios corrigere debet peiora committere. ^{Merita} ~~Merita~~ enim
si efficitur, ius omne potulat, ut agubernationis gradu exturbatus, desinat a-
liorum prauitate conuulsi, sed v. ne in tanti ponderis negotio ausu tra-

declinemus, deponendi, seu priuandi facultas, in primis statuenda erit, quæ sane quo ad priuationem eorum, qui in gradibus gubernationis localis constituantur, per nos Propositum Proilem, eiusque Assistentes ad plura suffragia erit, quo ad priuationem vero eorum, qui in gradibus gubernationis Prouintialis locantur, priuandi facultas Patri Generali, eiusque Assistentibus, ac Procuratori Generali ad duas partes competet; excipimus tamen priuationem secretarij Prouintialis, ac visitatorum, quæ ad Patrem Proilem, eiusque Assistentes ad plura suffragia spectabit, Denique si quis ab aliquo gubernatiuæ Gentis gradu deponendus erit, facultas contra Generalem ipsorum erit, tantummodo ad duas partes per nos Generale Capitulum hoc intuitu conuocandum: Priuandi uero Assistentes, Secretarium, ac Procuratorem Generalem potestas erit, per nos ipsum Generalem eiusque Assistentes, secretarium, ac Procuratorem, necnon Prouintialium Romani prouintie, et duos alios antiquiores capitulares in eadem prouintia, ut assignato degentes, exclusio eo cuius causa agitur: Suffragiorum uero, quæ in huiusmodi deponit: decernenda, necessaria erunt, ex tribus partibus, duæ concurrant: Adiuungimus autem quod omnes ij, quibus quilibet deponendi facultas inest, in unum simul congregati causam cognoscant.

- 10 Proinde uero iustæ causæ ad talem depositionis actum sufficientes tales erunt; Prima incontinentia carnis; 2^a propter contra uotum paupertatis in magna quantitate; 3^a manifesta inobedientia cum scandalo, et contumacia; 4^a schisma contra pacem Religionis; 5^a denum si quid patratum fuerit, quod per licet cibiles Capli, uel sacros canones depositionis pena mulletur, sed ultraius pertractat alijs etiam erunt, propter quas Generali, Prouintiali, et Proposito locali deponi possunt; Videlicet uicium, ac magni pretij rerum stabilium Religionis dissipatio, sicut in proprium, siue in aliorum commodum usum reuertatur; atque adeo peccato mortifero proprietatis in huiusmodi dissipatione delinquant; nique etiam, eorum valde remissus, et secesserit in rerum magni ponderis tractat, et subditos in peccatis cum magno Patrum scandalo inordinare permiserit.

ad hoc

adeo, ut inde ordinis nri labefactio, et dissolutio videatur imminere, neque
in eo emendationis spes ulla appareat, id quod in Generali, si eueniret propter
grauem eius corporis egitudinem, aut senectutis debilitatem, tunc Assisten-
tium opera, ac labore adiuuabitur, nec deponit. dignus erit. In Provinciali vero,
et locali Proposito, si id ipsum propter eandem debilitatem acciderit, non depo-
nendi, sed cogendi erunt, ut suo munere renuntient, de iisq. peculiaris causa ad
procuratorem Generalem deponendum sufficiens erit, si quid alicuius momenti,
et in beneficium Religionis inscio, si inuito Generali procurauerit, illud quod
fuerit asequitur, immo propter eandem causam inhabilem eum ad quembet gu-
bernati. gradum declaramus, donec denuo a Generali Caplo habilis reddatur.
Ceterum modus in cuiuslibet depositione seruandus huiusmodi erit, v. autē,
ut primo ~~ex~~ criminis instructio fiat de consensu maiori partis eorum, qui depo-
nendi potestatem habent; ea tamen quę ad deponendum Generalem fieri de-
bet, ab Assistentibus ipsius Generalis, cum Provinciali R.^{no} sumenda erit, et
Generali Caplo presentanda.

Sed ne detur locus calumnijs, ac falsitatibus, siue per inquisitionem, siue
per denuntiationem, vel accusationem, aut quouis alio modo procedatur, testes,
si odio, temeritate, aut cupiditate aliquid deponuerint, grauius p^{er}niā ab eis, ~~et~~
dem, qui instructionem criminis conficiunt multentur; et si in super, quod
denuntiauerint superiori, vel visitatori, tamquam iudicibus in scriptis fal-
sum esse reperiatur, p^{er}na talis p^{er}niatur, si vero informationes veritate mita-
tur, procedatur deinde ad causę cognitionem, et terminationem ab illis simul
unitis, quibus facultas deponendi inest: Audiatur reus defensione iudi-
carij concessa. sed et necesse in super erit, ut tam criminis instructio, quam
causę cognitio, sic secreto conficiatur, ut ad aliorum aures nulla ratione per-
ueni possit.

Ultimus autem in Parte Generali deponendo peculiaris, hic modus adhibe-
atur, simul atq. Patribus Assistentibus crimen Partis Generalis solide ex-
p^o =

ratum fuerit, rem omnem Provincialibus vicinis eibus per litteras attributis, vel
rem Assistentibus scriptas significabunt, et ab eis, quid sentiant, exponant, am
scilicet cogendum Generale Capitulum videatur, hijs affirmantibus, atq; adeo
majori parte illorum Provincialium, et Assistentium assentiente, capitulum
quam primum conuocetur.

In illud Pater Generalis amouendus ne admittatur, sed Patribus congre-
gatis primus Assistenti causam proponat, exponatq; simul persuasiones, et ob-
secrationesq; criminis producat: Deinde audiatur reus defensionem legitimam co-
cessa; mox consultatio nem super eius causam inchoabunt; sed se probe cognita
si duobus Patrum partes ex tribus eum amouendum esse iudicauerint, citetur
reus, eijs sententia depositionis significetur, moneaturq; prope patres in eum
sententiam depositionis infligere, tamen rationem habere eius orationis, nomi-
nisq; quod hoc modo si sponte se se abdicauerit, seruatum volunt, quo circa si
sua sponte cedat Generali munus, id et sibi commodum, et Patribus iucundum
fore. Si Pater Generalis sponte se cessurum officio respondeat, annuant Patres,
eiusq; adicationem accipiant: Tunc omnibus, et singulis Patribus. Primus As-
sistenti in virtute sancte obedientie precipiat, ut secreto celerit quidquid de P.
Generalis amouendo agitata fuerit. Deinde publicetur Patrem Generalem
suo munere cessare: hijs actis ad nouam P.⁴ Generalis electionem, eo quem scri-
bemus ordine, ritusq; procedatur.

At si duobus partibus Capituli depositioni Generalis non consentiant, a-
ut si crimina in eum producta non satis probentur; tunc Pater Generalis in Caplum
vocetur, eumq; primus Assistenti grauiter corripiat, toto presente Caplo hijs ver-
bis, quae in eum dicenda capitulum ante statuerit: nesci Pater Generalis ex-
cuset, sed quidquid inflictum fuerit, humiliter audiat, fiat, et suorum e-
ratorum emendationem diuino factus auxilio potestetur. Hec precipue,
quae in Generali admonendo, corripiendoq; acta fuerint, secreto celerit Patres:
atq; nesci nihil exire, et capitulum frustra coactum videatur, decernantq;
dam

quidam alia, quæ ad religionis emolumentum, et disciplinæ observantiam
cedant, ita fiet, ut ob ea statuenda capitulum se convocare videat posit.

Cap. 16.

De singulis gubernationibus, in specie, et primo de gubernatione Generali in uniuersum.

1. Jam satis quæ sunt communia, ad tria gubernationis genera disposuimus,
nisi sigillationem ea repetere cogemur, sed quæ omnia complete tradantur, ne-
cessè insuper est, ut singula in specie prosequamur.
2. Primo autem ^{locus} gubernatio Generalis se offert, de qua in uniuersum statuimus,
ut eius potestas summa sit, quæ in nra Religione esse potest, cui proinde
omnes quotquot erunt nri Religioni, siue sacerdotes, siue Clerici, siue laici, si-
ue Provincialis, siue Praepositi, siue quocumq; nom. vocentur, ubiq; locum sine
aliqua exceptione subiecti, et subditi esse intelligantur, et per illam plena, et
absoluta potestate dirigantur, semper permanebit, et nulla vnquam ratio-
ne cessabit.
3. Hic autem gradibus, ut dictum est, constabit, nimirum Caplo Generali,
et extra illud Praeposito Generali, Assistantibus, secretis, ac Procuratore, nec alijs
gradus praeter istos poterunt in ea locati, hi. n. sicut necarii, ita etiam suffi-
cienter erunt, de quibus sigillationem persequentis capita agemus.

Cap. 17.

De Capitulo Generali.

1. Hoc Generale Capitulum, velut ex summo Religionis apice, uniuersali Re-
ligionum bono prospicitur, et ex illo tamquam ex fonte administrationis
suius, disciplinæ robur, observantiaq; munimentum, unitatis conseruat⁹ p^{ri}nci-
pua ratione dimanant, ut multis regiminis nostri praesidia in eius celebrat⁹

familiari stabilire cogamus.

2. Proinde rite disponemus omnia, necesse est, ut Capli tempus, locum, personas, officiales, ordinem, auctoritatem, actus, et deniq; durationem, ac devotionem prescribamur.
3. Et quod attinet ad tempus, volumus, ut Generale Caplum ordinarii, sexagesimo anno celebretur; sed hoc sexenij spatium (nisi duntaxat cum Generalis ab officio deponendus forte esset, quod deus avertat) nullatenus propter aliam causam poterit celebrari, et si per mortem, s. aliquam rationem ab officio Patris Generalis defecerit, in hoc n. casu ^{eius} electio ab illis peragenda infra sequenti capite disponetur. Dies autem ad illud inchinandum erit festum s. Lucę, vesperatinis precibus recitatis, si sexo ventente anno fieri: quod si forte Generalis depositio decerneret, et decessit, quam ipsimet Assistentes percipiant.
4. Proinde locus ad huius Capli celebrationem Romana nra domus designatur, s. etiam Neapolitana, ubi primum noster ordo sumpsit initium; singulis igitur capitulis Generalibus ~~adstruant~~ Patres alterutram futuri capituli sedem, preter quam his duabus verbis nullibi celebrari deinceps possit.
5. Personę autem, quę Generale capitulum ingredientur, ibiq; ius suffragij habebunt, hę solummodo erunt; videlicet Pater Generalis, omnes eius Assistentes, Secret. Generalis, Procurator Generalis, Patres Provinciales cuius cumq; provincię, et deniq; singularum Provinciarum finis Procuratores; si vero Pater Generalis aut Provincialis quicquam impeditus fuerit, mittatur suo loco quem voluerit, nup̃ Pater Generalis aliquem ex decisiivis capitularibus cuius cumq; Provincię = Provincialis vero ex decisiivis capitularibus suę Provincię. Ceterorum nemini liceat procuratorem, aut alium ullum sui vice, ut Caplo Generali intreat, subrogare. Immo preter hoc nemini sit, qui ad civitatem, ubi Capitulum celebrabitur accedere audeat, nisi Pater Generalis ex gravissima causa concesserit, et licentiam suam scriptam manu dederit; qui sine huiusmodi licentia venerit, puniatur ea pena, quam in hoc homines Capitulum infligendam decernerit,

sed

C. G. 11. D. 1.
f. 53.

Sed et qui in super exipsum Capli Patribus post statutum diem, apertum § C. 9. 7 D. 24. f. 10.
capitulum venerit, ingrediatur, ^{quidam} rata tamen erunt, quae ante ipsorum adven-
tum acta fuerint.

6. Iam vero officiales, qui ad directionem Capituli, et ad omnia, quae ibi-
gerentur, necessarij erunt, tales omnino constituantur, videlicet Prae-
sides, et caput omnium, atq; capitulum diriget, usq; dum fuerit P.
Generalis electus, nullatenus tamen, qui Generalis eo sexennio fuerit, Prae-
sides possit.
7. In causarum Trinitates, qui causa ad capitulum delatas cognoscant,
et ad capitulum deferant.
3. Secretarius cuiusq; (si necesse fuerit) coadiutorib; adiungendo erit.
4. Quatuor Patres deputati ex varijs nationibus, qui simul cum Praeside ad
plura vota decernant, quae sint in caplo proponenda quae etiam iijcienda.
5. Definitores quatuor, qui cum Generali, et quatuor Assistentibus novitate =
lectis Provincialium electiones efficiant.
6. Porro hi omnes Capli officiales per universa suffragia, ex eorum n. eligantur,
qui in Capli ius suffragij habent; singulorum v. auctoritas, et officium stante Ca-
pitulo stabit; cessante cessabit; immo Praesides statim post Senlis electionem.
7. Ad huc ordo Capli, qui quidem inter personas, quos ad sessiones, et sententias
dicendos, et inter actus per agendos, servandus merito erit; sic omnino disponat,
ut in principio Capli antequam officiorum abdicatio fiat, et Praesides creatus, Pri-
mum locum Pater Generalis habeat, 1. eo absente Assistentis Primus; secundum
~~Generalis~~ Provinciales. 3. reliqui omnes, inter Provinciales, atq; Provinciales,
atq; similiter inter ceteros Patres antiquitatis ordo servetur.

Verum officiorum abdicat. peracta, et creato Praeside, primum huius
Praesides habeat, tum intra, tum extra Capitulum. 2. proxime infra praesidem hi
qui Generalis officio etiam abdicavit; ceteri vero Patres sine exceptione antiqui-
tatis ^{ordine} redeant, quocumq; ibi officiis perfungantur, id quod servetur, usq; dum Senlis

electio fiat, quæ peracta ordo mutetur, et ipse Generalis de nouo creatus primi locum habeat, et ~~Pater~~ (nisi idem Gentis factus sit) ad suum se locum recipiat, qui si antiquitatis vice debetur, et eodem modo ~~Proculus~~ postquam electi fuerint, secundum locum post Generalem habeant, ac reliqui omnes procedant. Proinde vero quod de ordine in sedendo dictum est, idem omnino statutum intelligatur de ordine ⁱⁿ suffragijs ferendis, ac sententijs dicendis.

Ceterum Capli secretarius, ubi primum electus fuerit, e suo loco dicat, et, l. postremus omnium sedeat, e Regione, scilicet primæ sedis, vel eorsim ac teris, aut in alio Capli loco in quo murus commodè possit obire; in sententijs tamen dicendis, et suffragijs ferendis antiquitatis ordine procedat, nisi intus in adaliquum fuerit gradum assumptus, cui præcedent. debeat, tunc est non antiquitatis, sed dignitatis ordo attendetur.

Demum ij Patres, qui loco Patris Generalis, aut Provincialis ad capitulum forte veniunt, non dignitatis eorum quorum vice gerunt, sed suæ antiquitatis locum tum in sedendo, tum in suffragijs ferendis habent. Sed ut facile singulis capituli Patribus suus cuius antiquitatis locus innoscere possit, affigendus est, in ipso met Capli loco cathalogus omnium, quibus ibi competit, inter se, notatodie, mense, et anno antiquitatis eorum.

Postremo non solum inter personas necessarius est ordo, sed inter actus etiam in Caplo peragendos, ut scilicet hic primo, ille secundo loco peragatur, sed sigillatim cum omnes actus percaidemus, et inter eos ordinem obseruandū disponemus.

8. Interim autem de Generalis capituli auctoritati illum in uniuersum decernimus, ut ea summa, et absoluta, ac plena, quæ in nra Religione esse potest, nec ei limitatⁱⁿ intelligatur, nisi in casibus ^{in quibus} hę constitutiones expressam huius limitationis mentionem faciant.

9. Sed iam ad actus in capitulo peragendos transeamus; quos quidem hac ratione disponimus, ut alij ad capituli inceptorum ~~scripturæ~~ ^{scripturæ} ambula spectent, alij ad prosecutionem, alij deniq ad terminationem. Inter eos autem, qui ad in cap-

inceptionem attinent, patet, ut constituto die celebrata Missa solemniter de spiritu sancto, et peractis sacris ritibus, qui in nro rituali habentur, ingressus Patribus locum Capli, decretum de eius inceptioe efficiatur, quo scilicet statuatur, eius Capli celebratio die tali inchoari debere, et simul fiat assignatio loci, qui defixa Capli sedes erit. Secundo ut congruum de sua initium, omnes, et singuli congregati Patres cum potestate admittantur, ne forte inter eos aliquis sit, qui Caplo interesse non debeat.

Tertio absolutio dabitur ad cautelam ab omnibus censuris minime reservatis ad effectum legitime congregationis, seu Capli constituendi, ea forma, et modo qui in libelli decretibus habetur.

Quarto eligetur secretarius, actus causarum revisiones per secreta suffragia, et secretarius ubi primum electus fuerit, statim ad designatum sibi locum accedat, et ea quae sui muneris sunt exequatur, et eodem modo per secreta suffragia, secretum adiungere oportebit.

Quinto legitimatio Capli consequetur, tum in re, ut scilicet videatur, quaratione, et potestate sit coactum; tum etiam, quo ad personas, an scilicet singuli Patres congregati legitima ibi intersint; quod precipue ex cuiusque litteris patribus innoscitur, et quae omnes a secretis (cunctis audientibus) legentur, et deinde si quae forte dubitatio oriatur, numquid Caplo, non debeat interesse, eam revisiones causarum expediant; ac denique ius singulorum brevis inquisitione cognoscatur; ex eunte interim eo Capli loco cuius causa agitur, quem tamen conspectum fuerit, non debere interesse, si nisi omnes inter se Patres unanimiter nemine excepto assentiant; nequaquam admitti valebit. Sed tandem legitimatio Capli fiet, et quo ad tempus, et locum, ac scilicet designato tempore et constituta die cogatur esse, an in ea civitate, quae pro eius sede est determinata.

Sic autem legitimatio peracta deveniat ad sextum loco ad electionem Praevidis, qui priusquam creatus fuerit, in prima sede collocetur, tum officiorum abdicatio fiat, hac ratione, ut Pater Generalis, si Caplo interuit, genibus ante Praevidem flexis

muncus sus abdiat, et sigilla statim, ac scripturas quam primum potuit, nadas; humiliter etiam faciat, et non optime muncus gestire suum: eius adicationem recipiat ~~Pater~~, deinde Pater Provincialis, Assistentes, et ceteri omnes officio sus singuli cedant, et culpam veniam petita ad antiquitatis suae locum recipiant. Mox Pater Generalis de Caplo exeat, ut deus liberius dicendi facultas fiat, ac tunc praefigatur, infra quem, et alij, qui norunt, denuntiare possint.

Postremo electis, peragatur eorum quatuor Patrum, qui deputandi sunt, ad eas eligenda, quae proponi debent; atq; hęc de actibus ad praeparanda capituli spectantibus. Quibus peractis consequetur diuind actus, qui ad capli prosecutione attinent, in quibus profecto tota eius vis consistit, ut pote propter quod ipsi Capitulum est coactum: huiusmodi autem erunt, ordinationes, ac leges condere, quae bonis Religionis necessarię videbuntur, et alia ad hanc rem spectantia decernere, negotia expedire, causas iudicare; electiones ^{etiam} de quibus omnibus decreta peraguntur, eo modo, et forma prout supra Cap. 13. de actibus gubernationis praecipimus, et praecipue quae ad rerum propositiones, ac earum discussionem attinent, et ita procedant.

11. Sed in specie, quae ad leges, et ordinationes, singuli Patres, qui aliqua proponenda habent, ea ad praesidem, aliosq; deputatos Patres scripta deferant, ut ab illis discutiantur, an debeant proponi, necne; ~~etiam~~ quod si reijcienda visa fuerint, omnino tamen volumus, ut ea in unum collecta, in Caplo a secret. legantur, et a deputatis Patribus rationes afferantur, ob quas canon esse proponenda statuerint; quae autem propro nere visum fuerit, secretarius in ordinem redigat, ut sic ordinate collecta pertractentur; ita tamen ut quae magni ponderis erunt, in una sessione propropanantur, ac scripta in capli loco relinquantur, et in alia requenti decernatur: si quid insuper propronetur, quod in constitutionibus, h. in alijs nobis legibus habetur, earum verba prius in plena congregatione legantur.

12. Proinde ut facilius expediri omnia possint, valde congruum erit, si varię de varijs rebus disputationes fiant, ut scilicet duo, tresue Patres ea colligant, et or-

linant

ordinate prescribant, quæ de voti decuranda occurrunt; duo tamen alij, quæ de cultu diuino; alij quæ de nra ad pressimum directione; alij quæ de studijs literarum, et sic de singulis, eodem ordine seruato, quæ hæc constitutiones præcedunt: Non tamen quæ deputationibus in his collectæ prescribentur, aliquid roboris habebunt, donec fuerint ab ipso Generali caplo approbata; unde ita-
rim, atq; deputatio Patres suo munere sunt perfuncti, ea quæ collegerunt Presi-
nabant, et a secret. in pleno caplo legentur, tum quæ apertanda, quæ reuocan-
da erunt, ipsius met capli arbitrium definitione concludet.

13. Absolutis vero, quæ ad ordines, et leges spectabunt, negotiorum expeditio
subsequetur, ut puta si aliqua domus fundatio occurrat, si aliquid alius ad
bonum Religionis promouendum: in negotijs autem grauius præmedita-
tioni tempus destinetur, et mature omnia peragentur.

14. Post hæc causarum, et uisitationum, quæ ad caplum delata fuerint, iudi-
cia adiungentur hoc ordine; ut primo tres causarum reuisiones breuiter, et summa-
rim omnia referant, quæ legunt; tum singuli Patres iudicium ferant, et
inter hæc iudicium etiam eorum, quæ de Patre Generali denuntiata, ac depo-
sita fuerint, numerentur, volumus n. ut caplum Senile, Senilem Proposi-
tum uisitet, (pæfisso tñ) (ut dictum est) infra quem denuntiari possint,
quæ contra eum occurrunt, ea quæ omnia reuisiones causarum recipiant, et ad capi-
tulum referant.

15. Et hinc ad electiones procedatur, 1.º Capitularium; 2.º Patris Generalis; 3.º Audi-
tentium eiusdem; 4.º secretarij Generalis; 5.º Procuratoris Generalis, 6.º Pro-
uincialium: nec alij electiones peragentur.

16. Sed et electio in primis capitularium non necessario efficienda incumbit;
et ideo ante omnia decerni ad plura suffragia debet, an ea sit peragenda, necne;
auditi, quæ Procuratores, Prouinciarum de necessitate quisq; sui Prouincij disce-
rint, tunc maiori parti peragenda videatur, præstant ipsi met Procuratores
et omnes, quos ut eligibiles ad vocem, Presule caplum ob eius Prouincij neces-
sitate

Vel insignia alicuius sacerdotis mixta, ut aliam gravem causam nominator
 dederit; nec enim merita scrutentur Patres, ac ^{de his} Procurator, ac de-
 mum reliqui, quid de unoquoque eorum sentiant; sigillatim in medium proferant,
 tum ad secreta suffragia deveniatur, hoc ordine, ut singuli nominati, p. vniuspro-
 uincie, deinde alterius, antiquitatis ordine in ^{ter}seuato, in singulis scrutinij, su-
 cessive, unus post alium electioni deputentur, vota, ~~et~~ ^{et} suffragia in vana ex-
 cipiantur, duobus in electori manu calculis, seu globulis existentibus, vngul-
 collaris, qui affirmatus erit, alter vero nigri coloris, qui negatiuus: et talem
 quisque in vnam iniiciat, qualem ad Dei gloriam, et Religionis bonu salu-
 bitur expedire dignoscat; alium autem globulum in manu ^{supersternit}, in
 aliam vnam ^{reoriam} locatam secreto immittat: Proinde electionis vana scu-
 ratore aperiant, calculos numerent, et si albi in maiori ^{no} fuerint, proferant,
 electionem esse factam, atq. ille habeatur electus; si in minori, ^{l.} ^{et} impari infecto,
 et ut exclusus censeatur, et ^{q.} ^{habeat} ^{pari} ^{no} ad exclusionem sufficienti sta-
 tuitur, peculiare est ^{hac} in capitularium electione, non autem in alij electioni-
 bus peragendis, in quibus par numerus, neq. includit, neque excludit.

17. Capitularium electione peracta, ad electionem Patris Serski procedatur,
 atq. in primis spatium aliquod temporis designetur, quo Patres ad eam se pre-
 parent, et precedenti die antequam fiat, capitularibus intimetur, et interim in
 re tam ardua spiritus sancti gratiam assiduis orationibus impetrare conentur;
 ad quem etiam finem quadragesimam orarum oratio priuatim in oratorio habe-
 atur, ut celesti lumine electorum mentis illustrare dignetur Dominus; sed ^{et} su-
 per mediat. ^{et} ^{per} ^{quod} ^{se} ^{muniant} Patres, ac ^{per} ^{pendant} ^{qua} ^{intendit} ^{qua} ^{vigilan-}
 tia, quo affectu tanti ponderis actus debeat expediri, Dei ^{et} honorem, et Relig.
 bonum puramente inuente, priuatas animi passiones cohibeant, et quo omnia
 corrumpuntur, Ambitionis vitium proorsu abigant; cui tamen malo, ne ali-
 quo modo subrepat, occurrere volentes, precipibimus, quod si per se ^{et} ^{per} ^{inter} ^{positas} ^{personas} ^{Generales} ^{Prepositi} ^{dignitatem} ^{abij} ^{ne},
 de Caplo

de Capli statim, ne cum alijs intravit, moueat, et per decennium, alius, et
parius suffragis caueat, neq. ullomodo pena eizemitti possit.

18. Proinde ipsa electionis die celebratur a Patribus Capli Missa, despiritu
santi, et hora designata, sermo, seu oratio de electione ingenere habeatur, ab
eo quem designauit Pater, nullum tamen in eo signum detur, quo pecu-
liari aliqua persona significetur.

19. Postea etiam omnibus legantur a secret.º quas in Patre Generali expos-
cimus qualitates, de quibus infra capite sequenti agemus. Deinde omnibus
detur acunctis censui absolutio ad canonice electionis effectum.

Qua data ad orationem se omnes submittant ingenua, ut deus ipsi eandem
mentem, quam ille scit optimam, ac hymnum spiritui s. dicant.

20. Postmodum in silentio, unus post alium, singuli ad secreta suffragia fe-
renda ordinate procedant, eomodo, qui iam supra cap. 13. est prescriptus; ubi
n. communem tradidimus modum ad omnes electiones peragendas, atq. in
hac elect.º completæ seruandus erit.

21. Demum electione completa, omnes una Patres Capli. Reuerentiam ei simul
exhibeant, et statim nulla interposita mora conficietur a secret.º electionis de-
cretum, et singulorum Patrum subscriptione firmetur, antequam Capli Locum
oriatur.

22. Moss signo dati omnes, qui in eadem adierunt, sacerdotes, clerici, et laici ad fo-
rum capli conuenientes, inde cum electis, et Patri Generali electo iuxta ritualis
prescriptum in processione ~~venientes~~ ad chorum, L. oratorium pergant: ibiq. dicto:
(Fidum laudamus) Patrem Genlem, Caplares duo antiquiores ad redem in medioposi-
tam deducant, tum secret.º decretum elect.º etiam omnibus clara voce legat. Postea
singuli ordinate submissis genibus manuum ei osculantes, obedienciam polliceant,
et etiam efficiant, quæ ad ritus alios attinent, in rituali prescriptis.

23. Si contingat quempiam in Generalem eligi, qui extra ciuitatem, in qua capi-
tulum peragitur existat, statim vocetur, et nisi ad Romanam domum venerit, in

in nullo alio loco ei proponi tradatur, nec ullo modo electus intelligatur, si autem ob loci distantiam statim venire non possit, electio nihilominus praenuntiatur omnibus, qui in eadem sunt, et inter ipsos capitulum preguatur, eisq; intendat: Dimittitur. Caplo Primus Assistens usq; dum Generalis adveniat, gubernet. Quod si ultimus Generalis electus, et abesse nolit, aut non possit venire, aut etiam ex iusta causa, omnes non valeat acceptare, tunc eadem prorsus ratio habeatur, ac si per mortem defecerit. Ceterum si Caplum in civitate Neapolitana celebratur, et ibi Generalis electus Pns reperiatur, potius quidem ibidem ei tradatur, sed tamen infra ^{omnino} mensem ad Romanam domum se conferre, absolute Caplo remeatur, atq; hęc de Generalis electione.

24. Tertia pars consequetur electio, quę ex Assistentium Generali, quę eodem modo per secreta suffragia fiat, sed et singuli ex singulis nationibus eligantur. Unus autem duxerat potuit confirmari: Quibus electis secretarius Generalis, et portum Procurator Genlis ab omnibus simul Capli Patribus eligantur. Vobis, aut ut in elect. Appositis Genlis, eiusq; Assistentium, ac secretarij, et Procuratoris Genlis vocem passivam nequaquam habeant ij Caplares, qui in eodem Caplo Generali fuerint adius suffragij electi, id quod de elect. ad hęc generalia officia in eodem ipso Caplo dumtaxat intelligi debet.

25. Et tandem ad Præulem electionem deveniat, quę in definitorio fiet, in quę suffragij in eo habebunt ij solummodo Patres, videlicet Pater Genlis, eiusq; Assistentes de novo creati, et insuper quatuor alij definitores ab ipso Caplo eligendi. ~~Caplo~~ procuratoris electione absoluta, statim quatuor definitores eligantur, et si electus Generalis, s. Assistens aliquis abesse esset, tunc in locum Generalis capituli Pater subrogatus intelligatur, et in locum Assistentis definitores alius creatus, ita ut novę electores in definitorio valeant convenire.

26. Hi proinde novem viros (ex quorum n. deputatus unus erit, qui secretarij officio fungatur) habeant prius diligentem perquisitionem personarum, quę ad Præulis regimen aptę videbuntur, et audiant Patrum Capitularium relationem: sigillatim ij, in definitorium vocati, et similiter litteras a prepositis domorum, de aptis
ad hoc

ad hoc ^{proponis} onus habitas aperiant, et legant. Volumus, n. ut singuli domorum ^{Re-}
positi cuius cumq; Provincia; addiffinitivum Senuale priuati quique ex se
scribere teneatur, qui nam idonei videantur, ut *Provis. offit.* in sua provincia
valeant apte perfungi; ij; q; aperti, et lectis deueniant ad secreta suffragia, et
ab illi nouem, ut dictum est, eligantur *Provis.*, etiam confirmantur ^{per tri-}
ennium duratur ~~et~~ rursus unus post alium. Ceterum

Aliorū superiorum, et officialium electis, non in Caplo *Senti*, sed in Caplo *Provin-*
tiali, in qualibet provincia post ^{Caplo} Senuale celebratum peragentur.

Atq; hęc satis de electionibus, et de actibus ad psequutionem capituli spec-
tantibus.

Nunc uero actus, qui ad terminationem capli attinent, subiungentur, inter
eorum p^o constituiemus, qui erit, ut scripta omnia de quaru; re ad ordinem ad
ministratum spectantia, vel contra quorū cumq; acta fuerint, ad Patrem Gene-
ralem, eiusq; Assistentes, ac diffinitores deferantur, neq; apud aliquem ali-
quid retineat.

Secundus actus erit, ut simul Patres decernant, quę scripta seruanda, quę ve-
reijcienda, quę veigni tradenda videantur; relati; prius habitati tribus Reuere-
nibus causarum.

Tertius erit, decretum, quo omnia in Caplo peracta confirmantur, et aliud eti;
quo capli dissolutio decernatur, in cuius postea virtute terminari debebitur, ser-
uatis omnibus, quę ad ritus attinent.

27 Sed iam actibus in particulari descriptis, ratio eo scribendi modo se offert, de
qua illud in vniuersum decernimus, ut omnes in libro peculiari actuum Gene-
ralium a secret^o latina lingua distincto, sessionum ordine scribantur: in eo tñ
Actus simul cum alijs actibus nequaquam scribenda erunt iudicia, et sententię
causarum, quę a Caplo iudicatę fuerunt; sed reorim in chartis alijs ponenda, ut
si postea Generali Caplo ea comburere iudicauerit, facile sine libris scissione id fie-
ri possit.

Operabitur autem, ut qui actus in una sessione peragentur, in alia sequenti, etiam omnibus legantur, et singulorum subscriptione firmantur.

27.

Sic autem compositis omnibus, necesse etiam erit, ut decreta, quæ ad ordinat^o et leges, ea nimirum quæ in vnum induenda erunt, et executioni mandanda ante capli dissolutionem ex eodem libro actorum Generalium a Secut^o in vnum redacta, ordinari disponantur, hac rat^o ut intus veluti partes diuidantur, et R^o pau continetur, ea, quæ ad substantialia instituti spectare videntur, et ex proprio nomine canonis vocabuntur, ac libro constitutionum correspondebunt.

Secunda pars erit, quæ ab omnibus, et singulis ubiq^{ue} observanda erunt, et regulæ, seu obreuantiq^{ue} communes dicentur.

Tertia deniq^{ue} ea, quæ ad Regulas, et instructiones Officiorum, ac munerum attinent, quæ proinde institut^o seu Regulas peculiares appellare oportet.

Porro quilibet harum partium, in plura capi^{ta} si diuisionem mater^{is} postulat, partietur, et suo titulo quodlibet caput in igniti debet, ut sic distincta omnia habeantur. Similiter, et decreta in tribus capitulis Generalibus immediate sibi inuicem succedentibus spectatim in vno quib^{us} confirmata, ac proinde vim constitutionis habentia, si iunctim ab alijs sub nom^{ine} decretor^{um}, quæ vim constitutionis habent, colligantur.

Sed ultimo tandem loco, duratis capli, eiusq^{ue} dissolutio perscribenda remanet. et quidem q^{ui} attinet ad duratorem certa Reg^{is} tradi non potest, illud eni sedulo cussent Patres, ut quam citissime possunt, se expediant.

De capli autem dissolut^o statuiamus, eam arbitrio maioris partis capli, non vero solius Generalis peragendam esse; ante vero quam dissoluatur, fiat decretu^m, quo ipsa omnet dissolutio capli decernatur, in cuius postea viature peractis omib^{us}, quæ ad actum attinent, atq^{ue} Relig^{io} sigilla impensis, decretis, et alijs quibuscunq^{ue} scriptis in capitulo peractis, atq^{ue} sigillo^{rum} Patru^m subscript^{is} confirmatis, abolutum, et terminatum in nomine Domini habeatur capitulum, et qui discessuri sunt, quam primum discedant.

Cap.

De Preposito Generali.

1. Prima administrandi ordinis potestas uniuerſi extra tempus Capli Generalis in Generali Preposito ſubſidebit, qui ſecorum omnium, et perſonarum nre Relig.ⁱ primus pater, et Rector principua obedientia recollendus erit.

2. Sed ut digniſſimus ad hunc ſupremum in gubernat^o gradum valeat promoueri, ſicut auctorit^o omnes excellere debet, ita egregijs qualitatibus inſignit^{us} eſe oportet. Quare volumus, ut is ſtate ſit maturus, quo ſuum munus ſine auctoritati, et decenti iactura exerceat, viribus præſtet, quibus tam graue pondus ſubſineat. Animi magnitudine, virtute, conſilio, diſcretionē, ac rerum experientia poſſeat, ut officiū tam uero ſupremo dotis reſpondeant; in rebus ſpiritalibus, et inſin^{is} ſit, quam maxime verſatus, quo ſpiritus viros additoſ promoueat, ſollicitudine, et decore in rebus agendis vigeat, quo incepta negotia ad finem perducatur: Denique alia gubernationis munia in Religⁱ egerit, quo probatus, et eoſperimento edoctus, non in incertum ſua conſilia dirigat, nec a recto adminiſtrat^o itinere deflectat, unde eorum erit, ſi prius Provincialis, aut Aſſiſtens exſtituerit.

3. Quæcum ne ad hunc gradum poſſit aſſummi, impedim^{ta} ſtabant, quæ iam ſupra dedimus in communi præſcripta, nec alia in particulari occurrunt.

4. Porro electione hæc promotio fiet, et non niſi a Caplo Generali, cui abſoluta ad hunc gradum eligendi facultas inexit, ea pro ſua rat^o, et modo pro ut iam ſupra præcedenti cap^o diſpoſuimus, nihilominus tamen, ſi intra ſexennium, quod ab uno ad aliud ſenile Caplum intercurrit, Pater Generalis ſive per mortē, ſive alia cauſa ab officiō deſierit, tunc ſenile capitulum ad nouam electionem cogendū nomet; ſed volumus, ut Generalem eligendi facultatem plenam, totalem, et abſolutam, ſi ſubſummodo habeant, videlicet Generalis Aſſiſtens, ſecretari^{us} Generalis, Procurator ſenilis, et quinq^{ue} alij electores, ex domo reſident^{es} ſenilis, vel ex locis, aut Prouincijs, vicinioribus per ſecreta ſuffragia, ab ipſiſmet Aſſiſtentib^{us} ſelect^{is}: ac procurator intelligendi, ab ijs ꝑ^{er} undecim viros in unum congregatis noua Generalis-

294.

Electis in casu posito plena auctoritas (infra spatium tamen duorum mensium) fiet, quod si infra hunc tēp, quinque electores adiuncti non venerint, subrogentur omnino ex eorum num^o dumtaxat, qui in domo residentis Generalis praesentis aderunt, alij quinque electores ab ipsius met^o Assistentibus, secret^o ac procuratore per secreta suffragia. Porro novi Generalis electio, eodem modo, ac si in Generali caplo fieret, peragatur, ut idem modo addimus, ut nemo ex hijs undecim electoribus possit in Senlum eligi, nisi ex tribus duj suffragiorum partes concurrant, ac proinde necessaria erūt, ~~ex~~ undecim octo suffragia. Ad alium tamen extra undecim electores ~~non~~ eligendum, maiora pars satis erit; eligetur autem duraturus in officio adsequens vig^o Generale Capitulum celebrandum.

5. Iam vero Propositi Senlis auctoritas omnia iuris dictione constabit in omnes, et singulas ~~res~~, ubique gentium degentes Religiosos nros, et in omnes, et singulas nras domos, absoluta etiam erit, ac plena, ita ut ex se nullius requisito conveniat, L^o suffragio statuere, mandare, et exequi possit, quicquid velit, dummodo per has constitutiones id ex parte non prohibeatur, aut aliquo modo eis adveniat, siue etiam de sententia suorum Assistentium, aut aliorum quorumlibet illi deliberandum, at statuendum exprime ~~mandatur~~ tur, nihilominus tamen in rebus, gravioribus, quae consulti^o indigent, et si ad id non obligetur, consulat tamen mor Assistentes, consilium. n. velut solidum est in gubernat^o munitionem, et inde alius, leuamen, et vius optatum non consilia dumtaxat, sed et vota omnino adhibeat in omnibus ijs, in quibus ea adhibenda esse ex legum nraz p^oscripto, decernitur.

6. Munia porro Generalis hae erunt, pastori more communi viti gregem vigili^o obsecuantia custodire, statum Relig^o efficacibus studijs, ac promptis operib^o promovere; Molestis eventibus viam p^ocludere, in directam dirigere, subtrahere noxia, salubria procurare, et deniq^o uniuers^o Religioni ubiq^o locorum sua potestate, sic intendere, ut l^oges completa obsecuantia vigeant, et subditi ad destinatum finem per designata media dirigantur.

7. Sed vero inter omnia Senlis munia magnum habet momentum providentia, qua

qua omnia sustineat, omnibus consulat, prout autem videat, quare ratione su-
periorum omnes, et alij ad regimini officia deputati se gerant, eorum consiliis adiu-
uet, et quod opus erit reprehensione, et correctione promoveat: Intendat num Regula-
ri disciplina alibi vacillet, num charitas repercat, num alia forte mala erui-
pant, et quod deest studio opportuna remedia adhibere non negligat; Hosterius, do-
ceat, arguat, increpet, obsecret, et nihil ornittat, quod in tanti ponderis negotio, pro-
videntiæ ratio porciat.

9. Adiuvatur autem in suo mōne ~~omnibus~~ medijs iam supraprecep-
tis, interque rerum, ac status Religioſiſſimæ notitia præcipuum erit; unde oportebit, ut
personarum omnium nre Religioſiſſimæ, siue professionem emiserint, siue in præbato-
verentur, siue sacerdotes, siue clerici, siue laici fuerint, catalogum singulis an-
nis in quavis provincia efficiendum, apud se habeat, catalogum etiam domo-
rum omnium, et collegiorum, eorumque bonorum; compendium denique ad ordi-
nem redactum privilegiorum, concessionum, et facultatum, quæ a sede Apo-
stolica nobis concessa fuerint; incen. fiet, ut perpecta omnia habens bono Religioſiſ-
ſimæ facili præsit.

9. Sedet insuper efficax medium exempli viæ, ac viuendi ratio erunt, quibus
magis, quam verbo subditi reguntur, et ea propter Pater Genlis, eandem cum
ceteris cenet namam disciplinæ, communi menſa, communi victu, commu-
ni vestitu utatur; unam ad summam duas habeat cellas, in eis nihil apparat,
nihil ornatus, non lectum, non suppellectilem, nihil denique habeat, præcipue
præter ceteros; ob negotia autem pluriſima, quibus semper est districtus, laicum
habeat vnicum, qui ei ubi opus sit, administret.

10. Præterea inter omnia media ipsius adiutores numeramus, qui sunt Assis-
tentes, secretarius, ac Procurator Genlis, a quibus in gubernatione mese subeundo
subleuabitur; et Assistentes quidem mentes, et consilio, secretarius vero, ac Procurator
rerum executione, ac factis adiumenta præstabit, prout cuius communis ratio
postulabit.

11.

Sed et maxima etiam prodehit, si propter ordinarias consultat^{ur}, quas cum omnibus Assistentibus habebit, vnius Regionis negotia, eiusdem regionis Assistenti consulenda committat, et cum eo consultat^{ur} habeat, dummodo non sit tale negotium, quod aliorum Assistentium vota requirat; tunc n. omnibus proponendum, et de eorum simul assensu decernendum erit.

Ultimo, etsi omnis gubernatio plurimum visitationibus adiuuetur, nihilominus tamen, si propter ordinarias visitationes, quæ in singulis provinciis ab ordinariis, visitatoribus peragentur, vel^{et} ipse Senlis visitare, id qui dem per delegatos ubique, sed raro, et de Assistentium voto, et per se intra tamen fines Italij efficiat.

12.

Sed iam vltimus de Generali residentis loco decernimus, ut is non aliunde possit, quam Romana nra domus, adeo ut Roma discedere nequeat; q^{ui} si ob aliquam causam etiam visitati^o infra tamen fines Italij, ultra vnius mensis spatium absens esse debeat, non abcedat, nisi duo saltem Assistentes consenserint; sed et Romam discesserit, siue ex se, siue ex Assistentium voto ultra distantiam itineris vnius diei, ut negotia, et alia quæ occurrant, valeat expediri, Senlis consultatio, quæ in hac absentia Senlis, ex Assistentibus, et Procuratore Senlis constabit; eorum expeditioni plena auctoritate intendet, et si quæ electiones interim peragendæ essent, eas efficiet, litteras aperiat, et quæ ad Senlem scriptæ fuerint, postquam eas, quæ soli scribuntur; et omnia efficiat, ac si Pater Senlis præsens ibi esset: Consentaneum tamen erit, ut quæ ad regressum vsq^{ue} Patris Senlis destinari possint, differantur. Ceterum volumus, ut Senlis ex Italia nequaquam migret, q^{ui} si Italij fines excesserit, eo ipso Senlis officio, et dignitate priuatus existat.

13.

Deniq^{ue} de Generalis durat^{io} statuimus, ut sex annis perduret, et curam Religi^o habeat, tanto v^{el} delict^o spatio, quam tum ab vno, ad aliud Senle caplum interponitur: sed tamen qui in defectu Senlis fuerit, ^{electus} infra sexenni spatium adhuc ipsum gradum assumptus, perdurabit, solummodo ad sequens vsq^{ue} Senle caplum, dictumque Patrem Senlem nullatenus confirmari p^{oss}one volumus.

14.

Ultimo Senlis de iⁿstitutio ab officio sic procedat, per renuntiationem quidem, aut

trans=

Cond. par 4.
C. 25. f. 211.

C. 1. L. 1. Q. 4.
f. 56.

translatum, & per simplicem amotionem, desinere non potest; desinet in
vel per simplicem cessationem, elapso sui officij tempore. faciat, ut eius non cesserit
auctoritas, statim, atq; primum sexennium fuerit elapsum, sed duret eo usque,
donec in caplo Gentis muneri cesserit suo, vel et per depositionem de qua iam late
perlegimus.

Quorum una per mortem, siue per depositionem, aut alia causa infra sexen-
ni spatium Gentis defecerit, interim donec alius de novo creetur, Primus eius
Assistens, statim ipso iure Gentis vices eadem potestate subeat; primus redeat, in-
cedat, loquatur, iubeat, nec in noua Assistenti electis fiet; sed Procurator Gentis
in Assistenti locum subintrat, donec noua Gentis electio compleatur.

15. Addimus tandem, qd Gentis abdicato munere, quam ei libuerit, sibi domum
eligere possit, in qua conuiuat, ad aliud vq; Gentis Capitulum, nisi fuerit, ad aliud
Regimini munus, electus, h ad aliud onus, in alia domo subeundum a Patre
Generali deputatus.

Cap. 19.

De Assistentibus Prepositi Generalis. ~~~~

1. Cum certum sit, eum qui preest, non posse sua scientia cuncta complecti, nec vni-
mentem esse tantq; molli capacem, opereq; vni est, ut alij etiam in partem soli-
citudinis assumantur; qd, Prepositus noster Generalis suis omnino habeat Assiste-
tes, qui eum mente, et consilio adiuuent.
2. Quorum proinde numerum, in primis decernentes, volumus, ut non paucio-
res sint, quam quatuor, singuli ex singulis nationibus eligendis: Sed et si natio-
num diuersitas, et in plures Regiones diuulgata religio id aliq; exposcet, quinq;
esse poterunt, capli Generalis arbitratu.
3. Quorum autem qualitates huiusmodi dicunt, ut valeant, qd suscipiunt munus
cum dignitate exerceere, vnde et tate sint maturi, natura pacifici, doctrina eru-
diti, probitate conspicui, ex perientia probati, ad inueniendā subtile, ad imple-
nda robusti, ad cellanda cautiissimi, ut ministrando consilia, regant ipsi rectorem:

Venique sint amore erga Religionem precipua ratione affecti.

4. Impedimenta porro, ne quis adhuc Assistenti gradum eligi possit, ea *an*ia
erunt, quæ incommuni præscriptimus.

5. Virtutis autem ad hoc ipsum munus promotio electione peragetur, quæ quidem

C. 9. l. 2. Q. 16.

f. 39.

plena potestate in Senili caplo fiet, eo modo qui iam est supra Cap. 17. decretus: a
quo etiam in eodem munere, non nisi unus poterit confirmari, dummodo eorundem,
Capli partibus duæ concurrant; si autem vel ob mortem, & aliam ob causam, Assiste
aliquis ante Senile caplum defecerit, eum eligendi absolutam facultatem Pater Ge
neralis, eiusque reliqui Assistentes, ac simul etiam Procurator Senilis habebunt, qui
bus *statio* congregati, alius de novo infra mensem eligitur, in offit.^o duraturus ad
requens vig Senile caplum.

6. Iam vero Assistentibus auctoritas in alio non competit, et ideo ius eis, ceteros præ
cedendi nullum sit, dum in Romana domo conuiuent, sed in suo maneat an
tiquitatis loco; cum vero in domum alienam abiierint, sedeant quidem post Vi
cariurn, *rel* præcedant ceteros omnes, etiam antiquitate primos, et ibidem benedic
tionem a loci præposito retineantur exproce^{re}; foras tamen ituri, et quæ acturi signi
ficent; quæ omnia, quæ ad locum, et benedictionum eodem modo, de secret.^o et de Pro
curatore Senili intelligi debent. + et hinc
et quæ
signi

7. Ceterum eorum munia erunt, cum Patre Senili Religionis negotia expedire,
eumque sedulo, ac fideliter adiuuare.

8. Ad præstanda his medijs adiuvantia opes, nempe privata, et frequenti
legum nostrarum, ac Privilegiorum lectio, quæ in iure nostris eruditi evadit
ur, in consultationibus non habent; caritati unione, quæ cum Senili capite
plus quam ceteri colligentur. *Rel*, quo eiusdem Senilis nomen, et auctoritatem
apud alios omnes verbo, et exemplo tueantur: Diligentia, et sollicit^o, quæ vocati a
Senili statim accedant, et eis commissa negotia compleant: libertate in consul
tationibus, quæ, sentiunt, libere dicant, cum omni tamen humilit^{ate}, atq^{ue} mo
destia, secreto, quo omnia celent, quæ in eisdem consultationibus peragentur, et

Venig

denique personali residentia, apud Senlem, quae potestas unita, et auctoritati
visi in regendo servatur.

9. Sed de hac ipsa residentia ulterius decernimus, ut quae ad locum, Romana
nra domus ei destinata intelligatur, in qua etiam residet Senlis; quae ad tps
continuata esse debet, ut nisi grauius videatur necessitas, nullo modo Roma dicere
Assistenti aliquis possit. Sed et si discessit ^{ne} opus, per maiorem Senlis licentia sa-
tis erit; ultra mensuram vero Senlis, cum Assistentibus (ipso, qui discessit et co, cap-
to) eam concedant, abiens autem non diu moratus, sed quod proximè reuertatur.

10. Interim tamen quae ad Senlū redeat, si quid occurrat, qd de Assistentium voto C. 9. d. 16. f. 25.
decerni debeat, vicem eius qui abest, suppleat in omnibus, ac si Assistentis esset. C. 9. d. 16.
Procurator Senlis; et si alter etiam Assistentis eodem tpe abest, subrogatus ei ip- f. 39.
so intelligatur, Secretarius Senlis, donec unus reuertatur Assistentis.

11. Sed tandem de Assistentium durat. statuimus, ut 100 annorum spatio C. 9. d. 10.
inclusatur, qd ab uno ad aliud Senle caplum intercurrit, et adhuc, ea quo dissi- f. 58.
muratione potest unus duntaxat confirmari; qui v' infra sexennium, ob
alterius defectum, fuerit de nouo electus perdurabit, ad sequens v' g' generale
caplum, in quo per plura suffragia reelegi, et confirmari valebit.

12. Potest Assistentium ab officio deuitio, intervallis modor, iam supra de-
scriptis, neq' simplicem amotionem, neq' translationem, neq' renuntiationem
continere; sed, si uno modo de i' ne possit, s' per mortem, s' per simplicem cessa-
tionem, expleto tpe, s' per depositionem ob graue delictum; de quibus iam
plenas tradidimus leges.

Cap. 20.

De consultatione Generali.

1. Ad prouid. gubernationis sedulam firmitatem necesse est, ut a Senli cum
suis Assistentibus consultatio habeatur, infra regimini maximum pondus
optima recussitate reponimus, cum ibi prudenti sagacitate vniuersali bono
facile ponit intendi.

C. 9. 10. & 16.
f. 39.

2. Proinde instituenda erit huiusmodi consultatio, quoties Senlis, ex precepto constitutionum, et aliarum legum nostrarum Assistentium vota tenebimus adhibere; et quoties, et quiprius Senlis placuerit; non tamen poterit convocari, aut cogi, nisi de ipsius met Senlis auctoritate, aliquo iure nec legitime coacta erit, nec aliquam vim, aut potestatem habebit, nisi dumtaxat in duobus casibus. In casu scilicet absentis Patris Senlis ab urbe ultra distantiam itinere unius diei; tunc n. fiet (ut supra dictum est cap. precedente §. 10) consultatio ex Assistentibus, et Procuratore Senlis constans, poterit convocari, et sua auctoritate neg. quæ occurrerent expedire, ac electiones efficere, et similiter in casu cum Senlis ob mortem, & aliam ob causam ab officio desierit; con. tempore, usq. ad novam Patris Generalis electionem legitime coacta intelligetur.
3. Item vero personæ, quibus hæc consultatio componetur, quæq. in eius suffragij habebunt, erunt solummodo, Pater Senlis, eiusq. Assistentes, et q. etiam, sed in casibus expressis, Procurator Senlis; et in expressis etiam casibus, idem suffragij ius Senli secretaria in ea competet; qui proinde semper quoties ea instituetur, pariter aderit, ut quæ proponenda, quæ ve discutienda erunt, scrips. excipiat, et alia perficiat, quæ ex peculiari munere ei incumbunt.
4. Sed ultimus eiusdem consultatio auctoritas plena, et absoluta semper erit, et non ab alia nostra Religij. potestate dependens, præterquam ab ipsi legibus nostris; in omnes ubiq. domos se extendet, Religioni omni, præsit.
5. Deniq. actus, qui in ea peragentur, sic ordinate procedant, prout iam supra cap. 13. de actibus in communi præ diximus.

Cap. 21.

De Secretario Generali.

1. Statuto gradu in Senli regimine prosequentes, secretarium inter eos iure, ac merito collocamus, qui fidei integritate, diligens in gubernat. operariis adit.
2. Talis autem ad hoc munus assumatur, qui fidelitate præditus, ad vnum scribendi

sciendi peritus; sollicitudine, et discretionem conspicuus, rebus agendi modo cum omni hominum genere, verbis, et litteris pollens, dignetur, sua munia exerceere.

3. Cui promotioni communia impedimenta iam supra disposita obstant.
4. Electione autem huius promotionis, fit, et non nisi a Senli Caplo ea rat.^o quam suo loco tradidimus; nihilominus tamen, si infra sexennium, huius promotionem, huiusmodi ob causam ab officio derelicta, alius infra menem a Patre Generali cum Assistentibus eligetur, poterit etiam, sed non nisi ex voto duarum partium capituli confirmari.
5. Proinde eius munia erunt, archivi Senlis curam habere, consultationibus Generalibus interesse, et ibi quae scriptis excipienda erunt, conscribere; negotia a Senli, huiusmodi committit cum summo Pontifice, huiusmodi per tractanda ad capita quaedam ordinate redigere; capitula eorum quae cum Assistentibus discuti debent, ex praescripto Senlis colligere summam ex litteris aliorum, quae scripta ad Senlem deferuntur, conficere; eisdem litteris rescribere, quibus huiusmodi subscribat, huiusmodi ex eius committit secretarius ipse, et denique alia actum, quae Senli regimini, secretarium decent.
6. Sed ut facilius hoc possit munus obire, inter alia media necesse erit, ut si a Patre Senli tot et ibi variarum linguarum peritio praediti adiungantur, quod opus erunt, habita rerum, temporum, et personarum rat.^o Occupat.^o etiam quae ei insus munere possunt, ob stare praecedantur; ipse vero secretarius tamquam praecipuo medio secreto radiuabitur: unde sic se gerat, ut fidelis integritas velut conceptaculum sit, quod audita custodiat, suscepta non fundat.
7. Ulterius autem ad eius residentiam Domum Senlis destinamus, aqua ultra munus abire non poterit, nisi Patre Senli de Assistentium voto licentiam dederit.
8. Durabit in officio sex annos, quod scilicet inter unum, et aliud caplum Generale intercedat; qui vero intra sexennium electus fuerit, ad primum usque Generale

Capitulum excurrat.

9. Desinere autem ab officio potest, sicut per simplicem cessationem expleto tempore; sic etiam per depositionem ob aliquod crimen; nullo tamen modo, vel per simplicem amotionem, & per translationem ad aliud munus, & etiam per officij renuntiationem.

Cap. 22.

De Procuratore Generali.

1. Senlis gubernatio, sicut mente, et consilio a Patre Senlis, et Assistentibus dirigitur, ita unius procuratoris studio, ac labore perficitur, qui quidem ad totius ordinis negotia Romę peragenda omnino necessarius erit.
2. Hic tamen qualitatibus insignitus, ut sollicitudine impiger, in agendo doctus, sagacitate velox, experientia doctus, prudentia capax, negotia quamprimum optato euentu expediat; sit etiam moribus integer, ut virtutum exemplo, maiorem in expeditione vim habens adiuvetur, fidelitate prestat, ut secum in eo Religio congruat, animi fortitudine, et corporis viribus polleat, ne ob difficultatem ab inepto desinat.
3. Impedietur autem ne quis possit, ad hoc munus assummi illis ipsis obaculis, quę ut ceteris communio designauimus.
4. Electione a Senlis capto assumetur, duraturus in officio toto sexennij spatio, ad aliud vique, quod subsequetur capitulum: Si tamen ob mortem, & alia ratione, infra hoc tempus defecerit, alius infra mensem a Senlis, et Assistentibus de novo creabitur, duraturus in officio usque ad sequens Senle caplum; confirmari etiam poterit, si duę capli suffragiorum partes concurrant.
5. Sua munia erunt universi ordinis negotia diligenter peragere, ex parte ipsorum tamen Patris Senlis, cui etiam omnia referat, quę gesserit; nec villo modo poterit, sine ipsius Generalis consensu, quidquam, etiam ad Religio. bonum attineri procurare; et si aliter fecerit, sufficiens causa hęc erit, ut ab officio deponatur, iuxta

in ista ea, quæ iam supra late disponimus.

Quodlibet igitur negotium, a quo cumq; sine nostro, siue aliorum nomine, fuit ei commissum, antequam illud incipiat, ad Patrem Gentium simplicitate rem omnem deferat, eorum propterea cum nemo possit, sine speciali Gentis facultate sese vniuersalibus negotijs immiscere.

6. Ut autem adiuvetur socium habeat unum, qui domesticis ministerijs vel alijs officijs implicatus non sit, et ad nutum ipsius Procuratoris præsto adsit, quousque exire, si quid aliud agere necesse erit; nihilominus tamen prætextu huius officij, nullo modo quidquam perlationis, aut priui legum sibi poterit vindicare, nihil inde, aut commodi, aut utilitati referre; residentiam Romæ habebit, in ipsa domo Generalis; extra urbem vero ultra mensam abesse, sine Gentis, et Assistentium voto non ei licebit.

7. Potius quoad destinationem attinet, nullo modo per officij renuntiationem, aut simplicem amissionem, siue et per translationem ad aliud gradum desinere potest, sed solummodo per simplicem cessationem, elapso tpe, vel infra tempus, per depositionem de qua supra.

Cap. 23.

De gubernatione in vniuersum. ^{Prole}

1. Post Generalem potestatem, quæ Religiosorum omnes ubiq; gentium respicit: alia destinationis, oportet, quæ multa loca, et ibi degentes Religiosorum gubernet, Gentis potestati inferiori, illisq; subiecta, superior tamen locali, ac proinde velut prædictum, inter vnanq; illius quidem Gentis aliquo modo vices supplens: localem ^{atq;} maiori quadam auctoritate dirigens.

2. Ergo vniuersa nostra Religio in varias Præuincias distribuatæ, et singulis ipsius, quoque videbuntur loca, attribuantur: Hanc tamen Præuinciarum constitutionem, ac diuisionem, sicut etiam attributionem Locorum Gentis captem faciet, eius divisioni omnino stetur.

3. Proinde in singulis provinciis, singulas habeat gubernat. Proculus, et ipsa etiam Romana provincia suum habebit a Praeposito Generali distinctum Provinciale, ac proinde Proculus regimen totum.
4. Unaqueque pars domus, ac loca omnia, omnesque et singuli Religiosi, tam subditi, quam superiores, in qualibet provincia degenti, suis Proculi administrationi, eisque potestati subdantur; excoipimus dumtaxat domum residentis Senlis, quae semper a quolibet Proculi regimine exempta habebitur, et solummodo immediate subdetur, ipsimet Praeposito Senlis.
5. Hic denique Provincialis gubernatio, per nos gradus distinguetur, et in p. Proculus caplum erit; in secundo Praepositus Proculi, in 3. Assistenti, in 4. consultatio Proculi, in 5. Secretarius, in 6. Visitator, in 7. duo Procuratores, qui ad Senlis caplum nomine Provinciae designantur.

Cap. 24.

De Capitulo Provinciali.

1. Totius provinciae status, unitas, augmentum, custodia, ex provincialis capituli celebratione dependet; in quo sane depravata corrigi, super vacantea rescari, observantiam promovere, facile semper erit, ut cap propter illud in qualibet provincia serio celebrandum decernimus.
2. Et quidem, quod ad tempus attinet, tertio quoque anno coegetur, earatione, ut bi intra sexcentij spatium, q. intervnum, et aliud Senlis capitulum interponitur, celebratur; prima quidem vice post sanctissimum Pascha, quod proxime ad Senlis capituli celebrationem subsequetur; 2. vice post Chapso tres annos ab ipso p. Proculi caplo celebrato; die vero ad utrumque inchoandum, erit semper ubiq. feria 2. hebdomadae secundae post ipsum sanctissimum pascha.
3. Sed et pro loco, sedeque capli domum residentis Proculi destinamus.
4. Personae autem, quae ad illud convenient, quaeque in eius suffragij habebunt, erunt Pater Proculi, quatuor eius Assistenti, Provinciae secretarius, Praepositio-

omnes quauilibet domorum cuiuscumq; generis, eiusdem Prouincie, Vice-
prepositus, item domus residentis Prouincie, etiam ad Prouincie capitulum Roma-
ne prouincie Viceprepositus Senlis, conueniant, item ad Prouincie caplum, visi-
tatu illi, qui proximo ante caplum anno prouinciam uisitaueunt, modovi-
sitationum expleuerint, quos circa re infecta uisite capli tempus superueniat,
statuimus, ut uisitationem perficiant, ante recessum, quam capli inchoet.
Deniq; singuli Procuratores singularum domorum, siue introitu destinandi ad
idem caplum ueniant, de quorum electione infra agitur. Verum ex domo re-
sidentis, siue Senlis, siue Prouincie ~~constitui~~ procurator, l. mitti non debet. Si
autem Prepositus quis, l. Viceprepositus domus Senlis caplum adire non po-
tuit, mittat eum quampiam ex patris capitularibus decemius uocis eius domo,
quem ipse uolet.

f. 24. et C. 9.
9. d. 6. p. 10.
Hic f. 30.
C. 9. l. 10. d. 43.

Deniq; Pater Senlis capituli Paucilib, qui intra fines Italie celebrant, (extra
n. Italiam egredi nequit) potuit ad libitum interuenire: nullatenus in quen-
piam suo nomine, siue ad Capla Italie, siue ad alia extra Italiam mittere ei
licebit.

5. Iam vero propter hos, quos enumerauimus, nemo ad caplum ueniat, nec
etiam vicarij domorum, nisi capitulariter, ut Procuratores ad caplum eligan-
tur; neque ad uisitationem, ubi caplum celebrabitur, quis accedere possit, nisi
Pater Senlis, l. Paucilib, ex grauissima causa concesserit, et licentiam suam manu
scriptam dederit; qui sine huiusmodi licentia euerit, ipse ius met capli arbitra-
tum multetur.

6. Officiales proinde capli, qui ad eius directionem, necessarij requiruntur, hu-
iusmodi erunt, videlicet Preses, qui quidem, in p. caplo, quod immediate,
post Senle cogetur, erit ipse Prouincie, qui nouiter in Senli caplo fuerit electus, l.
ab eo absente primus Assistent, in 2. vero, q. peracto triennij celebrabitur, alius
denotus eligeretur, nec ullo modo, ipse Prouincie, hoc potuit munere fungi; si au-
tem in aliquo Senli interit, ipse met providebit. Porro propter Presidem, alius

deputabitur, qui secretarius exstet: Tres in super causarum revisiones, qui deliberationis ortus expedient, et causas referant.

Tres etiam, scilicet quatuor deputati, qui cum praeside decernant, quae in caplo proponenda, quae reiicienda erunt.

Quatuor denique definitores, qui cum Praeside, et Assistentibus, Praeposito, et nouitiorum Magistris eligant eiusdem Prouintiae.

Horum autem officialium autoritas, et munus, durante caplo permanebit, quo absolute cessabit, eligentur autem per secreta suffragia, ex eorum numero, qui in caplo conueniunt.

7. Sed ulterius, quatinus ad ordinem in Praeside caplo obseruandum, id est prorsus erit, quem supra pro Senli caplo praescriptum tradidimus.

8. Autoritas vero diuersa sit, quod quidem volumus, ut Praeside caplum, nihil statueret possit, quod nouas leges, mores ue inducat, praeter ceterarum Prouintiarum mores, ac leges: nihil quod unam Prouintiam, in duas, plures ue diuisperiat: nihil denique, quod constitutionem aliquam, scilicet obseruantiam, aut quolibet, aliam uniuersalem legem, scilicet etiam Generalium capitulorum statuta, aut Praepositi Generalis ordinationes infringat, aut aliquo modo labefactet: ~~itaque~~ haec omnia ad Senli caplum spectabunt. Immo ne consultationis quidem praetextu agere ei licebit de substantialibus instituti; qualia sunt ea omnia, quae in constitutionibus continentur. Ceterum potestas eius circa electiones, infra designandas versabitur; itemque ad ea stabienda extendetur, quae legibus rursus conseruandis, et promouendis conferunt. Denique omnia poterit, quae per has, et alias uniuersales leges ei fieri, non prohibentur, verum omnino volumus, ut quae ab eo statuta fuerint, vim aliquam non habeant, donec consultatus Senli confirmatus accedat, necessaria non erit in electionibus, quae fient.

9. De actibus autem tamquam in hoc caplo peragendis in uniuersum statimus, ut qui in una sessione ut omnia secretim accipiantur, et in Praeside libro capitulorum Prouintialium lingua latina, et sessionum ordine conscribantur, Patrum subscriptionibus, muni-

ant?

antur, eo quibus insuper in fine capituli ordinari colligantur ea, quae fuerint ad observantiam promouendam contributa, et gentili confirmatione praehabita, alij publicari postmodum possint. Actus vero ad iurisdictionem et causarum iudiciam spectantes, se iunctim in alijs chartis conscribantur.

10. Sed in particulari singulis actus disponentes, omnes, qui ad inceptions, et praeparanda expectant, ijdem praeiuvenerunt, qui in gentili caplo peragunt, eodem ordine, eodemq; modo; excipimus dumtaxat abdicationem officij = Proeli, et electionum praesidi, quae in p. caplo fieri non debent, cum ibi Provincialis praesideat

11. Adiungimus autem, q. Praeser breui sermone Patres ibi congregati ad ea cogitanda hortetur, quae ad Provinciae commodum, divini nominis gloriam, regulaeq; observationem cedant. Et deniq; Patri gentili (si abrit) Litterae etiam alij, etiam ab alijs ad caplum datae prolegantur.

12. Max adactus devenietur, qui ad persecutionem attinent, et propter quos ipsum caplum est coactum; inter quos primj erit ordinationes efficere, (si quae peragendae occurrunt) et alia disponere, quae possunt observantiam promovere, intra limites tamen suorum, quam habet potestas, de qua supra. Factus erit causas iudicare, et praecipue, quae in visitationib; continentur.

13. Ultimus erit electiones efficere, inter quas p. in ordine sit alicuius conventui, advocem decem suam, electio, in eo tamen casu, in quo hanc eligendi potestatem caplo Proeli concessimus, et eam supra cap. 8. huius & partis praescripsimus.

14. Consequetur deinde per secreta suffragia eorum nominatio, qui a procuratoribus provinciae, ut eligibiles advocem praesentandi, eiusdem provinciae nomine, gentili caplo erunt. Verum haec nominatio non in primo, sed in 2.do Provinciali caplo fiet. C. 9. l. 3. d. 2. f. 62.

15. Ulterius autem in eodem 2. caplo Praepositi Provincialis electis subnectet; haec tamen ratione, ut qui eligendus erit ex eorum dumtaxat n. assumatur, quos

208.

quos Pater Senlis devoti suorum Assistentium, ad idem Privile caplum nominatos dedit, Volumus. n. ut ^{hanc} Privile electionem, hęc posita nominatio a Senli precedat; nominatorum autem per nominatio ab eiusdem provincie Patribus peragenda. Ergo in primis sex mensibus ante Privile caplum electi, ut illi caplo interire, procuratoribus cuiusq; domus, fiat per nominatio hac ratione, ut Privile, eiusq; Assistentes, Praepositi item domorum, Vicepraepositi, visitatores, ac procuratores electi, quisq; ex se duos Patres Senli praenominet quos in ea Provincia ad Privile regimen aptiores credit; verum ita secreto, ut nullo modo alijs quibuscq; hęc praenominatio sceleretur, et quam quisq; efficit, sitis inusitatum, in pectoris arcano reponat, et condat. sed et scriptam sigillo claudat, et ad Patrem Senlem mittat, a quo cum Assistentibus simul aperienda erit, et legenda. Quod si quis alius eam aperire praesumpserit, ipso facto excommunicationis laque sententia pernam incurrat.

16. Item vero singulis praenominationibus habitis, Pater Senlis, cum Assistentibus ad plura suffragia nominationem expropterea nominati faciat, vicem tamen, ut si ij praenominati plures sint, quam quinque, non minus, quam quinque nominentur; sed ij tamen, qui in praenominationibus plura suffragia habuerunt, nisi Patri Senli, et Assistentibus constet, alios qui in eisdem praenominationibus minora suffragia habuerunt, aptiores esse, in quosane ipsorum conscientias oramus, si vero praenominati, l, quinque sint, vel minus quam quinque, illi ipsi a Senli nominati mittantur.

17. Proinde nominatio hęc, qualicumq; ratione fiat, subscibenda simul erit, ab ipso Patre Senli, eiusq; Assistentibus, ac secreto. et deinde clausa, et sigillo, et sigillo impressa ad caplum Privile mittatur; nec ulli modo sub praenominis excommunicationis laque sententia poterit, a quoquam aperiri, nisi dumtaxat in pleno caplo Privile, ubi coram omnibus congregatis ac capituli secreto praefigat, et hoc modo publicat. facta nominatorum, procedatur ad electionem Provincialis, quę omnino ad ipsos nominatos actabitur, nec extra eos alius
 eligi

eliguntur; aliqui in ipsa electio inualida prorsus erit: *¶* si infra diem, ab ipsa nominationum publicat. neminem ex nominatis elegerint, is electus legitime ipsi iure habeatur, qui in nominat. Patris Generalis promiserit conscripserit.

Sic autem Proculus electione peracto, consequenti ordine, quatuor Provinciali Assistenti eligantur, et poterunt etiam omnes confirmari; fiat autem huius modi siue electis, siue confirmatio, tam in primo, quam in 2.º caplo. Et in 1.º quidem statim post nominationem eligibilium advocemus; in 2.º vero post electionem Proculus, ut dictum est, Assistentibus autem electis, eligetur deinde provincialis secretarius.

Sed fiet putetur in 2.º caplo electio duorum Procuratorum, qui nunc Provincialis simul cum Proculo Gerente caplum adeant, et simul etiam duo alij Patres eligantur, qui eorundem Procuratorum substituti vocentur, et existant, ut si forte procurator quis, L. morte, vel alia ratione defecerit, eius locum per substitutum, antiquitatis ordine servato suppleatur.

Postmodum quatuor definitorum electio peragetur, qui cum Provinciali, et Assistentibus definitorium ingressi, Praepositor, et novitiorum Magister eligant, volumus. n. ut ab ijs determinat novem viri, ex quorum n. vni constituantur, definitioj secretarius, huiusmodi Praepositorum, et Magistrorum electiones compleantur, qui bus expletis in plenis caplo alij Patribus publicent.

Postremo actus, qui ad capli terminationem attinent, illi ipsi in Provinciali caplo fiant, quos iam supra pro Gerente conscripsimus.

Sed ultimo tandem loco de capli duratione, et terminatione statuimus, ut quamprimum expediat, non tamen ad libitum Proculus, sed ad maioris partis assensum. Terminabitur autem ritibus, et ceremonijs, qui in libro de ritibus habentur; mox in suam quisque domum commigret.

De Preposito Prouli.

1. Totius Prouintie regimen extra tempus capli vnus ~~scribitur~~ debet, qui Prepositus Prouli vocabitur, cui omnia eius prouintie loca, et persone speciali obedientia subiiciantur oportet.
2. Cuius qualitates, ut ad hoc munus assumatur, requiruntur erunt, etatis maturitas, vite integritas, morum probitas, experientia, scientia, et doctrina, et quæ etiam esset, si antea sup^a localis extitisset, l. aliud officium exercuisset.
3. Impedim^{to} ei obstatunt, quæ in communi præscripta, ceteris obstatula præbent.
4. Proinde eius electio tpe capli Generalis ab eodem caplo fiet, sed triennio elapso a Prouli capitulo peragetur; interim si ab officio defecerit, siue intra primum, siue intra secundum triennium, sufficietur alius, et de nouo creabitur, a Generali, de suorum Assistentium voto.
5. Porro Prouintialis auctoritas iuris dictione, in singula sue Prouintie loca, et personas constabit, et omnia facere poterit, quæ per has constitutiones, si facere non prohibentur, et quæ Patri Generali non reseruantur; poterit autem ipse Generalis Prouintialibus regionibus longinque amplioram auctoritatem, de qua quam habet, ad libitum impetiri, prout locorum, et personarum ratio eorum oportet; ita tamen ut quæ Generalis facere non potest sine Assistentium voto, peculiaris in illis auctoritatem sine eorundem consensu non concedat.
6. Præterea vero munia, et actus a Prouli exercenda in eo positæ erunt, ut prouintiam sibi commissam ad legum nostrarum normam dirigendo gubernet, et idcirco ubi primum qui prouintialis electus fuerit, per omnes sue Prouintie domos, et collegia mentis, oculos circumferat, ac pro suscepti muneris officio in eam curam incumbat, ut singulorum administratio locorum recte fiat; et tandem, quæ munia Religionis Genlis exercet, ea ipse in sua prouintia præstet.
7. Ad hæc medijs illis iuuabitur, quæ supra in communi disposuimus, et quam maxime etiam proderit, si Generali deferat, et eius, ac etiam localium

Superiorum suę Prouincię auctoritatem apud subditos tueatur; si oborta mala statim in initio ~~ex~~radicare conetur; si sollicitè animum ad Religionē applicet; si omnes potestate prou. complectatur; si suo tpe reuerentiam cum benignitate miscet, et huiusmodi alia, quę ad regionem promouendum conferunt; quę quidem omnia toto nixu arripere, et opere ipso cōplere debet.

Iam uero ad Prouili residentiam, designatus locus eadem uisus est, quam Prouile capitulum destinauerit, atq; in ea sup. Localis, vicepropositi nomine appelletur; sed licet ordinariē ibi degere debeat Prouili, congruum tamen est, ut singula loca totius prouincię quandoq; inuiscenda percurrat; Id qd. p̄cipue uisitationis tpe opportune efficiet, prout infra dicitur, cum de uisitationibus agetur.

Ceterum extra prouinciā nequaquam exire poterit, neq; ad paucos dies, nisi tres saltem Assistentes conuenerint; et tunc ne prou. suo careat capite, remaneat consultat. Prouili ex Assistentibus, et secret. constans, qui omnes in ea p̄ius suffragij habebunt, et negotia expedient, prout de consult. Const. pars 4. C. 18. rat. Genli in absentia Genli p̄cipimus, quę enim ibi dicta sunt, hic appli- f. 196. cari debebunt.

Potremo de Prouili durat. ac desit. statuimus, ut duratio quidem per triennium percurrat; ita tamen ut qui in caplo generali ad primum triennium sit electus, in Prouili caplo ad alterum triennium confirmatio possit; sed alius de nouo, eaq; diximus rat. eligetur.

Desitio autem omnes complectitur modos supra in communi dispositi, p̄terquam simplicem amotionem. Sed uero quacumq; rat. ab offitio intra triennium defecerit, alius a Patre Genli, eiusq; Assistentibus infra tres menses de nouo creetur, qui ⁱⁿ offitio p̄durat, ad aliud usq; quod subsequetur, siue Genli, siue Prouile caplum. Interim uero Prouili, Assistenti Prouili ^{primi} uice eadem potestate subeat, et prouincię secret. in eiusdem Assistentis Locum substituet.

De Prouintialibus Assistentibus, ac Secretario.

1. Ut in suo regimine P^{ro}positus Prouⁱⁿtiæ, cum consilio, cum opere adiuuet, Assisteⁿtes etiam, ac secretarius necessarios tribuentur.
2. Et Assistentes quidem numero quatuor erunt.
3. Quorum electis in Prouⁱⁿtiæ caplo ad triennium fiet, a quo etiam poterunt confirmari; si vero infra illud triennij spatium, quis eorum aliqua ratione ab officio defecerit, alius in eius locum infra mensem de nouo creabitur, a Prouⁱⁿtiæ de uoc^o Assistentium, et secretarij voto, et interim ipsemet secretarius, eius quidem, substitueat vices; qui vero fuerit de nouo creatus in officio, perdurabit adrequens vig^o Prouⁱⁿtiæ capitulum.
4. Locum residentij illa domus ^{destinata} intelligatur, que fuerit ad residentiam Prouⁱⁿtiæ deputata; ibique apud eum maneat, et continuus ei assistant, nec ultra mensem sine graui ratione, et Prouⁱⁿtiæ, aliorumq^{ue} Assistentium licentia, quis eorum abesse poterit; sed etiam si abiens sit, siue infra, siue ultra mensem, statim reuertatur, et interim secretarius eius vices agat; et si alium Assistentem eodem tempore abesse contingat, primus consultor eius domus in eius locum subrogatus habeat.
5. Deniq^{ue} Prouⁱⁿtiæ Assistentium qualitates, impedimenta, auctoritas, munia, ac ea quibus iurantur media eadem omnino sint, ac ea que de Generalis Assistentibus prescripsimus proportionem seruata.
6. De eorum autem deitione nihil aliud addendum esse censuimus, preterea, que de deitione sanciuimus in communi.
7. Iam vero quo ad Prouⁱⁿtiæ secretarium attinet, eius quidem qualitates, et impedimenta eadem sint, que secretarium Gen^{er}alem attingunt.
8. Eius electio in caplo Prouⁱⁿtiæ ad triennium peragetur, a quo etiam poterit confirmari; infra triennium, si defecerit, a Prouⁱⁿtiæ, et Assistentibus alius infra mensem eligitur adrequens vig^o Prouⁱⁿtiæ capitulum.

Residabit in ea Prouis domo, nec inde ultra mensem sine Prouis, et Assistentium voto abesse ei licebit.

Munia, quae praestabit eadem erunt, proportionem seruata, quae Generali secretariis incumbunt.

Denique de institutionem ad communes modos iam descriptos reuertamur.

Cap. 27.

De consultatione Prouintiali.

Sicut ad regimen Generale, Gentis consultatio necessario adhibetur, ita eadem ratione, Prouis administrationis Prouis consultationem exoptat.

Quae huius personae constabit, Prouis Vtr, Assistentibus, et prouintiae secret. quamuis ibi suffragij Prouis, et Assistentibus solummodo competat; secret. autem non nisi in casibus expressis; et in expressis etiam casibus primus consultor loci eiusdem domus in ea ingrediatur, et ius suffragij ferat.

C. 9. d. 16 f. 25
et C. 10 d. 16 f. 39

Instituatur proinde quoties Prouis aliquid de Assistentium voto decernere, teneatur, sed ad libitum vellet. sed vero sine eius auctoritate conuocari non possunt, nisi forte in absentia Prouis a prouintia, et in eiusdem defectum, ob mortem vel aliam causam, ut iam supra decreuimus.

C. 9. d. 16.
f. 39.

Potestas autem, et auctoritas huius consultat. plena erit, et absoluta, quae in prouintia extra tempus capli esse potest, et omnes tuas personas, tum domus eiusdem prouintiae attineat.

De actibus tandem, quos in ea peragentur, iam supra de actibus in communi tradidimus leges.

Cap. 28.

De prouintiae visitatione, ac visitatoribus.

Obseruantia regularis efficacij potestate subtrahit, si visitationis praesidia in quolibet Prouis regimine statuatur; his n. facile errorum bigentur, virtutes inueniuntur, disciplina vigeat, et quae deus deuia contingat, ad regulam deduci poterit iter.

24.

2.

C.G. 13. §. 1.
f. 62.

Ergo singulis annis, singulis paucioribus visitentur, et in earum quarumlibet, bini visitationi deputentur, quotannis a Patre Prouli, de Assistentium voto eligendi, nisi forte ipse met Prouli, p. 1. vel 2. anno per se visitationi obierit; tunc n. eius anni visitationi constituendi non erunt; sed satis erit, si secum Prouli alium adhibeat, qui secretarii munere perfungatur. Omnino tamen ultimo anno ante Proule Procuratoris ^{Prouli} Caplum a ^{Prouli} visitatoribus constituendis visitatio peragatur, sed et in super ultimo anno ante Senile Caplum annis adire debebunt, visitationi ipsi iure existant, nec ab alijs visitatoribus de nouo constituendis, neq. a Prouli eius anni visitatio poterit aliquo modo expleri.

3.

Proinde huiusmodi qualitatibus praediti sint, oportet, qui visitationi eligi debent, nimirum maturitate, et experientia, scientia, charitate Religionis, et observantia, zelo, morumq. integritate ac probitate vitae.

4.

Impedimenta autem, quae communiter alijs obstant, eorumdem promotioni obstant alijs.

5.

Ceterum de visitationum auctoritate decernimus, ut in ordine ad ipsos potestate sint pares, adeo ut alter sine altero nihil facere possit, et ideo provinciam una visitant, Antiquior tamen eorum locus, tum rerum executio, praecedat. Vbi autem inter eos dispar sententia fuerit, eorum arbitrio alter eligatur, ex capitularibus eius domus, qui cum ipsis rem omnem decernat. Verum vniu. cerabit auctoritas, ubi visitanda erit domus, cuius sup. in p. 1. vel in 2. consanguinitatis gradu sit illi visitatori coniunctus, et Prouli cum Assistentibus de altera visitatione provideat. Id ipsum fiat, ubi visitatorem alterum de altero oportebit cognoscere.

C.G. 11. §. 10.
f. 58.

De auctoritate vero in ordine ad domum quam visitat, in primis in iungu. bernat. nullo modo se ingerant, et quoad regimini iura, ut hospites habeant. Circa ea vero, quae ad visitationem attinent, plenam habebunt potestatem, nullam tamen omnino in Prouli personam cui potius subditi in omni erunt; quamuis ultimo anno ante Senile Caplum, Procurator provinciae (qui quidem ut dic-

coram omnibus patentes litteras sui officij legi demandent. Tunc a niquis visitatorum sermonem adeos habeat de rebus agendis breuem; moneat eos, ne odio, amore ducti, quæ dicenda sunt, taceant; aut contrariam emendata, et silentio præmenda (ut præcipue sunt ea de quibus fraternæ correctio non præcessit, ubi præcedere debuisse) producant.

10. Unde visitationem a rebus sacris auspicentur, et diligenter inspiciant, quo nitore, qua decentia ecclesiæ cultui intendatur.

11. Postea reliqua persequantur, quæ ad regularem disciplinam attinent, ac singulos in peculiari domus loco accersant, ac prudenter ab eis statim domum, inuestigent, et præcipue, an regulæ, et constitutiones exacte seruent, Ancillæ diuinus incrementum habeat, an paupertas, obedientia, oratio, chorus, concordia, pax, silentium, culparum in Refectorio confessio, et ceteræ mortificationes, ac circulares penitentia vigent, an infirmi debita charitate ^{curantur}, quomodo novitij rite educantur. Quomodo charitas cum proximis, tum in sacram^{ti} ministeriis, tum in verbo Dei exhibendo, tum etiam in reliquis vitæ actibus munij exerceatur, et huiusmodi ceteræ interrogat^{ur} pro loci, et personarum ratione prudentia fiant; verumque parui momenti sunt, nullo modo scribant, neq; scripto tradita suscipiant.

12. Post hæc, singulorum cellas, officinas, suppellectilem visitent, nec aliquid ibi patiant, q^{uo}d nro instituto minime congruat, videant, et diligenter inspiciant, num ibi munditia seruetur, et rei provideant, ne aliquo modo paupertas nra

C. 11. d. 7. f. 57. sordibus deturpata iaceat.

13. Propterea accepti, et expensi, rationes accurate supputent, eisq; subscribāt.

14. Tandem exploratis omnibus res laus ipsi perire corrigant, neceas Proculi, aut caplo renuntient, quæ proinde occulte indigebunt correct^{ur}, occulte admoneant, si quid gravis (q^{uo}d Deus avertat) compereverint, cui quamprimum remediū adhibere oporteat, et res ad Proculum, tam cito deferri non possit, auctoritate stantur sua; ante ~~in~~quam quidq^{ue}dam exequat, cum consultoribus, aut certe, cum P^{ro}p^{ri}o.

prout

pro ut rem conabuntur postulare communicent, postea referant ad Pro-
curatorem, et scribant.

15. Omnia vero visitat^o acta ordinat^o disponant, y, s, utiq; visitator sub-
scribat, et conscriptis orbi sermonem apud eos habeant, ubi universi, s, pro-
sent, aut impresent, quos eis provida consult^o videbunt, et hoc modo visitatio-
nitium imponant. cap. 220 visitat^o acta ad Proculum deferant, qui cum
iurisconsultis, illi per lecti, remedia opportuna, ubi praeceat, adhibeant.
verum Procurat^o provincie, qui visitat^o ultimi anni, ut distinet, efficient,
et si eius acta ad Proculum deferre debeant, nihilominus tamen, quos contra
ipsum Proculum denunciata, s, deposita fuerint, secreto apud se retineant, ut
casimul cum alijs, actibus eiusdem visitationis ex originali transcripti, et
authenticis Genli caplo presentent. Ceterum si quis visitatoribus, aut iudicib,
in scriptis falsum denunciauerit, pena rationis mulctetur.

16. Ultimo decernimus, ut visitatorum itinerum impensas, ex omnibus, quas vi-
sitaverint, petant.

Cap. 29.

De Prouintie Procuratoribus, qui ad Generale Capitulum destinantur.

1. Cum Genle capitulum ad universale Relig^o regimen ordinatum ex sin-
gularum Prouintiarum Patribus sit cogendum, ne multitudo nimia ob-
stat, iure congruum duximus, ut tres in nec plures aequalibet prou. coe-
sint, videlicet Pater Proculus, ac duo prou. procuratores.
2. Porro, ut quos attinent ad Procurat^o tradam, in primis hos in eis qualitat^o
exponimus, ut digne possint ad hoc eligi munus, nempe Religioni status no-
titiam, obseruantie celum, speientiam, scientiam, doctrinam, ut eorum s^ota,
consilium, ac voluntas, maximum in caplo pondus habeant.
3. Sed eligi possint, communia impedimenta iam descripta obstant.

2248.

C. 9. 13. D. 2. f. 62.

4.

Eorum autem electio in 2. Prouli caplo fiet, triennio antequam Generale celebretur, illis simul duo alij eligentur, qui substituti essent, ut ubi Procurator aliquis Prouli, l. morte, vel alia ratione defecerit, eius vices ab uno eo substituti suppleantur.

5.

Auctoritas proinde eis nulla ineit, donec in Genli caplo simul cum alijs fuerint, et id eo in omibz semper subditi permanebunt, ac si ad id officium non fuissent electi.

6.

Ex precipuo munere tenentur, antequam ad caplum veniant, omnia, que ab eis prout Religio, scripto, l. verbo traduntur, ut in caplo proponant, fideliter excipere, id est sex mensibus antequam iter arripiant, singulis ad eos sine sup. licentia scribere licet, nec littere dari poterunt ab aliquo, etiam Provinciali, periti, aut legi, et eodem tempore, ipsi et ad quoslibet Religiosos sine licentia scribere poterunt, ex propriis inruppe officij munere tenentur, vlt. anno, ut dictum est, Provinciam visitare, tpe autem congruo ad capitulum veniant, atq. itinere impensas atq. tota simul Prov. exporant. Proinde in caplo negotia provincie humiliter proponant, nec ita in eam ppendant, aut Relig. uniusq. bono consulere negligant, eos. n. non unius prout. duntaxat, sed totius Relig. velut Patres in caplo esse oportet, itaq. omibz provida circumspecte intendant.

C. 9. 11. D. 10. f. 58.

7.

Sed ut complete sui muneris partes exequi possint, tamq. officio medium frequentem constitutionum, et aliarum legum nraꝝ lectionem arripiant, quare tot trienni spatio, huic studio incumbant, ut sic in iure nra erudit, ad certum scopum sua in caplo consilia dirigant.

C. 9. 9. D. 14. f. 24.

Ceterum eorum munus, absoluto caplo desinet, et desinere etiam potest, antequam ad caplum veniant, iuxta leges traditas dedit. in communi.

Cap. 30. De gubernatione locali in uniuersum.

1.

Localis gubernatio, que ceteris inferior immediata potest, Relig. iura exerceat, in omi

in omni domo, et collegio nre. Relig: instituenda neces: erit, nec vltro
modo aliqua domus esse debet, quæ sua locali administrat: non negat.

2. Proinde qui in vno loco degunt Religiori, omnes, eiusdem loci regimini
immediate subdantur; ipsum autem locale regimen, accius loci personarum
Bernati Prouli, et Gentili subijcimus; ad hoc ut rite ordinetur, hi gradibus dis-
tinguatur, oportet, prout etiam supra in principio diximus. Primus in quo
locale capitulum statuetur; secundus in quo Propositus; 3° in quo vicarius; quartus
in quo ^{localis} pater, 5° in quo consultus; 6° in quo secretarius; 7° in quo localis consult-
ratus; 8° in quo Procurator electus, qui ad Proule capitulum delinatur; 9° denique
in quo novitiorum Magister in novitiatis coniunctis.

Cap. 31.

De capitulo locali.

1. Ceterum hoc capitulum in hiis casibus, in quibus eius assensus collegii nre præ-
scripti requiritur; ipsum vero cogendi auctoritas, per nos prepositum erit, sine
cuius licentia nequaquam legitime coactum intelligitur.
2. Personæ, quæ ipsum ingredientur, quæ sine eius suffragio habebunt, erit
singuli capituli eius loci, siue decussarii, siue consultarii, omnesque ingredi, et interuen-
tioneant; nec aliquis sine iusta, et gravi rat: abesse possit, qui vni in ea domo ca-
pitulari, sed hospes degerit, in eius loci caplo ius nullum habebit, nec illud ingre-
diatur, nisi forte unanimiter ab alijs capitulis decessiui fuerit ibi admittus. Quod
autem celebrabitur in illa domo, quæ Gentili, s. Prouli residenti est deputata, in eo
Gentili ipse, s. Prouli ad libitum ingredi poterunt, prout eis magis expedire vide- C. G. 10. P. 17.
bitur, et tunc illi ingrediuntur, et intereunt, ut reliqui, sicut et secretus, et Pro- f. 40.
curator Gentili, ac secretarius Prouli.
3. Ceterum sicut omnibus, et singulis, siue decussariis, siue consultariis capitu-
laribus, qui in domo ut assignati conuenerunt, locale capitulum constare debet, ita insu-
per non minus quàm ex tribus, illud legitime conflecti, oportet; et caput prout duos saltem

220.

Caplares decurui suffragij, propter Prepositum in unaquaq; domo assignentur, q; si quę dom, tales non habeat, totidem Patres consultui suffragij, antiquit. p;missi-
ficient, atq; hi in caplo locali, decurium suffragium ferant, si vero unus dum-
taxat decurius, propter Prepositum adit, unus solummodo, alius antiquior
consultuius, vicis decurui suppleat; sed id totum, q; de consultuius statuim, ser-
uari debet, usq; dum ad eam domum decurui caplares, et assignati aduenerint;
tunc enim ipsi consultui mutuantur, veluti ius relinquentes deponent.

4. Iam vero propter in hoc caplo, Prepositus ipse erit, nihilq; in eo sine eius licentia, et
consensu, l. proponi a quopiam, l. tractari poterit.

5. Circa vero actus peragendos, seruentur oia, quę iam supra de actibus in cō-
muni sunt p;scripta; in particulari atq; adiungimus, ut in dicendis sententijs, et
in dicendis sentij
l. Caplares Consultui dicant.
suffragij, ferendis, primo caplares consultui, dein de decurui dicant, Prepositus
autem libere quidem dicere, q; ipsi libebit, inat; ij vero neq; cum Prepp, neque
inter se, immodeste, morose, pugnaciter regeant, et qui ausus fuerit, in eū ab ipso
Prepp. animaduertatur; q; si visus fuerit, a consensu cum ceteris caplarib;
re a Prepp. cum eūdem agitata ad Proulem deferat, eiusq; responsum expecte-
tur, et nihil interim prepositus exequatur.

Cap. 32.

De Preposito locali.

1. Singuli nūq; Religi domibus cuiuscumq; generis existant, singuli sup, qui
Prepp. appellant, ad eas immediata potest. regendas p;ficiant, si v. qui in domib;
residentib; gentib;, l. Prouli deputant, vic; prepp. nominent, l. nouitiatib;, autem
separatis, qui nouitijs Mag. eligetur, eius loci Prepositus erit; de quo tñ hic non agim,
cum supra quę ad eum attinent p;scripserimus.

2. Porro ut valeat, quis ad hunc Prepp. gradum assummi, et in eo qualitates
requiramus, ut videlicet instituti proprii obseruator existat; Religi. zelo fereat,
doctrina p;stet, remonij gratia polleat, et saltem sciat competentem verbū dei
propo-

proponere; et deniq; tali, qui verbis, et exemplo per se possit, et omib; specu-
lum, ac formam disciplinæ se præbeat, quiq; chorum, mensam, communes
operas, laboresq; subire facile queat.

3. Impedit tamen hæc eius promotio, p communia, quæ apponunt, obstacula.

4. Electi vero complebitur, quæ quidem fiet in Præuli caplo ad triennium;
infra q; tpi, siquis Paſp. l. per mortem, l. aliq; desinendi ratio deficiat, aliq; inſu-
per meliorat, (duraturus in offit. sequens usq; Præuli caplum) a Præuli de-
Assistentium voto; et interim vicarius eius vices agat.

5. Iam vero Paſp. auctoritas, iuris dict. constabit, in omnes, et singulos Reli-
giosis in eadomo commorantes, et quidem plena, et absoluta erit, subiecta
tamen et subordinata Præuli, ac Senli potestati, oia poterit, quæ ei per nias Le-
ges fieri, non prohibent; l. quæ Præuli, aut Senli, siue cgl. cali caplo, ^{aut} locali con-
sultioni non reeruat. ^{ta}

6. Sed ulterius Paſporiti munia caunt, pastori simul, et custodi partes im-
pleat; coram subditi laudabilium operum exempla præbere, assidue vigilantia,
quos habet commisso contemplari, singulis necessariis corporis, et animæ provi-
dere, infirmis curandis, infatigabili charit. intendere, pui lanimo roborare,
dublato, et tristis consolari, omnes piet. Patris complendi; defectus tamen, et erro-
res, correctionib; et penitentib; qd opus erit reecare, regulaz deniq; observationi
omni studio pmoovere; et ea propter interdum, de quotidianis erratis colloquat;
et subditi verbo Dei pascat, et aliat. Paſ. rectim vero intelligat, siue etiam munere
visu erga Senlem, et Præulem obedientiam, et reverentiam, in subditi non
verbo solum, sed etiam exemplo confouere, demum si eum predicare contingat
domum nihilominus curet.

7. Adque omnia rite præstanda, præter communia, quæ iam discipimus
media, hæc etiam alia maxime ei proderunt, videlicet, si occupat. omnes de-
vinit; et eas, quæ circa temporalia ministeria minoris ponderis, aut quæque
officialibus peragenda versantur: quamvis eis superintendere, et q; libuerit
agere

semper poterit, si exco^{ti}tiij, communibz, nisi grauit^r impeditur, semper in-
teat, si communi merita, communi victu, communi velitu vtatur, si orationi-
bus subditos apud eum adiuuet, et ipsum eis, ut perfecti^{oni} intendant, vias sibi,
ut regimini onus subeat, impetrare conetur, si diligentem, et sollicitum sibi
constituat vicarium: si in rebus grauibz consulti^{or} consilia adhibeat, si de re
q singuli ministrij, idoneos coaptet ministros.

Q. Ceterum quoad Praepⁱ durationem, et deitionem attinet, in p^{ri}mi adri-
ennium, (ut dictum est eligetur) et hoc toto temporis spatio in offi^o perdurabit,
sic. n. melius Religⁱ bono consultetur, et domus constanti regimine diriget;
Verum ne ipsi Praepⁱ administratⁱ onera, laboresq^{ue} estⁱps continuis cursu gra-
uia sentiat, eisq^{ue} succumbat (immediate n. potestati regimen laboris sume-
remus) huic humanq^{ue} imbecilitati prospicere volentes, sancimus, ut singuli
Praepⁱ cuiuscumq^{ue} domus (p^{ro}pter quam Praepositus nouitiatus separati, de
quos iam suo loco peregrinamus) in fine cuiuslibet anni eiusdem trienni, q^{ui} perscu-
runt, ad Praesulem de statu suq^{ue} domus scribentes, p^{ro}piam ei imbecilitatem fatea-
tur, atq^{ue} simul praepositusq^{ue} onus sponte, et libere inicipit renuntient, ~~et~~ quod
in D^{no} ipse salubriter expedire, et Religⁱ bono magis congruere ~~noceat~~ exequa-
tur, sed vero renuntiatio^{ne} habitari Praesulis eam acceptare nolit, ipse solus hanc
non acceptandi facultatem habeat; si vero acceptare velit, id quidem ex se non
poterit, sed omnino Assistentium, et secretarij Praeuitiq^{ue}, nec non et alioz duoz
decessiuu suffragij Patrum, ab ipsis m^u Praesule, Assistentibus, et secret^{is} ex eadem
residentiq^{ue} prouinciali domo eligendum, vota tenebitur adhibere, et cum ip-
sis simul ad plura suffragia rem decernere. Decernenti insuper ut non facile
neq^{ue} subitanter huius modi renuntiatio^{ne} admittantur, nisi raro et grauissima
causa urgente, in quo sane eoz conscientias grauit^r oneramus, sed et q^{ui} accepto
fuerint, volumus, ut Praesule caplo presentent, et cur eas amiserint, rat^o cedant,
Idemq^{ue} acceptandi^{us} deus obseruetur, si infra annum Praepositus renuntiare velit,
Denique nisi renuntiatio acceptetur, alius de nouo Praepositus, qui ei in offi^o
succedat

Successat, nequaquam eligi poterit.

Alij in modis quilibet Prepositus deponere potest, de quibz iam supra perierim.

9. Sed qui actenus de Preposito dictasunt, eadem de vicepreposito domorum residentis gentili, et Proculi Statuta esse intelligantur, Volumus. n. ut quamvis viceprepositi nom.^o appellentur, in omibz, in velut Prepositi existant, et eandem quam ipsi ordinariam potestatem habeant; ita nihilominus gentili, & Proculi subordinatam, et eam ad libitum limitare semper possint. Verumtamen Viceprepositi duratio unius anni spatio concludatur, ad annum tamen depurari debet; in eodem offit.^o singulis annis poterit confirmari; eius etiam promotio, & confirmatio ad libitum unius peragetur, ut cap. 10. diximus.

10. Ultimo tamen loco, si contingat Prepositum, & viceprepositum in aliena domo, ad negotia peragenda degere; volumus, ut nullo modo eius loci preposito subdatur: immo valent.^o gratia ipse sup.^o hoc per, loci superiorem precetur, agnoscat, et summum modum precetur, cum exire debebit, nō in licentiam, et benedictionem.

Cap. 33.

De Preposito Vicario.

1. Non solum Prepositus, qui plena potestate preest, singulis domibus, perficiendis necessarius est, sed alter et substituentur, qui vicarij nom.^o appellatur, iuxta traditionem it.^o ab ipso Prep.^o facultatem, eius vices agat, eumq. in suo munere adiuvet.

2. Proinde ad hoc officium non dabitur electio, sed Prepositus ipse ad libitum, quem voluerit ex decensius capitularibus, suę domus deputabit; ita tamen ut has qualitates habeat, nempe ut sanus sit, et viribus corporis preest, quibz onera possit, excoetia communia frequentet, charit.^o erga omnes possit, obsequantibus se faciat, deo tunc in agendo vigeat, et talis deniq. qui omnimodam dependentiam a Preposito habeat.

3. Obstabunt autem ei, ne deputari possit, impedim.^o communia, et preest pueritudo de diuturna corporis egritudine.

A. Ad hęc vicarij auctoritas nullacrit, nisi duntaxat, quarn ei Prepositus im-
pari voluerit; sed eam sane, sicut ad librum communicare, ita et quocūq;
tempore limitare poterit, aut auferre. unde mutuato, veluti homine, plen-
debit, alieniq; viribus imitur; atq; inc in nullare se ingeret, nisi ad Prepositi
prescriptum, a quo in omnibus dependere tenetur; nihilominus tñ absente
Prep. eius vices agat, sed ita ut in quibus fuerit ab ipso Prep. l. limitata, vel
ablata potestas, in illi auctoritatem non habeat, nisi. absente Preposito, quid vr-
gens accadat, ut ipse Prepositus nequeat expectari, tunc de voto consultum pro-
videat, l. si locali capli consecrationem res postulabit, illud consecret, et omnia
efficiat, ac si Prep. ibi adesset, cui tñ rediunt omnia referantur. Ceterum siue
presens, siue absens, Prepositus sit, semper peculiarem locum vicarij habebit,
qui immediate post prepositum, et visitationi tpe, post visitationes exit.

S. Sed iam ulterius munia vicarij prescribamus, quę quidem, et si ex tradita
sibi a Prep. auctoritate penari, aut deduci debeant, precipua tñ rat. hęc ei in-
cumbunt, videlicet, ut omib; superintendens, omnibus provideat, et expensarū
curam, ad Prep. prescriptum recipiat, et singulis pia charit. occurrat, ut offi-
nas tpe visitet, et quid in eis agatur, conspiciat, et qd in ordinatum ibi compertit
emendat, ut officinarum ministerialium regulas sepe legat, easq; a Ministris ob-
servari faciat, et cum qui noviter ad aliquod domesticum ministerium depu-
ratur, eum de rat. illud exercendi instrui curet, ut omnia loca domus circums-
piciat, et quomodo res se habent, observet, ut horarum mutatio animadvertat,
et omnia, ut suo tpe peragantur, disponat, ut penitentia^{ti} circulo precipua ratione
intendat, ut exercitia quotidiana, hebdomadaria, et annua ordinate in vñ
collecta habeat. et ea rursus designato tpe peragere curet, domus ut munda sit, ianu-
ut suo tempore claudatur, et apertatur, et huiusmodi alia, ut rite exequantur,
vigilanter attendat. Preterea fratres laicos peculiari benevolentia prosequens
instruat, doceat, moneat, eisq; de omib; provideat, cum mō pia charit. gerat,
Deniq; reverentiam, et observantiam subditorum erga Prepositum, turn verbo,

- tum exemplo promovere, et Prepositum ipsum in omnibus adiuuare, et qui ipse commiserit propterea obedientia complere, sui etiam muneri partes erunt.
6. Sed ut in omnibus possit vicarius adiuuari frequenti communicat. cum Prepo.^o utatur, leges suas repissime legat, et alia accipere media conetur, quoad suum munus conferre dignoscet.
7. Iam vero vicarij duratio in offit.^o ad annum excurrat, ad hoc spatium deputabitur, quo tñ elapso confirmari adhuc ad Prepo.^o libitum poterit.
8. Lius definitio omnes complectitur modos, quos supra in communi prescripimus, eaque ibi statuitur ratione.
9. Addimus autem, q^d ubi vicarij ab offit.^o defuerit ultramensem alterius deputatio. n. differatur: verum si vicarius menses aliquos absit, ne cogatur, C. 7. d. 5. f. 2. Prepositus alium vicariu eligere, at si vicarium, et Prepositum non per paucos C. 10. d. 28. dies abesse contingat, prius quam habeant, designet vicarij, qui domum curage = f. 46. rat, donec prius reuertat vicarius; qui praesente curabit omnino secundo, nisi forsam prius, s. s. simplicem amotione, s. ob alios desinendi modos deficiet.
10. Postremo quae de Prepo.^o vicario dicta sunt, eadem omnino de vicario viceprepositi dicta esse intelligantur; volumus n. ut non solum Prepositi iura, sed viceprepositi etiam in domibus residentij Senilis, et Provilii suos vicarios habeant; sic n. gubernat.^o ordo facilius disponetur, q^d quidem P.^o Senili vniuersae Religi^o intendere, ac Provilii toti prouintiae vix locale regimen ppie domus ad residentia determinatq^{ue} subire valebunt; et ideo iure optimo decernimus, ut localis gubernatio, eadem rat.^o in his residentij domibus habeat, ac in ceteris, quae a Prepo.^o dirigunt.

Cap. 34.

De Preside locali.

1. Si contingat Prepositum, et vicarium ab offit.^o simul quacumq^{ue} rat.^o deficere, vel vtrumq^{ue} ad paucos dies abesse, ne localis gubernatio suo interim capite careat, volumus, ut prius capitularis decerni suffragij ipso facto per successionem
- Prep =

Propositi vicarij, sub nom.^e localis *Presid* gerat, et cum familiarum adminis-
tret, nec non et iura, ac munia propositi eadem potest. exerceat, ac si Propositus
esset, verum ne in Prop.ⁱ loco sedeat, in ambulando tñ, in sedendo, et in reliquis
ad regimen spectantibus ceteros omnes sacerdotes precedat, et antiquit.^e primus.

2. Caveat autem ne cum Propositus, et vicarius, a civitate abint. aliquid agat,
quod ab ipsius sup.ⁱ voluntate senierit alienum, sed ea tñ exequatur, quæ ad iur-
dem sup.ⁱ diuturnum commode differri nequeunt.
3. Adueniente vero Propos.^o L. vicario statim ipso a ^{facto} presidio offit.^o desinet, et ad
suum se locum recipiet.
4. Ceterum sicut in Prop.ⁱ et vicarij aut defectum ab offit.^o aut a civitate ab-
sentiam, ut dictum est, Primus capitularis succedere debet, ita si similiter, in eo-
rundem absentia a domo, L. a communibus exco^otijs, aliquem esse oportet, qui ibi
suo modo *presit*, hicque erit Primus sacerdos secundi gradus, siue caplan, siue non
caplan, a quo in ipsius communibus exco^otijs, benedictiones, et licentias singuli
Religiosi, et caplani, siue consultivi, siue decursivi petent, et ab ipsis etiam signa,
quæ opus eunt, fient, et ne quid ibi inordinatum peragatur, intendit, eodem mo-
do absentibus a domo, Prop.^o et vicariis, qui primus sacerdos in ea remanet, *presit*,
et si exire necessitate compulsi, quis debeat, et si capitularis exco^otiat, ab eo licen-
tiam, et benedictionem accipiat, sicut etiam benedictionem, qui domum reuertit,
domui etiam intendat, *et ibi*, quæ necessaria erunt, et ad sup.ⁱ adventum differri
non poterunt, nullo tamen modo Capitulum convocare, aut consultationem ha-
bere ei licebit.
5. Similiter siue in exco^otijs, communibus, siue in absentia Prop.ⁱ et vicarij a
domo *presit*, mortificare neminem potest, aut quid aliud agere, quod sup.ⁱ sen-
sui voluntati non esse consonum duxerit.
6. Ad hoc ultimo decernimus, ut qui sacerdos simplex, L. caplan in domo con-
moretur, ut hoc per, nequaquam *presit* localis esse possit, siue in absentia Prop.^o
et vicarij a domo, L. exco^otijs, communib., siue in eorundem absentia a civitate

227.
 siue etiam inuitus ab officio defectum; huiusmodi. n. munus ab igno-
 rantibus Nummodo Religioni exerceri debet.

Cap. 35.

De consultoribus, ac Secret. localibus. ~~~~

1. Assistentes velut adiutores, mente, et consilio Patri Senli, aut Provinciali, tribuimus, et eadem rat. Locali Ppposito consultores cogimus assignari, quarum consilij, et voto facile adiuvabimur.
2. In singulis q^o domibus, et in ijs, quæ residentij Senli, et Provinciali designantur, locales consultores existant, ex ijs, qui ibi, ut assignati caplares cõiuunt.
3. Et q^o ad numerum, et electionem attinet, volumus, ut si in domo p^oster Pppositum, sive ad minus decesserint caplares assignati cohabitantes, ex ipsis, & quatuor istummodò consulti eligantur, eorumq^{ue} electio a locali caplo fiet. sic tamen ut caplares consultivi in ea suffragium non ferant.

*Sive quing dumtaxat, B. minus quam quing decessui caplae assignati
indomo commorentur, consultorum electio non dabitur, sed ipso iure oes
illi decessui consultores erunt.*

*Sed si ulterius quing diceimus ibidem existentibus, alius deinde ei domui
assignatus adueniat, quatuor consultorum electio fieri debet.*

Si autem sexitiis sint, ac postinde consultorum electio fiat, absente postea uno
decimus, qui consultor non existat, quintus, qui remanet consultor non erit,
sed quatuor tantum electi.

4. Denique si in domo caplares decessui non inueniantur (quod non nisi ex
gravi necessitate contingere debet) tunc quatuor caplares consultui antiqui-
tate primi ad consultoris munus ipso iure succedant, iussu decessum fuerint, C. G. 10. §. 29
q. si unus, L. duo, L. tres decessui in domo adierint, tunc tot consultui antiqui- f. 47.
ores ipso iure succedent, q. ad quatuor consult. constituendos decernunt: Idque
totum intelligatur, donec ad eam domum decessui assignati aduenerint,

expressus modo, quæ supra de locali capli patribus disposuimus.

5. omnino q^o non minus quam quatuor consultores esse debent, nec ubi eos-
L. plures decessiui habentur plures quam quatuor eligi.
6. tam vero consultoribus auctoritas nulla competet, sed in propiis antiquita-
tis loco subditi permanebunt, et dumtaxat, cum a P^{ap} ad consultationem
vocantur, in eam suffragij habebunt.
7. eorum et munia, atq^{ue} quibus poterunt adiuvari, media, eadem sint
proportionem servata, quæ de Senili, et Præuli Assistentib^{us}, decreuimus.
8. Duratis autem in officio ad illud ipsum t^{ps} percurrat, quo P^{ap} positus in-
suo munere perdurabit, quæ cesante, nullatenus in eorum munus cesabit,
sed in eodem permanebunt, donec ad novam P^{ap} electionem, alia con-
sultorum electis a locali caplo, eo quo disturn est modo, peragatur, si scilicet
res adminus decessiui in domo existant.
9. Desinere etiam qui libet potest infra t^{ps} designatum per alios decisio-
nis modos, de quibus supra. Cum autem quis consultor ad aliam domum,
ut assignatus transfertur, suum munus omnino cesat, et alius quamprimum
L. electione, L. successione (rat^e habita ad decisionum numerum) ut dictum
est) subintret. Sed iam ulterius de secret^o in proximis decernimus, ut is unus,
et idem sit, tam pro caplo, quam pro consultat^e locali.
10. L. eligetur a capitulo locali, non tamen in ea electione consultorii caplares
in suffragij fuerint.
11. L. eius munia erunt, capli omnibus, et consultationibus eiusdem domus,
interesse, scriptis excipere, et in libro actuum conscribere; quæ ibi peragentes,
si tamen notatu digna erunt, harchiuij locali curam habere, libros gubernati-
onis locali deseruientes ordinare, et adseruare, atque id genus alia; prout
vero ad eum spectabit, scripto mandare, quæ in domo acciderint notanda.
12. L. Duratis in offic^o ad annum erit, infra quod tempus per simplicem a-
motionem ad libitum Capituli Localis desinere potest; sicut etiam per
alios

Cap. 36.

De consultatione locali.

1. Propter locale capitulum in quibusdam casibus cogendum, locali etiam consultationis instituitur, quæ frequentior esse debet, prout occasio postulabit.
2. Habebitur quoties Prepositus consultorum vota in expressis casibus, tenetur adhibere, et quoties etiam ipse ad libitum velit, de ipsius autem auctoritate conuocari debet, nec sine eius licentia, si cogatur, aliquam vim habebit, Dominus tamen in singulis mensibus semel ab eo hæc consultatio conuocet, ad bonum regimen domus dirigendum; quæ propter congregationis de bono regimine dicitur, et in ea quomodo obseruantia vigeat, quomodo regulari disciplina se habeat, quomodo diuino cultui intendatur, et id genus alia, quibus ad facilitatem vsuum, capita quædam prescribere oportebit, discuti, et pertractari debebunt.
3. Personæ quibus constabit, erunt solummodo prepositus, Viceprepositus, et consultores, quibus simul in eam suffragij competet, Secretarius etiam presentibit, non tamen suffragium feret, nisi forte si idem consultor existat, alij preter hoc, nullam in ea egrediendi facultatem habebunt.
4. Auctoritas proinde plena, et absoluta, quæ ad regimen domus ad legum nostrarum præscriptum, ~~etiam~~ inquit, Præuentialiter tamen potestati ordinata, et subiecta.
5. Quoddam actus vero in eam peragendos, quas supra de actibus in communi legimus dispoimus, exacte reuertentur.

Cap. ultimum

De Procurat. domo, qui ad Præule Capitulum =
destinatur.

230.

1. Inter eos, qui Presuli caplo interesse, iusq; suffragij ibi habere debent, Procuratores erunt domorum hoc intuitu eligendi, de quibus agentes.

2.

C. 9. l. 3. §. 3.
f. 63.

Decernimus p^o. ut ex singulis domibus, per tequam ex domo residentij, Senlis, et Proutis, singuli Procuratores eligantur. fierque electio die s^{ta} Epiphaniæ proxima ante capli celebrationem, peragetur autem a locali caplo, in quo etiam ~~non~~ sacerdotib; et capitularibus, actiuum ius ad eligendum competere volumus, sed et modus in huiusmodi electione seruandus, talis erit, videlicet, ut superior sacerdos omnes profecto sui domui assignatos, et presentes, siue capitulares sint, siue non, conuocet, et na conuocato moneat, tempus esse eligendi sacerdotem capitularem decernij voci, qui nomine sui domus Prouintiale capitulum adeat, id ubi eis breuiter significauerit, foras exeat Propositus, neq; vlla in alia se immisceat.

Illi vero tres dies habebunt integros, quibus sacerdos omnes, et simul etiam vicarius deliberent, si diebus si nihil conficiant neminem electum, neque eligendum esse statuimus: conueniant autem omnes, quos diximus, num se excuset.

3.

Cum vero electus fuerit sacerdos, hoc ceteris fratribus, id palam fiat, ac locis prouintis significetur per litteras.

Si autem tempore capituli sacerdos electus, aut morte sublatus fuerit, aut impeditus morbo, vel etiam alia ratione defecerit, eligatur alius, quo dictum est modo.

4.

Sed vero procuratoribus auctoritas nulla competit, sed solum modo facultate habebunt, Prouintiale capitulum ingrediendi, ibiq; suffragium ferendi.

5.

Sed proinde eorum munia erunt, negotia domus humiliter in capitulo proponere, quæ ab alijs committuntur, ut ibi pertractentur, excipere, totius Prouintis bono debita charitate prospicere, et id genus alia.

6.

Porro ut recte regant, et legum nostrarum præscripto adhæreant, neque ab eis deflectant, effica medium erit, illos, ipse legendo percurrere, sic. n. ad decernenda in caplo, quæ obseruantiam promouent, facile disponentur.

7.

Ad Capitulum congruo tempore adeant, itinereq; impensas, singulis ex singulis domibus, quarum nomine ei debet interesse petat.

Demum ab absolute capitulo eorum munus ipso facto cessabit; sed et alij, etiam
indistincti, iuxta ea, quae suo loco tradidimus, antequam ad capitulum veniant,
desinere, ac deficere possunt.

Constitutionū simis.

Atque sic tandem constitutionum leges Legislatore Deo illustrante expliciunt;
in quibus perfectiōis nobis meta proponitur, parantur media, dirigitur vita,
mores formantur; ad Domini gloriam, et ad virginis laudem, et Religionis
augmentum.

Non Dominicus tituli Sanctarum Apostolarum S. R. E. Presbiter Car-
dinalis Gymnasius S. D. ac sacre congregat. S. R. E. Cardinalium, quae
negotij regulari preest, vidimus, legimus, et mature perpendimus, supra
dictas constitut^{es}, et decreta congregationis Clericorum Regularium Mino-
rum, in quibus cum nihil inuenerimus, quod pietati, ac recte morum discipline
et regulari instituto, optimèq; administrationi, et religioſe vite regimini
minus conveniat; id eiusdem congregat. Ill^m Cardinalis, retulim^{us}que
sacra Illustrissimorū Cardinalium congregatio eadem constitut^{es}, ac decreta
censuit confirmandas, et approbandas, prout tenore presentium ex certa
scientia approbavit, et confirmavit, cum additionibus in apertis in fine ma-
nu firmatis, illasque sic ab omnibus, ad quod id expectat, attendi publica-
ri, et observari voluit, et mandavit, ac perpetuæ firmitatis robore munivit.
Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, ac dilectae con-
gregationis, et iuram^{ti} quavis firmitate alias roboratis, et in alijs quibuscun-
que. Datum Romae. Die 14. Mensis Augusti. 1612.

D. Cardinalij Gymnasius.

Ad perpetuam rei memoriam decet Romanum Pontificem ex munere si-
 bi diuinitus iniuncto Religionis, qui spectis huius seculi vanitatibus iugum
 Religionis, ut altissimo liberior inseruiens susceperunt præcipia pastoralis
 benignitate amplecti, et paterna prosequi charitate, cum igitur congregatio
 dilectorum filiorum Clericorum Regularium Minorum nuncupatorum
 per Sixtum Quintum instituta, et per Gregorium Decimum quartum, et
 Clementem VII. Romanos Pontifices prædecessores nros approbata fuerit, et
 in ea Regularium disciplinæ obseruantia vigeat, ac vberes fructus assidua ver-
 bi Dei prædicat.^o frequenti sacramentorum administrat.^o bonæ famæ odore
 assiduo producantur, et sicut nuper accepimus ipsius congregationis conti-
 nutione, et statuta alias a nobis confirmata pro exactiori obseruantia regula-
 ri disciplinæ immutata, illisq. alia de nouo adita, ac per venerabiles fratres
 nros S. R. E. Cardinales super consultationibus, et negotijs Episcoporum, et
 regularium deputatos visa, examinata, et correctæ fuerint, ac in illis nihil
 q. pietati, et rectæ morum disciplinæ, ac regulari ipsius congregationis in-
 stituto, optimèq. administrationi, et Religionis vitæ regimini minus con-
 ueniat, continentur. Nos congregationem præam, quam paterno affectu in
 Dño diligimus, specialibus fauoribus, et gratijs, prosequi, volentes nec non
 Prepositum Gentilem, et alios sup.^{as} et singulos dictæ congregat.^{is} clericos qui-
 busuis excommunicat.^{is} suspensionis, et interdicti, alijsq. ecclesiasticis senten-
 tijs, censuris, et pœnis a iure, vel ab homine, quavis occasione, L. causa latis
 siq. quomodo libet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat
 conuegnendum hæc reuocari absoluerit, et ab obitu fore censuræ maturæ propis,
 et ex certa nostra scientia, ac de h. y. oblique potestati p. sententia laudabilia
 dictæ congregat.^{is} instituta, constitut.^{is} et statuta, mutata ad dita, et correctab.
 iusmodi, quor., et quarum tenores, ac si de verbo ad verbum inserentur præsen-
 tius, pro expressis habere volumus applica. auctorit.^{is} tenore præsentium perpetuo
 confir-

confirmamus, et approbamus, illisq; perpetue, et inobstabiliter firmis: et robur
 adiicimus, ac oēs, et singulos, tam iurū, quā facti defectus, si qui in eis de in-
 terueniunt, supplemus, illasq; et illa valida firma, et efficacia fore, et esse, ac per
 Proprium Genlem, et alios sup.^{es} et clericos ipsius congregat.^{is} nunc, et p^{re}se-
 ntes, clericos, et alios, ad quos spectat, et in futurum quomodolibet ex-
 spectabit perpetuo, et inobstabiliter obseruari debere, p^{er} sing^{ulas} litteras sepe,
 et perpetuo validas, et efficaces fore, et esse, ac ita per quos cumq; iudices ordinationi,
 et delegatiō, et causas palatii Apostolici auctoritate iudicari, et definiti debet, ac
 iudici, et inane quidquid recusat super his a quoq; quauis auctorit.^e scienter, vel ig-
 noranter contingerit, attentari decernimus, quo circa dilecto filio nro in vobis vicario in
 spūalib; grati^{as} nunc, et p^{ro} p^{re}se existente cōmittim, et mandamus, ut p^{re}sentis li-
 tterae, ac in eis contenta quocūq; vbi, et q^{uo} op^{er}uerit, perse, Latini, seu alios solemniter
 publicat^{as} faciat auctorit.^e nra constitut.^e et statuta huiusmodi in p^{re}sa congregat.^{is} per-
 petuo inobstabiliter obseruari contraditores quocūq; et p^{re}missis non parentes per cē-
 suras, et p^{er}nas ecclesiasticas alijsq; oportuna, iura, et facti remedia appellat.^{is} p^{ro}posita
 cōp^{er}ando nō obstantib; quibuscūq; constitutionib; et ordinationib; Apostolicis, ac
 eiusdem congregat.^{is} et iuram^{en}t^{is} confirmat.^{is} apostolica, et quauis firmis: alias robor-
 atis statutis, et consuetudinib; et p^{ri}uilegijs quosq; ^{modo} indultis, et litteris Apostolicis eide
 congregat.^{is} eiusq; superiorib; et clericis in contrariū quomodolibet concessis confirma-
 ti, et approbati, q^{uo}q; omib; et singulū, etiam si de illis, eorūq; totis tenorib; speciali spe-
 cifica, et expressa, ac de verbo, ad verbum, nō aut^{em} p^{er} clausulas Genles idē importātes
 mentis, seu quęuis alia expressio habenda esset tenoris huiusmodi, ac de verbo ad ver-
 bū instant^{er} p^{re}sentib; p^{ro} exp^{re}ssis habent^{ur} illi, alias in uobis robor^{at}is p^{er} māsuras hac vi-
 ceduntaxat specialiter, et expresse designamus, ceterisq; contrarijs quib; cumque.

Datum Tūculi, sub annulo piscatoris. Die Viiij. Locus et sigilli.

S. Cobellutius

*Fidem facio per presentes ego notarius publicus infra scriptus qualiter prius
 copia extracta fuit ex suo proprio originali existenti Penus. R. P. Augustini
 Caraculsum C. R. M. mihi notario publico infra scripto per eum presentibus et
 existentibus restituta cum quo concordare inueni, et in fidem presentium hic
 me subscripsi, ac solito meo signo signavi hac die nona mensis Octobris 1612.*

Ita est Antim, Palmeri, Not, &

Alfonsus Mancus Propositus

Generalis

C. R. M.

*Cum supradictas constitutiones per nunc secretarium cum suo originali
 concordatas, et a mensuris purgatas in omnibus nunc domibus Italicis publicari
 fecerimus, has easdem ut iacent in omnibus nunc domibus provincie huiuspanie
 statim publicari, et ab omnibus, tam superioribus, quam subditis imbristabi-
 liter observari presentium auctoritate mandamus. Datum Romae in nostris
 sedibus S. Laurentij in Lucina. Die 27. Martij. 1613.*

Alfonsus Mancus Gentilis C. R. M. &

Basilius fuscus C. R. M. pro Secr.?

Decreta

ECRETA

QUE ASEPT^{o.}

CAP^{o.} GENER^{li.} C.R.M.

ET AB ALIJS INPO^sERV

huc vsque podiere cum suo

indice.

Ad vsu^m P^{is.} LAVRENTIJ &
Guete Clericorum, R, M.

Superioris facultate Anno Dñi.

1645. m

RECTOR

OF THE

CAP. GENT. C.R.M.

ET AB ALIIS IN POTO

hic alius bodice cum

indica

A datus P. Lavrentii

Gente Cloncom R. M.

Superioris facultate Anno Dni.

104. m

Index decretorum, quæ a 7.
Capitulo Generali, et ab al-
lijs in posterum facta prodierunt.

*Decreta Capli Gene-
ralis Septi.*

*Decretum 1^m. circa subscriptionem
actorum, et decretorum Capituli Generalis.*

*Decretum 2. circa potestatem in eundem
contractu Pⁱ Generali limitatam.*

*Decretum 3. circa potestatem redditus,
et annuos census retinendi.*

*Decretum 4. circa orationem circula-
ri, et penitentiam introducendam.*

*Decretum 5. circa potestatem amovendi
^{Vice} Prepositos, et Vicarios, et alios officiales.*

*Decretum 6. circa admissionem profectorum
vel novitiorum aliarum Religionum.*

*Decretum 7. circa receptionem secularium
ad nobiscum cohabitandum.*

*Decretum 8. circa penitentiam iniun-
gendam, ut quis clausus in cubiculo maneat.*

*Decretum nonum, circa secretarios
Patris Generalis.*

*Decretum 10. circa trinam monitionem
in correptionibus faciendam.*

*Decretum 11. circa Religiosos mittendos
in longinquas regiones.*

*Decretum 12. circa incapacitatem Patris
Assistentium Generalium ad alia munera.*

*Decretum 13. circa pecunias receptas
cum onere missarum.*

Decretum 14. circa potestatem donandi.

*Decretum 15. circa potestatem super
riorum localium in contrahendo erga alie-
no, et expensis extra ordinariis faciendis.*

*Decretum 16. circa obligationem reci-
tandi officium divinum.*

*Decretum 17. circa Potestatem Pa-
tris Provincialis.*

*Decretum 18. circa cessationem a studiis
in penitentiam iniungendam.*

Decretum 19. circa capitulare consultiuum.

*Decretum 20. circa procuratorem bre-
uium, Legationis a sede Apostolica.*

Decretum 21. circa renuntiationem
officiorum, et vocis.

Decretum 22. circa penam transfe-
rii ad aliam religionem.

Decretum 23. circa confessarios.

Decretum 24. circa Capitulares, qui in
esse debent Capitulis quibuscumque.

⁺ Confessorum

Decretum 25. circa deputationem per
orbem in rursu ecclesijs.

Decretum 26. circa penam Religio-
nientium ad verbum sine licentia Sup.^{um}.

Decretum Ultimum, circa potestatem
sacras reliquias enlargendi.

Decreta Capituli Ge- neralis Octau.

Decretum 1. circa tempus orationis con-

Decretum 2. circa habitum, et cingulum.

Decretum 3. circa professionem culpam.

Decretum 4. circa abstinentiam ferig.
2^a et 4^a et ientaculum veneris.

Decretum 5. circa recreationem rura-
lem, et quotidianam.

Decretum 6. circa cōtionatore, in finem.

Decretum 7. circa vestes viatorias.

Decretum 8. circa rectorum, et incubit.

Decretum 9. litterarum, et scribunt.

Decretum 10. circa penam.

Decretum 11. circa triplicem monitionem.

Decretum 12. circa suffragia in monita-
sistentis Generalis.

Decretum 13. circa locum 2^a novitatus.

Decreta Capituli Ge- neralis noni.

Decretum 1. circa votum, et iuramentum
dignitates non ambiendi.

Decretum 2. circa deuotionem B.ⁱ M.ⁱ
et orationem communem.

Decretum 3. circa expositionem Sacramenti
eucharistie in collegijs.

Decretum 4. circa correctionem extradomum.

Decretum 5. circa vestes exteriores.

Decretum 6. circa ea, que ad presfectum
Auditorum, et lectores attinent.

Decretum 7. circa sustentationem
collegiorum.

Decretum 8. circa conclusiones disputa-
tōdia, et quāda oratō latini sermonis.

Decretum 9. circa onera clericorum.

Decretum 10. circa onera sacerdotum,
et confessorum.

Decretū 11. circa ea, q̄ ad novitios at-
tinent.

Decretū 12. circa vocem decisivam.

Decretum 13. circa ea, quę ad supe-
riores attinent.

Decretū 14. circa procuratorum prouinciarum.

Decretū 15. circa Assistentium litteras.

Decretum 16. circa consultationem
Generalem, et Prouincialem.

Decretū 17. circa archiepiscopi curam.

Decretum 18. circa assensum missę,
ac penitentię sacramenti.

Decretū 19. circa infirmorum curam.

Decretū 20. circa potestatem donandi.

Decretum 21. circa regulas cōes.

Decretū 22. circa easdem regulas.

Decretum 23. circa Psalmū Misere-
reri in Refectorij loco recitandum.

Decretum 24. de compluriū de-
cretorum reuocatione.

Decreta particula-
ria, phui, noni cap. Se-

neralis pro his panie pro-
uincia.

Decretū 1. circa chorū in collegijs.

Decretū 2. circa indumentā coriacea.

Decretū 3. circa ea, q̄ ad studia pertinent.

Decretū 4. circa collegiū salmāticense.

Decretū 5. circa domorum fundationes.

Decretū 6. circ. p. procuratorē ad regem.

Decretū 7. circa admissionē novitiarum.

Decretum 8. circa electionem capi-
tularium decessuꝝ vocis.

Decreta Decimi Capli
Generalis.

Decretū 1. circa paupertatem.

Decretū 2. circa obedientiam.

Decretū 3. circa orationem mentalem.

Decretū 4. circa penitentię sacramētum.

Decretū 5. circa modū gerendi barbam.

Decretū 6. circa abstinentiā ferię sextę.

Decretū 7. circa recessuꝝ anibꝝ secularibꝝ.

Decretū 8. circa receptionem novitiarum.

Decretū 9. circa confessionem novitiarum.

Decretū 10. circ. p. phui in 2. novit. d. g. e. r.

Decretum 11. circa fratres laicos novitios extra novitiatum degentes.

Decretum 12. circa licentiam professi ad transiendum in aliam Religionem.

Decretum 13. circa assignationem Religiosorum, et hospitum.

Decretum 14. circa res, et bona domorum.

Decretum 15. circa asportationem librorum.

Decretum 16. circa consultat^{em} Senat^{is} et Provinc^{ialis}.

Decretum 17. circa Patres gubernationis Generalis, et Provincialis.

Decretum 18. circa quicunque capitulum et consultat^{um}.

Decretum 19. circa Provinciales.

Decretum 20. circa electionem procuratoris domus, ad Caput Provincie mittendi.

Decretum 21. circa procuratorem ad capitulum alieno nomine missum.

Decretum 22. circa electionem.

Decretum 23. circa Prepositum, et procuratorem Generalem, et Provincielem.

Decretum 24. circa procuratorem Senat^{is} Provincie.

Decretum 25. circa subsidium pecuniarum prestandum consultationi Senat^{is}, et Provincie.

Decretum 26. circa litteras continentes prenominationes, et nominationes Provincie.

Decretum 27. circa visitationem, et visitatores.

Decretum 28. circa Superiores Locales.

Decretum 29. circa novitiorum magistrum.

Decretum 30. circa penas quasdam.

Decretum 31. circa suffragium nostrum defunctorum.

Decretum 32. circa confessorum.

Decretum 33. circa contentionatores.

Decretum 34. circa scholasticos, et electores.

Decretum 35. circa confesores, et colloca-
tionem mulierum reclusarum.

Decretum 36. circa litteras inter superiores, et subditos.

Decretum 37. circa officium exorcismi.

Decretum 38. circa solium non dimittendum.

Decretum 39. circa vestes.

Decretum 40. circa libros quosdam conficiendos nostrarum legum.

Decretum 41. circa licentias prebitas.

Decretum 42. circa potestatem donandi.

Decretum 43. circa capitularum eligendos in capitulo Provinciali. et per consequens circa Procuratorem Provincie.

Decreta Capituli Generalis undecimi.

Decretum 1. circa tempus Capituli Generalis, et Provincialis.

Decretum 2. circa uniformitatem
seruandā in exteriori vestiuū habitū.

Decretū 3. circa paupertatem.

Decretū 4. circa gubernationem.

Decretū 5. circa colloquiū in ecclesia.

Decretū 6. circa pacem Religionis.

Decretū 7. cir. p̄cunię administrationē

Decretum 8. circamodum eligendi
per secreta suffragia.

Decretū 9. cir. p̄cedentiā prouintiarū.

Decretum 10. circa personarū Proule,
et Absistentiū, et circa Caplū Proule.

Decretū 11. circa suffragia ferenda.

Decretum 12. circa reuisionē ceremo-
nialiū, et quosdā libros, et circa potestātē
donandi.

Decretū ultimū prohibet panis p̄uincia,
infine 8. alia duo decreta, 13. circa italie
Proul. 13. circa scripturas et Meas.

Decreta Capituli Ge-
neralis. duodeci.

Decretū 1. circa electionē decisorum.

Decretū 2. circa visitatores.

Decretū 3. circa locum capli Senlis.

Decretum quartum, circa scriptu-
ras, et litteras. resoluedas.

Decreta Capli. Se. 13.

Decretū 1. de visitatoribus.

Decretū 2. de procuratorib; prouintig.

Decretum 3. de procuratoribus domo-
rum, qui ad Senlis caplū destinant.

Decretū 4. de acceptatione litterarum
aplicarū circa nras professiones.

Decretū 5. de q̄q̄ alijs litteris aplici.

Decretū 6. de de gratijs, et priuilegijs
impetrandis.

Decretū 7. de reuocatione licentiarum.

Decretū 8. de receptione nouitionum.

Decretum 9. de christianis nouis non
admittēdi ad nostram Religionem.

Decretum 10. de trāitu ad aliq̄ Reli-
gionē, et de statu laicali, ad clericalem.

Decretū 11. de professis, qui redeunt
ad nostram Religionem.

Decretum 12. de deputatis ad expul-
sionem in corrigibilium.

Decretū 13. de stragulis lanis.

Decretū 14. cir. comestione cū secularib;

Decretum 15. de asportatione librorū
in aliam domum.

Decretū 16. de secreto a cōsultib; seruādo.

Decretum 17. de supscriptione litterarum consultationum, et capitulorum.

Decretum 18. de facultate Capituli Prouli eligendi capitulares.

Decretum 19. de Cap. Prouli hispanis.

Decretum 20. de Prg. Prouli hispanis.

Decretum 21. circa electione capitularium in prouintia hispanis.

Decretum 22. circa Proulem hispanis.

Decretum 23. de scripturis cremandis, et assignatione domus Capituli Gueli proxime futuri.

Decretum 24. eminentissimum protectorem deuoti, gratique animi argumentum. ~~~~~
in fine et duo decreta de Italij Prouintia

*Finis indicis decretorum
& usq ad Caplm 14.*

Decreta Capli Generalis decimi quarti. ~

Decretum primum, circa decessu-
os a Caplo Prouli eligendos.

Decretum 2. cir. Proule, et gubernatio^(proul)

Decretum 3. cir. Patres gubernationis Prouincialis.

Decretum 4. circa Visitatores, & visitationem.

Decretum 5. circa Procurat. domo-
rum ad Capitulum Proule.

Decretum 6. de manuscriptis defunctor.

Decretum 1. circa Prouincia hispa.

Decretum 2. c. eandem Prouinciam.

**Decreta Capituli
Generalis decimi
quinti.**

Decretum 1. circa asportationem librorum.

Decretum 2. circa usum tabachi.

Decretum 3. circa Exercitia Spirituality peragenda.

Decretum 4. circa Vicarium Prouintialem.

Decretum 5. circa celebrationem missarum in Oratorijs Secularium.

Decretum. 6. de negotijs Se-
cularium non suscipiendis.

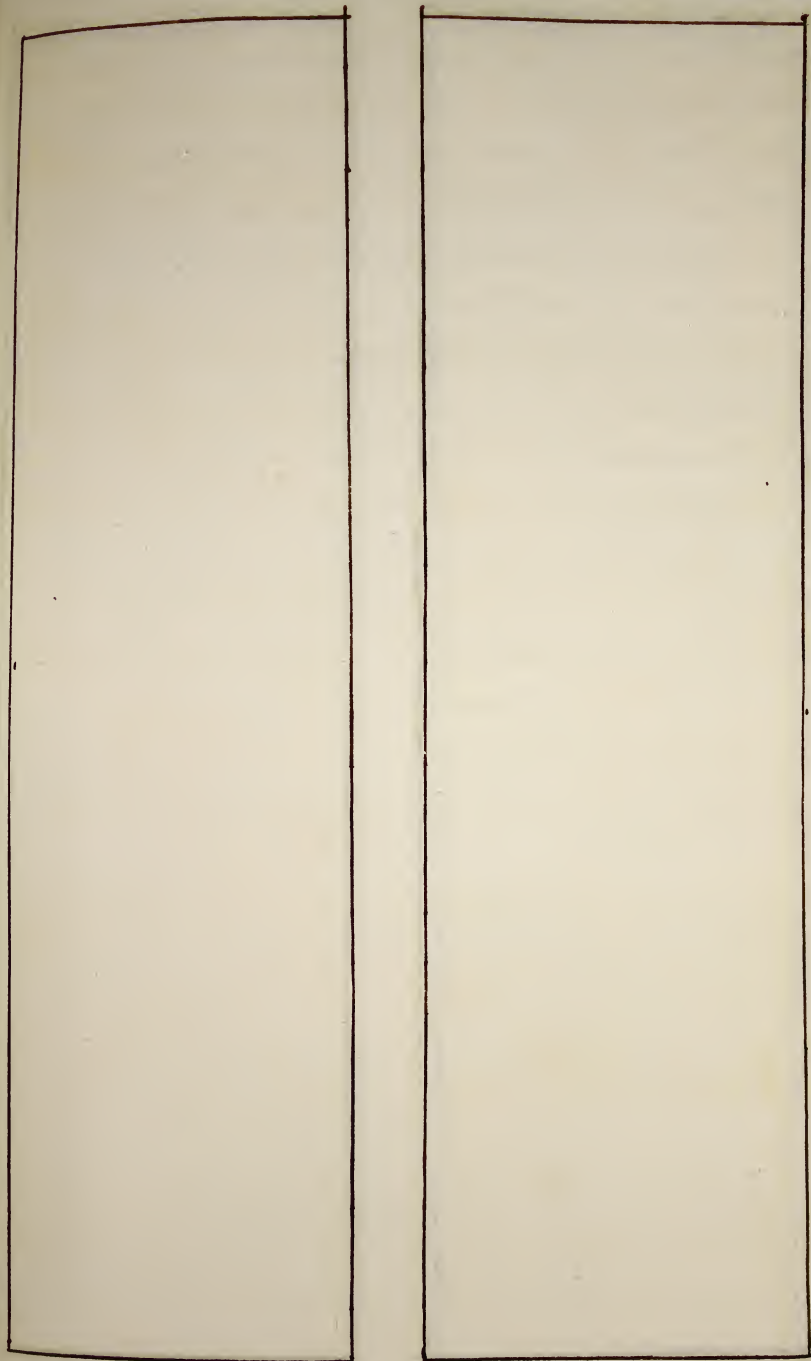
Decretum. 7. de Profesis,
qui redeunt ad m^{am} Religio-
nem.

Decretum. 8. circa reinteg-
rationem quorundam Capi-
tularium Provinciae Hispaniae
ad Vocem decimumam per succe-
sionem.

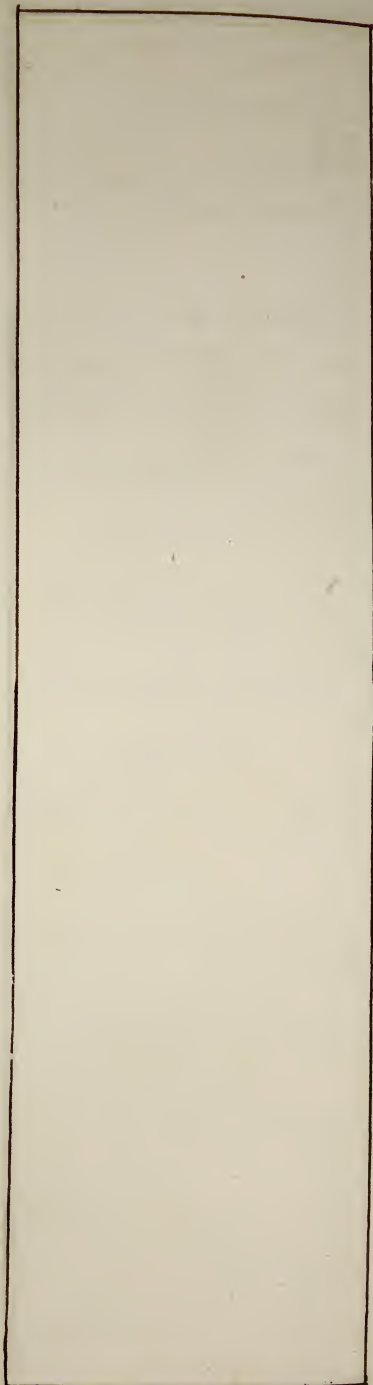
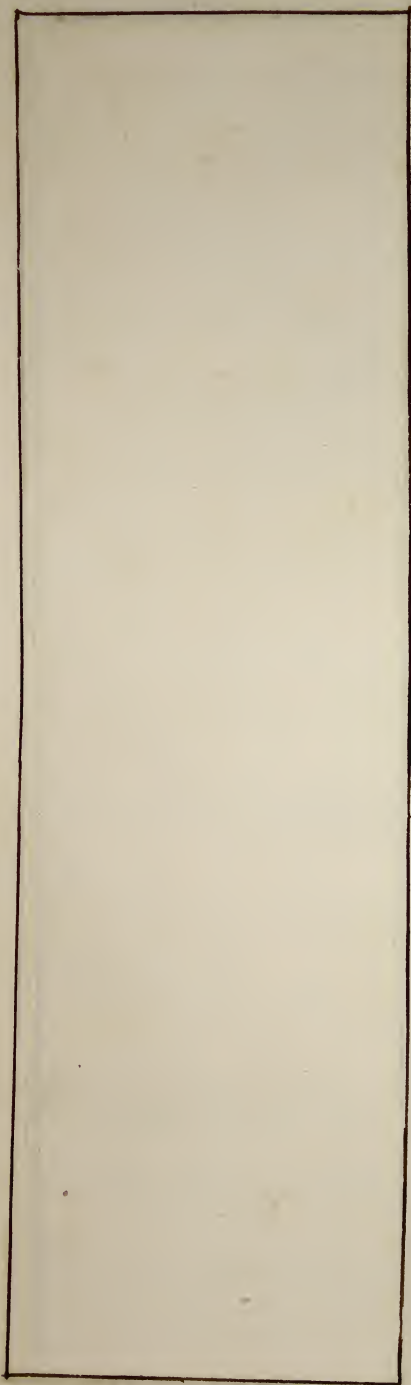

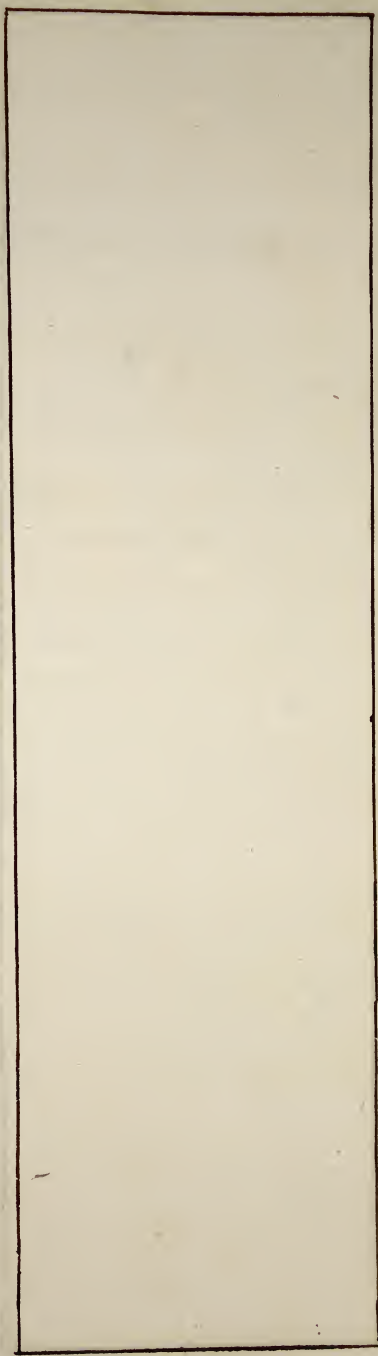
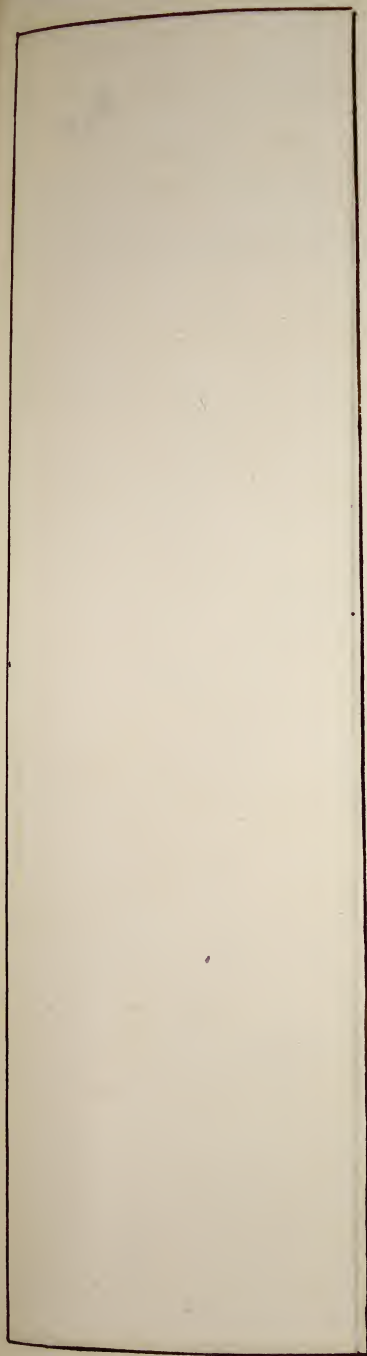
[Faint, illegible handwritten text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Faint, illegible handwritten text in the right column, possibly bleed-through from the reverse side.]

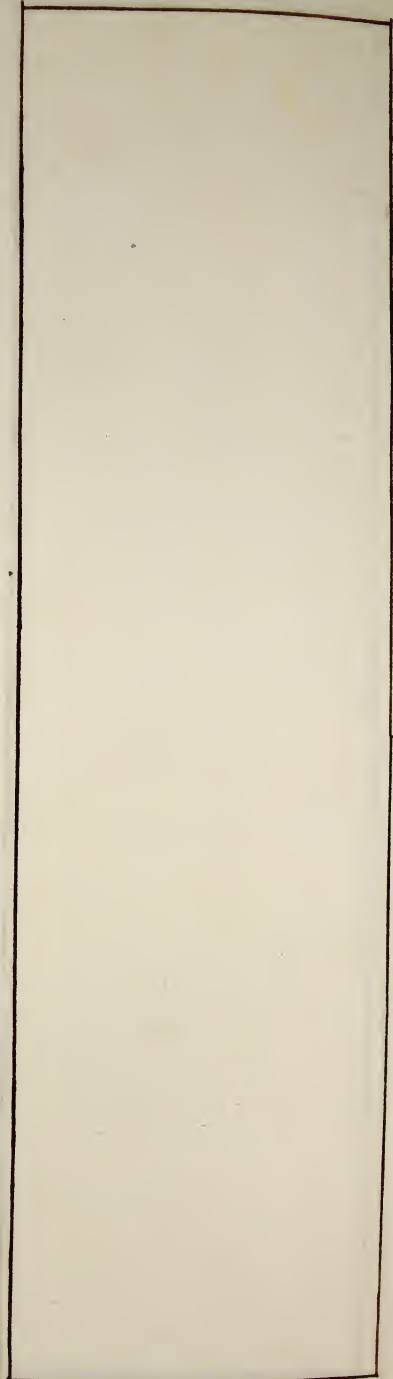
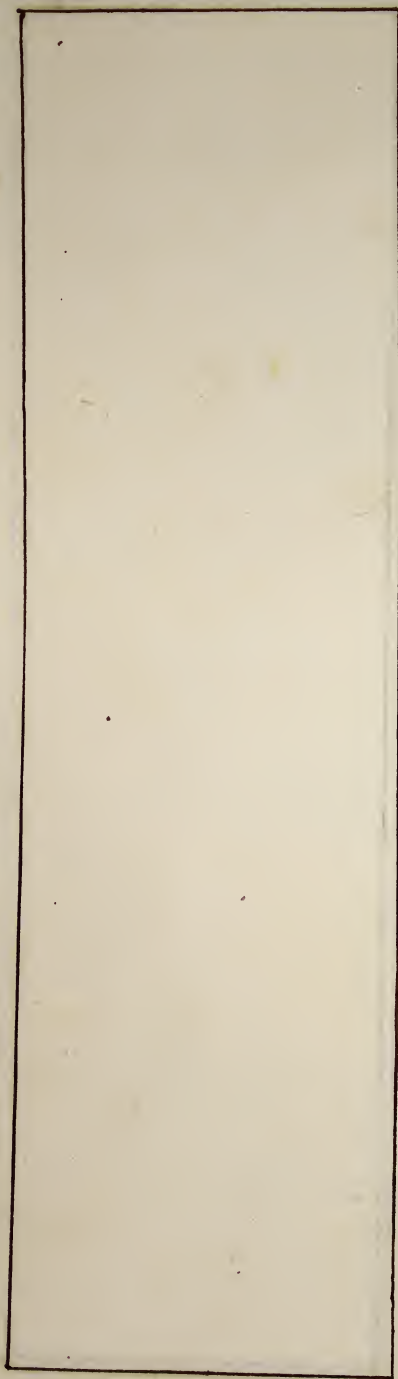

248

The first of these is the
 question of the nature of the
 law. It is a question which
 has been discussed in many
 different ways.

The second question is the
 question of the nature of the
 law. It is a question which
 has been discussed in many
 different ways.

The third question is the
 question of the nature of the
 law. It is a question which
 has been discussed in many
 different ways.

The fourth question is the
 question of the nature of the
 law. It is a question which
 has been discussed in many
 different ways.

252

...
...
...
...

Decreta

Decreta Capituli Generalis septimi Clericorum Regularium Minorum habiti anno millesimo sexcentesimo tertio. Omnia alia Decreta Capituli præcedentia fuerunt reuocata per Decretum 24. Cap. Gen. 9.

Decretum primum circa subscriptiones actuum, et decretorum Capituli Generalis.

Et actuum, ac decretorum Capituli Generalis firmitati consulat: ea omnia a secretario subscribant; & que uno die peracta fuerint in prima sequentis diei sessione, siue in initio, siue in fine ab eodem secret. publica in ipso cap. legantur, & a singulis P.P. subscribantur.

Decretum secundum circa potestatem in eundi contractus Patri Generali limitatam.

Prepositus Generalis contractus rerum magni momenti, siue locationis siue venditionis, vel emptionis, siue cuiusq. generis sine suorum Assistentium voto, et consensu inire nequiat.

Decretum tertium circa potestatem redditus, & annuos census retinendi. Const. pars. 3.
c. 5. f. 128.
et c. ult. f. 143.

Omnia nostra collegia, et domus recessus, ac nouitatus redditus, et annuos census simpliciter, et absolute cum onere, et absq. eo retinere valebunt; exertitioq.

2.
Vera domus redituum sine onere capaces non erunt, sed solummodo annu-
os prouent, cum onere perpetuo missar, vel officiorum, itemq elemosinas
perpetuas licite possideri, et habere poterunt.

Decretum quartum circa orationem circularem, &
penitentias introducendas.

Pater Generalis cum suor Assistentium voto partes sint iudicare, et decerne-
re, in qua nostrarum domoꝝ sint circularis oratio, et circularis penitentiaꝝ in-
troducende, quo circa singulis sex mensib, suis proponat Assistentibus hoc
negotiu, qui prehabita ad domoꝝ prepositis de Religioꝝ num, et onerib, relatio-
ne, vna decernant, cui ex nostris domib, predictus circulus sit indicendus.

Const. pars 4.
c. 33. f. 225.

Const. pars 4.

C. 5. f. 177.

C. 9. l. 10. d. 28.

f. 46.

Decretum quintum circa potestatem amouendi Vice-
prepositas, V.^o et alios officiales ~

Pater Generalis nouitioꝝ magistrum amouere, Procuratorem, Generalem,
suum Viceprepositum infra annum abiq suor Assistentium voto, non possit,
~~similitera~~, nec Pater Prou.^o suu, Viceprepositum sine suorum Assistentium
voto, nec domoꝝ prepositi suos Vicarios abiq consensu, vel localis capituli, vel
solis, Patris ~~Gene~~^{re} amouere valebunt.

Decretum Sextum circa admissione professoru, vel nouitio-
rum aliarum Religioꝝ ad nru habitũ.

Const. pars 2.
C. 3. f. 84.

Nuquam, et nullo vnqua temp.^o ne Patri Generali, etiam de voto suor Assi-
tentium, liceat ad habitum nre Religioꝝ, alterius Religioꝝ professoz admittere,
etia, si qui admitti petrent, votorum simpliciu, in societate Iesu professione emisse-
rint,

rint, verum qui fuerint nouitij in alia Religione, et qui de illegitimo matrim.
sunt nati, a Patre Generali cum suis Assistentibus ad nostrum habitum admi-
tti valebunt.

Decretum Septimum circa Receptionem secularium ad nobiscum cohabitandū.

Const. pars 1^a
c. 26. f. 49.

Primoad nobiscum cohabitandum in aliqua ex nostris domibz, ad longū
tempz, seculares homines auctoritate graues admittere licebit, sed non nisi
ex grauisimis causis in utilitatem Religionis vertentibus, vt n. donat^r et his-
similia, et de Generalis, suorumq^{ue} Assistentiū voto, ac etiā de consensu Capⁱ Lo-
calis eius domus, in qua adbitandum deligitur locus.

2° seculares tamq^{ue} hospites, et ut transeunt ad nobis cohabitandū, ad-
tus tantum dies cuiq^{ue} Superiori nostrę Religionis recipere licebit; verū ad longius
tēps Pater Generalis, ac Prou^{incialis} absq^{ue} suorū Assistentium voto, et domorū Prepo-
siti sine consensu Capⁱ localis, atq^{ue} etiā Pater Generalis, vel Prou^{incialis} hospitij nequeat
prorogari.

11 casus assis-
tentibus.

3° nusquā, et nullo vnguam tēps seculares in nrīs domibz, ad habitandū, L,
ad nobiscum conuiuendum mercede, L, sypendio admittere, nec etiā Patri Gene-
rali licebit, quamuis suorū Assistentium^{votū} accederet, omnino prohibentis, ne huius-
modi mos in nrā religionē introducat.

Decretum octauum circa penitentia iniungendā, vt quis clausus in cubiculo maneat.

Const. pars 4. c. 14.
f. 173.

Penitentiam, vt quis ex nrīs in cubiculo claus, maneat, ad octo tñ dies se-
sō Pater Generalis, poterit iniungere; Patri vero Prou^{incialis} ad sex, et Prepositi-
ad tres tantū dies; ad longius autem tēps octo dierū, Pater Generalis absq^{ue} suorū

4
Assistentium voto; similiter Pater Pro^u ultra sex dies sine suoz Assistentium placito, et Prepositi ultra tres dies absq localis capⁱ consensu, hanc penam nequeant prorrogare.

Decretum nonum circa Secret^o Patris Generalis

PQuia circa varia, et assidua Religionis negotia patrem Generalem oportet esse occupatum; ideoq^{ue} quo facili^{us} varijs litteris, quæ ad ipsum a Religiosis, et alijs scribuntur, satis faciat, et breuem summam, et recordationem negotior, ab ipso agendor, absq^{ue} mentis confusione habeat, præter secretarij regimini, alios etiam secretarios certos, et prefixos, a se eligendos unum, vel plures iuxta negotior varietatem ~~habent~~, et exigentia habere debet; horum autem secretarior munus erit (ut dictum est) litteris responsum dare, et in breuem epilogum quidquid pro recordat^o ipsiusmet Patris Generalis opus erit redigere, forma autem, et ordo in hoc munere exercendo ab ipso met Patre Genl eis præscribat; cum autem ad Patrem Generalem de reb, gravioribus, et secretis, quas religiosi ei tamignotas esse volunt, litteras dabunt, in subscriptione litterar^{um} particula (soli) ascribentib, apponatur; insignum quod eas Pater Generalis tantu legere, cuiq^{ue} rescribere debeat.

Decretum decimum circa trinam monitionem incorrigibilium faciendam.

Const. pars 2^a

C. 15. f. 113.

C. 7. d. 12. f. 4.

C. 8. d. 11. f. 16.

C. 13. d. 12.

C. 10. d. 30.

circapenas.

Visum fuit Patribus constitutione, in qua p^{re} agit de correctione, siue trina monitione religiosi incorrigibilis, faciendae, indigere explicat^o et declarat^o; tãq^{ue} circa materiam eius, quam circa formam, et modum.

Quare eius materia, quæ sunt errata primo loco attingentes statuerunt patres nullas ex trib, monitionib, fieri debere, nisi ^{pro} culpa graui, et urgente indetrim^{en}tu communitatis, et sic dictum locum constitutionis illis verbis (cuiusunque vitij, & errati) addendum esse graui, et urgente indetrim^{en}tu communitatis.

Modum

explicantes

Modum etiam, et forma monitionis faciendæ exponentes, per seq. præscripserunt; primo ut huiusmodi Religioso in incorrigibili pluribus iuxta ordinem euangelicum fraterna correctio fiat; aliq. a confessorib, domus, alij, vicib, ab ipso met sup; aliq. etiã a superiore coram confes. 2. si his seruatis non respiciatur, et correctionem non suscepit, tunc a locali Cap. ter de nouo corripiat, seruata tamen quo ad penitentias iniungendas forma constitutionis, 3. si tanta equitate seruata adhuc obdurat, et in emendat. persistet, tunc fiat ei una ex trib, monitionibus iuridicis a cap. locali; ad q. tamen prius, pro duab, partibus expectabit iudicare, et decernere, an dicto incorrigibili, hæc prima monitio iuridica sit faciendæ; q. fieri debet, in eo concludat, non præterea huiusmodi decretum executi mandet, nisi prius a Patri Prou. et suis Assistentib, fuerit confirmatum; et hac confirmatione, et licentia Patri Prou. obtenta, dicta prima monitio capitulariter iuridica, et in scriptis incorrigibili fiat; decernentes, ut sine requisit. ac determinat. Localis cap. nequeat Pater Generalis, vel Prou. demandare, ut aliqua ex dictis monitionib, iuridicis fiat, licet suis Assistentibus secum præsent. assensum; hæc et requisitio, et determinatio localis cap. ac licentia siue Generalis, siue Prou. confirmatio erit necess. toties, quoties aliqua ex dictis monitionib, erit faciendæ.

¶ Et tunc si monitio fieri debeat alicui ex Religiosis assignato residenti Patri Prouinciali; eo casu Pater Prou. gerat se tanquam si Prepositus localis euet, qui conuocatis suis Assistentibus, et capitularib, eiusdem domus una decernant de prædicta monit. faciendæ, et si fieri debere concludat, tunc huiusmodi decretum ne executioni mandet. nisi a Patre Generali cum suis Assistentibus fuerit confirmatum.

Tandem si prædicta monitio sit faciendæ Religioso assignato residenti Patri Gener. tunc non solum a Patre Generali de suor. Assistentium voto erit decernenda, sed etiam de consensu alior. capitulor. eiusdem domus.

Decret. LL. circa Religiosos mittendos in loquias Religiones.

Decreta

Const. pars 1^a
C. 20. f. 38.

Potrit Pater Generalis se solo requisitus, et postulator ab aliquo Religioso illum mittere in longinquas religiones ultra mare, et ultra montes, non requisitus autem non nisi de suorum Assistentium voto hoc prestare valebit.

Decretum 12. circa incapacitatem Assistentium Generalium ad alia munera.

Electus in Assistentem Patris Generalis, nec intra, nec extra definitorium, aut capitulum ad aliud regiminis onus, siue Prouisus siue Prepositus siue cuiusvis alterius subeundus, hac ratione, vt cedere debeat suo officio, eligi nequeat; presenti decreto prohibentes ne huiusmodi officij commutatio fiat; ac insuper discernentes, vt quo tpe assistentis munere funguntur, aliorum officiorum, Viceprepositi, procuratoris Generalis, siue alterius, cuius gung onus eode tpe subire non valeant.

Decretum 13. circa pecunias receptas cum onere missarum.

Const. pars 3^a
C. 5. f. 132. et
f. 134.

Pecunias receptas cum onere missarum perpetuarum, nullas ex superioribus, nre Religionis potuit alienare, sed illas in emptionem annui census, aut bonorum stabiliu[m] correspondens illas conuertere teneantur. quod si secus fecerint, actiua, et passiva voce priuatis ipso facto existent.

Const. pars 2^a C. 5.
f. 133. C. 9. 9. d. 20.
f. 26. C. 9. 10. d. 42
f. 52.

Decretum decimum quartum circa potestate[m] donandi

Unanimit

Facultatem largiendi res graves, et alicuius momenti per constitutionem clementis Papae Octauii concessam Generalibus, Capitulis, placuit presenti nobis Generali Cap^o consensu transferre, prout presenti decreto transfertur ad Prepositum Generalem cum suis Assistentibus, id est ad consultationem Generalem; ad quam etiam transfert potestatem concedendi licentiam religionis easdem res graves donandi

donandi; et in super ad Prepositum Generalern facultatem transfert, ut se
sola possit res leues donare, et subditi licentiam eandem res leues largiendi con-
cedere; et demum eandem facultatem modo explicato transfert ad Prouinc.
regionis longinque, ubi predicta constitutio Clementis 8. esset recepta.

Decretum 15. circa potestatem Superiorum locali- um in contrahendo gre alieno, et expensis extra ordinarijs faciendis

Const pars 3.
C. 5. f. 130.

Alienum ^{pro} victu, ^{et} vestitu, pro edificiorum reparatione, aut consimili causa
supra summam scutorum quinguescenta ^{supra} locales nre Religionis absq localis
Capituli voto nequeant contrahere, ita tamen ut si usq ad summam dictam quingue-
sciento scutorum debitum susceperint, his non solutis alio nouo gre alieno se obstrin-
gere, vel antiquum auigere, sine capituli localis consensu non valeant; Ceterum
dictis iam Superioribus, alias, quam pro vestitu, et victu expensas facere ex pecunia,
quam domi habent, ad usq summam scutorum decem liceat, maiorem autem in
extraordinarijs expensis absq localis Capituli consensu expedere interdictur.

Decretum 16. circa obligatione recitandi diuini officij.

Nostra Religio nullo modo intendit obligare nros clericos profesos ad diuinum
offitium recitandum, neq ratione professionis, nec rat. consuetudinis, quam num-
quam admittere intendit, nec nunc admittit, sed illos inobstringit, qui ratione
ordinis sacrif (iuxta canonicas sanctiones) ad illud persoluendum tenent: simulq
declarat, ac presenti decreto determinat, dictos nros clericos nondum sacri ordi-
nibus initiatos ad idonus soluendum non teneri.

Decretum 17. circa potestatem Patris Prouincialis

Decreta

In quibus casibus per multa decreta presentis Capituli est limitata autoritas Patris Generalis, et concessa Generali gubernationi, id est Patri Generali de voto suorum Assistentium, in eisdem prorsus proportionem seruata Patris Provi. autoritas limitata censeatur, itaque ut nequeat in illis absque suorum Assistentium voto procedere, et exequi. (Decernere,

Decretum 18. circa cessationem a studiis in penitentia iniungendam.

Ad tres dies tantum cessatio ab studiis nostris Studentibus in penitentia a super. locali permittitur. iniungendi ad longius tempus huiusmodi penitentiam prorogare, nisi prius locale Capitulum, habita informatione a lectore, suum præstat assensum, eidem super. interdicitur; hæc autem prorogatio facta de consensu Capituli usque distrahatur, donec Pater Provi. quod de hoc negotium sit agendum, responsum dederit, quo circa super. et locale capitulo presenti decreto iniungitur, ut statim, et incunctanter de hac iniuncta penitentia Patrem Provi. certiorem faciat, qui tamen absque suorum Assistentium voto hanc penam, vel prorogare, scilicet de cernere, ut studiorum curru quis pribetur, nequebit.

Decretum 19. circa Capitulares consultiuos ~

Capitulares consultiui suffragij, licet decidendi ius non habeant; tamen cum capitulares decisiue vocis dicunt sententiam suam, et decidunt, ut cum illis presentes sint decernimus.

Decretum 20. circa procuratorem breuium, aut gratiarum a Sede Apostolica.

Quicumque Religiosus, siue subditus, siue Superior etiam Provi. aut procurator

Procurator Gentis ex se, et absq̃ Patris Gentis licentia, impetrans, L, procu-
rans, siue pro Religione in communi, siue pro aliqua nra domo, breue ali-
quod, L, gratiam, aut aliud a sede Apostolica, grauius puniat, arbitrio P-
Generalis cum suis Assistentibus.

Decretum 21. circa renuntiat^{em} officiorum, et vocis ~

Officiorum renuntiationes, siue Prepositi, siue Proui^{si} siue cuiusq̃ alterius
sint, ab alijs, quam a Patre Generali cum suis Assistentibus, recipi non pote-
runt, nec debebunt, Verum renuntiatione vocis, tan decens, quam consultius,
a solo Generali Capit^o vel etiam a Proui^{si} Capit^o et non ab alijs, admitti valebūt,
huiusmodi autem administratio facta a Proui^{si} Capit^o etiam Generali erit confir-
manda, declarantes renuntiationes omnes officij, vel vocis aliter factas, p^{er} quos
hic prescribitur nullas, et inuallidas esse.

11 Capitulo

Decretum 22. circa penam transcuntium ad aliam Religionem ~

Quicumq̃ ex nostris Religiosis professis a nra Religione, ad aliam transierint,
si ab ea ad nostram reuertatur, vtriusq̃ vocis decens, et consultius priua-
tus existat.

Decretum 23. circa confessarios.

Nostri confessarij sine super pelliceis in nris ecclesijs confessiones auscultat.

Decretum 24. circa capitulares, qui in se debent Ca- pitulis quibuscumq̃ ~

Quicumq̃ ex capitularibus deputatis, et electis ad celebranda capitula Ge-
ne-

Decreta

10.

Const. pars 4.
c. 17. f. 183

Generalia, siue congregationis, et dictas Generales, et pariter ex electis ad celebranda capitula prouincialia non legitime impeditus adea venire omiserit, siue cū venerit, siue presens sit, in eadem ciuitate adeorum celebrationem assignata, presens, et vocatus venire omiserit, dictorum capitulorum arbitrio grauiter puniri debet, usq; ad priuationem inclusiue cuiuscumq; vocis, actiue, passiue, consultatiue, et decisiue, sub eadem pena eorum quolibet obligantis ad redendam rationē dictis capitulis de impedim^{to} habito; priuantes etiam presenti decreto, nunc^{te} protunc voce actiua, et passiuā quoad illos omnes actus tantum, quos ipsi absentibus facti fuerint, vel fierent; declarantes etiam omnes factos actus, siue qui fuerint in eorum absentia, siue quia venire recusauerint, siue quia non valerent, siue quacumq; ex causa illis presentis non euent, validos, ratos, et firmos, quod idem intelligi volumus de capitulis, localibus congregatis pro electione eorum Patrum, qui in qualibet domo erunt deputandi pro celebrat^o Capituli Prouincialis atq; vniuersaliter capitulares, qui presentantes, et vocati capitulis localibus inter esse noluerint arbitrio eiusdem Capituli grauiter puniant, et omnia acta facta, ipsi absentibus valida sint, et firma.

Decretum 25. circa deputationem confessoriorum = per orbem in nris Ecclesijs ~

2^a 1^a cap. 28.
f. 53.

In qualibet ecclesia domus exertitionum nre Religionis singulis diebus, per orbem aliqui ex nostris confessorijs vnus, L duo, vel plures iuxta Ecclesie necessitatem ad audiendas secularium confessiones deputent; cuius numeri deputatio a locali capitulo fiat; huiusmodi autem confessorij mane semper in ecclesia in suis confessorijs usq; ad horam pradij assistant, a prandio v^o usq; ad vesp^{er}am sateant, si domi morentur, vt vocati ad confessiones audiendas statim accurrant; die v^o quo ratione circuli assistent tenent; domo absq; graui necessitate, ne cōcediantur, quo casu eorum loco alij substituant.

Tamen ecclesij collegiorum an hec mor, et circuli vsus sit introducendus Patribus

Patris Troui: cum suis Assistentibz iudicio remittit; et si introduci debere, ab ijs
decernatur tunc capitulum locale confessoriorum determinet numerum.

Decretum 26. de penis Religiosorum ad urbem Romanam venientium sine Patris Generalis licentia.

Clemens Papa 8us felicitis recordationis decretum edidit, ac promulgavit contra huiusmodi Religiosos tenoris sequentis; nullos fratres Romam venire Superiores permittant, nisi prius a Generali duntaxat licentia in scriptis impetraverint; si quis autem sine huiusmodi facultate Romam venire presumpserit, voce actiua, et passiva biennio priuatus existat; subiturus etiam alias arbitrio Superiorum infligendas penas; quae item omnia aduersus eos, qui supra dictos adiuuerint, et receperint, sine ulla exceptione locum habeant; inter penas autem arbitrarias hanc eandem S^{us} D. N. exprenit, ut huiusmodi fratres per sex menses in carceribus detineantur. prohibetque ne huiusmodi penae possint ab eorum Superioribus remitti, cum eorum dispensationem, et relaxationem sua sanctitas sibi reseruauerit, fuitque postea confirmatum A. S. D. N. Paulo Papa V. ut cum fuerit lectum in presenti Sacri Capituli: fuit peculiari nostra lege in euasandis, ac etiam pro executione eandem dicti decreti mandatum, ut nostrorum Religiosorum Romam nullus venire possit quacumque occasione, causa nisi prius licentia in scriptis a nostro Patre Generali impetrauerit, et quicumque sine dicta licentia Romam venire presumpserit, penam predictam priuationis actiuae, et passivae vocis biennio incurret; eam ipso facto, ipsoque iure quilibet priuatus existet, ac in super penam, ut huiusmodi Religiosi per sex menses in carceribus detineantur, quae penae a nullo Superiorum nec etiam a Patre Generali poterunt remitti, sed tantum a S. D. N. Papa seruata forma predicti decreti; subituri etiam alias arbitratu Patris Generalis de voto suorum Assistentium infligendas penas, quae ipsi pro modo culpe reseruantur.

Decretum ultimum de potestate sacras reliquias elargiendi.

Facultas sacras Reliquias, quæ in nris ecclesijs aſſeruantur, alijs elargiendis Patri Generali tantum de ſuor Aſſistentiũ voto, ac localis Capituli conſenſu, eiꝝ domꝝ, in qua ſacrę Reliquię extant. præſenti decreto concedit: Exprefſe prohibentes ſub pena excommunicationis latę ſententię ipſo facto, ipſoꝝ iure incurrenda Patri Generali, ut abiqꝝ dicto ſuor Aſſistentium voto, ac localis capiti conſenſu, nequeat alijs, aliquiꝝ ex dictis Reliquijs donare, ſiue integrã ipſa ſit, ſiue aliqua eius pars; et ſub eĩdem peniſ oĩo prohibentes alijs, ſuperioribꝝ, inferioribus Gentibꝝ, et oĩbꝝ, et ſingulis nris Religioſis, ut nec per ſe, nec per alios valeant, ſacras Reliquias, quę in nris ecclesijs aſſeruantur, alijs dare, aut eas ad proprium commodum capere, et vtiꝝ volentes, ut Reliquię indecenti loco cuſtodiantur duabꝝ, clauibus diuerſis obſeratz, altera penes Superiorem, et penes ſacriſtam altera ſeruetur.

Finis Decretorꝝ huius ſeptimi Generalis Capituli. ∞

Decreta Capituli Generalis Octi
Clericorum Regularium Mino-
rum habiti anno milleſſimo, ſexage-
centeſſimo nono.

Decretum primum circa tempus orationis men-
talis communis.

Cum matutina oratio in exercitijs domibus, et in colleſijs ad vnius horę ſpa-
tium excurrere omnino debeat, viſum eſt patribꝝ perpenſis vndiqꝝ rationum mo-
menti, facultatem Superioribꝝ concedere, ut diebus ſolummodo feſtis, ob alias occu-
pationes ſacras, quę Religioſis incumbunt, poſſint illud ſpatium vnius horę ad
mediam

mediam horam contrahere, prout in dño expedire dignoscant, habita ratione ad occupationes reliquas, quæ obeundæ necessario erunt.

Quod vero attinet ad vespertinam orationem, ea quidem in exercitiis domibus ad unam horam perdurabit singulis quibusq; diebus; sed nihilominus, si aliqua sit ex domibus istis, quæ magnis occupationibus ad proximorum iuuumum detineri cogetur, in hoc tñ casu poterit quidem spatium illud unius hore ad mediâ contrahi, sed non nisi de licentia, et facultate Prepositi Generalis, suorum Assistentium voto adhibito, nec tamen facile eam concedere sit paratus, sed et prius relatio habeatur, a Preposito domus.

Decretum 2. circa habitum, et cingulum

Const. pars 1^a. c. 14

f. 24

C. 9. d. 5. f. 13.

C. 9. l. 10. d. 39. f. 50.

C. 9. l. 11. d. 2. f. 53.

Sanctum fuit, ut sasanensis pannus, qui neapoli materia Anri vestitus exterioris, et quo a principio Religionis semper vi sumus, tamquam vili, et rudi, et clericorum statui coaptatus, prout vilem, et rudem constitutio disponit, nullo modo nullo ve pretextu alterari possit, atq; hunc ipsum omnino præsens Cap³ in ea ciuitate designat.

Proinde cingulus noster coriaceus quotunicam coaptatus, decreuerunt patres, ut paruulis fibulis, non autem modulo alligetur: nec ullomodo ab aliquacis parte dependens gestetur.

Decretum 3. circa culparum profectionem

Conclusum est ut profectiones, qui extra 1° et 2° nouitiatum degunt culpas seu inobedientias non in peculiari aliquo culparum capitulo (hoc inter eos instituendum non erit) sed in Refectorio medio, x^o antiquum nræ Religionis morem, ea ratione, quam constitutio disponit, fateantur. Admittendum autem erit, et sedulo curandum, ut hæc tam sancta institutio frequenti obseruantia

observantia vigeat, et pia emulatio ab omnibus exerceatur.

Decretum 4. circa abstinentiam serie 2^e et quartę et circa Ientaculum Veneris

Const. pars 1^a c. 15. **E**x instituti ratione seria secunda, et quarta a carnium usu abstinere tene-
mur; sed nihilominus fuit, in presenti capit. incidenter propositum, si in illi-
paniarum prouintia liceat his diebus, quę ibi (grossura, seu menudillos) vocant:
comedere, et primo quidem Patres, et procuratores eiusdem prouintię in pre-
senti capitulo instantes petierunt, nullatenus nomine illius prouintię, id
per tractandum esse; cum nulla ei fuerit demandata huius rei petitio; et al-
io qui omnes, et singuli ibi degentes parati sunt penuriam omnem pati, dum-
modo in nullo violari, sedum possit, sed neq. videatur, huius tamē sanctę
abstinentię institutio, quam potius totis viribus ab initio sunt amplexi, eamq.
nimio celo retinentes observant; qua proinde habita relatione patres omnes
presentis capli miro modo eius prouintię virtutem celebrantes, pię desideria
prosequentes, ac insuper Religionis, et observantię bono consulentes unanimi
omnium consensu concluderunt, ut nullo modo, nec ullo pretextu earum rerum
commestio prescriptis diebus introduci in ea prouintia possit; sed omnino eavige-
at abstinentię observatio, quę vig. modo tam laudabiliter semper viguit.

Circa Ientaculum vero sumendum die veneris in qualibet domo cuiuscumq.
prouintię declaratum fuit, et presenti decreto sancitum, ut iuxta antiquum nrę
Religionis morem aliter in quantitate se habeat ab eo Ientaculo, quod die ieiunij
ecclesiastici sumere licet.

Decretum 5. circa recreationem Ruralem, et quotidianam.

Cum ex nrę constitutionis lege quinto decimo, quoq. die communis recreatio
domi

domi, & ruri habenda sit, discussum fuit a Patribus in ea, quæ ruralis erit, limitari
 nec debeat, ut tot vicinibus fiat, et non amplius, ^{et} conclusum est id totum remitti-
 endum esse (prout presenti decreto remittitur) arbitrio, et prudentiæ superioris,
 qui quod expediens iudicabit executioni mandabit. Discussum etiam fuit, an-
 mensa, quæ ipsomet recreationis ruralis tpe habetur lectione, et silentio condiri
 debeat, et concluderunt patres, sanctorum vestigijs in herendo, ut tps illud remissio-
 ni, religiosæ, et modestæ recreationi ita tribuat, ut disciplinæ rigor ita discrete
 lenireat, ac proinde neq̃ lectio ibi sit, neq̃ silentium indicat. Insuper autē de-
 claratum fuit facultatem ruri pernoctandi, quæ iuxta constitutiones subditis
 concedi potest, eodem modo ad sup^{iores} personæ extendendæ esse.

Deniq̃ declararunt, ut quotidianæ recreationis tpe ad maius observan-
 tiæ robur libera cuiq̃ de rebus indifferentibus loquendi facultas, ad Religiosam
 animi laxationem relinqui debeat, nec illud tempus ad certas quasdam locu-
 tiones esse arctandum.

Decretum 6. circa concionatores, et infirmos.

Quum nra institutio facultatem concionatorib, concedat, in cubiculo qua-
 dragesimali tempore comedendi; presens capitulum declarat, et decernit, ut qui
 in quadagesima trib, in hebdomada non continuatis dieb, contiones habue-
 rit, is sane in cubiculo comedendi illis ipsis diebus, non autē alijs licentiam
 habeat, et non nisi mane, si fuerit mane concionatus, et non nisi vespere si vespere.

Const. pars 1.
 c. 29. f. 56.

Simul etiam decreuerunt Patres, ut qui Religiosus, infirma valetudine
 detentus in quadagesima, vel aduentu carnem comedere de sententia me-
 dici necesse habet, is quidem in Refectorio, non in proprio qui ei competit loco,
 sed reiunctum ab alijs ad comedendum sedeat.

Decretum septimum circa vestes viatorias

16.

Viatoris vestis aliquibus, qui frequenter iter agere debent, ^asup. assignari possint; sic tamen ut in communi loco adierunt, et omnino communiter intelligantur, ac semper superior de eis ad libitum disponere possit.

Decretum 8. circa reg. custodiam in cubiculis

Const. pars 1. c. 4.
f. 7.

Qui a cubiculis sine licentia accipere non veretur, gravissime puniatur, et ad eas conservandas presens capitulum facultatem concedit confessorij, concionatorib, lectoribus, ac procuratorib, eas clavem in arcubus, vel armariis observandi.

Decretum novenum circa litteras, quæ ad Patrem Generalem scribunt.

Litterarum quæ ad Patrem Generalem, et ad eius consultationem mittunt, impensas soluat, ea domo, quæ eas mittit; sed et distincto fascicullo colligantur ab ijs, quæ ad alios Religiosos dant, et idem, quo ad omnia servet, de litteris, quæ ad Patrem ^{Generalem} scribuntur.

Decretum 10. circa penas

Et si varijs modis Religiosorum delicta possint puniri, nihilominus tamè presens capitulum expresse prohibuit (prout presenti decreto expresse prohibet) ut nullo unquam tempore cuicumq Religioso ob quodlibet patratum crimen pena treremium possit infligi.

Const. pars 2.

c. 15. l. 3.

c. 9. 7. d. 10. f. 4.

Decretum 11. circa trinam monitionem

Circa facultatem trinam monitionem faciendi, præterea quæ in constitutionib, habent.

habentur; visum est presenti capitulo hoc alio decreto statuere, prout statuit;
 ut si forte aliqua ratione contingat, in domo residentie Prouincialis Repe-
 nit in locali gubernatione personas distinctas ab ijs, quæ in Prouinciali regi-
 mine collocantur: tunc ad aliquam extrinsecam monitionem, Religio ibi assigna-
 to faciendam, Prou. velut localis Prepositus se habeat; et si in locale capli. ad duas
 partes concludatur monitionem faciendam esse, ea tamen executioni mandari
 non possit, nisi Patris Generalis, et assistentium confirmatio acceperit; quæ nihil
 omnia Prouincialibus, regionis longique necessaria non erit.

Decretum 12. circa suffragia in morte Assistentis Generalis.

Assistente Generali vita defuncto præter suffragia, quæ in propria domo
 ei debentur; omnes alij in vniuersa Religione missas celebrent pro eius ani-
 ma, singuli singulas.

Const. pars 12. c. 19.
 f. 35.
 C. 9. l. 9. 31.
 f. 48.

Decretum Vltimum circa locum 2. nouitiatus

Const. pars 2.
 C. 13. f. 107.

Quum ex constitutione 2. nouitiatus in ea domo constitui non possit, ubi
 primus habetur; nihilominus habita ratione ad domos nre Religionis pauci-
 tatem, quæ hoc tpe constitutæ reperiuntur; præsens capitulum dispensat; ut donec
 domus multiplicentur, tam primus, quæ 2. nouitiatus, in eadem domo ^{de} existere possint;
 habitatione tamen ab inuicem separati.

Finis Huius
 Capituli.

Decreta Capituli Generalis no-
ni habiti anno millesimo sex-
centesimo decimo quinto. ~~mmmm~~

*Decretum 1^m. circa votum, & iuramentuꝝ dig-
nitatis non ambiendi.*

*Const. pars. 1^a. c. 6.
f. 11.*

*Quod in prima constitutionum parte cap. 6. N. 5. dicitur his verbis (Sub-
gravi etiam pena cunctis iniungit, ut Superiori statim reuelare, et) declarat
Patres intelligendum esse, et executioni mandandum iure nature, ac diui-
no seruato quoad correctionem fraternā, et non aliter, grauius puniend, qui
secus fecerit.*

*Decretum 2. circa deuotionem Beatę Marię, &
orationem communem.*

*Beatissimam Dei virginem Mariam, ut peculiare nrę Religionis patro-
nam, et aduocatam precipuo pietatis affectu omnes prosequant. adq̃ ad eius
patrocinium, et p̃sidium fidenti animo confugiant, et ideo hi in die in prin-
cipio, vel fine communis orationis, tum matutine, tum vespertine intra in p̃p̃
spatium eidem orationi designatum Beatę virginis litanie simul a nostris
recitent; uno inuocante, ceteris vero respondentib; in omnib; etiam nr̃is eccle-
sijs, quę eidem Beatę Virgini. N. dicat, omnes, et singule eius festiuitates, etiā
quę de p̃cepto non seruant, solenni ritu celebrentur.*

*Iam vero quod attinet ad orationem in collegijs, seu domib; studiorꝝ
communis oratio secunda non immediate post primam fiat, sed media hora
inter=*

intercedat a fine primæ usque ad principium secundæ.

19.

Decretum 3. circa expositionem Sacramenti Eucharistiæ in collegijs ~

Prouintiale capitulum decernat, in quo nam prouintiæ collegiorum, seu domo studiorum 1° mensis Dominica debeat, vel non Eucharistiæ sacramentum in altari exponi iuxta formam constitutionis 1^æ parte. Cap. 30 N. 2° f. 58.

Decretum 4^m circa comestionem extra domum

Const. pars 1^a c. 14
f. 23.
C. 9. 13 d. 14 f. 67.

Propositum fuit, an concedendum sit, ut nri Religiosi semel, vel bis in anno in domibz patrum suorum comedere possint, et conclusum est, seruandæ esse rigorem constitutionis, quo id vniuersaliter prohibet.

✻ Eterum Superiores ad libitum licite poterunt (cum animi recreandi causa una simul exueant Religiosi) aliquo iactaculo eos recreare.

Decretum 5. circa vestes exteriores ~~~~~

Vestes exteriores (quæ tunica, domestica toga, et pallio constant) pro Italiæ Regione in domo neapolitana, et sasanensi panno fiant, ad constitutionis præscriptum; in reliquis autem locis, et Prouincijs Italiæ et panno vergamenii eo scilicet qui vulgo dicitur (panno baso diuersarno) hic enim a Gentili capite sasanensi panno similis existimat^r. In his panibus vero prouintia tunica, et domestica toga et panno fiant, qui ^{ibi} vulgo dicit^r (saxal) non quidem illo rudiori, sed eoq^{ue} mediocriter est subtilis, et quem procuratores illius prouintiæ præti cap^o intereffentes inducunt; Eterum palium ex eo panno fiat quem Prouinciale capitulum designauerit.

Const. pars 1^a c. 14.
f. 24.
C. 9. 8. d. 2 f. 13.
C. 9. 10 d. 32 f. 50.
C. 9. 11. d. 2 f. 53.

De=

Decretum 6. circa ea quę ad prefectum Studior, lectores, & huiusmodi ceteros attinent.

Const pars 1^a
C. 33. f. 63.

Nemo ad prefecti Studior officium assumi poterit, qui prius lectoris officium persunetus non fuerit, & sit in actu Theologię lector.

Proinde prefecti, hic Studior, & etiam lectores nec non (ubi ex more prouintiarum deputari solent) magistri scholasticor, precedentiam habeant respectueor, scholasticor, qui sacerdotes existentes ordine antiquitatis deberent, precedere; eandem etiam precedentiam habeant, prefecti, respectu lector, et lectores respectu magistri scholasticor; idq; totum intelligatur solummodo pro eo tpris spatio quo predicti in actu suo officio persununtur.

Qum autem solemnes disputationu, actus habentur, poterunt licite lectores, qui ijs actib, assistunt, & etiam scholastici, qui propositas theses defendunt in cubiculo comedere, eo prorsus modo quod contentionib, concedit, ipso die quo cõtionem habent.

Iam v^o lector postquam viginti annor, spatio Theologiam, & Philosophiam legerit, poterit licite in uno ex nr̃is collegijs, seu domib, Studior sue Prouintię habitare, et conuiuere, nisi interim fuerit ad aliquod gubernationis onus in alia domo subeundum electus; collegij autem designatio a Prouincialis arbitrio pendebit.

Porro lectores humanitatis sint dieb, ferialib, a choro immunes, et quauis simplices clerici sint, onera in clericalia, siue quo ad lectionem in mensa, siue quo ad reliqua, quandiu hoc officio persununtur, nequaquam subire teneantur.

Const pars 3^a
C. 9. f. 140.

Decretum septimum circa substitutionem collegiorum

Vt collegijs, seu domib, Studiorum, quę congruam non habent substitutionē ad-

ad scholasticos nros alendos provide in hac parte consulatur; decreuerunt partes, ut quę cumq; bona, quocūque titulo, s; ratione ad nouitium profitemtem peruenierint, eorum omniū media pars illi collegio omnino applicetur; in quo nouitius ille, s; fuerit ad ingressum Religionis admissus, s; opera, et industria eorū, qui in eorū collegio degunt, recepti; et eodem modo 4^a pars bonorū, quę quolibet titulo ad nauitium illud, qui in domo exercitiorum est admissus, s; opera, s; industria eorū, qui in eadem domo degunt, recepti, peruenierint, collegijs eiusdem prouintię applicetur.

Veruntamen hec omnia bona, siue quoad medietatē, siue quoad 4^m partem, quę explicata ratione collegijs acquiruntur, nullo modo alienari poterunt, sed omnino ad annuos redditus reddendos destinantur; ceterum postquā collegium sufficienter ad eius substantiationem annuos redditus habuerit, hec obligatio applicandi, siue medietatem, siue 4^m partem omnino cese; idq; decretum indispensabile prorsus erit etiam a consultatione Generali, quoad omnia, et singula.

Decretum 8. circa conclusiones disputandas, et quasdam orationes latini sermonis.

Conclusiones omnes, quę disputandę typis mandantur, s; etiam orationes latini sermonis, quę in principio studiorū, et in alijs actibus solemnibus recitantur, in vno volumine collatę conscribant, et ad futuram rei memoriam in archiuij domus seruentur, quod quidem volumen nullo modo alijs præterq; nri Religiosi a superiore detur, legendum.

Decretum 9. circa onera clericorum.

Vbi in aliqua nra domo contingat sex simplices clericos non esse, qui clericalia

ritalia onera subeant, Prou.^o arbitrio A^lti, vt possit ad hec onera etiam sacer-
dotes secundi gradus (dummodo capitulares decisiui non sint) vsq ad hunc
numerum sexenarium deputare; ex his tamen, qui antiquitate posteriores erunt.

Decretum 10. circa onera sacerdotum, et confessorum.

Const. pars 1.^a
C. 28. f. 53.
C. G. 7. Q. 25.
f. 10.

Circularis residentis onus in ecclesijs nris ad secularium confessiones audi-
endas, ex constitutionum lege prescriptum sacerdotes confessorij hac ratione su-
beant, vt semper circularis a sacerdote confessorio antiquitate posteriori inchoetur;
et spatio septem dierum vnius scilicet hebdomade claudat; adeo vt si singuli confe-
ssarij antiquitate in singulos dies ad hoc onus deputandi erunt, septem solu-
modo confessorij antiquitate posteriores in eo circulo comprehendant; Ceteri vero
antiquiores, qui supra septem remanent nequaquam, et eodem modo si duo, et
tres in singulos dies, predictę residentis designentur, semper ab ultimis inchoetur,
donec vnius hebdomade circularis compleat.

Proinde diebus festiuis ultimas missas celebrent sacerdotes ij, qui non sunt
confessarij, vt ipsius confessorij secularium confessiones audiendi expedire facul-
tas relinquatur.

Decretum 11. circa ea, quę ad nouitios attinent.

Const. pars 2.^a
C. 3. f. 84.

¶ presens Genl
Cap^l declarat,
ac definit id in-
telligi et debere
de professione emissa
+ Calabrois, Al-
cantare, et s. Ioa-
nis,

Qum inter impedim^{ta} primi generis, quę admissioⁿⁱ ad ingressum nre Reli-
gionis indispensabiliter obstant, vnum sit professio in alia Religione, emiss^a, a
Religionis quatuor ordinum militar^{um} hispaniar^{um} Rouint^{um}, nempe S. Iacobi, et
ab ij, qui horum ordinem ibi vulgo dicunt: (freyles) hec enim professio, nequa-
quam admissioni ad ingressum nre Religionis obstabit; dummodo is ide pro-
fessus, qui ingredi petit in alia prius Religione professionem non emisserit.

Proinde vt nouitior^{um} educationi prouide consuletur, quamuis ad eorum

Confessionis audiendas soli magistro cura demandata sit, ex constitutionum =
 prescripto, superior tamē quater in anno extra ordinarium confessorem
 eis designet.

In eiusdem etiā sup^{ri} instructionib; describat; ut ipsi magistro singu-
 lis mensibus aliq^d pecuniae (adeoꝝ nouitioꝝ numerum habita ratione)
 qua possit quib; dam ipsorum necessitatib; occurrere, et aliquā tunc eos recreare.

Decretum 12. circa vocem decessiuam

Const. pars. 4.

Nemo possit per viam successionis vocem decessiuam consequi, qui m^o prius pe-
 racto cursu studioꝝ Theologiae, & casuum conscientiae prout in constitutionib;
 disponitur, examinatus sit, et approbatus ad faciendos disputationum actus,
 & priuatim in scholiis, et reuera conclusionis defenderit.

Ceteroꝝ quicumq^{ue} vocem decessiuam via successionis consequuntur,
 ij ad hos tantū gubernationis gradus eligibiles erunt, nempe ad gradus vica-
 rij, magistri nouitioꝝ, praesidis localis, consultorij, localis, et secretarij localis; ad
 ceteros autem cuiuscumq^{ue} gubernationis, siue Generalis, siue Provi^{nc}ialis siue etiā lo-
 calis gradus nullomodo eligi, & assummi poterunt, donec via electionis, iuxta
 constitutionis formam decessiuam vocem consequantur; Intendit tñ praesens Gene-
 rale capit^um quo ad hanc eligibilitatem post praedictam vocis decessiuę consec-
 rationem non obligare profusos omnes, qui adie publicationis huius decreti in
 nra Religione usq^{ue} professionem emisserint, nec etꝫ nouitios illos, qui elapso pro-
 uationis tpe, professionem tamē adie publicationis huius non emisserint ob-
 defectum etatis.

Iam vero qui vocem decessiuam via electionis consequuntur; ij ad oēs
 et singulos gradus cuiuscumq^{ue} gubernationis eligibiles erunt.

Decretum 13. circa ea, quae ad Superiores attinent.

Nemo ex nris Superioribus onus nouarū precum cuiusmodi ss. litanis, et
 rimiles.

24.

similes breues orationes communitatē imponere possit, nisi per menses ultra quē si necessitate aliqua vrgente prequendę continuatione opus esset, consultationis localis consensus accedat.

Const. pars 1.^a
c. 20. f. 38.

Poterit superior religiosos aliquos ad loca vicina mittere, vbi occasio sumpta sermonis, & confessionis licebit eis elemosinas ab aliquibus eius locipetere, earq; colligendas alicui familiari relinquere, qui postea illas ad nostram domū transmittat.

Const. 1.^a Const. c. 4

¶ Cum superior cubacula religiosorum visitat, capsulas, seu armaria, quę conuentionum, lectores, confessori, et procuratores, ex concessu Capituli 8.ⁱ Generalis clauis obsecrata in cubiculis habeant, ne aperiant, nisi eo presente, cuius sunt vsui destinata, nō liceat superiori, nec licentiq; concedere, vt mulieres rus nostrum ingrediantur, nec illas illuc introducere.

Const. pars 4.
c. 29. f. 218.

Decretum 14. circa Procuratores Prouintiarum

Const. pars 4.

Procuratores prouintiarum ad Generale Capitulum destinati post eius celebrationē ingrediantur, enim ^{inditū} Prouinciale Capitulum quod cogetur. vnusquisq; in sua prouintia, tamquam eiusdem visitatores, et in eo pius suffragij, quo ad oīa habeant, et aliquo eorum quacumq; ratione deficiente ingrediat, substitutus.

c. 24. f. 205.
c. 9. 9. d. 6. f.
Prou. Nig. f. 30.

Decretum decimum quintum circa Assistentium litteras.

Const. pars 1.^a
c. 21. f. 41.

Litterę quę ad Assistentes Patris Generalis a rēis Religiosis dantur, in quarum subscripto additur. (Verbulum soli) ab ipso patre Generali nequaquam legant, idē seruetur, de litteris datis ad Prou. Assistentes a subditis eiusdem prouintie, vt scilicet cum in ea subscripto additur. (soli) ear Prouincialis non legat.

Decretum 16. circa consultationē, Generalis, et Prouincialis

Vt Generalis consultatio semper ex quinq; patribus, suffragij in ea habentibus, constet, nempe ex Patre Genli, et quatuor eius Assistentibus, prescripta constitutio, uno eorum absente ipso facto procurator Generalis subrogatus intelligatur, alio etiam deficiente secretarius Genli, ulterius autem presens Genle caplm decernit, quodsi adhuc tertio loco alium abesse contingat, antequam hic discedat, per secreta suffragia ab eis dem consultationis patribus, tertia fiat subrogatio unius ex decessiuis capitularibus, qui Romę resident.

¶ Eodem modo prima subrogatio secretarij Proui. ipso facto ad constitutionis prescriptum: 2° v^o quamvis ipso etiam iure ex eiusdem constitutionis decreto esse debeat primi consultoris domi, residentis Proui. presens in Genle. caplm iuxta ob causas definit, ut tam hęc 2^a quam etiam 3^a ab iisdem Patribus, consultationis Proui. ante discessum eius, qui discedere debet, per secreta suffragia fiant ex num^o eorum Patrum Capitulariū decessiuz vocis, qui in eadem ciuitate residentes permanent.

Preterea etiā decreuit, ut litteras oēs, quę a Genli, vel Proui. in super a locali consultat^e scribent^r, solus secret^{us} scribat, et sigillo Religionis communiat, non tamen mittant, quin pri^{us} iterum in eiusdem consultationibus, legant. Veni^{ti} q^{ue} Genli consultatio, siue etiā Proui. instructiones faciat pro nris huius Religiosis, qui in domo hospitij resident, ad fundationem complete paragēda, habitaculorū, temporum, ac personarum ratione.

Decretum 17. circa archiuij curam.

Qui curam habet archiuij nequaquam possit aliquam ex scripturis in eo adseruatis quomodolibet dare, aut eam transcribere, sine preiudicio, et expresso superiori consensu, et si aliter egerit, grauiter puniatur.

Decretum decimum octauum, circa sacrificij Missę, ac penitentię Sacramentum.

Qui =

25. Const. pars 4. c. 10. f. 161. et Const. pars 4. c. 19. f. 199. c. 4. 10. d. 16. f. 42.

II in consultatione Provinciali. Const. pars 4. c. 10.

Const. pars 4. c. 26. f. 212. et 213. c. 4. 10. d. 16. f. 39. et d. 43. et c. 4. 9. d. 6.

II Consultatio

Quilibet sacerdos semel in mense, pro se, & pro suis parentibus, aut pro quavis re ad libitum sacrificium missæ poterit celebrare.

In missa solemni, quæ singulis mensibus dicitur pro nostris defunctis in oratione, (Deus veni largitor) non omittantur illa verba (propinquos, et benefactores)

Const. pars 1^a c. 10.
f. 17.
C. 9. 10. Q. 4.
f. 35.
Quater in anno singulis professis, cum eis videbitur, peccata sua confiteri licebit cuiuslibet ex nostris sacerdotibus, etiam si deputatus confessori, non sit, dummodo tamen sit approvatus a superiore, vel ab ordinario loci.

Decretum 19. circa infirmorum curam.

Const. pars 1^a.
C. 19. f. 33.
Infirmarij, per se, & per alium elemosinas pro infirmis quærat, quæ habitæ in communi capia adseruent; et nullo modo ad aliud, quam ad infirmorum curam etiam a superiore, expendantur.

Decretum 20. circa potestatem donandi.

Const. pars 3^a.
C. 5. f. 133.
C. 9. 7. Q. 14. f. 6.
C. 9. 10. Q. 42. f. 52.
C. 9. 11. Q. 12.
In septimo Genli capite decretum circa potestatem donandi fuit, latum hoc modo: *scilicet* (Facultatem elargiendi res graves, etc.) placuit presenti nostro Genli Caplo unanimi consensu transferre, prout presenti decreto transfertur ad Patrem Genlimum cum suis Assistentibus, id est ad consultationem Genlimum, ad quæ etiam transfertur potestatem concedendi licentiam Religiosis eadem res graves donandi; Et in super ad Patrem Genlimum facultatem transfert, ut se solo possit res levis donare, & subditi licentiam eadem res levis elargiendi, concedere, et de nunc eandem facultatem modo explicato transfert, ad Provinciam regionis longinquæ, ubi predicta constitutio Clementis 8ⁱ esset recepta; hoc ~~Genli~~ ^{modo} decretum in predicto 7° Caplo. Generali latum, placuit presenti Generali Caplo nono, confirmare prout confirmat, et roborat; nullo tamen modo intendit derogare constitutioni, quatenus huic potestati donandi hac ratione decretum esset contraria.

Decretum 21. circa Regulas communes.

Regulæ, et observantiæ communes a presenti Genli Caplo, nono præscriptæ eodæ

pro sui modo, et ordine, et iisdem verbis, quibus latino idiomate explicantur, per uniuersam Religionem statim euulgentur; sed typis mandari non debeant pro hoc presenti sexennio; cum vero typis consignari debebunt idiomate latino (quo sane cunctis nostris leges conscripte esse debebunt) consignentur: ad idioma autem cuiuscumque nationis ad fratruum laicorum uisum transferri quidem poterunt, sed omnino, quae latino sermone conscriptae sunt, semper, et ubique pro originali habeantur.

Decretum 22. circa easdem regulas.

¶ Cum in super praedictae regulae, et obseruantiae communes ex constitutionum legibus singulis mensibus publicae in Refectorij loco ad nostram una congregatas perlegi debeant, decretum fuit, ut quae latino. ss. conscriptae, perlegantur; ad fratres autem laicos semel etiam in mense in alio loco congregatos, Pater Vicarius eas legendas curabit, quae vulgari idiomate ab originali ipso translatae conscribentur.

"sermone

Decretum 23. circa Psalmum (miserere) in Refectorij loco recitandum.

Cum gratia in Refectorij loco post matutinam refectioem, una simul a nostris agant, Psalmus (miserere mei) non recitet, nisi solummodo in diebus ferialibus, quando nullum officium sit de feria (exceptis tamen diebus ieiunij) et recreationis, in quibus scilicet, et alijs diebus, quando officium sit de festo, etiam simplici, Psalmus (laudate Dominum ~~deus~~) dicetur.

Decretum 24. de quorundam decretorum reuocatione.

¶ Cum constitutionum leges in 8.º Genlis. capitulo. editae, et ex ante actis Genlis. Capitulis praecipue collectae, et digestae, satis sufficienter nostrae Religionis rectam gubernationem

disponant; id circo ne legum multitudine obruamur, placuit presenti Gentili Capitulo de communi patrum consensu omnes alias leges, et decreta, quocumq; nomine censcant; contenta in omibz, et singulis Generalibz, Capitulu, in nostra Religione huc usque celebratis preter decreta septimi, octavi, et noni Capituli penit; reuocare, ^{et} presenti decreto reuocat, et pro reuocatis habere vult; adeo vt vim nullam habeant; nō tñ intendit presentis Capituli confirmare decreta trium capitulorū predictorum, sed tñ ea non reuocare; declarat, etiam et decernit, quod cum constitutiones fuerint predictę post septimum Generale Capit. in alio sequenti octauo editę, si decretum aliquod in eodem septimo habetur, quod predictis constitutionibz, et alijs legibz, in octauo, et nono prescriptis adiungitur, illud vim nullam habeat.

*Finis huius Capituli Generalis, pro alijs principijs
ab hispania*

Decreta peculiaria huius^{9.}
Generalis Capituli pro his-
paniarum prouintiis.

Decretum primum, circa chorum in collegijs

*Retulerunt procuratores hispaniarum prouintiis in collegijs suis, sui domibz, Audi-
diorum iuxta morem eiusdem prouintiis varia, ac laboriosa exercitia diebus Dominicis
scholasticis peragi, ac proinde petierunt, ut his diebus tantum Dominicis matutinis pre-
ces in choro submissa voce dicantur; et ab hijs solummodo, qui illas ex obligatione recita-
re tenentur; alij autem scholasticis concedatur ne ad illas conuenire teneantur; maximis
eorum attentis laboribz; atque ad hanc instantiam conueniunt patres, ut predictis die-
bus Dominicis in collegijs eius prouintiis matutinis preces (hac explicata ratione) ut
poterunt, dicantur.*

*Const. pars 1. c. 9.
f. 14. et Const.
pars 3. c. 9. f. 140.*

Decretum 2. circa indumenta coriacea.

*Ad instantiam procuratorum eiusdem prouintiis declaratum fuit, posse capitulum Const. pars 1. c. 14.
Prouinciale prohibere, ne ibi nri Religiosi femoralia coriacea induant, ex eo, quod in f. 26.
ea regione obseruantur Religiosi illis uti non solent.*

Decretum 3. circa ea, quae ad studia pertinent.

*Quum multa sint circa materiam studiorum in regione hispaniarum, quae peculiari-
bus legibus requirunt in ea prouincia obseruandas, ad instantiam procuratorum eiusdem
prouintiis, prout presenti decreto conceditur, ut decernere possit, quae ei necessaria videbun-
tur, circa hanc studiorum materiam, et deinde quae decreuerint, ad Senatum consultationem*

*|| Concessum est Pro-
posito eiusdem
Prouintiis,*

36.

transmittat, ut eiusdem Generalis consultationis confirmatio, iuxta constitutionis formam accedat.

Decretum 4. circa collegium salmanticense.
Collegium nrum salmanticense an debeat incorporari scholę vniuersitati.
 Prouinciale Capitulum eiusdem Prouintię (renaturę discussa) definiat.

Decretum 5. circa domorum fundationes.

Petentibus eiusdem prouintię procuratoribz, decretum est, ut ubi hę tres fundationes pertractentur, et fiant; videlicet 1° in ciuitate toletana; 2° in ciuitate hispalensi; 3° in ciuitate molinę de aragon, et ad eas peragendas sufficiat tamen consensus, vel consultationis Proulę, vel Capituli Proulę eiusdem hispanię prouintię.

Decretum 6. circa Prouintię Procuratorę ad Regem.

Prouinciali capitulo facultas datur, qua possit eligere, L. vnum ex Assistentibus, vel secretarium Prouincialem, vel quemvis alium patrę decisiui suffragij, qui apud curiam regalem totius Prouintię negotia gerat, et hic ingreditur, pariter Proulę.

Capitulum quamuis non sit Assistenti, nec Secretarię, nec alia titulo illud ingreditur habeat, ad triennium autem huiusmodi procurator in suo munere perdurabit; Desinere vero poterit omnibz, his desinendi modis quos constitutiones, vim solum modo habeat pro huius sexennij spatio vsq; ad aliud Generale Caplm, in quo iterum hęc maturatione examinanda, et discutienda erit.

Decretum 7. circa admissionem Nouitiorz.

Patri Prouinciali concedit, ut pro hoc sequenti sexennio possit (suorum Assistentium voto adhibito) aliquem bonę indolis, qui in alia Religione nouiti, extiterit, ad nrę Religionis ingressum admittere, dummodo vrgeat necessitas, ut a Patre Generali expectari facultas non possit, quę tñ de ingressu statim certiorę faciat; quod si

Pater-

Condt. pars 4.

C. 24. f. 205

C. 9. d. 14.

f. 24. C. 6. l. 10

D. 43.

Pro Glia Procuratoris
desit. p. 205.Ceteris huiusmodi
decretis quoad oia,
et singula.

Pater Prou. hac facultate abutretur. Pater Generalis potest eam limitare vel tollere.

Decretum 8. circa sectionem Capitularium

uē vocis

Ad instantiam Procuratorum eiusdem prouintie, concedit secundo Prou. li. Capitulo, quod infra hoc sexennium ibi celebrabitur, ut possit tres tñ patres consultiui vocis ad vocem decessuam eligere.

Finis decretorū huius 9. capituli Generalis.

Decreta Decimi Capituli Generalis habiti Anno 1621.

Decretum Primum circa paupertatem

Const. par. 1.º Cap. 4.º f. 4
 Omnibus nris superiorib; ~~districte~~ precipitur, ut diligenter inspiciant, si vel in interioribus relicaria, et alia huiusmodi apud nros sint, quæ, *L. materia*, *L. artificio*, et curiositate excedant modum nræ paupertatis; et talia inuenerint, statim auferant; de cetero vero non permittant talia fieri, et si quod dubium exoriat, circa excessum talium rerum consultationis localis arbitrio statuitur. *Expressè* in super prohibetur, ut non solum aureæ, et argenteæ reliquiæ, aliarumq; sacrarum rerum capsulæ, sed nec etiã deauratæ, aut deargentatæ, apud nos retineantur.

¶ L. introducti;
 Preterea si quis pecuniam apud se, *L. apud alios* ultra dies tres sine superioris licentia seruauerit, ac retinuerit, tanquam proprietarij reputetur, adq; multetur. Vttrius si contingat alicui ex nris relinqui, *L. committi confidentiam aliquã*, seu administrationem pecuniæ, aut per annuos redditus, aut ad longum tempus id onus non suscipiatur, nec talis pecuniæ administratio possit sine licentia consultationis Generalis; qd autem huiusmodi confidentia committat ad breue tps pro aliqua vice sufficiat, tunc licentia, et facultas Superioris localis. *Districte* etiã precipitur, ut omnes, qui huiusmodi confidentias prius dictas iam ante suscepserint, statim referant ad consultationem Genelm, atq; consultatio Generalis disponat modum, et formam, qua talis administratio sit exercenda; qui contra fecerit, ut proprietarius habeat, et ut talis sit puniendus.

Decretum secundum, circa obedientiam

Const. par. 1.º Cap. 5.º f. 10.
 Illud quod in constitutionib; prescribit, non posse, scilicet Superiori localem
 sine

sine consensu Capituli, et Prouincialem, aut Generalem sine suorum Assistentium voto atq; consensu preceptum sanctę obedientię communitati imponere, sic intelligendum esse, declararunt patres, ut non possit sine predicto consensu imponi communitati, nec toti includendo omnes, et singulos Religiosos professa alicuius domus, nec maiori parti illorum; de cetero vero possit.

Decretum 3. circa orationem mentalem.

In omnibus nr̄is domibus, non solum nouitiis, separati, atq; recessu, sed in domibus, pariter exercitiorum (exceptis solummodo collegijs) circularis oratio, expressio nostri ordinis instituto habeatur, eo modo, et forma, qua in constitutionibus statum est fieri debere in ipsius domibus nouitiis separati, atq; recessu: id est quę in eisdem domibus, exercitię oratio communis, tam vespertina, quam matutina, ad semihorę spatium contrahatur, ita unanimi Patrum consensu, nemine discrepante in presenti Generali Capito definitum est, atq; conclusum; imo etiā petendum esse a sede Apostolica, ut hoc decretum in ipsiusmet constitutionibus, inseratur, in Capitulo de oratione mentali l. p.^a Cap. 8. quod quidem iuxta tenorem huius decreti disponendum erit, in hac formam videlicet cap. 8.ⁱ de oratione mentali.

Const. pars 1.^a c. 8.
fin.

Cum inter omnia contemplationis exercitia primas obtineat vices mentalis oratio, de ea primo agendum, et sane dupliciter, in nr̄a Religione eam instituendam esse decernimus; primo ut communiter singulis domibus ab omnibus nr̄is una in choro, & in ecclesia, aut etiā oratorio congregatis quotidie bis in die peragatur, mane, et vespere; et matutina quidem oratio, ubi choro, quotidianus erit, statim post absolutas preces matutinas habeatur; ubi vero quotidianus non erit, ut in collegijs, paulo post ip̄s illud quo preces illę matutine in choro persolui deberent, ut late infra dicitur, cum de exercitię ordine in 3.^a parte agemus; Vespertina autem oratio eo tpe peragatur, quod Prouinciale Capitulum, habita loco, et regionum diuersa ratione, designabit, sed et temporis spatium quo utraq; communis oratio concludi debebit, sic se habeat; in collegijs

matuti-

matutina ad horam unam, vespertina addimidiā, excurrat, in domib; vero exercitiorum, recessus, et nouitiatus separati; ubi semper circularis oratio, præter communem peragat; de qua mox infra tam matutina, quam vespertina singulis vicibus medię horę spatio absoluetur; ceterum ut nemo sit, quidā hac communi oratione aliquo prætextu habere possit, statuatur, mane prima, et 2^a oratio, ut si quis a 1^a abesse cogatur; (habita etiā prius a Superiore licentia) secundę interesse non excuset; sed et vespertinam orationum gēminare non refert; proinde nemo sit, qui ab incepta orat; antequam communit; absoluat; abcedere audeat, nisi forte graui necessitate compulsi, quo etiā casu licentiam, et benedictionem ab eo, qui præest, petat.

Const. pars 1^a §. 8.
f. 13.

Iam vero præter communem hanc alia etiā in domibus recessus, nouitiatus, separati, et exercitior; instituenda erit, mentalis oratio, quę quotidie vicinim in orbe asidua reuolutione, sed inter diu tantum in choro peragat; singulis horis, singulis Religiosis ad eam designatis, quam ideo circularem placuit appellare, hocq; erit in hiis domibus præcipuę nrę Religionis munus, per quod semper in actu diuino conspectui possit stare, non solum vitę sanctitatę iuxta illud Domini, oportet semper orare, et numquam deficere; sed et orationis asiduitate, ut docet nos B. Basilii orationis. tps. ^{vra} sit vniuersa vita, quod quidem cum singulis quibusc; personis impossibile sit, volumus, ut saltem vicissim, quo ad eius fieri poterit, expleat; in prædictis domib; ex quo tandem fiet, ut veluti lampas semper ardens luceat, ad stando ante conspectum Domini; nrę Religio, lucis fulgorem deinde proximis effusura; porro autem incipiet, hæc circularis oratio statim mane post peractam 2^{am} orationem communē, eritq; asidua, nec vlla vinqum ratione interdiu cessabit, nisi dum canonicę horę persoluentur; L aliud in choro cantabitur: In ea vero tum Ecclesię catolicę, congregatiōis nrę, nostror; benefactor; tum vero precipue felici recordationis Sixti quinti Pontificis maximi neminise debemus, iure enim et merito eius animam Domino commendabimus, cuius auspiciis, dum Xpi vices interris ageret; nrī ordinis institutur; ortum habuit, et incrementum; postremo, tam in circulari, quam in communi oratione, non licebit cuiq; toto illo tpe, quo orat; officium diuinum, aut etiā Beatę M^{ri} L defunctorū persoluere,

persolvere, sed neq̃ lectioni alicuius libeli quantum bis pij incumbere, nisi forsam iu-
bande memorie, et firmande mentis studio versiculos paucos de illo legere op̃ habeat, 35.
q̃t̃rum quicumq̃ alius constitutionis locus, qui de oratione mentali mentionem fa-
ciat, ad tenorem, et formam huius decreti, mutatis mutandi, disponat; addendū
autem quod etiam antequam confirmatio p̃dicta a Sede Apostolica obtineat, exe-
cutio huius decreti non impediatur, nec retardetur.

|| cōmuni et circu-
lari insup̃ Dilectis
Domibus

Decretum 4. circa Penitentię Sacramentū.

Quod ^{in Genli} p̃cedenti nono capitulo, sessionis 3. decreto 18. concessum fuit n̄ris Religiosis, Const. pars 1. c. 10.
ut confiteri possint, quater in anno cui voluerint n̄ri ^{ex} sacerdoti approbato, L. a super. f. 17.
L. ab ordinario loci, non intelligatur, de canibus reservatis, et q̃. addit, de sacerdote ap- C. 9. d. 18.
probato ab ordinario loci, intelligatur, de approbato semel ab aliquo ordinario cuiuscum- f. 26.
que loci, ita de nouo in p̃equenti capitulo definitum, atq̃ statum fuit.

Decretum 5. circa modum gerendi barbam.

Ad hoc ut certam uniformitatem n̄ri Religiosi in modo gerendi barba obser- Const. pars 1. c. 14.
uent, visum fuit definitam aliquam mensuram, quo ad eius fieri possit, taxare; pro- f. 26.
inde cum tali mediocritate demittant; pillos, ut longitudo eorū ab extrema, et infima
parte menti ad unius tantum digiti latitudinem protendat; at neque etiam submē-
to, qui quos pillos radat.

Decretum 6. circa Abstinentiā ferię 6.

Const. pars 1. c. 15.
L. 28. d. 4. f. 14.

Quum in constitutionib; concedat, ut quando feria sexta incidit post diem na- aut ante diē sequē-
talis Domini, L. post p̃cedentem [#] ieiunij diem, non ieiunet, declaratum est, omni- tem ieiunij.
no esse adhuc ab obis et laicis abstinendum.

Decretum 7. circa recessum a reb, secularibus.

Const. pars 2.
C. 26. f. 47.

Nulla ratione liceat nris Religiosis inuitate exteros ad comedendum in cellis priuatis, alio ue loco domus extra Refectorium commune; et cum eisdem ibi comedere, nisi ex grauisima causa, et quam rarissime, ac de Supi. licentia; quam quidem non nisi difficile, et inuitu alicuius insignis, ac spectatz personę eis concedendam esse peroptamus.

Decretum 8. circa Receptionem nouitiorum.

Const. pars 2.
C. 3. f. 86.

Nouitij ad collegia confluentes, ibiq Religionem ingredi postulantes, possint caplarit, admitti in ipsi collegijs, atq si collegium in ea ciuitate, aut loco sit, ubi non adrit dom, exeritiorum cum suo nouitiatu coniuncto, L nouitiaz, separat, Capi- tulum locale collegij plenam facultatem habebit, admittendi nouitium non expectata alia licentia Patris Prou, ita ^{ut} tamq qui admisserit nouitium, statim ad domū nouitiatus, L conuienti, L separati transmittat.

Decretum 9. circa confessionem nouitiorum.

Const. pars 2. f. 104.
C. 12.

Nulla ratione liceat nris sacerdotibus nouitiorum in p. nouitiatu sub cura magistri de gentium, confessionem audire, nisi ex concessione, et consensu magistri nouitior, L superioris; qui contra fuerit a confessione tam secularium, quam Religiosorum sit ipso facto suspensus, et suspensio Generali, aut Proli, rueruata manebit.

Decretum 10. circa Professos in 2. Nouitiatu = de gentes.

Const. 2. pars.
C. 13. f. 107.

um in constitutionibus 2. parte cap. 13. expresse prescribat. omnes clericos p =
f. 107 =

professos statim, ac professionem emisserint, ad 2^m nouitiatum sub cura alterius
magistri transferendus, ibiq; per biennium commorari debere. Patres huius pre-
sentis Capli censuerunt, tale tps protrahi oportere; proinde huiusmodi clericos profes-
sos ad sacerdotium in 2^m nouitiatu sub cura perfecti continendos esse iusserunt; nec
quemquam infra id tps, nec Pater Generalis, aut Prouincialis sine Assistentium
voto educere possit.

Decretum 11. circa fratres laicos nouitios ex- tra nouitiatum degentes.

Const. par. 2. c. 9.

f. 97.

Fratrem laicum nouitium elapso sex mensium spatio ex primo nouitiatu e-
ductum, et inter professores commorantem, ita in omib; regat, ac dirigat, ac reser-
uet, ^{instit. Magister} cuius magister nouitior, super illum plenaria potestatem habeat; itaq; ab illo li-
centia, atq; consensu, si nouitiu prepositu dimittere vellit; itemq; relatio debita, et
morib; pro illo tpe, quo eius curam gesserit, si ad professionem admitte-
re, sit, exigat.

sacerdos ille a sup^{re}
deputandus, ut eius
curam gerat,

Par. 2. Const. Cap.

9. fol. 97. et

C. 14. fol. 110.

Decretum 12. circa licentiam professi ad transeun- dum in aliam Religionem.

Licentiam alicui ex nrui professi transgrediendi ad aliam quamcumque
Religionem, dare non possit, nisi consultatio Generalis, aut Prouincialis, et
aliter data non valeat.

Decretum 13. circa assignationem Religio- forum, et hospitium.

Quotiescumq; Pater Generalis, aut Prouincialis transfert aliquem ex nostris
in aliquam domum, non tamen illum ibi assignando, talis Religiosus elapso me-
se

menſe a die aduentus in eam domum, ipſo facto ibi aſſignatus exui preſentis de-
creti intelligatur; niſi Patri Genli, aut Prou. de Aſſiſtentium voto videatur, hoſpitiū
prorogare; præterea qui exiſtens in vna domo a Patre Genli, aut Prou. designat, aut
deſtinatur, ad aliam, nunquā admittat ſus aſſignati in illa domo priori, donec
realiter ab ea diſcedat, niſi item Pater Genlis, aut Prou. aliter de Aſſiſtentium vo-
to diſponat.

Decretum 14. circa res, et bona domorum.

Quoniam ſi nimis facile bona noſtrarū domoꝝ exteri commendent; domus noſtre
ipſorum bonorum, & iacturam, & detrimentum incurere poſſunt; id circo nihil ex nriſ
bonis, quod alicuius conſiderationis, et valoris ſit, exteriſ commodetur, nec etiam ab
ipſo Sup. niſi de uoꝝ conſultorum conſenſu; poterunt tñ libere commodari alijs
nriſ domibꝯ, & eccleſijs, atque oratorijs intra nraſ domos inclusiſ.

Decretum 15. circa exportationem librorum.

Conſt. par. 1^a

C. 20. f. 39.

C. 9. l. 3. d. 15. f. 67.

C. 9. l. 5. d. 1. f. 76.

Ob magnam libroꝝ in nra Religione in preſenti ſtatu penuriam, preſens Genl^e
Capitulum facultatem tribuit, et concedit, vt per duodecim ab hinc annos cuiuſcuq;
ex nriſ liceat in quamcumq; domū, et ciuitatem migrauerit, decem libros, ſeu volu-
mina ad ſuum arbitrium auportare, ex hiſ tñ libris, quos de licentia Sup.^u elemoſi-
niſ ad hunc finem adqumitiſ, ad ſuum vſum coemerit; relicta omnino eoꝝ, quos trāſ-
tulert nota, librario, ſeu Sup.^e domus aqualibꝯ eduxerit, vt ſciat; cuius domꝯ ſunt,
et ad illam tandem reportari debere.

Decretum 16. circa conſultationem Generale, ad Prouincialem

conſul=

Consultatio Genli cum caput sit totius nrę Religionis, atq̃ consultatio Prou.ⁱ suę prouintię, debet in eius bonum, quam per vigilanti cura intendere; idcirco ei, congregationis, non ultra octo dieꝝ spatium protrahendam esse Patres Capli censerunt: itaq̃ semel in qualibet hebdomada Pater Genli, vel Prou.ⁱ illam conuocare, et cogere tenet; die ab eadē consultatōe designata, quod si Genli, aut Prou.ⁱ illam congregare recuset, ceteri Patres consultationis possint ex vi presentis decreti congregari, et consultationem peragere; et similiter si die statuta Pater Genli, aut Prou.ⁱ absens sit a ciuitate suę residentię, possit consultatio congregari, atq̃ in tali consultatōe omnia negotia occurrentia, quę ex præcepto nostrarū legum, Genli, L. Prou.ⁱ de voto suorū Assistentium expedire tenetur, unde proponi, atq̃ tractari debet, non solum quidquid ipse Pater Genli, L. Prou.ⁱ sed et q̃ quid tri Assistentes proponendum, atq̃ actū dum esse, ex rebus scilicet ad consultationem expectantibꝫ, iudicauerint; si vero dubium aliq̃ oriatur, de re quapiq̃, an ad ipsā consultationē, an vero ad solum Genlem, L. Prouincialem pertineat, tunc quatuor Assistentiū arbitrio standum erit, ita ut si quatuor coniunctim conueniant, rem secundū tenorem nostrarū legum ad consultationem expectare, in consultatōe proponat; et pro maiori p^{te} ipsiꝫ consultationis definienda erit; ut autem quę in consultatōe determinata fuerint executioni mādent, eadem consultatio plenariam super hoc potestatem habebit, præcipiendi, et obligandi omnes Religiosos, siue totię Religionis, siue prouintię respectiue, iŕq̃ omni ipsi consultationi obedire teneantur.

Quacumq̃ ratō contingat deficere, L. deesse aliquem, L. aliquos ex his patribꝫ, qui consultationē Genli, aut Prouli. conficere debent, et non adint, quid nro iure, succedere deberent, nō per electionem, tunc illi, qui remanent, eligant per se creta suffragia illum, L. illos, qui desunt, ex patribꝫ, decursiui suffragij commorantibꝫ, in eadem ciuitate, ad supplementū eorū qui defuerint; quos casu tali electio valida prorsus erit, quamuis non fiat a plena consultatione, ex quicūq̃ Patribꝫ, consentant, similiter quo cūq̃ alio ^{quo} ~~casu~~ pro certis quibꝫ, dam, et grauioribꝫ negotijs constitutio præcipit, ut non sufficiant, quicūq̃ Patres consultationis ordinarię, sed

Const. pars 4.

C. 20. f. 200.

Const. pars 4.

C. 27. f. 213

expediat

fuerint alij substituti
ad supplementū eorū,
qui defuerint,

Const. pars 4.

C. 19. f. 198.

C. 27. f. 212.

C. 26. f. 212.

C. 27. f. 213.

C. 27. f. 213.

f. 25.

pre=

Const. pars 4.
C. 19. f. 199.
C. 9. D. 16.
f. 25.

præter illos alij quidem rubintrent, et adijciant; si aliqui, ^{salique} eorum desint, pariter illi, qui remanent, eligant, quos desunt, ut compleant cum illis numerum necessarij, et expandiant negotium ad quod ex vi n^{ost}ra^{rum} legum totus illi patris numerus requirabatur; ceterisq^{ue} cumq^{ue} subrogatio facienda est, recte etiam assumi patres poterunt, qui sunt in aliquo alio officio constituti non obstantz quod in alio gradu gubernationis reperiant; a quo non præterea cessare cogentur.

Decretum 17. circa Patres gubernationis Generalis, & Prouincialis.

Assistentes, alijq^{ue} officiales gubernationis Gen^{er}alis, & Prouⁱⁿcialis, in quacumque domo existant, etiam in domo propriæ residentis sedeant immediate post vicarij domus ceterosq^{ue} præcedant, etiam professione antiquiores, et in quacumq^{ue} domo reperiant, siue totis Religionis, Patres gubernationis, siue suæ prouincis patres gubernationis Prouⁱⁿcialis; dummodo legitime cum licentia præquiritâ ad præscriptam constitutionem conuenerint, iura assignati habebunt, sicut alij sacerdotes, et non censeantur ut hospites, parintq^{ue} ingredi caplum locale, si uellent; tam in domo propriæ residentis, quam in aliena, sacerdotis ceteri, antiquitate priores, ab eij^{us} benedictionibus licentias, ac cetera iura, quæ præsidis localis dependerent tenent.

Const. pars 4.
C. 31. f. 219.

Potrit tñ superior localis illis præscribere, quæ uellit, quantum ad gubernationem suæ domus, suorumq^{ue} subditorum, perinde, ac alij suis sacerdotibus assignatis; quod si quis eorum in aliena domo, sine licentia requisita permanerit, in talibus casu censeatur, aut hospes, et iura assignati non exerceat; de cetero prædicti Patres non solum in aliena domo, sed etiq^{ue} in propria residentia a Sup^{er} localis benedictiones petere non tenent; et ab eodem nulla penitentia, seu mortificatio affici, aut præcepto poterit adstringi; imò nec etiam a gubernatione Prouⁱⁿcialis; quæ imò nec Gen^{er}ali ipse aut Prouⁱⁿcialis poterit, quamquam suorum Assistentium, aliorq^{ue} officialium suæ gubernationis in cubiculo, nullo modo recludere, nisi de aliorq^{ue} Assistentium voto; verum illi

Patres

nec etiam a Consultat^{ore}, et Cap^o localis; et Patres gubernationis Generalis,

Pater, qui per substitutionem subrogati essent, in consultatione Genli, aut Prouli, qui in tali gubernatione officiales non erant, in suo antiquitatis loco manebunt, et ceteris hijs privilegijs non fruuntur.

Decretum 18. circa quęcumq; Capitula, et consultationem.

In quacumq; Capitulo, et consultatione aliquid proponatur, quod ex vi nostri iuris ad talem consultationem, et Capli pertinebat, omnino ibi resoluat^r a patribus congregatibz, et quodcumq; conclusum fuerit executioni mandet^r, ne pot^r ^{sup} Capltm, et consultationem dimittere, et indeciq; nisi Capltm, ^{id} consultatio, tali dimissioni, aut dilationi pro maiori p^{te} consentiat. Quando autem ^{id} Genli Capitⁱ a propinquat, quęlibet consultatio, tam locali, quam Prouⁱ congreget^r, et videat quęnam ad Capli Genli per procuratorem prouintię deferenda velit, scribatq; et referat statum suę domus, aut prouintię, simulq; exponat, quę sua domo, et prouintia proponi, et tractari petat, atq; tales litterę generali Capitulo presententur.

Decretum 19. circa Prouintialem

Omnis Prouli teneatur, saltem semel in suo triennio propriam prouintiam, omnes quę illi, domus, per se ipsum personalit^r, pręterea postquam Prouli, aut in Genli Capitulo officio uacauerit, aut per successionem noui Prouli in eodem Capitⁱ electi ceaserit, debeat adhuc ingredi Proule capltm, quod post genlm capitulum immediate consequit^r, ulterius, renuntiationem singuli anni, ad domos Prepositis, transmittendam, iuxta constitutionis conscriptum, Prouli in consultatione statim legere teneant, et ad die quia ibi lecta fuerit, octo diez spatium habeat, ad deliberandum, an illam proponere velit, aut acceptari possit, a consultat^r iuxta formam constitutionis; et si intra id spatium non proponat, Prepositis ipso facto

in-

in suo officio confirmat, existat.

Decretum 20. circ electionem procuratoris Domus ad capitulum Prouintiale mittendi. ~

Eum quolibet dom, debeat procuratorem eligere, quem suo nomine unacum Preposito ad capitulum Prouintiale mittat; si aliqua domus non habeat saltem tres caplres, decisiui suffragij eligi uile, possint sacerdotes illius domus, in suum Procuratorem eligere, etiam ex alijs prouintie domib, aliquem capitularz decisiui suffragij, qui eius nomine ad Caplm Proule. accedat; ad eligendum uero procuratorem mittendū ad Proule Caplm, quod post triennium a Generali Capilo celebratū, nō expectent sacerdotes usq ad diem Epiphanię, et hoc ad finem huius congruenti tpi spatio procurator, qui fuerit elect, mittere possit ad consultationem Genlem nominationem eorū Patrum, ex quib, Proulem iudicauerit eligendum.

*Sed in die festo S^{ti} Lucę
cōueniant eo modo,
quo alias assignatus
erat dies Epiphanię,*

Decretum 21. circa Procuratori, ad caplum alieno nomine missum. ~

Capitli misus a Preposito Genli, aut Proule, aut locali, ad Caplm Genle, vel Proule, respectus in casib, per constitutionum concessis, censeat; ac si sit ipse principalis, ita ut nō ad iudicandū in causis ipis, principalis, nec ad illum eligendum pro quocumq gubernationis gradu suffragium dare possit, et si dederit sit irritum et inane.

Decretum 22. circa electionem.

Nullus in quacumq electione sibi ipsi suffragium dare possit, et si dederit sit irritum, et inane; si intertio scrutinio iuxta formam constitutionis duo tantum Patres plura prę alijs suffragia inueniant habere, exeant de Caplo, nec in electione de ipis faciendā

da suffragium ferant; si autem sint plures, quam duo non exeant de Capto, et suffragium ferant; si nec in quarto scrutinio perficiatur electio, ac proinde compromissarii eligendi sunt, si nec etiam in eligendo pri^o compromissaria Patris conueniant, tunc in quarto scrutinio facto pro electione, compromissarii is habeat electus, in quibus plura suffragia concurrant, etiam si non sit maior Pars omnium elector; q^d si in aliquos paria suffragia conuenierint, ille censetur electus, in compromissarium, qui erit antiquitate prior; idem seruet, si in eligendo 2° et 3° compromissaria similis casus occurrat; hic autem electionis modus, specialiter, et precise in electione compromissariorum precebit, quando doctores aliter non conueniant; compromissarii electi ipsi nec in quarto scrutinio electionem perficiant, quia forte fuerunt plures, quam duo nominati in primis scrutinio, tunc per sortem sigillatim educat, unus, & plures, qui fuerint ultra duos nominatos, et ultimi duo qui remanent soli sint eligibiles, quorum alterum tres compromissarii eligant.

Const. 4 p. c
lv f. 163

Decretum 23. circa Prepositum, & Procuratorem Generalem, & Proilem.

Generalis, et Procurator Generalis, similiter Proilis, et Procurator Provinciae, universaliter, et antequam possessionem sui officij capiant, singuli iurent, se non procuraturos; & preterea extra Religionem gratiam aliquam immunitatem, aut priuilegium, nec in fauorem sue personae, nec pro alijs nris Religiosis, sine licentia, et facultate consultationis Genlis, & Proilis respectus, et hoc erit forma iuramenti.

Ego N. N. electus in Prepositum Genlis, & in procuratorem, & proilem, & Procuratorem Proilem testem in uoco deum, me non procuraturum, & preterea extra Religionem gratiam aliquam immunitatem, aut priuilegium, nec in fauorem meipsum, nec pro alijs nris Religiosis, sine licentia, et facultate consultationis Genlis, eadem forma mutatis mutandis erit pro iuramento prestando a Prouinciale, et Procuratore predicto.

De-

Decreta

44.

Decretum 24. circa Procuratoris Generalis Sotium. ∞

Sotius Procuratoris Generalis a ipsomet Generali designabit; nec poterit auferri, mutari, vel impediri a Superiore locali.

Decretum 25. circa subsidium pecuniarum prestandum consultationi Genli, et Prouintiali. ∞

Quilibet domus prouintie contribuat consultationi ~~Genli~~ singulis annis certā pecunię summam ab ipsamet consultat. taxandam, ista facultatem domorum; similiter singule prouintie generali consultat. contribuant, summam ab eadē consultatione taxandam; et hoc ad finem, ut possint negotia communia, tum prouidentie, tum Religionis, quę expensis indigent, expedire; conseruatio, et administratio huius pecunię ad eandem consultationem pertinebit; et ideo ad custodiam illius arcula designet. trib. clauib. obseruanda, a trib. Patrib. eiusdem consultationis retinentis.

Decretum 26. circa continentes litteras pre- nominationes, et nominationes Prouintialis. ∞

Litterę Missę a Patribus prouintie ad consultationem Genlm continentes prenominationes, eor. patrum, qui nominari debebunt ab ipsa consultatione, ad hoc ut ex illis alligat. Proculius omnino debeant in proxima consultatione Genli. a die qua precepta fuerint presentari, et legi, in plena consultat. Et si quis illas aliter aperiat, L. impendiat, seu quomodolibet retinebit, aut retardabit, etiam si int. ipsimet Genlis.

Genli excommunicatis latę sententię penam ipso facto incurrat. similiter licet rescriptę ab ipsa consultat. Genli, continentis nominationem pro electione Prouli, fideliter Prouli Capitulo presentari debebunt; et si qui illas aliter aperiat, impediat, retineat, aut retardet, quicumq; ille sit parem excommunicationis penam ipso facto incurrat.

Decretum 27. circa visitationes, et visitatores.

Si duo visitatores in casu quo inter eos dispar sententia fuerit, et ad electionum tertij debeant deuenire iuxta formam constitutionis parte 4te Cap. 28. num. 9. atq; in eligendo hoc tertio non conuenerint, uterq; sigillatim secreto in cartula scribat, quem electum velit, tunc sedule prostrantur, et antiquior ex duobus, qui nominati fuerint, habeat electus; quando Superior alicuius domus erit uni ex visitatoribus, 1us vel 2us consanguinitatis gradu coniunctus, aut unum visitatorem de altero cognoscere oporteret, tunc si non fuerit assignatus, alius visitator a Prouli, cum Assistentibus (iuxta constitutiones ibidem) unus solus visitator sufficiat, et totam visitandi auctoritatem habebit in illa domo, causas possunt, autem visitatores ordinationes efficere, precepta, et censuras imponere, etiam communitati; possunt iurare, et declarare, ut durent etiam post visitationem peractam, quandiu a consultatione Genli, 1us Prouli reuocata non fuerint; ita tñ quod statim ac talia fecerint, ad consultationem scribere teneant, ut consultatio decernat, quod expediens visum fuerit; possunt penitentias iniungere, etiam penas carceris, q^{uo}d res dilationem non patitur, et periculum est in mora, iuxta tenorem constitutionis 4te p^{te} Cap. 28. num. 14. et similiter statim ad consultationem scribere tenentur; possunt enim iurare, ut quis clauis in cubiculo, seu in carcere maneat, donec consultatio prouideat; hanc auctoritatem habebunt, non solum ordinarij visitatores, sed etia delegati, ac etia quando unus est visitator, et q^{uo}d Genli ipse, aut Prouli per se ipsum visitet.

Procuratoribz, electis, in Prouli Caplo ad prouintia visitandā, et ad ingre-
diendū Genle Caplum dentur littere patentes ab eodē Proule Caplo, et prefigatur
t̃ps, quo prouintiam visitare, et ad Genle caplum proficiui debent; poteritq̃
Proule capitulum illis designare t̃ps visitandi, etiam intra sex menses immedia-
te p̃cedentes ante Genle caplum; ita ut necesse non sit ~~ut~~ visitationem perfici, et
absolui sex mensibz, ante Genle caplm, sicut constitutio¹¹ disponebat. similit, vi-
sitatoribz, vltimi anni ante Proule capitulum inter medium, idemq̃ Proule capi-
tulum ingressuris; consultatio Prouintialis possit illis prefigere t̃ps eodem modo,
intra sex menses; imo et si¹¹ contingant illos visitationē non expleuisse ante caplm
non per hoc impedient, ab ipsis ingressu Capituli.

Decretum 28. circa Superiores locales. m

Cont. pars 4.
C. 5. f. 177.

C. 9. 7. Q. 5. f. 2.

Cont. pars 4.

C. 33. f. 225.

Illud quod in constitutionibz, 4^a parte, cap. 33. statuit, ut quando Prepositus,
et Vicarius non per paucos dies abesse contingat, designet² Vicari, ita intelligat-
tur, ut quando ultra octo dies abesse debebunt, secundus erit vicari, designandus;
cumq̃ in constitutionibz, habeat, quod Pater Genli, L, Proulis non possint sine
Assistentiū voto suum Viceprepositum infra annū amouere, nec Preposit, suum
Vicarium, sine consensu Capli; hoc ita intelligatur, q^d elapso anno adie deputa-
tionis habeāt spatium vni, mensis ad deliberandū, si illū velint amouere, vel in offi-
tio confirmare, et si infra mensē non amoueant ipso facto Vicepreposit, aut Vi-
cari, prosequentiano confirmat, existat.

Pro domibz, autem hospitij, in quibz, ob minorem Religiosoz numerum
non adhuc, ~~tunc~~ Preposit, constitut, debeat consultatio Genli, aut Prouli deputa-
re aliquem capitularem decemiuuon, ibiq̃ sub Supⁱ nomine designare, et quam auc-
toritatem ad regimē illius dom, expediens visum fuerit, tribuere, possitq̃ talē supe-
riore deputare, et si ut antiquitate posterior alij ibidem commorantibz, q^d si ex ne-
cessitate contingat, in tali domo nullum capitrem decemiuuon adesse, tunc aliquis
alius-

alius sacerdos saltem consultivus, a consultat^o deputet^r; ille qui erit antiquitate ^{47^{rt} sup^r; et hic tunc} prim^{us}, licet decenius non sit, eandem auctoritatem habebit; atq^{ue} sint talibus <sup>Pyridis localis habere dicit^r, et donec de-
preetur,</sup> hospitij domib^{us}, inueniant patris gubernationis Genlis, aut Proculi, post su-
periores deputatum sedcant; sicut in alijs domib^{us}, post vicarium.

Decretum 29. circa Nouitior^{um} Magistrum.

Si in aliqua domo non fuerint quatuor Capitulares decenii ultra Prepositu^m, ^{Const. pars 4. c. 35.}
qui conficiant consultatione locale, primo loco succedat in consultat^o magister ^{f. 227.}
nouitior^{um}, si ibi ad sit, siq^{ue} decenii suffragij sit; debet etiam magister nouitior^{um}
aliqui, et examinare nouitiu^m ad nostra Religionem ingredi postulantem.

Decretum 30. circa Penas quasdam.

Fugitiui, Apostate, et transeuntes in aliam Religionem sine legitima lice^{ntia} ^{Const. pars 4.}
iuxta n^{ost}ras leges easdem penas incurrant, quas constitutio 4^a parte. cap. 14. ^{c. 14. f. 174.}
prescribit, contra transeuntes in aliam Religionem, et postea ad n^{ost}ram redeuntes;
et intelligant incurrere cum eisdem clausulis, et conditionib^{us}; illi autem qui nul-
lum suffragij ius habebant, ad illud consequendu^m efficiunt inuicem, et pretere-
a alijs penis superiorum arbitrio plectendi erunt. quando autem illa monitio faci-
enda erit, quae ibidem a constitutionib^{us} prescripta est, non aponant illa verba,
(aut ad aliam Religionem tuae salutis idoneam, nec non tibi concessam) secundu^m
n^{ost}re congregationis instituta ingrediant^{ur}; Pretere a habeat n^{ost}rum caplum Generale,
item q^{ue} consultatio^{is} Genlis potestatem damnandi quempiam ex n^{ost}ris delinquen-
tiu^m ad triremes, quando adeo atrocitas, et enormia delicta tanta sceleritate meri-
to postularent, non obstant^{ur} decreto 10. sessionis 55. cap. 2° precedentis.

Decretum 31. circa suffragiu^m n^{ost}ror^{um} defunctor^{um}.

Const. pars 1^a c. 19.
f. 35.
C. 4. §. 8. Q. 12. f. 17.

Vtergā nros defunctos abundet magis suffragium charitatis non solum in ea domo, in qua morit, quā ex nris, sed etiam in omnibus eiusdem prouintie domib, omnes, et singuli sacerdotes nri pro anima defuncti sex missas debeant celebrare, similiter clerici sex vicib, offitium defunctor, et laici Beatę Virginis coronam debeant recitare.

Decretum 32. circa confessores.

Constitutiones, p. 1^a.
cap. 28. f. 52. l. 2^a.

Vtrū sacerdotē ad confessiones secularium audiendas debita prouidentia exponant, omnino pri, examinent, de scientia, et eruditione, non solum a trib, examinaturib, deputandis iuxta formam constitutionis, sed etiam a Preposito, et Vicario, ij quinq viri diligenter etiam expectare debunt probitatem, et honestatem morum sacerdotis exponendi, atq omnib, rite consideratis per secreta suffragia globulis albis, et nigris decernant, an admittend, sit, et reproband, de omnib, certiores faciant Proulem, cuius, imo etiam ipsi, Senli, sicut et supradictor, Patrum, conscientias grauitaroneram, vt non nisi eruditos, et morum probitate conspicuos ad hoc tam sanctum ministeriū admittant, et exponant, in domib, autē in quib, non sit quinarig ille Patrum numerus, Proulis cum suis Assistentib, prouidebit a quib, et quomodo sacerdotes examinandi ad confessiones huiusmodi, et aprobandi sint, et postquā Proulis alicui nro sacerdoti dederit facultatem, vt pro certo loco audiendis confessionib, exponat, is non possit in alia dioeci, vbi adhuc nō fuerat exposit, sine noua Proulis licentia hoc mun, assumere, et exercere.

Sacerdotes vero iunioris scilicet ante trigessimū etatis annum expleti non exponant ad confessiones mulierum audiendas, nisi Proulis de Assistentium voto graui de causa hoc tps contrahere videatur.

Decretum 33. circa contionatores.

Const. pars 1^a c. 29.
f. 56.

Eandem exemptionem, quam constitutionis ^{ationatorib,} concedunt, quando primo anno ad quadagesimales contiones se preparat, et quando primo anno actu annuales

concionem habet, concedimus concionatori, quando cumq; *L.* ad conciones quadragi-
simales in eadem ciuitate, ubi alias iam in quadragesima predicauerat, habendas,
se preparat, *L.* quando in eadem ciuitate annuales conciones habebit, in qua alio an-
no concionatus erat, et preterea qui ad annuales conciones prima vice se preparat eadem
immunitate gaudeat per sex menses, quam constitutionu tributis, qui ad quadrage-
simales Prima vice se preparat; et qui actu annuales conciones habebit, a confessionis
circulo per dies ^hebdomadae sit immuni.

Const. pars 1^a c. 28.f. 53.
C. 9. D. 10. f. 22.

Decretum 34. circa scholasticos, et lectores.

Const. pars 1^a c. 36.

Quando ad humanitatis ad logicę Studium clerici nri transferendi sunt, exami-
nentur prius, si probe humanitatem calleant, et alicuius lingę eruditione, cui de-
derint operam, et deinde non solum quando a logica ad Philosophiam, a Philosophia
ad Theologiam, sed etiam singulis Theologicis Studiis a nris examinari debebunt, ut do-
cti Profecti, superiorib; innotescat, et videant, an incepta studia prosiqui, et continuare
debeant; lectorib; aut; antequam *L.* Theologiam perlegere incipiant concedat, saltē vnius
preparationis annu, in quo si in domo exertitior reperiant, habeant eandem illā ex-
ceptionē a choro, quā haberent, si in collegio habitarent.

f. 74.

|| Logicam,

Decretum 35. circa confessiones, et colloctiones Mulieru Regulariu.

Eadem prohibitio quę a constitutionib; facta est cum eadem penū, ne nri moni-
alium confessiones audiant, ij; ne colloquant; sine certis licentijs ibi prefixis, ex-
tendat; etiam ad confessiones, et colloctiones quarumcumq; mulieru in collegijs,
seu conseruatorijs, aut quib; bis congregationib; inclusas, etiam si moniales pro-
fessę non sint.

De 1^a cap. 28
f. 52.

Decretum 36. circa litteras inter Sup^{er} et subditos.

Quod-

Const. pars 1^a. c. 21.
f. 41.

ad alios ^{per} guberni
glu et plu^m ab ijs
dem scriptas;

Quod in alijs nris legibz decretum est, nec littere scripte, L, a nris Religiosis sub-
ditis, ad Assistentes, siue Senles, siue Proules, L, ab ipsi^{ad} subditos aperiant, id ipsu^{maior}
extendat ad litteras scriptas, imo ad Religiosorum securitate^{inuitate} obedientie distric-
te precipim, omnibz, et singulis nris Religiosis, includendo etz ipsum Patrem Se-
nlem, et Proulem, ne malitiosz impediant, retardent, aut quomodo libet aperiant,
quascumqz litteras contra tenorem nostraz legum.

Decretum 37. circa offitium exortijsmorum.

Nemo ex nris possit offitium exorcismi erga exteros demonio obessos, aut ve-
xatos exercere, neqz sufficiat licentia sup^u localis, sed a consultatione Prouli facul-
tas expectanda erit, qz non nisi grauissima de causa concedat.

Decretum 38. circa sotium non dimittendum.

Const. pars 1^a.
c. 20. f. 37.
Const. pars 1^a.
c. 26. f. 47.

Superiores nri diligentissime intendere debent, ut Religiosi domo egrediētes
cum sotijs assignatis una cum illis semper incedant, nec inuicem separent, pre-
sertim quando ad mulieres visitandas eos accedere, L, in domibz seculariū utcu-
qz morari continget; proinde, specialiter Patri Senli, qui eligit, cuiqz Assistentibus
districte iniungim, atqz mandam, vt omni cura coner, nras regulas in hac pte
exactissime obseruari, atqz etiam si necesse fuerit preceptis, penis, alijs ve quibus-
cumqz remedijs oportunis, coercere nros Religiosos, ne quiqz sotium assignatum
dimittat, ne vsqz sotius ab illo cui assignatus fuit, nulla rate recedat, idē in iun-
gimus, Prouli cum suis Assistentibz, pro sua Prouintia.

Const. pars 1^a. c. 14.

f. 24.
c. 9. §. 2. f. 13.
c. 9. §. 5. f. 19.
c. 9. §. 1. f. 53.

Decretum 39. circa vestes.

Similiter Sup^u nri, et precipue Pater Senlis, aut Prouli non minori solititu-
dine curent, vt omnes nre regule quantū ad vestes, nostros Religiosos tam pro-
laici,

laiciis, quam pro clericis exactissime obseruent, siue quod materiam indu-
menti, siue quoad formam, quantum ad omnia, et singula, quę nostris legi-
bus præscripta sunt.

Decretum 40. circa libros quosdam conficiē- dos nostrarū legum.

¶ Cum in presenti Genli capto Pater Alfonso mancus obtulisset libellum
instructionum, seu Regular^{um}, partem ab illo elaboratum ex commissione, et man-
dato præcedentis Capli Genli ser. 6. Decret. 3. visum est patribus, illius libelli
reuisionem committere, prout presenti decreto committit consultationi Gener^{ali}
futurę quę prædictas regulas, et institutiones, diligenter inspiciat, plenamq̃ aucto-
ritatem habebit illas corrigendi, et moderandi, mutandi, item adendi, vel
minuendi, eodem prout modo, atq̃ caplum Genle ponet, easq̃ sic dispositas, et
ab ipsamet consultatione approbatas, in vsum, et praxim deducendas man-
det, et curet, et per vniuersum ordinem faciat obseruari, in qua etiam plenam
potestatem habebit, donec in alio Capto Genli proxime secuturo tale regula
a Genli consultat^o approbatę confirmetur. Rursum eidem patri Alfonso mā-
co. committitur est, aut alios duos conficiat libelos, vnum de instructione nouitiorū,
et alium de ratē studiorū, qui similiter a consultat^o reuiderit, et corrigi, atq̃ disponi
debeant, et in vsum deduci, vt a sequenti Genli Capto confirmetur; Insuper de-
cret. 3. ser. 8. Capli. 9. circa libellum nostrorū rituum non dum executioni mā-
datū ob varia impedim^{ta} præsen^{ti} Genle Capliū denuo confirmat, et renouat, et
curam Genli consultat^o committit, vt Patres ipsi, consultationis, l. per se, l. per al-
ios ab ipsis deputandos ipsum libellum examinent, et disponant, eo modo, quo in
predicto decreto præscriptum fuit.

Decretum 41. circa licentias præteritas. mmm

Pregens Genle Capitulum, reuocat, irritat, et anulat, omnes, et quas cūq̃ litteras, et p̃tentes, et concessiones, licentias, et facultates, quę aq̃o cumq̃ sup̃ et ab ipsa consultat̃e Genli, et Prouli, imo et Capit̃o Genli preterito r̃is Religiosis quacumq̃ causa, et titulo ṽq̃ ad pregens inscriptis, actenus concessę fuerint; imo iubet, omnes huiusmodi patentes, et litteras ad consultationem Genlem, quā primū esse mittendas ab omib, p̃singulis, qui illas habuerint.

Decretum 42. circa Potestatem dedodandi. *v*

Concl. pars 3^a

C. 5. f. 133.

C. 6. 7. d. 14. f. 6.

C. 6. 9. d. 26. f. 26.

C. 6. 11. d. 12.

Renouam, et confirmam, decretum 28. ses. 3. Genli Capituli precedentis quā tū ad potestatem donandi, quaten, opus est, si constitutio felici recordationis Clemēti 8. est in uisū. Ceterum consultatio Genli, aut Prouli non possit, indefinite omnem potestatem transferre in patrem Genlem, aut Proulem, sed singulis vicib, cum opus fuerit debeat ab ipsa consultat̃e licentię expectari pro donandis illis reb, de quib, licentiam ipsius consultationis, iuxta tenorē illius, decreti exigeret.

Decretum vltimū, circa Capitlres eligendos = in Prouli Capltō. et circa Procuratōrē *Proas.*

Hoc decreto concedit licentia eligendi tres Capltres dummodo consultiui sūt.

Decretum pro hispanię prouintia, circa Procuratōrē prouintię habeat notra prouintia ^hispanię procuratorem ad negotia gerenda, apud eundē regię in singulis Capltis Proulib, deinceps eligendū, qui p̃curator habeat oīa iura, quę Procuratori Genli cōcedūt, proportionē seruata, ingrediaturq̃ Proule Capltum, et deficiētib, Absētib, a consultat̃e Prouli, ipso facto succedat procurator post secret̃m prouintię; et tali grad, p̃curatoris habeat, ibi tamq̃ vn, ex alijs gradib, gubernationis Prouli, ita ut sit in composibili cū ceteris gubernationis gradib,.

Eius. m

Decr =

Decreta Vndecimi Capitu-
li Generalis C. R. M. habi-
ti Romæ in nra domo S^{ti} Laurētij
in lucina die 11. Aprilis Anno. 1627.

*Decretum 1. circa tempus Capituli Genlis,
et Prouintialis.*

Sufficientib; votis iuxta prescriptum nostrarū constitutionum visum est Patrib;
t^{ps} Cap^{li} Genlis celebrandū presinitum ad festum s. lucę aut min; congruum ad iter-
agendum a longi quib; prouintij; in aliud t^{ps} commutare, certum, quę diem statuen-
tes voluerunt, prout hoc decreto decernunt festo die Apostolorū Philippi, et Jacobi Ka-
lendis Maij post hac celebrandum eē Genlis Cap^{li}um. Cap^{li}um vero Troule cele-
brandū statuerunt, die s. lucę 18. Octob; ratione autem studiorū pro hoc sexennio
facultatem concedunt, ac dispensant, prouintie hispaniarū, vt eorum Capitulum P^{ro}-
uintiale Kalendis octobris celebretur.

Const. pars 4.

C. 17. f. 182.

Const. pars 4.

C. 24. f. 204.

C. 9. l. 3. d. 20.

Decretum fieri 14
septembris.

*Decretum 2. de uniformitate seruanda in exte-
riori vestituū habitu.*

Const. pars 1. C. 14.

f. 24.

C. 9. d. 2. f. 13.

C. 9. d. 5. f. 19.

C. 9. d. 3. f. 50.

Vt quoad fieri possit uniformi vestituū habitu omnes nri vbiq; appareant, re matu-
re discussa, visum est hęc circa externum nrorū habitum decernere, prout presenti
decreto statuūt: primo abrogandum decernunt a constitutionib; primā p^{te} Cap. 14.
illud de panno saxanensi, quo ne apollimur vt viremur p^{re}cipit; secundo vt consimi-
li indum^{ti} genere vtant^{ur}, nri, tan in hispaniis, quam in Italia, in hispaniis qui dem
Patres volunt, nros vt panno vili nuncupato estameña de maillo, o de palencia in
italia

Italia pro panno vili nuncupato, saieta de uisubio de pinigis, L. alio quo ad
utilitatem consimili, non v. saiet mediolanensi, aut alio cuiusq. alteri, generis in-
valide, et pretio a prescripto dissimili, simulq. severe precipiant, et volunt Patres,
ut eodem prout prescripto, et non dissimili utant. Nri pro pallio, et vest; pro domesti-
ca vero toga in hispania quidem panno utant, nuncupato saya, quo huc usq. visi-
sunt, et non alio; in Italia vero eo panno vili quod a Prouli Capto decretum fuit,
ex eo genere, quo huc usq. visi sunt, craso, et vili; et ad eandem uniformitatem seruā-
dam utant, nri cingulo coriaceo, quo utuntur Arcto ad mensuram unius in lati-
tudine digiti.

Decretum 3. circa Paupertatem.

Nequa nri relinquatur a paupertate declinandi facultas sub pena excomuni-
cationis latę sententię ipso facto incurrendę precipimus omnib;, et singulis, qui con-
fidentias, pensiones, redditus, proventus, L. quancumq. aliam pecuniam apud se, L.
apud alios retinent, L. administrant, quocumq. nomine titulo, et causa, siue cū su-
perioris licentia, L. absq. ea, ut statim referant, fideliter ad consultationē Generalem,
ut ipsa oportune provideat, quod ei in domino expedire videbit; volumus, autē hoc
preceptum stabilit, valiturum, post hac oēs, et quemcumq. obligare intra mensem
a die publicationis factę in ea domo, in qua quisq. degit.

Item nri inter nri aliqua proprietatis, et turpis scandali occasio cuiquam
insurgat prohibemus, sub pena excommunicationis ipso facto incurrendę, et soli Patri
Genli, L. sue consultationis reservatę item privationis vocis actiue, et passivę, ad
sexennium ipso etiā facto incurrendę, L. sue Professionis loci, ac precedentę item
a sexennio si vocis iure careat, ne quis nostrum, quovis ludi genere, siue licito, siue il-
licito pecunia ludat, L. alia re preciosa estimabili dummodo non sit minimi pre-
tij; sub eademq. prout, pena excommunicationis latę sententię, ac insuper privatio-
nis vocis, actiue, et passivę, L. loci strictissime prohibemus, nequa quis nostrum
teroffi, L. aleu, ut Italię dicit, dadi o cartę ludat, siue pecunia, siue loco tantū lus-
rit,

luserit, siue cum externis, siue cum aliquo nro; eademq; excommunicationis
pena statui, contra ~~ex~~cientis tales facinus, et non reuelantes, prohibem. Item
neniri ad elemosinas petendas extra urbem singuli, sed bini mittant, si foris opo
sit, pernoctare, nec tñ ultra duas noctes ad summum pernoctare possint, simpliciter
vero clerici ad hoc ~~omn~~, nullo modo mittant; qui sup.^o aliter fieri permiserit, etis Provincialis.
suo officio priuand, erit, siue sit superior localis, siue Proulis ipse.

Ad elemosinas ex
petendas bini mi-
tant, redi possint
pernoctare ultra
duas noctes, pena
priuationis ab offi-
cio Provincialis.

Decretum 4. circa Subnationē.

Sufficientib; votis iuxta constitutionum nostrarum precriptum decretum fuit, in
presenti Caplo a patrib; ut possint Assistentes Proulis gubernationis eligi etis in consul-
tores dom; in magistram nuntios, ac etis in viceprepositos; prepositi autem hac super
locales possint quidem elapso gubernationis triennio in eodem loco confirmari, si vi-
deat; ultra vero in eadem gubernationem eiusdem dom; eligi, nequaquā possint.

Assistentes possunt
eligi, in consultores
domus, Magistros
nuntios, ac vice
prepositum.

Dispositus potest
confirmari ad
alterum triennium.

Item ad regularis discipline custodiam necessariū viuum est Patrib; de-
cernere, prout hoc decreto decernunt sufficientib; votis iuxta constitutionum precrip-
tum, ut in actu visitationis, et in ordine ad visitationem, tam Pater Genlii, quā
Proulis possit se solo suspendere prepositos, ac Sup.^o ab officio usq; dum ad suā con-
sultationem referat, ex causis ⁱⁿ quib; superior iuxta leges nras priuand, erit; eadē
q; omnino facultas ^{supra} concedit; duob; visitatorib; si concordē sint in re, et conueniant,
non vero si alter discrepet. Capita vero propter quē superior ab officio deponendū est,
ultra ea, quē in constitutionib; habent; scilicet crimen heresie, incontinentia car-
nis, propietas contra votum, in obedientia cum scandalo, et contumacia, cum contra
pacem religionis, capitale crimen secundum iura, etis redituum, aut reg. Stabili-
um Religionis dissipatio, si valde remissus sit, in rerum magni ponderis tractatē
si subditos in peccatis inorducere permittat, ut videre est 4.^a parte, Cap. 15. num.
10. Volum, autem sequentia esse, et ob quodlibet ipsoꝝ superiorem deponendum
esse, scilicet, si in subditos in peccatis inorducere permittat, ut videre est, 4.^a p.^o Cap.
violentas manus iniecerit, eosq; grauiter legerit, si notoria infamia laboret, apud se-
culari

Const. pars 4.
C. 15. f. 178.

56.

Seculari, ex vehementibus, indicijs; si pecuniam promissam perpetuo celebrandis alienauerit; si delicta grauiora, enormia, manifesta, atq; probata iuxta leges nostras castigare neglexerit; si contra quartum votum denon ambiendo egressus legitime fuerit probatum; si contumaciter recuset acceptare ordinationes, & consultationes Senlis, Trouis, aut visitatorum; si decreta Capituli, Senlis, Trouis, in re graui sua in eo intelligentia, & malitia cum graue damno religionis executioni mandata non fuerint; item si pecuniam non eodem modo administrare curauerit; quod in constitutionibus, prescribitur.

Consultationis
Senlis, aut Trouis

Const. pars 4.
c. 18. f. 496.

Tandem volumus, Patrem Senlem extra Italiam finem egredi posse, si visitandi causa prouincia extra finem Italiam egrediar, et non nisi vocatus, a quatuor saltem deceniis suffragijs Patribus, illis prouincijs, ac in super concurrentibus, votis trium Assistentium Generalium; item statuimus, vicarium Senlem omnino in Italia reliquendum esse, & ipso met Patre Senli eligendum ex Patribus, gubernationis Senlis, sex Assistentibus, aliquibus, & procuratorem, aut secretarium, si quando contingat Patrem Senlem extra finem Italiam egredi.

Const. pars 1. c. 26.
f. 47.

Decretum 5. circa colloquium in ecclesia.

Ne diuturni, et crebri sermones cum mulieribus, in ecclesia peragantur, quod astrictum nobis per leges nostras interdicitur, precipimus, ut extra confessorium, etiam confessorij ipsi mulieres in ecclesia cum mulieribus, sedentes non colloquantur, si ne superius licentia singulis vicibus impetrata.

Decretum 6. circa Pacem Religionis.

Placuit preterea contra schismatos, schisma contra unitatem Religionis tentantes, periter medios fauores penam statuere, prout hoc decreto statuit, non solum priuationis officij, ut in constitutionibus, sed vltiori, priuationis vocis actiue, et passiuę, ac in super detentionis in carcere per sex menses.

Decretum 7. circa Pecunie administrationem.

Ut,

Vt bonoz dom, administratio pecunie prescriptam ad recto tramite non deflectat, f. 132.
 quib, cumq, superiorib, strictè precipim, vt pecuniā ~~animo~~ modo administrare cu-
 rent, ~~comodo~~, quo in constitutionib, disponit; qui superior sec, fecerit, volum, id su-
 fficientē causam fore deponendi ipsum ab officio; Item visitatorib, imponim, sub-
 pena, et depositionis, vt strictè has rationes a domib, quas visitauerint, percipiat;
 item et Proculus deponendo erit, si neglexerit, reddituz, Alterius, cuiuscūq, introitus,
 expensarum cuiq, domus rationes ab ipsis visitatorib, petere. Const. pars 4.
 c. 28. f. 216.

Decretum 8. circa Modum eligendi per se- creta suffragia.

Vt ius secreti suffragij integrum semper seruet, volum, vt electoris nomen in infi-
 ma parte schedulæ secreto ponat, et sigillo obignet, vt nec ab ipsis scrutatorib, videri,
 possit, eligentis nomen, sed tantum modo electi; apposito in palam peculiari quodam
 signo a quo libet tibi solum, nos, declaram, præterea cum in 4^a p^{te} Cap. 10. num^o 7. a iure-
 tur modo, quo scrutatores vota discernant, per hæc verba schedulæ confundant, nec
mereant, explicent. et t^{ca} debere intelligi, vt explicent schedulæ sine vlt sigilli, obig-
 natione, non vero vbi est obignatū nomen eligentis. Const. pars 4.
 c. 10. f. 163.

Decretum 9. circa Precedentiam Prouinciarum.

Per acta iam in italia duar, prouintiar, diuisi^o definierunt Patres remanere di-
 cussa hunc esse ordinē ipsar, ratione antiquitatis seruandum, vt primo sit prouin-
 tia neapolitana, 2^a vero prouintia hi pania, et 3^a Romana Prouintia.

Decreto 10. circa Personam Prouincialis, et Assistentiuz, et circa Capitlm Prouile.

Const. pars 4.
C. 28. f. 214.
et C. 29. f. 18.

Qui visitatores ad capitulum Genle, L. Proule destinati sunt tpe visitationis omnino inquirant, circa personam Prouli, et Assistentium, non minus, quæ circa alios quoscumq, et plena authoritate mēdio sūam^{tu}, de Prouli persona, et Assistentium perquirere valeant; non quidem ut ipsi visitatores aliquam ss^{am} proferant, contra ipsos, sed ut diligenti examine plene comprobata ad capitulum deferant, Genle, aut Proule ad quod destinant: pro complem^{tu} tñ examini omnino teneant visitatores Proulem interrogare, L. Assistentes, siquid contra ipsos delatum est, ut respondeant; id quod seruare debet erga quoscumq, alios delinquentes, L. delatōs.

Item in posterum Capitulum Proule cognoscere quidem poterit causā Prouli, et personam; item et sententiamq, videbit contra illum ferre, non tñ executioni mandare debeat, nisi prius iuditiū, et sententia a probet^r a Genli consultat^r.

Const. pars 4.
C. 19. f. 199.

Qui Assistenti Genli fuerit, et gubernat^r et officio peracto, discedit ad suā prouintiam suā ingrediendi proximum Proule illis, prouintie capitulum, ibiq, ferendi suffragium habebit pro illa vice tantum.

Mutatus ē per Decretum
Cap³ Generalis
L. 3. ut fiat in Cap.

Procurator vero domus, cuiusq, ad Proule capitulum mittend^{us} erit, in die festo natiuitatis s^{ti} Ioannis Baptistæ 24 Iunii proximo Capitulo Prouli eligend^{us} erit, cum eis dem^{us} clausulis, et conditionib^{us}, sicut alias assignat^r, erat die eliphaniæ.

Decretum 11. circa suffragia ferenda.

In presenti capitulo vinum est patrib^{us}, decernere, prout hoc decreto decernunt, ut post hac vota non nisi per secreta suffragia in his casib^{us}, ferant^r, scilicet cum ad ingreſſum Religionis, quis admittend^{us} est; cum item ad habitand^{um}, et professionem, L. ad ordines sacros promouend^{us} est; ita etiam examina quæcumq, studior^{um}, et linguar^{um} ad approuationem, L. rectionem deueniat^r per vota secreta.

Decretum 12. circa Reuisionem ceremoniar^{um}, et quorundam librorum, et potestatem donandi.

Placuit Patrio, reuersionem ceremoniali n^o, nec non peculiaria quorūq^{ue} regularum ad officia pecuniaria pertinentia, Senli consultationi committere, in-^{ut provideat;}
 quae a probant presenti decreto, et ita habent decretū 40. Capituli Senlis precedentis.
 sicut etiam ad eandem consultationem Generalē transferunt donatū potestatis iuxta p^{re}dicta precedentis cap^{ituli} decreto 41

Decretum vltimū pro hispanie Prouincia.

Scribatur in hispaniam ad n^{ost}ras domos ut horas canant, conformantes se ad morem nostrum canendi Romanum.

Finis Humis

Decretis q^{ui} fuit 10. in hoc Cap^{ituli}, circa Italiz Prouincias.

Imp^{er}genti Cap^{ituli} 2. Domus n^{ost}ra S. Ioseph Neapoli constituta 2. ut sit domus nouitatus separati, n^{on} obstante fieri iniebat. ite domus est imp^{er}genti Cap^{ituli} ut sit do- obcuras, et ita sufficienti non fiant in vtraque Italiz post tres annos a die p^{re}sentis ut in definitorio p^{re}sentis omnes superiores, et forent, item et secretarij Generalis erit im- uincialis, et Con- sultatio Generalis pari modo in Prouinciali tamen cap^{ituli} post biennio omnino eligantur ad Generale Cap^{ituli} n^{on} destinandi; item alius qui eodem Cap^{itulum} ingredi debet nomine, et vice Prouincialis, qui tantummodo ius suffragij ferendi in Generali Cap^{ituli} habeat. Cap^{ituli} vero Prouinciale Romanum proxime futurum ingrediatur etiam, et ius ferat suffragij Procurator Generalis.

Decretis q^{ui} fuit 14. in hoc Cap^{ituli} 11. circa scripturas et Misas.

P^{re}sentis decreto committunt scripturę cuiusq^{ue} generis, ad sensu cap^{ituli} p^{re}cedentes, examinando Patrij Consultationis Generalis, et quę retinenda videbunt, relinquunt, quę n^{on} cremada cremet. Et ad eandem Consultationem remittit, ut provideat q^{ui} illi magis expedire videbit circa multitudinem missarum ubiq^{ue} in n^{ost}ris domib^{us} celebrandarum.

Decreta Capituli Generalis duodecimi Anni. 1633.

Decretum 1. de electione decessiuorum.~

Congruunt iudicarunt Patres ^{et} pro hoc decreto concedunt Caplti Proulib, inter medijs celebrandis trib, a hinc annis tam in prouintia hispaniaz, et vtriusq; scilicet, quam etiam in Capltio Prouli Romano, vt eligi possint sex consultiui ad vocem decessiuam, publicari aut ^{nisi} nequeant, acceperint confirmatio.

Decretum 2. circa visitatores.~

Expediens iudicarunt Patres ^{dispensare} prout presenti decreto dispensant, vt pro hoc sexennio consultatio Senli, et Prouli, vnaqueq; in sua prouintia prouideat, vt visitatores etiam ultimi anni ante Capltum Senle, L, Proule non necessario ambo simul, sed discrete, et siuuectim singuli possint diuersas domos prouintie peragere, et visitatore campnenaria visitandi potestate, ac si ambo coniuuectim visitarent, confirmando in hoc decretum alias editum in capitulo Senli xº sub die 14 Nouembrii, anno millesimo sexcentesimo vigesimo nono Len 12.

Decretum 3. circa locum Caplti Senlis.~

Decreuerunt Patres, vt loci Caplti sequentis Senli sit domus Sancte Marię maioris in ciuitate Neapolis.

Decretum Vltimum, circa scripturas, et litteras.~

Precipit, omnib, et singulis Religionis cuiuscumq; grad, aut qualitatis, vel dignitatis existant, vt scripturas ab archiuio ablata, restituant, L, restitui procurēt eidē archi-

archiuo, idq; sub pena excommunicationis late sententię, cui etiā censurę subibit, eor-
dem Religiosos presentare, & ostendere quascumq; litteras, contra quas cu-
nas Religiosas exniti, aliquod prejudiciale continentes, ex nūc pro tunc declarandas.
similes litteras pro inualidis, nullis, iugestiui, et calumniosis, et contra publicā pacem
procuratori ^{ac denig} ordini, ut quieti, ac bono Religiosorum homini consulat; et d. auferendam
oem occasionē discordię, p̄sens Senle Capitlm p̄cipit, sub eadem excommunicationis
nis p̄na late sententię ipso facto, ac priuationis vocis actiue, et passiue per sexenniu
abiq; alia declarat; ut infra biduum ā presentium notitia quascumq; visitationis
proces, informatiue, examina testium, fides priuatis, & publicas denuntiationes,
aut quid simile contra quascūq; personas Religiosas, tam originales, quā copias, aut co-
pias copiar, siue quolibet titulo, aut nomine nūcupatas, auctoritate, publica, & priua-
ta, ordinaria, & delegata, & per quoscūq; et p̄ decemores confectas, iudicatas, et non iu-
dicatas conbuerre debeat, qui ~~q; et debet~~, nec illarū compendiū assumptū, ad notatio-
nem, aut quodcūq; aliud vestigium retinere debeat, nec pene se, nec pene alios quos-
cūq;, & saltem consignent, admodum R. P. Senli ad efficiendum illas cōburendi;
alias effectos secuto p̄sens Senle Capitlm eas omnimodo reicit, et pro reiectis, vult,
illas habere, adeo ut nulla fides illis adhibenda sit infuturum putatis, p̄ falsis,
et calumniis; et proinde q. d. cuiuscūq; innotuerit, et pene aliquē fuerint, et media-
te, possit contra illis procedi tamquā contra pacis publice perturbatores, p̄nis propor-
tionatis arbitrio Senlis consultationis, oīo ~~de~~ p̄ nullis, inualidis, et calumnio-
sis scripturas tales haberi; nec in postea ponit, contra aliquē procedi, aut illas oponi
alibi priuatum, de eo quodcumq; in illis denuntiatis, depositum, aut quomodo libet
scriptum fuerit; aqua excommunicatē absolui non possit, donec p̄dicta adimple-
uerint, et quilibet eorū respectiue adimpleuerit.

Decretum pro Patre Laurentio de Apont. L. R. M. m.

Decreuerūt et p. p. circa cōfidentia cōmissa P. Laurētio de Apōte C. M. ab ill. m. Mar-
g. Padulgeis, her. q. d. illa administrat 2^m q. d. a cōsultat. Senli p̄terita facultatem habeat,
et obtinuerat.

Finis. ~

Decreta Capituli xiii. Gene-
ralis inchoati prima die, mēsis
Maij Anni milleſſimo, sexcente
xxx ſſimi, 3. 9. xxx

Decretum Primum de Viſſitatoribus.

Conſt. pars 4.

C. 28. f. 14.

Sufficienti votoꝝ numero ad conſtitutionem preſcriptam, ſtatutam eſt viſita-
toribꝫ prouintie^{rum} pro tertio, et ultimo anno gubernationis Proſuli, qui iuxta con-
ſtitutione eligi deberent a conſultatꝫ Proſuli; elligendos eſſe a Proſuli Caplo proxime
precedenti, in quo etꝫ duo eozdem viſitatoꝝ ſubſtituti eligantꝫ: fiat vero predictoꝝ
viſitatoꝝ, et ſubſtitutoꝝ electio ſtatim poſt legitimatiōē Capli retento in reliquis
omibꝫ actibꝫ, capitularibꝫ, ordine in conſtitutionibꝫ, preſcripto.

*P*recipitur in virtute ſanctę obedientię viſitatoribꝫ, vt ſecretū ſeruent de
rebꝫ, viſitationum, et in litteris patentibꝫ, quę ad eos dantꝫ huiusmodi preceptū hoc
decreto expreſſū, apponantꝫ: non pretermittant viſitatores preceptum communitati im-
ponere de fideliter denuntiandū, quę denuntiari debent; in eo, qui denunciare pre-
termittuntꝫ, id adꝫ tenentꝫ, etꝫ tamquā in precepti tranſgreſſores, animaduertantꝫ
viſitatione in qualibet domo expleta, eis acta ſtatim obſignentꝫ, et claudantꝫ; conſul-
tationi Genli, et Proſuli reſpectiue preſententꝫ, et nō nūn in eadē cōſultatꝫ aperiantꝫ.

Conſt. pars 4.

C. 24. f. 207.

Conſt. pars 4.

C. 29. f. 218.

Decretum 2. de Procuratoribꝫ, Prouintie.

*P*rocuratores prouintie deſtinati ad caplū Genli, eozꝫ ſubſtituti eligantꝫ a Caplo
Proſuli; antequam eligantꝫ prepoſiti, Proſuli; et ſi contingat aliquem ex procuratori-
bꝫ, ſeu ſubſtitutis eligi in Proſulem, ſed ad aliud offitium (ad quod tñ acceptandū
coſiderantꝫ), tunc alii, ſeu alij eligantꝫ, ita vt numerꝫ, quatuor impleatꝫ; eamē
lege-

lege, ut in ordine subintrandi ad locum procuratoris, & substituti, qui postea fuerint electi, non succedant, nisi post alios, qui primo loco electi fuerant.

Decretum 3. de Procuratorib, domoꝝ, qui ad Proule Capltum destinant?

Sufficientib, suffragijs ad constitutionum formam, decretū est domoꝝ procuratores, qui ad Proule capltum destinant, eligendos esse in alio Prouli. Caplo proxime antecedenti, non v^o ab eazdem domoꝝ caplis, ut ex vi constitutionis agendum esset; eligent autē non ad definitorio, sed a pleno caplo, alijs tñ electionib, in definitorio peractis. Resideat vn, qui q̄ in sua domo, cui, est procurator, nec inde amoueat, nisi cum voto quatuor patꝝ Senlis, seu Prouli consultationis. Poterunt tñ ijdem procuratores Patrii Prouli, seu Senlii arbitrio a proprijs domib, in quolibet anno abesse per mensem, siue continuatis, siue discretis mensis diebus.

Const. par 4.
C. ult. f. 230.
C. 4. 11. d. 10.

Declaratum item fuit predictum gradū procuratoris esse cōpossibilem cum quouis alio gradu gubernationis locali, exceptu gradu Prepositi; si procurator moriat, & alia ratione deficiat, siue nequeat ad capltum Proule accedere; consultatio Prouli alterū eligat; non cogat idem procurator acceptare alium gradū in cōpossibilem, si forte ad illum asumat; per quē debeat offitiū procuratoris deicere.

Decretum 4. de acceptat. litterarum apo^lolicaz, circa nras professiones.

Placuit Patrib, ombz, toti, Religionis nomine, humiliter, et gratissime itez amplecti apostolicas literas S. D. N. Urbani viij. quib, nutantem Religionis statū aduers, improbos, perturbatores de professionis validitate, temere dubitantes, obfirmavit: hē igit perlectę fuerunt in pleno caplo, et deuotissime exceptę, opposito errore omni modo improbat; idemq̄ Senle capltum, singularib, quibz potuit,

gra=

64.

gratissimè, et humili animi argumentis, eminentissimum, ac Reuerendissimū
Card. Salorum publicę salutis authorem recognovit, quod predictas litteras ab
eodem S. D. N. obtinuerit; Atrenuūq; subinde suis operib; tranquillitatē ordinare
rituerit, eundemq; aueruarit, incolumen, cum filij matris nrę aduersus nos arma
dirigerentur.

Decretū 5. A quib; dam alijs litteris apostolicis. ~

Lectę fuerunt in presenti caplo Genli litterę apostolicę, quę initium S. D. N.
sedulo incumbens concernentis obseruantiam decretorum sanctę inquisitionis, pro-
ut in eisdem litteris precipit; in caplis Genlib; eas esse legendas.

Decretum 6. de gratijs, et priuilegijs nō impetradi.

Const. pars 1.
c. 24. f. 45.

Quod dicit; in constitut^o parti. cap. 24. num. 3. nulli nrōꝝ licere gratiam, l.
priuilegium, quamuis ad bonum Religionis attineat, Romę impetrare, inuicia, l.
inuita Genli consultat^o sub graui pena in contrafaciente, ex ui presentis decreti dic-
ta prohibitio, et pena extendit; ad procurantes gratiam, seu priuilegium pro se, l. par-
ticulari aliquo Religione, idq; non solum si Romę procurent, sed ubiq; et a quocūq;.

Decretum 7. de reuocatione licentiar.

aut Quot.

Reuecant; et irritant; omnes, et quęcumq; litterę patentes, concessiones, licentias, fa-
cultates, seu immunitates, siue inscriptis, siue ore tenus, a quouis Sup^o etiam ab ipsa con-
sultatione Genli, aut a Preposito Genli, aut Prouli, siue etiam ab ipsis caplis Genlib; pre-
teritis, concessę nrę Religionis quocumq; titulo; imo omnes dictę concessiones, etq; ad con-
sultationē Genli, quamprimum mittant;.

Decretum etiam fuit, supplicandum esse. S. D. nrę, ut reuocare digner gra-
tias oēs, et licentias, ac dispensationes nrę constitutionib;, aut ordinationib;, quib; cumq;

quib; cumq; aduersante, a sede Apostolica, & eiusdem sedi ~~Neapoli~~, aut legatis, aut alijs quibuscunq; nr̃is Religionis concessas; et similiter supplicandum ne deinceps concedant, sine consensu Capli Genlis, ac ut aliter conceṽe pro irritis habeat.

Decretum 8. de Receptione novitior.

In admissione novitior, tam 1.ª quæ est ad hospitium, quam 2.ª quæ est ad annum probationis, quã 3.ª quæ est ad professionem hoc ordine procedat; 1.ª per vota secreta decernat, an propositis circa admissionem sit statim facienda, si fuerit resoluta pro parte affirmativa fiat, 2.ª scrutinium, an qui proponit, sit admittendus, & r̃ijciend; si fuerit resolutum pro dilatione, tunc tps dilationis per vota non secreta decernatur.

Const. pars 2.^a
c. 3. f. 87.
et c. 4. f. 91.
et 94.

Decretum 9. de Christianis novis non admittendis ad Religionem.

Descendentes a Mauris, & Iudeis qui vulgo dicunt Christiani novij in his gradib; ^{ingr} per litteras Apostolicas in regnis hispanis, præsertim lusitanis habet; inhabiles, ad curam animarum non admittant ad nr̃am Religionem, nec in ea profiteri valide possint; idq; tamquam impedimentum primi generis exprimat in protestatione, quæ novitijs fit dum admituntur ad habitum.

Const. pars 2.^a
c. 3. f. 84
eadem p̃te c. 4
f. 91.

Decretum 10. de transitu ad aliam Religionem, et de Statu laici ad clericalem.

Licentia, seu consens, transeundi ad aliam quamcumq; Religionem, non a solo P.^o Genli, et multo minus a Prouli, aut consultat. Prouli, aut et a Caplo Prouli, sed a sola consultat. Genli, et non nisi sub reuocatione beneplaciti. S. D. N. seu sacre congregationis Emin. Dominor. Card. negotijs regulariū P̃positior, concedat; etiam si

in:

66.

in concessionibus, apostolici fortasse consensus Senli, sine alia expressione fuerit reseruat, non obstante quocumq; privilegio forsam Senli competente, et aliter prestatu licetia, siue contenti, nullius sit roboris, et momenti, nullumq; omnino sortiat effectus.

Conuenius vero pro transitu alicui, ex rursu a statu laici ad clericalem soli Caplo Senli sit reseruat, et a quocumq; alio prestat, sit nulli, roboris, et effectus; et preterea si Pater Senli contraherit per annum, seu alias arbitrio Emin. D. Cardinalis pro tpe protectoris ab officio sit ruperius; ceteri aut^{em} inferiores voce actiua, et passiu a ad decenium priuent.

Decretum 11. de Profesis, qui redeunt ad nostram Religionem.

Facultas que ex nra legum prescripto non nisi Caplo Senli competit, remittendi penas contractas ob crimen apostatis, et fugae a religione, et ob transitu ad aliam religionem ex vi presentis decreti committit consultationi Senli; respectu tñ eoz tantummodo, qui modo sunt extra nram Religionem, siue ut apostate, siue ut fugitiui, siue cum habitu alteri, Religionis, et qui iam sunt in Religione peni predicti obnoxij; ita ut arbitrio eiusdem consultationis Senli penas predictas quocumq; sint, et moderari, et in totum remitti possint.

Decretum 12. de deputati ad expulsionem incorregibilem.

C.G. 7 Q. 10.

C.G. 8 Q. 11.

C.G. 13 Q. 12.

Pro executione decretorū sacre congregationis concilij de regularibus, apostatis, et electis in quibus precipit eligendos esse in capitulis Senlib, sex Patres ex grauioribus Religionis qui simul cum Senli sententia expulsionis contra incorregibiles pronuntient; electi, et deputati fuerunt, quatuor pp. consultat^u Senlis, secretarij Senlis, antiquiores electorib, Theologie in collegio S^{ti} Agnetis de vrbe, et defectu uni, existis subrogat. Prepositus -

Prepositus eiusdem domus, s. Agnetis; et hæc deputatio locum habeat, donec a Caplo Genli aliter fuerit dispositum.

Decretum 13. de Stragulis laneis.

Quod in constit. 1.^a par. cap. 4. num. 8. dicitur de Stragulis laneis, et crasioribus, declaratum fuit, posse etiam intelligi de leuioribus, pannis laneis ex crasiori materia quibus, communiter utimur, in vestitu, et vulgo appellatur: saye de gubis, et cōsimili qualitatis.

Decretum 14. circa comestione cum secularibus.

Declaratum fuit, decretum fuit ad mentem constit. 1.^a par. cap. 14. non licere Superioribus, concedere licentiam comedendi extra nras domos cum secularibus, nisi casibus in eisdem constitutionibus, expressis. Const. pars 1.^a c. 14. f. 23. C. 9. Q. 4. f. 19.

Decretum 15. de asportatione librorum in aliam domum.

Liceat cuilibet, ex quavis domo in quacumque aliam secum deferre omnes libros emptos ipsi, intuitu cum licentia superioris ex elemosinis ad hunc finem comparatis, idque intelligatur de libris emptis ad ipe publicationis presentis decreti, duretque hæc licentia per 12. annos: librorum autem qui asportantur, relinquatur nota in archiuo domus ad quam expectant, et nomen eiusdem domus in ipsa libri facie scribantur. Const. pars 1.^a c. 20. f. 39. C. 9. 10. Q. 15. f. 38. C. 9. 15. Q. 1.^a f. 76.

Decretum 16. de secreto a consultationibus, seruando.

Qui in consultatibus tractant, siue Genli, siue Prouli, siue locali sub secreto seruient; idque in virtute sancte obedientie precipitur; obliget autem eiusmodi preceptum omnes personas consultati inter presentes cuiuscumque gradus, et conditionis fuerint.

Decretum 17. de subscriptione litterarum consultationum,

et

et capitulorum. xxx

Littere, et expeditionis quęcumq̃ consultationis Senli, et Prouli, preter secretarium a Patre Senli, et Prouli, et uno ex Assistentib, Senli, et Prouli respectiue subscribant. consultationis localis preter secretarium a Sup^o et uno ex alijs ^{consultantib} capitularib, Capituli Senli, et Prouli preter secretarium apreide, et uno ex alijs officialib, capli Senli, seu Prouli respectiue, capli vero localis preter secretarium a Sup^o et uno ex alijs capitularib, aliquem nullam fidem faciant, nullũ habeant effectum.

Decretum 12. de facultate Capli Prouintialis eligendi Capitulares.

Facultas, quę a constitutionib, concedit Caplo Prouli eligendi ad vocem decisiuā, declarat, ita esse intelligendum; vt caplum Proule, quod immediatę post generale celebrat, eligere valeat tot decisiuos tantum, quot post idem caplum Senle quouimodo in prouintia deficere contigerit; alterũ verũ et secundum caplum Prouintiale eligere possit, totidem quot defecerunt post proxime celebratum caplum Proule.

Decretum 19. de Caplo Prouli hispanię.

Concedit prouintię hispanię, vt caplum Proule quod celebrandum esset die 18. Octobris anticipet, et incipet die 14 septemb. infesto exaltationis crucis, et ita faciendum decreuit.

Decretum 20. de Preposito Prouintiali hispanię.

L. G. 14 Q. 2. Prepositus Prouli hispanię, qui ad caplum Senle non accedit, quacumq̃ ratio id contingat, ab officio, et regimine ceset ipso facto, et ea ipsa die, quani ad caply predictum accessisset officium iuxta nras leges renuntiasset 1° scilicet die Maij.

*De d. l. pro
Hispanię Prou.*

Substitut, quem idem Prouli ad caplum Senle suo nomine destinare potest, debet esse aliqua ex infra scriptis qualitatib, insignit, alioquin indicto Senli caplo.

Caplo non admittat; nimirum quod aliqu^{do} fuerit, in aliquo gradu gubernationis genli, & in aliquo ex his gradibz gubernationis Prouli, scilicet Prepositi, Assistentis, et procuratoris, qui ad Genle caplum destinatus, & per decem annos Theologiam, & Philosophiam docuerit, aut per decennium concionator deputatus fuerit, in nris domibz Matriti, hispalis, vallisoleti, salmantie, toleti, compluti, seu in alijs a consultatione Generali declarandis.

Eiusem prouintie Prouli, qui ad caplum Genle personaliter accesserit, teneat quidem cum alijs officio suo renuntiare, et suę antiquitatis locum in capitulo Genli tenere; et nisi ab eodem Caplo Genli renuntiatio fuerit admissa (quod non nisi iuxta de causis faciendum erit) statim peractis electionibz, locum officij repetat, idemq; ofitium retineat, usq; ad caplum Proule proximum mense septembris iuxta precegens decretum celebrandū; idemq; Caplum Proule ipse cogat, in eoq; preideat, usq; dum noui Prouli electio per litteras Capli Genli publicetur.

Eiat autem electio noui Prouli in definitorio Capli Genli iuxta constitutiones; secreta tñ remaneat, apud os Captlari; et litterę patentes eiusdem electionis clausę, et obsignatę transmittant directę Caplo Proule proxime celebrando, et facta in ipso Caplo Prouli electione secretarij, ac iudicum causarę, legitimo Caplo; mox q; electi uisitatores, et substituti iuxta dicta decret. 2° de uisitatores; statim litterę predictę electionis aperiant, et publicet electio, et nouus Prouli in Genli Caplo electę prouintie regimē, et Capli Prouli directionē, ut preses annuat.

Decretum 21. circa electionem Captlarium in prouintia hispanię.

Addita fuit declaratio, et decretum, quod de cętro deficientibz, ex electis in hoc Caplo Genli, seu alijs deciniis dictę prouintie hispanię usq; ad numerum octauū, non liceat Caplis Proulibz, dictę prouintie hispanię alium seu alios subrogare, sed in locum tantum eorę, qui ultra numerum 8^m deficient, et si aliter factę fuerit,

irritum

irritum sit, et inane, nec confirmari valide possint a consultat^o Senli.

Decretum 22. de Prouintili hispanie.

Pro executione decreti vigesimi declaratum est nemine discrepante, et concurrentib^{us}, suffragiis omnium Patrum, offitium, et auctoritatem Præuli hispanie, mox eligendi pro hoc 1. triennio non debere inchasari, nisi post publicationem in proximo futuro Caplo Præuli die 14. septemb. hoc eodem anno celebrando, et attempta renuntiatione offitij præfati facta a P^{re} Baltasare de frias in principio huius Capli Senlis, et illius renuntiationis iuxta præscriptum constitutionum admissione vnanimi pariter Patrum consensu, et voto, decreuit Caplū Senle deueniri debere ad definitorio ad electionē Præuli, qui pro hac vice eādem prouintiam regat, usq^{ue} ad caplum Præule prædictum, ad præscriptum prædicti decreti.

Decretum 23. de scripturis cremadis, et assignatæ domus Capli Senlis proxime futuri.

Decretum fuit supplicandum esse Eminenti^{ss}. Dom. Card. Palotam Protectore^{re} et præidem, ut eminentia sua arbitret^{ur}, et decernat quæ scripturæ anetque ex eis cremandæ, et retinendæ sint. deinde deputata fuit hęc dom^{us}, S^{an}cti Laurentij in lucina pro loco sequentis Capli Senlis decimi quarti pro prima die Maij. 1645.

Decretum 24. circa Eminenti^{ss}. Protectorem deuoti, gratiq^{ue} animi argumētū.

Humilis C. M. familia exilia sua apud Deum merita omnium Patrum Capli Senlis plenissimis votis Eminenti^{ss}. ac Reuerendi^{ss}. D. Card. Palloto protectori pie offert, eorūq^{ue} participationem quousq^{ue} potest attribuit, inter Siatum v. Pontificē maximum, et (si qui sunt) simili beneficentiæ Patronos, Eminenti^{ss}. ei^{us} nomē
scribat^{ur}

scribatur. Post Beate Virginis litanias, quæ bis in die ab omnibus recitantur, pro eisdem eminentissimi incolumitate per ordinem uniuersum hæc adacta collecta.

Omnipotens sempiternus Deus, qui facis mirabilia magna sola.

Precede super famulum tuum, et super congregationem nostram illi commissam spiritum gratiæ salutaris, et ut in veritate tibi complacere, perpetuum eorum rorem tuæ benedictionis infunde.

Deinde fuerunt approbata, et confirmata omnia decreta, et electiones preceptis capituli.

Visum denique est eminentissimis: Praetori, ac Presidi, et consequenter Patribus, omnibus, ut premissis Genle Capitulum Decimum tertium hac eadem die decima octaua Maij. 1639. terminetur, et absoluat: in cuius decreti virtute unanimi consensu terminatum, et conclusum fuit in nomine Domini. Amen.

In hoc Cap. ablata fuit facultas eligendi in Praetorem Romanæ Provisiōis officiales consultationis Provisiōis, et proximo Cap. Provisiōis futuro.

Finis Decreti Decimi tertij.

Decreta Capituli Genlis decimi
quarti habitu Romæ Anno 1645.
Presidente Eminentissimo, & Reuerendissimo Do-
mino Cardinali Palotto Protectore.

Decretum primum circa Decessiuos a Capitulo Prouli
eligendos.

Capitulum Proule quando eligere vult aliquos Sacerdotes ad vocem decessi-
uam iuxta facultatem illi competentem pro numero eorum Capitalarium decissiuo-
rum, qui in ea Prouincia defecerint, non possit eligere, nisi tales Sacerdotes Consultiuos,
qui habent etiam conditiones requisitas in Decreto 12. Capli Genlis. 9. ad vocem deci-
ssiuiam via successionis consequendam excepta solum conditione sexdecim annorum
a professione; insuper declarando sufficere solum Studium Ste Theologie, vel casuum
conscientie, aut sacrorum Canonum etiam ante ingressum Religionis peractum; &
quod decernitur seruandum esse in Caplo Prouli circa qualitates, & requisita decessi-
uorum per electionem, seruetur etiam in Caplo Generali.

Decretum 2. Circa Proulem, et gubernationē Prouintie.

Quandocūq; contigerit Patrem Proulem extra fines sue Prouintie egredi, teneat
constituere Vicarium, vnum ex Patribus de corpori sue gubernationis Proulis, et alio-
quin si deputationem huiusmodi omiserit, Prouintie gubernatio deuoluatur ad primū
Assistentem Proulem: & si contingat Proulem cessare prima die Maijes quod non se-
contulerit ad Senle Capitulum iuxta dispositionem Decreti. 20. Sess. 10. Capli Generalis
13. tunc eo ipso in gubernatione Prouintie succedat primus Assistens, cum eadem pre-
minencia, et auctoritate sicut quando Proulis per mortem, vel alia ratione defecerit.

✠

Const. pars 4.
c. 25. f. 211.
c. 9. 15. d. 4.
f. 77.

Et similiter quodcumque contingeret, ut prorogaretur Patris Prouincialistriennium, et post illud P. Proulis quacumque ratione deficeret.

Decretum 3. circa Patres gubernat. Proulis.

Declaratur, et statuitur Prouincialibus non licere Assistentes Prouintiales, aut alios officiales Gubernationis Proulis inuitos a sua residentia dimittere, aut alio quouis modo impedire quominus Consultationibus interesse, et officio suo fungi possint: nisi in casibus, et his concurrentibus requisitis, quæ necessaria sunt, ut officio priuari, et suspendi possint.

Decretum 4. circa Visitatores, et visitationem.

Cum constitutio disposuisset, ut visitatores ultimi anni ante Caplum Genle, et similiter ante Caplum Proule inter medium debeant visitationem explere ante sex menses præuios dictis Cap. respectiue. Sussum est in presenti Genli Capit. ut ita seruetur non obstante dispositione alias in contrarium facta in Cap. Genli. α. Decreto 27.

Decretum 5. circa Procuratores domorum ad Capitulum Proule.

Declaratum, et statutum fuit vnanimi Patrum Capli voto, quod si Procuratores domorum, qui ad Caplum Proule nomine illarum destinantur etiam post acceptationem renuntiare voluerint in consultat. Genli, seu etiam Prouli renuntiatio acceptari, et admitti possit, dummodo tamen quatuor ex quinque votis concurrant: et nisi constiterit, quod ad die electionis intra sex menses Procuratores electi ab officio prædicto in consultat. Genli, seu Prouli excusari petierint, acceptatio eiusdem officij per eos præfacta habeatur; renuntiatio autem siue excusatio ante acceptationem facta in consultatione, siue Genli, siue Prouli admitti per maiorem partem votorum valeat; electio vero alterius Procuratoris in quocumq. casu vacat. fiat

fiat pariter per maiorem partem votorum.

Decretum 6. de manuscriptis defunctorū.

Sup^a. de defunctorum manuscriptis nequaquam ad libitum disponere valeat, sed ea statim debita fidelitate in publica domus Bibliotheca reponant; ubi eadem, ac ceteri libri custodia asseruentur: neq^e de illis liceat disponere nisi de licentia inscriptis Patris Genlis cum voto Consultationis Generalis.

Decretum 1.

Circa Prouintiam hispaniæ.

Declaratum, et statutum fuit, ut Prouli prouintiæ hispaniæ liceat suo loco substituere, et destinare ad Caplum Genle non solum eos quos iuxta Decret. 20° Sec^o. 10. Capituli Genlis 13 destinare potest: sed etiam eorum quemlibet qui in quolibet gradu gubernationis Prouilis reperiatur, aut fuerit.

Audita instantia, et relatione pro parte eiusdem Prouintiæ nræ hispaniæ de duabus domibus nouiter erectis, videlicet de Domo S. Philippi Neri Matriti, et altera Spiritus S^{ti} intra Urbem Toleti: resolutum, et iussum fuit ut ambe constituantur domus, Preposituræ in ijs eligantur Prepositi eiusdem gradus, et auctoritatis sicut in alijs domibus nostris.

Attentis hinc inde deductis super admissione excusationis, et renuntiationis factæ a P^{re}. Alphonso Muñotio de Ottalora de officio Procuratoris Collegij de Castri-
llo ad quod fuerat electus, et successiue super alia electione inde secuta Patris Antonij de Parra ad idem officium per secreta suffragia, adhibitis globulis albis, et nigris, omnibus suffragijs conclusum fuit rite, et valide factam, et acceptatam excusationem fuisse, et renuntiationem dicti P^{re}. Alphonsij Muñotij de Ottalora; et consequenter rite, et valide factam fuisse electionem P^{re}. Antonij de Parra; ideoq^e ipsum Patrem Antonium de Parra, non vero Patrem Alphonsum Muñotium debere ingredi proximum Capitulum Prouile in hispania celebrandum.

Decretum 2. circa eandem Prouinciā. ~~1645~~ 78.

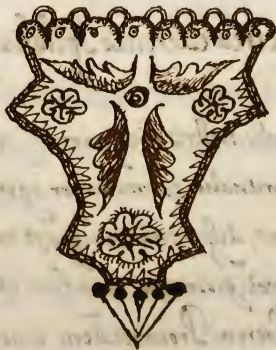
Iustis, et urgentibus causis, et pro maiori bono, et tranquillitate, ac minori dispendio Prouincię hispanię per secreta suffragia vno tantum refragante conclusum, et decretum fuit, ut pro hac vice tantum in hoc ipso Genli Caplo peragantur omnes electiones, tam officialium gubernationis Prouli, quam gubernati localis pro hispanię Prouintia, quę fieri deberent in proximo Cap. Prouli, et definitorio dicte prouintię, sicut iam statutum, et obseruatum est pro Italię prouintij; ac proinde Capitulum, et definitorium Proule prefatum pro hac vice non esse celebrandum, et pro apto regimine dicte prouintię omnes officiales eligendos debere possessionem sui officij capere, et suum ministerium incohare, die 14 mensis Septembris proximi venturi 1645.

Supradictorum vero officialium renuntiationis tam necessarię ex forma Constitutionum, qm etiam voluntarię ab hinc, et per totum trimenium incipiendum de mense dicto Septembris proxime venturi nullatenus accipi, et admitti possint, nisi per Consultationem Genlem, in qua circa propositionem idem seruetur, quod de Prouli, seu consultat. Prouli, statutum, seu decretum est = Ioannis Baptista Cardinalis - Pallottus Protector, et Preses = Raphael Auerfa C. M. Prepositus Genlis = Constantinus de Maldentibus C. M. Secretarius Capituli Generalis.

In hoc cap. prohibetur sibi Prole Romanę eligere hoc 1. biennio Proles et officiales Cap. Prole.

Finis huius Capli

Genlis 14.

76 Decreta Capituli Generalis. XV. Clericorum
Regularium Minorum habiti Roma,
Anno. 1651.

Decretum. I. circa asportationem librorum.

Const. pars 1.^a
C. 20. f. 39.
C. 9. 10. Q. 15. f. 38.
C. 9. 13. Q. 15. f. 67.

Renouatur et confirmatur quantum decimum decretum Capituli Generalis decimi tertij, et de nouo conceditur, vt liceat per sequens Sexenium asportare libros tam emptas spatio duodecim annorum, prout in eo decreto concedebatur, quam emendas hoc sequenti sexennio. Idque conceditur cum eisdem clausulis et conditionibus in eodem decreto contentis.

Decretum. II. circa vsum tabachi.

Prohibetur omnibus et singulis nostris religiosis in quacunque nostra domo degentibus, ne de incept tabachum quocumque modo sumant in Ecclesia, vel in Choro, vel in sacristia, vel in refectorio, nec quando interueniunt in quocumque communicatis actu, sub pena vnius ieiunij pane et a qua singulis vicibus; et si quis pluries contrauenerit grauiori etiam pena plectatur arbitrio Superiorum, quibus serio iniungitur, vt ominino penas exequi faciant.

Decretum. III. circa exercitia spiritualia per agenda.

Iniungitur omnibus et singulis nostris Superioribus, vt suas religioſos hortentur ad semel in anno spiritualia exercitia per agenda, prout in nostris Constitutionibus commendatur, disponendo tempus, et modum inacta commoditatem domus, et eorundem religiosorum, et in fine cuiuslibet anni sui regimini, referre debeant ad Patrem Prouincialem, eiusque Consultationem

nomina, et distributionem eorum, qui dicta exercitia peregerint.

77

Decretum. III. circa Vicarium Prouincialem.

Quacumque ratione contingat Vicarium Prouincialem elegi a Praeposito Pro: Const. pars 4
uinciali, vel primum Assistentem Prouincialem remanere ad gubernatio: C. 25. f. 211.
nem Prouinciae iuxta nostras Constitutiones, vel decreta Capitulorum Ge: C. 9. 14. d. 2.
neralium, talis Vicarius, seu Viceprouincialis in omnibus quidem eandem au: f. 72.
thoritatem habeat, quam ipse Praepositus Prouincialis; excipiendo tamen quod
non possit priuare, aut suspendere Praepositos, neque amouere Vicepraepositum,
aut eius renuntiationem acceptare nisi quator concurrentibus votis ex quibus
ex Consultatione Prouinciali: quiquidem Vicepraepositus alioquin perduret usque
ad renuntiationem in Capitulo Prouinciali, vel usque ad deputationem alte:
rius. Item nec possit acceptare renuntiationem Praepositorum, nisi sex concur:
rentibus votis ex octo in Constitutione praescriptis, quod si secus in quolibet ex
his actibus factum fuerit, id sit irritum, et inane. Demum nec possit idem
Vicarius, seu Viceprouincialis religiosos transferre de vna ad aliam domum,
nisi de consensu Consultationis Prouincialis ad plura vota.

Decretum. V. circa celebrationem Missarum in Oratorijs Secularium.

Non liceat Superioribus localibus, nec ipsi Prouinciali permittere nobis
Sacerdotibus, ut missas celebrent in Oratorijs priuatis Secularium nisi raro, et
tunc urgente necessitate.

Decretum. VI. de negotijs Secularium non suscipiendis.

Non permittatur nostris religiosis, ut in se suscipiant ea peragenda Secu-
larium negotia, quae ipsos à regularibz observantijs impediunt absq ex-
pressa licentia Patris Prouintialis, eiusque Consultationis, qui eam con-
cedere valeat quodam tantummodo menses; pro longiori autem tempore requi-
ratur licentia Patris Generalis cum sua Consultatione.

Moneantur etiam Superiores ut observari procurent regulam præscri-
bentem ne nostri Religiosi rheda per Urbem Vehantur nisi licentia singu-
lis vicibus à superiore impetrata.

Decretum. VII. de Profesis qui redeunt ad nos- tram Religionem.

Facultas quae ex nostrarum legum praescripto non nisi Capitulo Generali
competit remittendi penas contractas ob crimen Apostasie, et fugae à Religi-
one, seu obtransitum ad aliam Religionem, ex vi praesentis decreti com-
mittitur pro futuro Sexennio, Patri Generali cum sua Consultatione, res-
pectu tamen eorum tantummodo qui modo sunt extra nostram Religio-
nem, siue ut Apostasae, siue ut fugitivi, siue cum habitu alterius Religi-
onis, vel qui iam sunt in Religione penis praedictis obnoxij: ita ut ar-
bitrio eiusdem Consultationis, pena praedicta quaecumque sint, vel mo-
derari, vel etiam in totum remitti possint.

Decretum. VIII. circa reintegrationem quorundam Ca- pitularium Prouintiae Hispaniae ad Vocem decisiuam per successionem.

Cum in Capitulo nostro Prouintiali Hispania celebrato anno 1648-
decretum fuerit ut illi Sacerdotes, qui Vocem decisiuam iure successionis

sunt adepti, tenerentur intra Spatium duorum mensium exhibere⁷⁹
instrumenta, et testimonia quibus legitime constaret de ad imple-
mento conditionum ad huiusmodi Successionem requisitarum, alias
ipso facto incurrerent in suspensionem dictæ Vocis decerni; et de-
mn, innotuerit quosdam ex huiusmodi Capitularibus remansisse
a dicta Voce suspensos, eo quod non exhibuerint supra dicta instru-
menta et testimonia. Hinc est quod præsens Generale Capitulum
his omnibus consulere Volens, decernit, et Statuit ut præfati Sacerdo-
tes restituantur in possessione et exercitio dictæ Vocis, suplen-
do etiam omnes, et singulos defectus, qui in prædictis Capitularibus fortasse
intervenissent ob non ad implementum conditionum requisitarum.

Præsens copia demandato admodum R. P. Francisci
Caracioli Præpositi Generalis extracta est a suo originali, quod con-
tinetur in libris actorum Capitulorum Generalium nostræ Religio-
nis, et cum eo collationata de Verbo ad Verbum per me Franciscum
Morsium Secretarium supradicti Capituli Generalis decimi quinti;
Video penitus concordat prout iacet, in quorum fidem me subscripsi,
et sigillo eiusdem Religionis munivi, hac die 15 Maij 1651.

Ita est Franciscus Morsius C. M.
Secretarius Capituli Generalis.

Decretum Tertium Capituli Generalis decimi^{ti} sex Circa Concionatores, Lectores, et Magistros Noui- tiorum

Vissum est Patribus pro maiori bono religionis, et omnes ad perfectam regularem observantiam, et ad studia promo-
venda invitentur, et animentur, et in futurum qui vi-
te, et morum integritate, et regularis disciplinæ zelo ac
exemplo commendati Sacerdotis Philosophis, et Theologis,
vel Concionatoris quadragenarium muneri cum lau-
de, et plausu, ac honore Religionis, aut officio Magistri
Nouitiorum cum profectu per viginti annos integros
functi fuerint, atque in Capitulo Provinciali Constituto
de huiusmodi adimplemento per secreta suffragia duabus
ex tribus partibus votorum Concursantibus approbati, et in
Capitulo Generali nominati, et presentati fuerint, possint,
in Capitulo generali, per secretam suorum suffragia ex du-
bus item ex duabus ex tribus partibus votorum concurren-
tibus, habitari ad ferendum votum in Capitulo Provin-
tiali illius Province in qua fuerint assignati, con-
stituta durante.

Decretum sextum circa secundos Novitiatos

Omnia serventur Constitutiones, et Decreta Apostolica, et pro-
pria nostre religionis Capitula circa secundos novitiatos, et pro-
fectu quo tempore debent habitare, et morari in secundo novitia-
tu, in illis educantur ad prescriptum Constitutionum, et decre-
torum predictorum, nec inde amoveantur, aut quovis modo dis-
trahantur, et occasione ad obedientias, et functiones extra secun-
dum

dum nouitiationem peragendas. multominus ad alia quęcumque nego-
tia extra domum, aut extra ciuitatem, et locum domicilij. et si aliqua

81

premissa, et urgente necessitate se offerat, non liceat nisi de licentia
Consultationis generalis in prouincijs Italię; et si in domibus
remotioribus adeo urgeat necessitas, ut nullo modo expectari possit

Licentia Consultationis generalis, tunc non riger mittatur nisi
de licentia Consultationis Localis omnibus Consentientibus,

per vota secreta, eadem que Consultatio Localis statim certi-
ficem faciat Consultationem generalem cum explanatione, et
iustificatione urgentis et premissę necessitatis. In Prouincia

vero Hispaniarum idem omnino seruetur, et quod a Licentia,
attenta magna distantia, Loco consultationis generalis-

detur Licentia a Consultatione prouinciali, omnibus tamen
votis Concurrentibus per vota secreta: eidem Consultationi
Prouinciali, et in casibus supra expositis transmittentur a
Consultationibus Localibus relationes cum explanationibus;
et supra dictum est.

Decretum septimum Circa Procuratores Domo-
rum Prouincię Hispanię.

Circa Procuratores declarando, in nouando, et reformando
respectu decreti Capituli Generalis 13 et 14 circa Pro-
cura

curatorum domorum, statutum fuit, quod ultra ab sententiis
per mensam ad formam Q. Decretorum permissam, non
liceat Procuratoribus predictis, absire, et immorari extra domos,
quorum electi sunt Procuratores, nisi dolenti in consulta-
tionis Provincialis, omnibus consentientibus per vota se-
creta, et tunc non nisi, et ad summum per alium mensum,
siue continuatis, siue discretis mensis. diebus quolibet
annis, et sinceritate vigente putatur ulterius absire, aut
immorari, nihilominus non licet Consultationi Pro-
vinciali licentiam concedere, sed tantummodo renuncia-
tionem officij Procuratoris acceptare. et casu quo quis ex
Procuratoribus ultratempus sibi, ut supradictum est legi-
time concusum extradomum suę procuracionis quacun-
que excusa, seu pretextu permaneat, statim ab officio
Procuratoris cessare intelligatur, et consultatio Provin-
ciali ad electionem alterius sine mora procedat. contras-
venienti pro modo culpe corrigantur, et puniantur. intelli-
gunt, et quatenus presenti decreto non adherentur, servan-
tur decreta predictorum Capitulorum Generalium 13. et 14.
Decretum Octavum. Circa Receptionem descen-
dentium de stirpe Iudeorum aut Maurorum
qui vulgo Appellantur Christiani Novi.

Cum prouisum fuisset in Capitulo Generali decimotertio, et
nullatenus admittantur descendentes a Mauris, vel Iudeis,
decreto tenoris sequentis. Descendentes a Mauris, vel
Iudeis, (qui vulgo dicuntur Christiani noui) in ijs gra-
dibus, in quibus per litteras Apostolicas in Regni Hispani-
ę, præsertim Lusitanie, habentur inhabiles ad curam ani-
marum, non admittantur ad nostram religionem, nec
in ea profiteri valide possint; idque tanquam impedi-
mentum primi generis exprimitur in protestatione, que No-
uitis fit cum admittuntur ad habitum. Compertum
que fuerit in Prouincia Hispaniarum aliquos fuisse
admissos ad habitum, et professionem nostre religionis,
prefati decreti dispositione minime seruata; et fortasse
inter eos nonnullos, qui sub dispositione dicti decreti
comprehendantur. Pre dictum decretum declarando, in
nouando, ac denique prouidendo, statuitur, et omnino
dispositio dicti decreti ad rigorem seruetur, et tam
Prepositus Prouincialis, quam quilibet Prepositus lo-
calis, qui ad habitum, et professionem quempiam admi-
serit, vel admitti permiserit respectiue non seruata for-
ma dicti decreti penam priuationis officiorum iuramenti
libiter incurrat. Et quatenus super puritate sanguinis du-
bitatio, vel suspicio oriatur, tunc non admittantur pro-
bationes, nisi peracta debita diligentia, et zelo, ac permi-
ssis Sanctę Inquisitionis in hoc origine Religionis, de
quo agatur, et illius Maiorum, et quos constituerit accep-
tatis

tator, et ad minus fuisse, ad habitum, et professionem contrar-
dispositionem dicti decreti, ij per Consultationem Provin-
cialiæ sine mora nostro habitu spoliæntur, et religio-
ne iijciantur. et hoc idem sernetur in alijs Provin-
tijs.

Decretum decimum.

Decoratur, ut in tota religione, etiam in Collegijs, ce-
lebrari possit solemniter festum immaculatz Conceptionis
beatisimæ Virginis ad instar festorum primæ Mariæ.

Decretum undecimum Protollen dis Varijs abusibus, et inobservantijs.

Cum innotuerit in Provincia Hispaniæ quamplures abu-
sus paulatim irrepisse, et inductos fuisse non sine culpa,
aut saltem negligentia Superiorum, tam circa concu-
rentia votum paupertatis, Superiorum nempe deficiente
in provisione eorum, quæ religionis necessaria sunt, religio-
rum particularium exigendo, et exigendo annuos redditus,
et pecuniarum quantitates occasione cappellaniarum confi-
dentiarum, alijs pluribus titulis, Apertis retinendo
in cubiculis, et cellis particularium quantitatem librarum,
et suppellectilia mobilia, et ornamenta maximi valoris;
quam circa esum carniū diebus in Constitutione prohi-
bitis, et expensas elemosinarum, quæ pro celebrandis illis
et largiuntur ante implementum celebrationis earamque
Missarum, et in convenientibus omnibus, quantum camido
mino

mino permittitur, opportune providentur, et auctori tollantur,
et nostrarum constitutionum observantia, regularis quodisdisci-
plina perfecte conservetur. decretum, et statutum fuit
prout infra.

Circa Provisiones necesarias Omnibus religionis,
et cir Cappellaniis, Confidentias, aut Usus pecuniarum
Superiores omnes sedulo curent, ut singulis quibuscunque
religionis de rebus necessariis debita cum charitate provide-
antur, et praesertim infirmis. Deputentur duo visitatores,
v. Provincialis proxime eligendus, et alius in definitorio
proxime habendo nominandus, pro habenda ^{seu} plena notitia
Cappellaniarum, Confidentiarum, aliorum quorumcun-
que reddituum, aut Usus pecuniarum quorumcunque no-
torum religionum in Provincia Hispanie cum faculta-
te inquirendi non solum per nos hos Religiosos, et eos pre-
sertim, qui talibus Vitis potuerunt, sed etiam per exter-
nos quoscunque servatis servandis. et visitationes, et
informationes remittantur ad Consultationem Generalem,
a qua precise, et vigilatim decernatur, et precipiatur.
quid agendum, et exequendum sit, et quod decretum, li-
cet prescriptum fuerit executioni ad mandetur, sub pe-
na privationis officiorum, et votum incurrendis, et a dignis
executoribus in casu contraventionis, aut omissionis, aut de-
fectus in exequendis, et interim perfectae executioni ad man-
detur ea, quae cir votum paupertatis in nostris consti-
tutionibus

tionibus statuta sunt. Superiori vero in nullo desint de-
sint debitz solitudini, ut iuxta easdem constitutiones,
ea, qua decet, charitate omnia necessaria subministran-
tur, et p̄sertim Infirmis. Decernendo insuper non licen-
tes negligere consultationi Provinciali concedere licentias pro
habendis Cappellanis, exercendis confidentijs, et percipiendis
reditibus supra dictis, quocum titulo, prout hactenus factum
asseritur. et si quid in particulari indulgendum, seu concedendum
petitum fuerit, id totum Consultationi Generali insinuan-
dum erit; ut quid indulgendum, vel concedendum visum
fuerit, provideri possit, et quod provisum, vel p̄ceptum fue-
rit debitz executioni demandetur, et de executione certio re-
tur eadem Consultatio Generalis.

Decretum duodecimum Circa elemosinas missarum
Decernitur ut elemosine, quę erogatz fuerint pro celebratione
missarum, intra spatium viginti quatuor horarum fideliter repo-
nantur in capsa communis, nec inde amoveantur, vel aspor-
tentur pro quavis exigentia, vel emptionis librorum, vel in sub-
ventionem cuiusvis alterius necessitatis, nisi pro earata, et
quantitate, qua missę realiter, et cum effectu celebratz fue-
rint, et de celebratione huius modi constituta legitime ex li-
bro missarum. et si pro missis celebrandis non occurrat, sed
aliud quidvis in alia quavis quavis materia p̄ter ista
biliberatum fuerit, id diligenter, et fideliter adnotetur in li-
bro missarum, et eadem diligentia, et fidelitate quolibet men-
se

se videantur completa, et debeat, et constet de adimplimento,
 et pro eadem quantitate tantum pecunię in religiosas quanti-
 tates erogari possint, et in fine anni, peculiariter super hostię
 Provincialis, quam Visitator. a nimadvertant, et omnino
 observari curant, et faciant sub pena tam contravenientię,
 quam Superioribus localibus, et ipsimet Provinciali, et
 Visitatori bus privationis vocis actus, et pennis ad bi-
 ennium, et alijs arbitrio Consultationis generali infligen-
 di; Cui quidem Consultationi generali singulo quo-
 que anno Relatio fiat a Consultatione Provinciali, ex qua
 constet de adimplimento, seu contraventione, et trans-
 gressioni, et animadvertant omnino Superiores neone-
 ra, seu obligatione missarum sine perpetuo, sine actua-
 lus sine etiam vna vice celebrandis accipiant superari,
 quod adimpliri possit

Decretum decimum tertium circa esu Carnium.

Cum innotuerit in Provincia Hispaniarum invaluise
^{ab}sum (etiam Superioribus permittentibus) frequenter
 comedendi carnes diebus in nova constitutione prohibitis
 part. 1. Cap. 14 oratione, seu pretextu infirmitatis, aut
 alia tuendę valetudinis. Postinde ut huiusmodi ab-
 usus tollantur, et curent. Decernitur, et precipitur, ut
 quicumque tali dispensatione indigere indicati fuerint,
 et ea obtenta vis fuerint pro quolibet die, quavis fuerint
 eadem

eadem die, et septem sequentibus, non permittatur illis e
domo egredi, nisi semel duntaxat ingressu communi
communitatis, et non liceat Superiori locali, nec igi-
met Provinciali super egressu huiusmodi quovis modo di-
gessare sub pena suspensionis ab officio, per mensem quo
qualibet die ipso facto incurrenda; et statim gubernatio
domus ad dicarium, vel eo deficiente, senectiam absente
ad antiquiorem capitularem. gubernatio autem Pro-
vincie ad priorem Assistentem provincialem statim
eo ipso devolvatur. Omnia autem prefata decreta presen-
tis sessionis sancita sunt votis omnibus concurrentibus.

Decretum Decimum quartum Circa Libros, et Armaria, et Suppellectilia, et Mobilia in cu- biculis retinendis.

Statuitur ut nostri Religiosi in proprijs cubiculis non
possint retinere libros pro eorum commoditate, et studio in ma-
iori quantitate, et estimatione, quam centum scutorum, ut in
Hungaria dicitur de plata; alij reponantur in Bibliotheca
communi, vel in alijs cubiculis ad communem usum pro
huiusmodi libris conservandis, Tutinandis, liceat tamen
Patri Provinciali concedere licentiam retinendi, et habendi
alios libros ex Bibliotheca communi, seu alijs cubiculis,
ut supradictum est, ad communem usum destinatis; dum-
modo prius de quantitate librorum, et supra permissa tantu-
dem librorum in eandem Bibliothecam seu cubacula li-

62
librorum, et supra ad communitalis usum destinata reponatur,
quantum ex eisdem consuetudinibus contingerit. Et glaci, seu armaria
librorum in cubiculis singulorum omnino carant ornamentis,
et superfluitate; sed paupertatem, et modestiam reli-
giosam prorsus redoleant, et qui, vel quae talia nominant
omnino statim amoneantur. Et si aliquis indigeat
maiori quantitate librorum, ea, quae, ut supra permissa
est, notam eorum, quos ordinet, et eorum, quibus indigere
auerit, mittat Consultationi Generali; ad hoc, ut quod
equum indicatum fuerit indulgere possit pro vniuersis cuius
que necessitate, praesertim respectu eorum, qui prompte, et
pariter, peruenierint presenti decreto. Idem Pater Provin-
cialis eligendus, et alius in visitatione deputandi omnino
current, et faciant reduci capitula cubacula religiosorum
ad paupertatem, et modestiam prescriptam inconstitutio-
nibus p. p. cap. 4. statim amonendo omnia, quae contra
prescriptum huiusmodi vel retinentur, vel facta sunt, vel
etiam afixa. Visitatori quoque praedicti statim certiorum red-
dant Consultationem Generalem de adimplemento eorum
eorum, quae in hoc decreto continentur, et ita decretum fuit
omnibus votis.

Decretum decimum octauum circa licentias
Pernotandi extra domum Provinciae Hispaniae,
Statuitur omnium votis, et Provincialis provinciae Hispaniae
non possit concedere licentias pernotandi extra nostras domos
aliqui

90
aliam religionem migrantum per quindecim dies, pro vltimo
ori autem tempore habeatur Licentia Consultatione g^{ra}.
hoc tamen decretum non intelligatur quoad Clericos se-
cundi monachatus, sed quoad illos servetur decretum pri-
mum sessione quinta praecedente sancitum.

Decretum decimum novum Circa Praefectos Secundi Novitiatus

Decernitur, ut deinceps nullus possit in Praefectum secan-
di novitiatus deputari, nisi expleverit trigesimum annum
etatis, et decem saltem annos a religio^{sa} professione laudabiliter
exegerit. eius autem deputatio non fiat a Proposito domus,
aut a solo Patre Provinciali; sed deputetur adhibitis votis
consultationis Provincialis, et ita sanatum omnibus concurrentibus.

Decretum vigesimum Circa socios assignatos non Concedendos.

Cum in eadem Provincia Hispaniae abusus paniter irrep-
serit, ut socij assignati destinentur, et pro associatione extra
domum, et pro curiis in cellis particularium.

